

275.975
3

ს. გ. ბერიძე

1917-1921

წლები

საქართველოში

(გერმანულ-ბერძნული ურთიერთობები)

თბილისი: საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა, 1991

პროლეტარებო ყველა გვეყვანისა, შვერთდით!

საბ. ძ. პ. (ბ) ც. კ-თან არსებული მარშ-ინგულს-ლენინის ინსტიტუტის
თბილისის ფილიალი

ს. ბ ე რ ი ძ ე

✓ (47.93)9
ზ 52 ა

1917—1921 წლები
საქართველოში

(მნიშვნელოვან ამბავთა ქრონიკა)

სახელგამი * პოლიტიკური სახელგამი

1941

1917 წელი

მ ა რ ტ ი

16 (3)

გამოქვეყნდა ცნობები პეტროგრადის 12 მარტის (27 თებერვლის) ამბების — თვითმპყრობელობის დამხობისა და ძალაუფლების სახელმწიფო სათათბიროს დროებითი აღმასრულებელი კომიტეტის ხელში გადასვლის შესახებ.

„კავკაზ“ № 50, „საქართველო“ № 49,
„თანამედროვე აზრი“ № 50, „კავკაზსკოე
სლოვო“ № 50, 1917 წ.

17 (4)

ქ. თბილისში შესდგა მუშათა დეპუტატების საბჭო. არჩეულ იქნა აღმასრულებელი კომიტეტი 15 კაცის შემადგენლობით.

„თანამედროვე აზრი“ № 53, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ცნობები, რომ რუსეთში შეიქმნა დროებითი მთავრობა გ. ე. ლეოვის თავმჯდომარეობით.

„კავკაზ“ № 51, „თანამედროვე აზრი“
№ 51, 1917 წ.

18 (5)

ნაძალადევის მოედანზე და ზუბალაშვილის სახალხო თეატრში მუშების, ჯარისკაცებისა და სხვათა მონაწილეობით შესდგა მრავალრიცხოვანი სახალხო მიტინგები თვითმპყრობელობის დამხობის აღსანიშნავად.

„საქართველო“ № 52, „თანამედროვე
აზრი“ № 53, 1917 წ.

1. ს. ბერიძე

ქ. ქუთაისში, კიათურასა და ლანჩხუთში გაიმართა მრავალრიცხოვანი მიტინგები. მისასალმებელი დეპეშები გაეგზავნა პეტროგრადის მუშათა დეპუტატების საბჭოს.

„თანამედროვე აზრი“ № 58, „ერთობა“ № 4, „პირველი ნაბიჯი“ №3. 1917 წ.

19 (6)

თბილისის გარნიზონის დელეგატთა კრებაზე არჩეულ იქნა ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭო. საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში აირჩიეს 30 კაცი.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 2, 1917 წ.

ქ. თბილისში რევოლუციურმა ჯარმა ალყა შემოარტყა ქანდარმთა სამმართველოს, დააყენეს მცველი ჯარისკაცები და დააპატიმრეს ჯაშუშები.

„თანამედროვე აზრი“ № 54, 1917 წ.

დ. ხონში გაიმართა მოწაფეთა მანიფესტაცია თვითმპყრობელობის დამხობის აღსანიშნავად.

„ერთობა“ № 3, 1917 წ.

20 (7)

ქ. ქუთაისში გაიმართა ჯარისკაცთა დემონსტრაცია, დიდი სახალხო მიტინგი და, სასულიერო სემინარიის მოწაფეთა მანიფესტაცია.

„თანამედროვე აზრი“ № 59, „ერთობა“ № 2, 1917 წ.

ქ. ოზურგეთში, ხონში, კულაშში, სენაკსა და აბაშაში გაიმართა მრავალრიცხოვანი მიტინგები თვითმპყრობელობის დამხობის აღსანიშნავად.

„თანამედროვე აზრი“ № 59, „ერთობა“ № 3, 6, 1917 წ.

21 (8)

ქ. თბილისში, თავისუფლების მოედანზე, 218 პოლკის ჯარისკაცებმა მოაწყვეს მანიფესტაცია; გაიმართა მიტინგი; ჯარისკაცებს შეუერთდნენ სხვა მოქალაქენიც.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 1, 1917 წ.

ქ. თბილისში შესდგა მუშათა დეპუტატების საბჭოს სხდომა.

„თანამედროვე აზრი“ № 56, 1917 წ.

ქ. ქუთაისში შესდგა მუშათა დეპუტატების საბჭოს პირველი სხდომა.

„ერთობა“ № 2, „სოციალ-დემოკრატი“
№ 1, 1917 წ.

22 (9)

დ. ხაშურში გაიმართა მრავალრიცხოვანი საზალხო მიტინგი. მისასალმებელი დეპუტატები გაეგზავნა პეტროგრადის მუშათა დეპუტატების საბჭოს. არჩეულ იქნა აღმასრულებელი კომიტეტი (28 კაცის შემადგენლობით) ხაშურ-სურამის რაიონისათვის. მიტინგის შემდეგ აღვილობრივი ვაგთა გიმნაზიის მოწაფეებმა, ჯარისკაცებმა და სხვ. მოაწყვეს მანიფესტაცია.

„ერთობა“ № 1, 1917 წ.

გორში, სუჯუნაში, იმალღებაში, გაგრაში, თელავში, თეთრწყაროსა და მანგლისში შესდგა მრავალრიცხოვანი მიტინგები თვითმპყრობელობის დამხობის აღსანიშნავად.

„თანამედროვე აზრი“ № 57, 59, „ერთობა“ № 2,3,7,11,13, 1917 წ.

ლანჩხუთში მოეწყო მოწაფეთა დემონსტრაცია წითელი დროშით და რევოლუციური სიმღერებით, რის შემდეგაც გაიჭარბა მიტინგი.

„ერთობა“ № 4, 1917 წ.

23 (10)

ქ. თბილისში მოეწყო ყველა სასწავლებლის მოწაფეთა და მასწავლებელთა დემონსტრაცია წითელი დროშებით. თავისუფლების მოედანზე გაიმართა დიდი მიტინგი.

„საქართველო“ № 56, 1917 წ.

ქალაქის აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებით მეტეხის ციხიდან გაანთავისუფლეს პოლიტკატორღელები.

„კავკასიი რაბოჩი“ № 2, 1917 წ.

ქ. ბათუმში, ქუთაისში, ოზურგეთში, ჩოხატაურში, წალენჯიხაში, ჩხარში, საჩხერესა და ლიხაურში შესდგა მრავალრიცხოვანი მიტინგები თვითმპყრობელობის დამხობის აღსანიშნავად. მისასალმებელი დეპუტატები გაიგზავნა პეტროგრადში.

„ერთობა“ № 2, 4, 9, 17, 1917 წ.

შესდგა საბადოსნო სკოლასთან არსებულ საშრობი პუნქტის მუშათა კრება. განიხილეს ეკონომიური და სასურსათო საკითხები, აირჩიეს დელეგატი თბილისის მუშათა დეპუტატების საბჭოში და მისალმება გაუგზავნეს პეტროგრადის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 4, 1917 წ.

შესდგა ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა კავშირის მრავალრიცხოვანი კრება. განიხილეს მიმდინარე მომენტის საკითხები და აირჩიეს 8 დელეგატი მუშათა დეპუტატების საბჭოში.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 4, 1917 წ.

24 (11)

ქ. თბილისში გამოვიდა ყოველდღიური ბოლშევიკური ორგანოს გაზეთი „კავკასიური რაბოჩი“ №1.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 1, 1917 წ.

ქიათურაში გაიმართა მუშათა და მახლობელი სოფლების გლეხთა დიდი სახალხო მიტინგი თვითმპყრობელობის დამხობის აღსანიშნავად (დაესწრო 10 ათასზე მეტი კაცი). შემდეგ შესდგა კრება და არჩეულ იქნა მუშათა დეპუტატების საბჭო.

ფონდი № 37, საქმე № 470.

სად. სუფსის მახლობლად გაიმართა დიდი სახალხო მიტინგი (დაესწრო 5.000-ზე მეტი კაცი). მიტინგის შემდეგ მოეწყო მანიფესტაცია.

„ერთობა“ № 3, 1917 წ.

25 (12)

შესდგა ბეჭდვითი საქმის მუშათა საერთო კრება (დაესწრო 400-მდე კაცი). მოიხილეს მოხსენება მუშათა დეპუტატების საბჭოს მუშაობის შესახებ. განიხილეს ბეჭდვითი საქმის პროფესიული კავშირის შექმნის საკითხი და აირჩიეს კომისია წესდების გამოსამუშავებლად.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 3, 1917 წ.

მოეწყო თბილისის გარნიზონის მრავალრიცხოვანი მიტინგი თვითმპყრობელობის დამხობის აღსანიშნავად.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 3, 1917 წ.

ფოთში, სოხუმში, ლანჩხუთში, ცხინვალში, ახალციხეში, დიდ-ჯიხაიში, ხიდისთავში, ნატანებში, მცხეთაში, აბასთუმანში, ჩხარში, მაღლაკში, ყაზბეგში, კარდანახში და სხვა ადგილებში შესდგა მრავალრიცხოვანი მიტინგები; მისასალმებელი დეპუტატები გაეგზავნა პეტროგრადის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს. მოითხოვენ დამფუძნებელი კრების დაუყოვნებლივ მოწვევას, ომისა და ზავის საკითხის გადაწყვეტას.

„ერთობა“ № 1—10, „საქართველო“ № 66, 71, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ქალაქ თბილისის აღმასრულებელი კომიტეტის წევრთა სია 44 კაცის შემადგენლობით.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 2, 1917 წ.

26 (13)

გაზ. „კავკასკი რაბოჩის“ ნომერი მიძღვნილია კ. მარქსის გარდაცვალებიდან 34 წლისთავისადმი.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 3, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ბაქოს მუშათა დეპუტატების საბჭოს (თავმჯდომარე სტ. შაუმიანი) მისალმება თბილისის მუშათა დეპუტატების საბჭოსადმი.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 3, 1917 წ.

27 (14)

სოფ. შემოქმედში, ოფშქვითში და დერჩის საზოგადოებაში შესდგა დიდი სახალხო მიტინგები.

„ერთობა“ № 5, 11, „სოციალ-დემოკრატი“ № 3, 8, 1917 წ.

28 (15)

ქ. ქუთაისში მოეწყო გარნიზონის მრავალრიცხოვანი მიტინგი. შესდგა სამოქალაქო პანაშვიდი რევოლუციის მსხვერპლთა ხსოვნის აღსანიშნავად. მისასალმებელი დეპეშა გაეგზავნა პეტროგრადის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 6, „ერთობა“ № 1, 1917 წ.

ქ. ქუთაისში, ტყიბულში, ჩოხატაურში, საჩხერესა და გომში შესდგა მრავალრიცხოვანი მიტინგები. მისასალმებელი დეპეშები გაუგზავნა პეტროგრადის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს.

„ერთობა“ № 1,5,8,10, „სოციალ-დემოკრატი“ № 1, 1917 წ.

სოფ. ხიდისთავში (გურია) მოწადეებმა და მასწავლებლებმა გამართეს მანიფესტაცია წითელი დროშით და რევოლუციური სიმღერებით რევოლუციის მსხვერპლთა ხსოვნის აღსანიშნავად.

„ერთობა“ № 10, 1917 წ.

31 (18)

გამოქვეყნდა „პეტროგრადის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს მიმართვა მეომარი ქვეყნების პროლეტარიატისადმი“ — ომის შეწყვეტის შესახებ.

„კავკასიი რაბოჩი“ № 7, 1917 წ.

ქ. თბილისში გაიხსნა ამიერკავკასიის მუშათა დეპუტატების საბჭოების წარმომადგენელთა პირველი ყრილობა. ყრილობაზე წარმოდგენილი იყო მუშათა დეპუტატების 17 საბჭო ამიერკავკასიის სხვადასხვა ადგილებიდან. მიმდინარე მომენტისა და ტაქტიკის შესახებ ნ. ჟორდანიას მიერ გაკეთებული მოხსენების წინააღმდეგ სასტიკი კრიტიკით გამოვიდა ბოლშევიკი სტეფანე შაჟშიანი.

„კავკასიი რაბოჩი“ № 9, 1917 წ.

ქ. თბილისში, როგორც სამხარეო ხელისუფლების ორგანომ, დაიწყო მუშაობა დროებითი მთავრობის ამიერკავკასიის განსაკუთრებულმა კომიტეტმა („ზოხაკომი“) — ვ. ბარლამოვის (თავმჯდომარე; კადეტი), მ. პაპაჯანოვის (კადეტი), მ. ჯაფარიოვის (მუსავატისტი), ა. ჩხენკელის (მენშევიკი) და კ. აბაშიძის (ფედერალისტი) შემადგენლობით.

„კავკასი“ № 64, „ერთობა“ № 5, 1917 წ.

მარტი

ქ. თბილისში დაიარსდა ვაქრობა-მრეწველობის მოსამსახურეთა პროფესიული კავშირი.

ფონდი № 37, საქმე № 470.

აპრილი

1 (19 მარტი)

ქ. თბილისში გაიმართა ხელოსნებისა და ქარგულების მრავალრიცხოვანი კრება (დაესწრო 500-ზე მეტი კაცი). მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და აირჩიეს წარმომადგენლები მუშათა დეპუტატების საბჭოში. მისალმება გაეგზავნა პეტროგრადის მუშათა დეპუტატების საბჭოს. კრებამ მოითხოვა ომის შეწყვეტა და ზავის ჩამოგდება.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 9, 1917 წ.

სახალხო სახლში მოწვეულ იქნა მრავალრიცხოვანი მიტინგი, რომელსაც უმთავრესად ჯარისკაცები ესწრებოდნენ. მოითხოვეს დამუშავებული კრების მოწვევა.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 10, 1917 წ.

ჩაქვში, ჯვრუყვეთში, მცხეთაში, მეჯვრისხევში, ახალსოფელსა და თელავში შესდგა დიდი სახალხო მიტინგები.

„ერთობა“ № 8—16, „საქართველო“ № 68, 71, 1917 წ.

ქუთაისის ციხიდან გამოვიდნენ ტუსალები, რომელთაც მოაწვეს ქუჩებში მანიფესტაცია წითელი დროშებით.

„ერთობა“ № 11, „სოციალ-დემოკრატი“ № 1, 1917 წ.

3 (21 მარტი)

ქ. გორში დაიარსდა მუშათა დეპუტატების საბჭო და არჩეულ იქნა აღმასრულებელი კომიტეტი.

„ერთობა“ № 6, 1917 წ.

4 (22 მარტი)

პატარა ონში (რაჭა) გაიმართა მიტინგი თვითმპყრობელობის დამხობის აღსანიშნავად.

„ერთობა“ № 18, 1917 წ.

7 (25 მარტი)

ვაკეზე, 13 ადგილას, გაიმართა მიტინგები—პეტროგრადში თავისუფლებისათვის ბრძოლაში დაღუპულთა ხსოვნის აღსანიშნავად.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 15, 1917 წ.

სოფ. ზედა-საფიჩხიაში და კავთისხევში გაიმართა მრავალრიცხოვანი მიტინგები.

„ერთობა“ № 3, 16, 1917 წ.

8 (26 მარტი)

ქ. თელავში გაიმართა დიდი სახალხო მიტინგი თვითმპყრობელობის დამხობის აღსანიშნავად.

„ერთობა“ № 16, 1917 წ.

9 (27 მარტი)

გაიხსნა ქუთაისის გუბერნიის მასწავლებელთა ყრილობა; დაარსდა დასავლეთ საქართველოს სახალხო მასწავლებელთა პროფესიული კავშირი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 4, 8, 1917 წ.

11 (29 მარტი)

ქ. ქუთაისში გაიხსნა ჯარისკაცთა დელეგატების საგუბერნიო ყრილობა. ყრილობას დაესწრო ქუთაისის გარნიზონის ჯარისკაცთა კომიტეტის შემადგენლობა, ფოთის, ოზურგეთის, ნატანების, სუფსის, ლანჩხუთის, სამტრედიისა და სენაკის ჯარისკაცთა დელეგატები. დაარსებულ იქნა ჯარისკაცთა სარაიონო კომიტეტი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 7, 1917 წ.

12 (30 მარტი)

ქ. თბილისში — ზუბალაშვილის თეატრის შენობაში შესდგა ბოლშევიკების კრება.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 18, 1917 წ.

15 (2)

ქ. ოზურგეთში შესდგა დიდი სახალხო მიტინგი და დემონსტრაცია წითელი დროშებითა და რევოლუციური სიმღერებით რევოლუციის მსხვერპლთა ხსოვნის აღსანიშნავად.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 26,

„სოციალ-დემოკრატი“ № 11, 1917 წ.

16 (3)

ნამანევის საზოგადოებაში (რაქა) გაიმართა მრავალრიცხოვანი მიტინგი. დაესწრო 3.000-მდე კაცი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 14, 1917 წ.

20 (7)—27(14)

გამოქვეყნდა ცნობები ვ. ი. ლენინის საზღვარგარეთიდან რუსეთში დაბრუნების შესახებ.

„კავკასიის რაზონი“ № 26, „ერთობა“
№ 17, 18, 1917 წ.

22 (9)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) ც. კ-ის რეზოლუციები დროებითი მთავრობის, ომისა და ზავის შესახებ.

„კავკასიის რაზონი“ № 22, 1917 წ.

შესდგა ბეჭდვითი საქმის მუშათა საერთო კრება (დაესწრო 400-მდე კაცი). დღის წესრიგი: 1) საორგანიზაციო კომიტეტის მოხსენება. 2) ბეჭდვითი საქმის მუშების პროფესიული კავშირის წესდების განხილვა და დამტკიცება. 3) საწევრო გადასახადის ოდენობის განსაზღვრა. 4) გამგეობისა და სარევიზიო კომისიის არჩევა.

„კავკასიის რაზონი“ № 23, 1917 წ.

25 (12)

გამოქვეყნდა ცნობა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) სრულიად-რუსეთის (აპრილის) კონფერენციის მოწვევის შესახებ და კონფერენციის დღის წესრიგი.

„კავკასიის რაზონი“ № 24, 1917 წ.

28 (15)

აგრონომების საერთო კრებაზე გადაწყდა ამიერკავკასიის აგრონომთა პროფესიული კავშირის დაარსება. წესდების შესამუშავებლად და საორგანიზაციო მუშაობის ჩასატარებლად აირჩიეს დროებითი ბიურო 7 კაცის შემადგენლობით.

„კავკასიის რაზონი“ № 30, 1917 წ.

29 (16)

ახალსენაკში შესდგა შავი ზღვის გზის მშენებლობაზე მომუშავე მუშათა საერთო კრება. გამოიტანეს დადგენილება პირველი მაისიდან 8 საათის სამუშაო დღის შემოღებისა და 5 მაისს (22 აპრილს) მუშათა პრესის დღის ჩატარების შესახებ.

„კავკასიის რაზონი“ № 31, 1917 წ.

მაისი

1 (18 აპრილი)

ქ. თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში, ფოთში, ახალსენაკში, სუფსაში, ცხინვალში და საქართველოს სხვა რაიონებში მოეწყო საპირველმართო დემონსტრაციები და გაიმართა მიტინგები.

„ქავკასსკი რაბოჩი“ № 33, 35, 36, 1917 წ.

2 (19 აპრილი)

თბილისის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების შეერთებულმა სხდომამ, ნ. ჟორდანიას თავმჯდომარეობით, დაადგინა—დაკავებულ იქნას გავ. „პრავედის“ 40^ა ათასი ეგზემპლარი, რომლებიც, სხვა საჩუქრებთან ერთად, გამოგზავნილი იყო პეტროგრადიდან ფრონტზე მყოფ ჯარისკაცთათვის.

„ქავკასსკი რაბოჩი“ № 32, 1917 წ.

3 (20 აპრილი)

გაიხსნა ამიერკავკასიის რკინიგზის მუშა-მოსამსახურეთა დელეგატების ყრილობა (დაესწრო 150-მდე კაცი). აირჩიეს ცენტრალური კომიტეტი 25 კაცის შემადგენლობით.

„ქავკასსკი რაბოჩი“ № 33, 38, 1917 წ.

5 (22 აპრილი)

გავ. „ქავკასსკი რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატია: „ორძალაუფლებიანობა“.

„ქავკასსკი რაბოჩი“ № 32, 1917 წ.

(თბზ., ტ. XX, გვ. 123—126).

გამოქვეყნდა ბოლშევიკ მუშათა ჯგუფის პროტესტი მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებების გამო გავ. „პრავედის“ ნომრების კონფისკაციის შესახებ.

„ქავკასსკი რაბოჩი“ № 32, 1917 წ.

მშრომელი მასების მთელი რიგი პროტესტების გამო, მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების და ფრონტის დელეგატების გაერთიანებულმა სხდომამ გააუქმა 2 მაისის (19 აპრილის) დადგენილება გავით „პრავედის“ ნომრების კონფისკაციის შესახებ.

„ქავკასსკი რაბოჩი“ № 34,

„ერთობა“ № 31, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ცხინვალში შემდგარი მრავალრიცხოვანი მიტინგის რეზოლუცია, რომელიც მოითხოვდა ზავს უანექსიოდ და უკონტრიბუტუოდ.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 32, 1917 წ.

6 მაისი—4 ივნისი (23 აპრილი—22 მაისი)

ქ. თბილისში მიმდინარეობდა კავკასიის არმიის პირველი სამხარეო ყრილობა (მეტწილად მენშევიკ-ესერული). ესწრებოდა 1,300 დელეგატი. დღის წესრიგი: 1) მიმდინარე მომენტი და ტაქტიკა. 2) დამოკიდებულება დროებითი მთავრობისადმი. 3) დამოკიდებულება ომისადმი. 4) „თავისუფლების სესხის“ შესახებ. 5) დამფუძნებელი კრება და მისი მოწვევის დრო. 6) მუშათა საკითხი. 7) მიწის საკითხი. 8) ნაციონალური საკითხი. 9) არმიის ორგანიზაციისა და სხვ. საკითხები. ყრილობამ აირჩია კავკასიის არმიის სამხარეო საბჭო.

ფონდი № 1, საქმე № 293, ფურც. 1—15;
„კავკასკი რაბოჩი“ № 32, 35, 1917 წ.

შესდგა კავკასიის საავტომობილო სახელოსნოების ჯარისკაცთა საერთო კრება (დაესწრო 200-მდე კაცი); გამოიტანეს ომის საწინააღმდეგო რეზოლუცია; დროებით მთავრობას მოსთხოვეს ნიკოლოზ რომანოვის მიერ მოკავშირეებთან დადებულ ხელშეკრულებათა დაუყოვნებლივ გამოქვეყნება და დამპყრობისა და კონტრიბუტიაზე უარისთქმა.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 40, 1917 წ.

7 (24 აპრილი)

მოდრავი № 8 შემკეთებული სახელოსნოს ჯარისკაცებმა სასტიკი პროტესტი განუცხადეს მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს გაზ. „პრავედის“ 40 ათასი ეგზემპლარის კონფისკაციის გამო. საპროტესტო წერილში ნათქვამია: „სალამს ვუძღვნიტ და ყოველთვის მივესალმებით „პრავედას“, რომელიც ჩვენი ინტერესების სადარაჯოზე დგას“.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 36, 1917 წ.

8 (25 აპრილი)

გაზ. „კავკასკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „თეზისები“: „პროლეტარიატის მიზნები მიმდინარე რევოლუციაში“.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 34, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XX, გვ. 113—118).

გამოქვეყნდა კავკასიის სამხედრო-სააწვადიო სკოლის ჯარისკცთა და ქუთაისის ბოლშევიკ მოწაფეთა პროტესტი გაზ. „პრავდის“ კონფისკაციისა და იმ კამპანიის წინააღმდეგ, რომელსაც ეწვეიან ბოლშევიკებისა და მათი ორგანოს „კავკასსკი რაბოჩის“ წინააღმდეგ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 34, 1917 წ.

9 (25 აპრილი)

ქ. ქუთაისში დაარსდა მკერაეთა პროფესიული კავშირი. მკერაეთა საერთო კრებაზე მიღებულ იქნა პროფესიული კავშირის წესდება; აირჩიეს გამგეობა და სარევიზიო კომისია.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 67, 1917 წ.

11 (23 აპრილი)

✓ თბილისის ბოლშევიკების საერთო კრებამ (რომელსაც დაესწრნენ კავკასიის არმიის სამხარეო ყრილობის ბოლშევიკი დელეგატებიც) მისასალმებელი დეპეშა გაუგზავნა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) პეტროგრადის პარტიულ კონფერენციას.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 39, 1917 წ.

შესდგა ქ. თბილისის ყველა სტამბებისა და საამკინძაო სახელო-სნოების დელეგატთა კრება. მოისმინეს ბეჰდვითი საქმის მუშათა კავშირის გამგეობის მოხსენება და გამოიტანეს დადგენილება მ საათიანი სამუშაო დღის შემოღების შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 40, 1917 წ.

12 (29 აპრილი)

✓ გაზ. „კავკასსკი რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატია: „ლუიბლანტლობა“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 38, 1917 წ.

(თბზ., ტ. XX, გვ. 119—122).

გამოქვეყნდა ბუტირკის რაიონის (მოსკოვი) მიერ მიღებული რეზოლუცია „თავისუფლების სესხისათვის“ მხარისდაქერის წინააღმდეგ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 38, 1917 წ.

✓ ქ. თბილისში დაარსდა მკერავ ქალთა პროფესიული კავშირი.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 39, 1917 წ.

13 (3) აპრილი

✓ შესდგა გაზ. „კავკასიის რაიონის“ კოლეგიის გაერთიანებული სხდომა ა/კ. რკინიგზის მთავარი სახელმწიფოს და დეპოს მოწინავე მუშების მონაწილეობით. სხდომამ განიხილა მუშების წინადადება ქართულ ენაზე ბოლშევიკური ორგანოს გამოცემის შესახებ. აირჩიეს საორგანიზაციო კომისია 15 კაცის შემადგენლობით, რომელსაც დაევა დაუყოვნებლივ შეუდგეს ფონდის შექმნას ვაჭეთის გამოსაცემად.

„კავკასიის რაიონი“ № 47, 1917 წ.

გამოქვეყნდა პეტროგრადის პარვიაინენის ქარხნის მუშათა კრების (ესწრებოდა 2.400 კაცი) რეზოლუცია მიმდინარე მომენტზე. მოითხოვენ დროებითი მთავრობის გადაყენებას და ძალაუფლების გადაცემას მუშათა და ჯარისკაცთა დემუტატების საბჭოსათვის.

„კავკასიის რაიონი“ № 39, 1917 წ.

✓ თბილისის საშრობი ქარხნების მუშათა საერთო კრებამ გამოიტანა გადაწყვეტილება კავკასიის ყველა საშრობი ქარხნის მუშათა პროფესიული კავშირის შექმნის შესახებ.

„კავკასიის რაიონი“ № 43, 1917 წ.

✓ დიდუბეში შესდგა ამიერკავკასიის რკინიგზების მუშა-მოსამსახურეთა საერთო კრება პროფესიული კავშირის დასაარსებლად.

„ურთობა“ № 41, 1917 წ.

✓ ქ. თბილისში დაარსდა ხელზე მოსამსახურეთა პროფესიული კავშირი.

ფონდი № 37, საქმე № 475.

15 (2)

✓ შესდგა მეორე რაიონის ბოლშევიკური ორგანიზაციის წევრთა საერთო კრება (დაესწრა 616 კაცი). აირჩიეს რაიონული კომიტეტი 25 წევრისა და 6 კანდიდატის შემადგენლობით.

„კავკასიის რაიონი“ № 42, 1917 წ.

კავკასიის ზურგის საავტომობილო სახელოსნოს ჯარისკაცთა საერთო კრებამ გამოიტანა საპროტესტო რეზოლუცია კავკასიის არმიის ყრილობის იმ დადგენილებების წინააღმდეგ, რომლის მიხედვითაც დაუშვებლად ცხადდებოდა ჯარის ნაწილებში პარტიული ორგანიზაციების არსებობა. კრებამ ყრილობას მოსთხოვა ამ დადგენილების გადასინჯვა.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 42, 1917 წ.

16 (3)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ.მ.პ. (ბ) ც.კ.-ის რეზოლუცია კრიზისის შესახებ — დროებითი მთავრობის 2 მაისის (19 აპრილის) ნოტასთან დაკავშირებით.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 41, 1917 წ.

გამოქვეყნდა მოსკოვის საოლქო კონფერენციის მიერ 4 მაისის (21 აპრილს) მიღებული რეზოლუცია ომის შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 41, 1917 წ.

18 (5)

ქ. თბილისში გაიხსნა ამიერკავკასიის ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურეთა დელეგატების სამხარეო ყრილობა.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 46, 1917 წ.

22 (9)

✓ ვაზ. „კავკასსკი რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ი. ბ. სტალინის (ხელმოწერული) სტატია: „მიწა გლეხებს“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 46, 1917 წ.

(„На путях к Октябрю“, გვ. 15—16).

გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) ც.კ.-ის, პეტროგრადის კომიტეტისა და „პრაოდის“ რედაქციის მოწოდება — „ყველა შეომარი ქვეყნის ჯარისკაცებს“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 46, 1917 წ.

24 (11)

✱ შესდგა პროფესიულ კავშირთა დელეგატების კრება. აირჩიეს ორი დელეგატი რუსეთის პროფესიულ კავშირთა ყრილობაზე დასასა-წრებლად. (ამ დროისთვის თბილისის პროფ. კავშირების წევრთა რიცხვი 10.200 კაცს უდრიდა).

„ერთობა“ № 45, 1917 წ.

26 (13)

✓ გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) სრულიად-რუსეთის VII (აპრილის) კონფერენციის რეზოლუციები ომის, აგარაული საკითხისა და კოა-ლიციური სამინისტროს შესახებ.

„კავკასიის რაზონი“ № 48, 1917 წ.

27 (14)

✓ შესდგა ბოლშევიკების საერთო-საქალაქო პარტიული კრება (და-ესწრო 500-მდე კაცი). მოსმენილ იქნა მ. ცხაკაიას და ფ. შახარაძის მოხსენებები: „რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) სრულიად-რუსეთის VII (აპრილის) კონფერენციის შესახებ“.

„კავკასიის რაზონი“ № 51, 1917 წ.

✓ შესდგა მელითონეთა პროფესიული კავშირის წევრთა საერთო კრება. (დაესწრო 300-მდე კაცი). აირჩიეს კავშირის გამგეობა 11 წევრისა და 5 კანდიდატის შემადგენლობით.

„კავკასიის რაზონი“ № 52, 1917 წ.

29 (16)

✓ გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) VII (აპრილის) კონფერენციის რეზო-ლუციები: 1) ინტერნაციონალში არსებული მდგომარეობისა და რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) ამოცანების შესახებ. 2) მუშათა და ჯარისკაცთა დე-პუტატების საბჭოების შესახებ და 3) ინტერნაციონალისტების გაერო-თიანებაზე.

„კავკასიის რაზონი“ № 50, 1917 წ.

გაიხსნა მასწავლებელთა დელეგატების პირველი სამხარეო ყრილობა. გაზ. „კავკასიური რაზონი“ რედაქციის სახელით მისასალმებელი სიტყვით გამოვიდა მიხა ცხაკაია.

„კავკასიური რაზონი“ № 54, 1917 წ.

31 (18)

✓ დაიწყო სამრეცხაო და სამღებრო დაწესებულებათა მუშების გაფიცვა ეკონომიურ ნიადაგზე. (გაფიცვა 15 დღეს გაგრძელდა).

„კავკასიური რაზონი“ № 54, 1917 წ.

„ერთობა“ № 62, 1917 წ.

ივნისი

3 (21 მაისი)

✓ გაზ. „კავკასიური რაზონი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატია: „ჯარისკაცები და მიწა“.

„კავკასიური რაზონი“ № 55, 1917 წ.

(თხზ., ტ. XX, გვ. 224—225).

✓ შესდგა თბილისის ბოლშევიკების კრება თანამგრძნობ მუშებთან და ჯარისკაცებთან ერთად მიმდინარე მომენტის საკითხებზე.

„კავკასიური რაზონი“ № 59, 1917 წ.

✓ ქ. თბილისში გაიხსნა კავკასიის ქალაქთა კავშირის კონფერენცია.

„კავკასიური რაზონი“ № 75, 1917 წ.

3—13 (21—31 მაისი)

✓ ქ. თბილისში მიმდინარეობდა მუშათა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების კავკასიის სამხარეო ყრილობა (მეტწილად მენშევიკ-ესერული). ესწრებოდა 261 დელეგატი. დღის წესრიგში იდგა შემდეგი საკითხები: 1) მიმდინარე მომენტი და მისგან გამომდინარე ტაქტიკა. 2) აგრარული საკითხი. 3) ომისადმი დამოკიდებულების შესახებ. 4) მუშათა, გლეხთა და ჯარისკაცთა სამხარეო ცენტრის შექმნის საკითხი. 5) მიწისა და ქალაქის თვითმმართველობის შესახებ. 6) ნაციონალური საკითხი. 7) მუშათა საკითხი. 8) სასურსათო საკითხი და სხვ. ყრილობამ აირჩია მუშათა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოს სამხარეო ცენტრი.

ფონდი № 2, საქმე № 64, ფურც. 1—78;

„ერთობა“ № 53, „ბორბა“ № 16, 1917 წ.

4 (22 მაისი)

მუშათა და გლეხთა დემუტატების საბჭოების ყრილობაზე ბოლ-
შევიკებმა წარადგინეს რეზოლუცია კოალიციური მთავრობისადმი
დამოკიდებულების საკითხზე. რეზოლუციაში ნათქვამია, რომ მხო-
ლოდ ძალაუფლების გადასვლას მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა
დემუტატების საბჭოების ხელში შეუძლია იხსნას ქვეყანა ანარქიისა
და კონტრრევოლუციის საშინელი აზრდილისაგან და მიიყვანოს საქმე
გამარჯვებამდე.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 60, 1917 წ.

5 (23 მაისი)

კავკასიის მსროლელთა 27-ე პოლკის მე-16 ასეულის ჯარისკაცთა
საერთო კრებამ მიიღო რეზოლუცია, რომელშიც მოითხოვდა ნიკო-
ლოზ II-ს მიერ მოკავშირეებთან დადებული საიდუმლო ხელშეკრუ-
ლებების გამოქვეყნებას.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 69, 1917 წ.

6 (24 მაისი)

მუშათა და გლეხთა დემუტატების საბჭოების ყრილობაზე თელა-
ვის მაზრის გლეხობის დემუტატმა გამოსთქვა უკმაყოფილება მთავ-
რობის პოლიტიკის გამო მიწის საკითხში და გლეხობის სახელით
მოითხოვა შემამულეთა მიწების ჩამორთმევა და გლეხობისათვის
გადაცემა.

ფონდი № 2, საქმე № 64, ფურც. 13.

7 (25 მაისი)

✓ ალექსანდრეს ბაღში შესდგა მუშების, ჯარისკაცებისა და სხვა
მოქალაქეთა მიტინგი (დაესწრო 2.000-მდე კაცი). მიღებულ რეზო-
ლუციაში წამოყენებულია მოთხოვნა მთელი ძალაუფლების მუშათა,
გლეხთა და ჯარისკაცთა დემუტატების საბჭოების ხელში გადასვლის
აუცილებლობის შესახებ.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 59, 1917 წ.

10 (28 მაისი)

✓ ვაზ. „კავკასკი რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „ღია წერილი
გლეხთა დემუტატების სრულიად-რუსეთის ყრილობისადმი“.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 60, 1917 წ.

(თბილ. ტ. № 144-448)

2. ს. ბერიძე

✓ კ. თბილისში მოეწყო ამიერკავკასიის საარტილერიო დივიზიის, საყარაულო ბატალიონის, არსენალის, მუშათა მე-5 ასეულის, 218 პოლკის სატყვიამფრქვევო რაზმისა და ჯარის სხვა ნაწილების მიტინგი (დაესწრო 3,000-მდე კაცი). მიტინგზე იმსჯელეს დროებითი მთავრობის განკარგულებაზე შეტევის შესახებ და სასტიკი პროტესტი განაცხადეს მის წინააღმდეგ. მოითხოვეს ნიკოლოზ სისხლიანის მიერ დადებული საიდუმლო ხელშეკრულებათა გამოქვეყნება.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 60, 1917 წ.

✓ დაარსდა მხატვრებისა და მღებავების პროფესიული კავშირი.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 64, 1917 წ.

13 (31 მაისი)

✓ ალექსანდრეს ბაღში გაიმართა ჯარისკაცთა მიტინგი; სიტყვებით გამოვიდნენ ბოლშევიკებისა და სხვა პარტიების წარმომადგენელი. ჯარისკაცების თანაგრძნობა ბოლშევიკების მხარეზე იყო. აქედან 800-მდე ჯარისკაცი რევოლუციური სიმღერებით წავიდნენ გაზ. „კავკასსკი რაბოჩის“ რედაქციაში, მიესალმნენ მას და გაზეთის ფონდისათვის დასტოვეს 13 მან. და 30 კაპ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 66, 1917 წ.

14 (1)

✓ გაზ. „კავკასსკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატია: „მიწების თვითნებური დატაცება“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 63, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XX, გვ. 499—502).

16 (3)

გამოქვეყნდა კავკასიის არმიის პირველი ყრილობის ბოლშევიკ დელეგატების პროტესტი ყრილობის მიერ არჩეული სამხარეო საბჭოს ობორონტული შემადგენლობის გამო.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 65, 1917 წ.

გამოქვეყნდა 263 გუნდის პოლკის ჯარისკაცთა რეზოლუცია, რომელიც მოუწოდებს ყველა ჯარისკაცებს საერთაშორისო ზავის ჩამოგდებისა და დაშლობილებისაკენ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 65, 1917 წ.

სოფ. დიდ გუბში (ქუთაისის მაზრა) შესდგა გლეხთა საერთო კრება. სიტყვებით გამოვიდნენ ჯარისკაცებიც. მიღებულ რეზოლუციაში ნათქვამია: „...რუსეთის პროლეტარიატი და რევოლუციური გლეხობა ვალდებულია იმპერიალისტური ლოზუნგის — „ომი ბოლომდის“ მაგიერ, წამოისროლოს ლოზუნგი: „რევოლუცია ბოლომდის“. უკანასკნელი კი თავის რეალურ გამოხატულებას ჰპოვებს მაშინ, როდესაც მთელი ძალაუფლება გადავა მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა საბჭოების ხელში“.

„ბრძოლა“ № 4, 1917 წ.

17 (4)

✓ გაზ. „კავკასკი რაზოში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის (ხელმოწერელი) სტატია: „მოისპო თუ არა ორძალაუფლებიანობა?“

„კავკასკი რაზოში“ № 66, 1917 წ.
(თხზ., ტ. XX, გვ. 495—498).

გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) რეზოლუცია „ნგრევასთან ბრძოლის ეკონომიურ ღონისძიებათა შესახებ“.

„კავკასკი რაზოში“ № 66, 1917 წ.

✓ გამოვიდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის ყოველკვირეული ორგანოს გაზეთ „ბრძოლის“ №1, რომელშიც დაბეჭდილია აპრილის კონფერენციაზე მიღებული რეზოლუციები: მიმდინარე მომენტზე, ომზე, დროებითი მთავრობისადმი დამოკიდებულებაზე, კოალიციურ სამინისტროზე, მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოებზე, აგრარულ და სხვ. საკითხებზე.

„ბრძოლა“ № 1, 1917 წ.

✓ თბილისის ბოლშევიკების საერთო კრებამ განიხილა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) VII (აპრილის) კონფერენციის რეზოლუცია, ერთხმად მიიღო იგი მთელი თავისი მოქმედების საბელმძღვანელოდ და დაადგინა ყოველგვარი კავშირის გაწყვეტა ობორონეტ-მენშევიკებთან. მიღებულ იქნა რეზოლუცია ქალაქის თვითმმართველობის არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილეობის შესახებ.

„კავკასკი რაზოში“ № 67,
„ბრძოლა“ № 2, 1917 წ.

გამოკვეყნდა ცნობა საფაროვის ფეხსაცმლის სახელოსნოს მუშათა-გაფიცვის შესახებ. გაფიცვა ეკონომიურ ნიადაგზე მოხდა.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 66, 1917 წ.

✓ კ. თბილისში შეიქმნა მზარეულების პროფესიული კავშირი.

ფონდი № 37, საქმე № 475.

19 (6)

✓ რ. ს.-დ.მ.პ. (ბ) თბილისის კომიტეტმა გამოუშვა მიმართვა, რომ-ლითაც მოუწოდებს მუშებს გასწყვიტონ ყოველგვარი კავშირი ობო-რონეებთან და შემოკრბნენ ბოლშევიკური დროშის ქვეშ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 67,
„ბრძოლა“ № 2, 1917 წ.

20 (7)

✓ ავქალის აუდიტორიაში შესდგა პირველი რაიონის ბოლშევიკების-საერთო-პარტიული კრება. მოისმინეს ინფორმაცია ცალკე ორგანი-ზაციების ჩამოყალიბების შესახებ და აირჩიეს 15 პირისაგან შემდ-გარი დროებითი კომიტეტი.

„ბრძოლა“ № 4, 1917 წ.

✓ შესდგა მეორე რაიონის ბოლშევიკების საერთო კრება. გამოშუ-შავებულ იქნა ლონისძიებანი ქალაქის თვითმმართველობის არჩევნე-ბის ორგანიზაციულად ჩასატარებლად.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 81, 1917 წ.

21 (8)

✓ გაზ. „კავკასსკი რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბიოგრაფია.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 69, 1917 წ.

✓ მარტიროსოვის და ხანდანოვის საწოლების ქარხნის მუშებმა მე-პატრონეებს წარუდგინეს ეკონომიური მოთხოვნები.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 77, 1917 წ.

მოდრავი № 8 შემკეთებული სახელოსნოს ჯარისკაცთა საერთო კრებამ გამოიტანა საპროტესტო დადგენილება კერენსკის იმ ბრძანების (№ 213) წინააღმდეგ, რომლის მიხედვითაც უნდა შექმნილიყო დისციპლინარული სასამართლო, და უარი განაცხადა ორი ჯარისკაცისა და ერთი ოფიცრის არჩევაზე.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 75, 1917 წ.

✓ თბილისის მუშათა და ჯარისკაცთა დემუტატების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის წარმომადგენლების მიერ მოეწყო ბოლშევიკების დაჭრა-დაპატიმრება.

„ბრძოლა“ № 4, „კავკასკი რაბოჩი“ № 70, 1917 წ.

22 (9)

პირველი რაიონის ბოლშევიკების საერთო კრებამ (დაესწრო 300 კაცი) მოისმინა ცნობა ბოლშევიკების დაპატიმრების შესახებ და გამოსთქვა ღრმა აღშფოთება. კრება მოითხოვს საჭმის გამოკვლევას და მოუწოდებს მუშებს, ჯარისკაცებსა და გლეხებს—ფხიზლად აღეგნონ თვალყური კონტრრევოლუციონერების მოქმედებას და გაილაშქრონ მათ წინააღმდეგ.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 72, 1917 წ.

23 (10)

✓ შესდგა მეორე რაიონის ბოლშევიკების საერთო-პარტიული კრება (დაესწრო პარტიის 100-მდე წევრი); არჩეულ იქნა 15 პირისაგან შემდგარი დროებითი კომიტეტი. აირჩიეს აგრეთვე კომისია ქალაქის თვითმმართველობის არჩევნებისათვის მოსამზადებელი მუშაობის ჩასატარებლად.

„ბრძოლა“ № 4, 1917 წ.

აღექსანდრეს ბაღში გამართულ მიტინგზე 218 ქვეითი სათადარიგო პოლკის ჯარისკაცი გამოვიდა მოწოდებით: „ძირს დროებითი მთავრობა, მთელი ძალაუფლება მუშათა და ჯარისკაცთა დემუტატების საბჭოებს! ძირს შეტევა, აუცილებელია ბურჟუაზიის გადაყენება“.

ფონდი № 3, საქმე № 230, ფურც. 2.

სასარაჯო-საუნაგრო სახელოსნოში შესდგა მიტინგი. ილაპარაკეს ბოლშევიკებისა და სხვა პარტიების წარმომადგენლებმა. კრების თანაგრძნობა ბოლშევიკების მხარეზე იყო.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 73, 1917 წ.

- ✓ ორთაქალაში შესდგა საექიმო-სასანიტარო საჭურველზე მომუშავე ჯარისკაცთა მიტინგი (დაესწრო 500 კაცი); კრებამ ენერგიული პროტესტი განაცხადა ბოლშევიკების დაპატიმრების გამო და მოითხოვა აღმასრულებელი კომიტეტისაგან საქმის გამოძიება.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 73, 1917 წ.

24 (11)

გამოქვეყნდა ტელეგრაფით გადმოცემული შინაარსი ვ. ი. ლენინის მიერ 17 (4) ივნისს საბჭოების სრულიად-რუსეთის პირველ ყრილობაზე წარმოთქმული სიტყვისა — დროებითი მთავრობისადმი დამოკიდებულების შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 72, 1917 წ.

დ. ხონში ბოლშევიკებმა მოაწყეს საშა წულუკიძის გარდაცვალებიდან 12 წლისთავის აღსანიშნავი სამოქალაქო პანაშვიდი.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 75, 1917 წ.

25 (12)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „ღია წერილი გლეხთა დეპუტატების სრულიად-რუსეთის ყრილობის დელეგატებს“.

„ბრძოლა“ № 2, 1917 წ.

(თხზ., ტ. XX, გვ. 444—448).

გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) VII (აპრილის) კონფერენციაზე მიღებული რეზოლუცია ნაციონალურ საკითხზე.

„ბრძოლა“ № 2, 1917 წ.

- ✓ ბათუმის ბოლშევიკების საერთო კრებამ გამოიტანა საპროტესტო რეზოლუცია ქ. თბილისში ბოლშევიკების დაპატიმრების გამო.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 78, 1917 წ.

26 (13)

გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) ც. კ-ის რეზოლუცია ინგლისისა და საფრანგეთის მთავრობების მიერ გამოგზავნილი ნოტების გამო; რეზოლუცია შეტანილი იყო მუშათა და ჯარისკაცთა საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 73, 1917 წ.

გაიფიცნენ მარტიროსოვისა და ხანდანოვის საწოლების კარხნის მუშები—მეპატრონეებისადმი წაყენებულ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო. გაფიცულთა ადგილები გამოცხადებულია ბოიკოტქვეშ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 77, 1917 წ.

27 (14)

გამოქვეყნდა კრონშტადტის მეზღვაურების, ჯარისკაცებისა და მუშების მიმართვა პეტროგრადისა და მთელი რუსეთის რევოლუციური ხალხისადმი: „მოქალაქენო! ამხანაგებო! ძმებო!“, რომელიც მოუწოდებს საბჭოების ხელში მთელი ძალაუფლების გადასვლისაკენ

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 74, 1917 წ.

აელაბარში გაიმართა მესამე რაიონის ბოლშევიკების საერთო პარტიული კრება. აირჩიეს 15 პირისაგან შემდგარი დროებითი კომიტეტი.

„ბრძოლა“ № 4, 1917 წ.

მე-31 სატვირთო სამხედრო-სასანიტარო ტრანსპორტის ჯარისკაცთა მიტინგმა (დაესწრო 350 კაცი) პროტესტი განაცხადა კერენსკის მიერ დისციპლინარული სასამართლოს არჩევნების შესახებ გამოცემული № 213 ბრძანების წინააღმდეგ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 82, 1917 წ.

გაიფიცნენ თბილისის კოოპერატივის მოსამსახურენი — წარდგენილ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო.

„ერთობა“ № 71, 1917 წ.

28 (15)

218 ქვეითი სათადარიგო პოლკის საყარაულო ბატალიონის ეზოში შესდგა ჯარისკაცთა მრავალრიცხოვანი მიტინგი; დაესწრნენ თბილისის გარნიზონის თითქმის ყველა ნაწილების ჯარისკაცები. ჯარისკაცების თანაგრძნობა ბოლშევიკების მხარეზე იყო.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 78, 1917 წ.

29 (16)

შესდგა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) თბილისის მეორე რაიონული კომიტეტის სხდომა—ქალაქის თვითმმართველობის არჩევნებში მონაწილეობის საკითხზე.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 76, 1917 წ.

33 (17)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სიტყვა (წარმოთქმული 17 (4) ივნისს მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოების სრულიად-რუსეთის პირველ ყრილობაზე) დროებითი მთავრობისადმი დამოკიდებულების შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 77, 1917 წ.
(თხზ., ტ. XX, გვ. 599—611).

✓ შესდგა მეოთხე რაიონის (ვერა) ბოლშევიკების საერთო კრება, არჩეულ იქნა დროებითი კომიტეტი 9 წევრისა და 7 კანდიდატის შემადგენლობით. კრების შემდეგ რაიონული კომიტეტის სხდომაზე აირჩიეს რაიონული კომიტეტის ბიურო.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 79,
„ბრძოლა“ № 4, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა გაიდამაკინის კონფერტების ფაბრიკის მუშათა გაფიცვის შესახებ. გაფიცვა ეკონომიურ ნიადაგზე მოხდა.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 77, 1917 წ.

ივნისი

✓ ქ. თბილისში დაარსდა მეგზოვეთა პროფესიული კავშირი.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 99, 1917 წ.

ივლისი

1 (18 ივნისი)

გამოქვეყნდა ბოლშევიკების რეზოლუცია (წარდგენილი მოსკოვის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოში) კოალიციური საშინისტროსადმი დამოკიდებულების შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 78, 1917 წ.

2 (19 ივნისი)

✓ რკინიგზის პირველი პოლკის ყაზარმაში შესდგა სხვადასხვა ნაწილებისა და კომანდების ჯარისკაცთა მრავალრიცხოვანი მიტინგი. მიტინგზე სიტყვებით გამოვიდნენ ბოლშევიკებისა და სხვა პარტიების წარმომადგენელი. ჯარისკაცთა თანაგრძნობა ბოლშევიკების მხარეზე იყო.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 81, 1917 წ.

სამხედრო-საექიმო დაწესებულებათა ფორმირების 5 რაზმის ჯარისკაცთა მიტინგმა (დაესწრო 1.000-მდე კაცი) მიიღო საპროტესტო რეზოლუცია ბოლშევიკების წინააღმდეგ მიმართული ძალადობა-დაპატიმრების გამო. მოუწოდეს მუშებსა და გლეხებს — დაირაზმონ ბოლშევიკების გარშემო ბურჟუაზიის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

„კავკასიური რაზმი“ № 81, 1917 წ.

3 (20 ივნისი)

გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.შ.პ. (ბ) ც. კ-ის განცხადება დემონსტრაციის აკრძალვის გამო; მოუწოდებს მუშებსა და ჯარისკაცებს დაირაზმვისა და ძალების მომზადებისაკენ კონტრრევოლუციასთან საბრძოლველად.

„კავკასიური რაზმი“ № 72, 1917 წ.

შესდგა მეორე რაიონის ბოლშევიკების საერთო კრება ქალაქის თვითმმართველობის არჩევნების საკითხზე. გამოიყო საუბნო კომისიები, და რაიონი დაყოფილ იქნა ქვერაიონებად.

„კავკასიური რაზმი“ № 81, 1917 წ.

ეკონომიურ ნიადაგზე გაიფიცნენ ბოსტანჯიანცის საბაკალეო-გასტრონომიული და დანდუროვის ქუჩაზე მდებარეობის მაღაზიების მოსახლეობა. გაფიცულთა ადგილები გამოცხადებულია ბოიკოტქვეშ.

„კავკასიური რაზმი“ № 91, 97, 1917 წ.

„ერთობა“ № 88, 1917 წ.

3—9 (20—26 ივნისი)

ქ. თბილისში მიმდინარეობდა ამიერკავკასიის გლეხთა დეპუტატების სამხარეო ყრილობა (ესწრებოდა 1.000-მდე დელეგატი). დღის წესრიგი: 1) ომი და ზავი. 2) დროებითი მთავრობა და მისდამი დამოკიდებულება. 3) დამფუძნებელი კრება. 4) სასამართლო. 5) სახალხო განათლება. 6) ნაციონალური საკითხი. 7) ადგილობრივი თვითმმართველობა. 8) მიწის საკითხი. 9) წყლის საკითხი. 10) სასურსათო და ღვინის საკითხი, აირჩიეს სამხარეო ცენტრი 42 კაცის შემადგენლობით.

ფონდი № 2, საქმე № 104, ფურც. 2—14;

„ბორობა“ № 40, „ერთობა“ № 78, 80, 1917 წ.

4 (21 ივნისი)

✓ შესდგა თბილისის ბოლშევიკური ორგანიზაციის საქალაქო და რაიონული კომიტეტების წარმომადგენელთა კრება — პეტროგრადში მომხდარი ივლისის ამბების გამო. მიღებულ რეზოლუციაში მხილებულია ბურჟუაზიული დროებითი მთავრობა კერენსკის მეთაურობით, როგორც ომის გავრძელების მხარისდამჭერი; რეზოლუცია მოუწოდებს მუშებს, ჯარისკაცებსა და გლეხებს ძალთა ორგანიზაციისაქენ ომის საწინააღმდეგოდ და ბოლშევიკური დროშის ქვეშ დაარაზმვისაყენ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 83, „ბრძოლა“ № 4, 1917 წ.

შესდგა თბილისის გარნიზონის სხვადასხვა ნაწილების ჯარისკაცთა მიტინგი (დაესწრო 6.000-ზე მეტი კაცი); მიღებული რეზოლუციით მოითხოვენ მთელი ძალაუფლების გადასვლას მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების საბჭოების ხელში, მიწების დაუყოვნებლივ გადაცემას გლეხობისათვის ყოველგვარი გამოსყიდვის გარეშე.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 83, 1917 წ.

7 (24 ივნისი)

გამოქვეყნდა მოსკოვის რკინიგზის რაიონის ბოლშევიკთა 27 (14) ივნისის კრების საპროტესტო რეზოლუცია, მიმართული მენშევიკების — ი. წერეთლისა და ე. გეგეკორის მიერ საბჭოების ყრილობის სხდომაზე წარმოთქმული სიტყვების წინააღმდეგ. რეზოლუციაში ნათქვამია: „ვერც ერთ სოციალისტი მინისტრები, ვერც ბურჟუაზია ვერ მოახერხებენ რევოლუციური პროლეტარიატისა და რევოლუციურ ჯარისკაცთა განიარაღებას“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 83, 1917 წ.

ალექსანდრეს ბაღში შესდგა ჯარისკაცთა მიტინგი (დაესწრო 4.000-ზე მეტი კაცი). მიტინგმა მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 86, 1917 წ.

8 (25 ივნისი)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მოწოდება: „ქ. თბილისის ყველა შრომელთ, ყველა მუშებსა და ჯარისკაცებს!“, რომელიც მიმართულია ომის გაგრძელებისა და დროებითი მთავრობის წინააღმდეგ და მოუწოდებს მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების საბჭოების ხელში მთელი ძალაუფლების გადასვლისაკენ.

„კავკასიის რაზონი“ № 84, 1917 წ.

ნაძალადეში მუშათა და ჯარისკაცთა დემუტატების საბჭოს აღმასრულებელმა კომიტეტმა ორ ადგილას მოაწყო მუშათა და თბილისის გარნიზონის ჯარისკაცთა მრავალრიცხოვანი მიტინგი (დაესწრო 10 ათასამდე კაცი); მიტინგი უმთავრესად მოწვეული იყო კერენსკის ბრძანებისათვის (ახალი შეტევის შესახებ გერმანიის ფრონტზე) მხარისდაკერის მიზნით. ილაპარაკა 18-მა ბოლშევიკმა ორატორმა, მენშევიკებისა და სხვა პარტიების წარმომადგენლებმა. მიტინგი ჩატარდა ბოლშევიკური ლოზუნგებით: „მთელი ძალაუფლება მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების საბჭოებს“, „ძირს ათი მინისტრი კაპიტალისტი!“, „ძირს შეტევა!“, „გაუმარჯოს საერთაშორისო ზავს!“ და სხვ. ორივე ადგილას მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუციები.

„კავკასიის რაზონი“ № 85, „ბრძოლა“ № 5, 6,
 „ერთობა“ № 82, 1917 წ.

გაიფიცნენ აბელოვის რკინეულობის მაღაზიის მოსამსახურენი — წარდგენილ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო. გაფიცულთა ადგილები გამოცხადებულია ბოიკოტქვეშ.

„კავკასიის რაზონი“ № 91, 1917 წ.

ქ. თბილისში გაიფიცნენ სომხურ გაზეთ „პორიზონის“ ასოთამწეობები.

„ერთობა“ № 84, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა ფურნეტებში მომუშავე მუშათა გაფიცვის შესახებ.

„ერთობა“ № 81, 1917 წ.

10 (27 ივნისი)

გამოქვეყნდა ბოლშევიკების მიერ პეტროგრადის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოების ყრილობაზე წარდგენილი რეზოლუციები ომისა და ღროვებითი მთავრობის შესახებ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 85, 1917 წ.

11 (28 ივნისი)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული სამხედრო ორგანიზაციის მოწოდება „ამხანაგო ჯარისკაცებო!“

„კავკასიის რაბოჩი“ № 86, 1917 წ.

12 (29 ივნისი)

გამოვიდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის ორგანოს (სომხურ ენაზე) გაზეთ-„ბანვორი კრივის“ („მუშის ბრძოლა“) №1.

„ბანვორი კრივი“ № 1, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა თბილისის ხე-ტყის ქარხნის მუშათა გაფიცვის შესახებ.

„ურთობა“ № 84, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ქ. ბათუმის № 10 ლაზარეთის სანიტარ ჯარისკაცთა მიტინგის რეზოლუცია. მოითხოვენ მთელი ძალაუფლების გადასვლას მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების ხელში, წარმოებებში მუშათა კონტროლის შემოღებას და ომის დამთავრებას.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 87, 1917 წ.

გაიფიცნენ როტინოვის სამანუფაქტურო მაღაზიის მოსამსახურენი—წაყენებულ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო. გაფიცულთა ადგილები გამოცხადებულია ბოიკოტქვეშ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 91, 1917 წ.

შესდგა ბექდვითი საქმის მუშათა კავშირის საერთო კრება. იირჩიეს კავშირის გამგეობა და სარევიზიო კომისია.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 93, 1917 წ.

14 (1)

გაზ. „კავკასიის რაზონში“ დაიბეჭდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) სრულად-რუსეთის სამხედრო კონფერენციაზე ვ. ი. ლენინის მიერ მიმდინარე მომენტის შესახებ გაკეთებული მოხსენების შინაარსი.

„კავკასიის რაზონი“ № 88, 1917 წ.

ჯარისკაცთა კლუბში გაიმართა 218 ქვეითი სათადარიგო პოლკის ჯარისკაცთა მიტინგი. სიტყვებით გამოვიდნენ ბოლშევიკებისა და სხვა პარტიების წარმომადგენელი. მიტინგმა მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია მთელი ძალაუფლების მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დებუტატების საბჭოების ხელში გადასვლის შესახებ.

„კავკასიის რაზონი“ № 91, 1917 წ.

15 (2)

გამოქვეყნდა კავკასიის პირველი მუშათა ბატალიონის ჯარისკაცთა საერთო კრებაზე მიღებული ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასიის რაზონი“ № 89, 1917 წ.

გამოქვეყნდა 219 სათადარიგო პოლკის მეორე ასეულის ჯარისკაცთა (348 კაცის) პროტესტი პოლკის კომიტეტის მიერ საასეულო ბიბლიოთეკებში ბოლშევიკურ ორგანოთა დაუშვებლობის შესახებ. გამოტანილი დადგენილების წინააღმდეგ; მოითხოვენ ამ კონტრარევოლუციური დადგენილების გაუქმებას.

„კავკასიის რაზონი“ № 89, 1917 წ.

მესანგრეთა მე-9 ასეულის ჯარისკაცთა კრებამ მოითხოვა საიდუმლო ხელშეკრულებების გამოქვეყნება, პროტესტი განაცხადა შერტევაზე გადასვლის შესახებ გაცემული განკარგულების წინააღმდეგ და სრული უნდობლობა გამოუცხადა კაპიტალისტებისა და მემამულეების წარმომადგენლებისაგან შემდგარ დროებითს მთავრობას.

„კავკასიის რაზონი“ № 99, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ბათუმის ჯარისკაცთა დებუტატების ობორონცულმა საბჭომ გადასწყვიტა „ვეტო“ დაადოს პეტროგრადიდან ჯარისკაცთათვის გამოგზავნილ გაზ. „პრავდას“.

„კავკასიის რაზონი“ № 89, 1917 წ.

16 (3)

შესდგა მეოთხე რაიონის ბოლშევიკთა საერთო კრება. აირჩიეს 17 დელეგატი საერთო-საქალაქო კონფერენციაზე გასაგზავნად.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 92, 1917 წ.

აეროდრომზე შესდგა ლექცია მიმდინარე მომენტის შესახებ. მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუცია მთელი ძალაუფლების მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების ხელში გადასვლის შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 94, 1917 წ.

გაიფიცნენ ჩილინგაროვის საგალანტერიო-სამანუფაქტურო მეორე მალაზიისა და პოპოვის საბაკალეო საქონლის საწყობის მოსამსახურენი — წაყენებულ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო. გაფიცულთა ადგილები გამოცხადებულია ბოიკოტქვეშ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 91, 1917 წ.

„ერთობა“ № 88, 1917.

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) ცენტრალურსა და პეტროგრადის კომიტეტებთან არსებული სამხედრო ორგანიზაციის საერთო კრების რეზოლუცია შეტევებზე გადასვლის საკითხის გამო და პეტროგრადის საქარსნო-საფაბრიკო კომიტეტების წარმომადგენლების მიერ სრულიად-რუსეთის ყრილობისადმი წარმოდგენილი რეზოლუცია, რომელსაც მხარი დაუჭირა ბოლშევიკების ფრაქციამ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 90, 1917 წ.

18 (5)

ალექსანდრეს ბაღში შესდგა მუშებისა და ჯარისკაცების მიტინგი (დაესწრო 3.000-მდე კაცი); მიმდინარე მომენტის შესახებ მიტინგმა მიიღო რეზოლუცია ძალაუფლების მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების ხელში გადასვლის შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 94, 1917 წ.

მომრავი № 8 შემკეთებული სახელოსნოს მუშათა საერთო კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე პეტროგრადის ამბებთან დაკავშირებით და მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 93, 1917 წ.

საყარაულო ბატალიონის ჯარისკაცთა მიტინგმა მიიღო ბოლშე-
ვიკური რეზოლუცია.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 94, 1917 წ.

✓ დაარსდა დურგლების, ხარატების, კასრების მკეთებელთა და სხვ.
პროფესიული კავშირი. აირჩიეს გამგეობა 11 კაცის შემადგენლო-
ბით.

„ფრთობა“ № 99, 1917 წ.

18—19, 22 (5—6,9)

შესდგა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის საერთო-სა-
ქალაქო კონფერენცია. დღის წესრიგი: 1) მიმდინარე მომენტი და
პეტროგრადის ამბები. 2) რაიონული კომიტეტების მოხსენებები. 3) სა-
ორგანიზაციო მუშაობა. 4) პრესა. 5) საარჩევნო კამპანია. 6) სა-
ოლქო ყრილობა. 7) საერთო-პარტიული ყრილობა. 8) სხვადასხვა.
მიღებულ იქნა რეზოლუცია მიმდინარე მომენტზე, პეტროგრადში
მომხდარ ივლისის ამბებთან დაკავშირებით.

„ბრძოლა“ № 7, „კავკასკი რაბოჩი“
№ 93, 94, 97, 1917 წ.

19 (6)

გაზ. „კავკასკი რაბოჩი“ გამომცემლობამ რუსულ ენაზე გამო-
უშვა ბროშურა: „ლენინი მიწის შესახებ“ (ღია წერილი გლეხთა
დეპუტატების სრულიად-რუსეთის ყრილობის დელეგატებს და სიტ-
ყვა, წარმოთქმული 4 ივნისს (22 მაისს) გლეხთა დეპუტატების სრუ-
ლიად-რუსეთის საბჭოების ყრილობაზე).

„კავკასკი რაბოჩი“ № 93, 1917 წ.

ორი თვის გაფიცვისა და ეკონომიური მოთხოვნების მთლიანად
დაკმაყოფილების შემდეგ განაახლეს მუშაობა ჩილინგაროვის ფირმის
მოსამსახურებმა.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 95, 1917 წ.

20 (7)

გაზ. „კავკასკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის (ხელმოუწე-
რელი) სტატია: „უკრაინა“.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 93, 1917 წ.
(თხზ., ტ. XX, გვ. 667—668).

22 (9)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) VI ყრილობის მომწვევე საორგანიზაციო ბიუროს ცნობა ყრილობის დღის წესრიგისა და წარმომადგენლობის ნორმების შესახებ.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 95, 1917 წ.

ალექსანდრეს ბაღში შეკრებილმა 3.000 ჯარისკაცმა და მოქალაქეებმა სასტიკი პროტესტი განაცხადეს ვ. ი. ლენინის დაპატიმრების შესახებ დროებითი მთავრობის მიერ გამოცემული ბრძანების გამო.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 96, 1917 წ.

24 (11)

ქუთაისში ეკონომიურ ნიადაგზე გაიფიცნენ ქალაქის თვითმმართველობის ყველა მუშები.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 88, 1917 წ.

25 (12)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) თბილისის საქალაქო კონფერენციის რეზოლუცია ივლისის ამბების შესახებ.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 97, 1917 წ.

26 (13)

გაიფიცნენ ძმ. მილოვების ფირმის საბითუმო და საცალო მაღაზიების მოსამსახურენი.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 100.

„ეროთობა“ № 97, 1917 წ.

მუშაობა განაახლეს პოპოვის ფირმის მოსამსახურეებმა — წაყენებულ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაკმაყოფილების გამო.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 100.

„ეროთობა“ № 97, 1917 წ.

27 (14)

გამოქვეყნდა 218 პოლკის საყარაულო რაზმის ჯარისკაცთა საპროტესტო წერილი მუშათა და ჯარისკაცთა დემუტატების ობორონცული საბჭოს მიერ დროებითი მთავრობისადმი ნდობის გამოცხადების შესახებ გამოტანილი დადგენილების გამო; წერილი მოუწოდებს ყველა ჯარისკაცებს — მოითხოვონ აღმასრულებელი კომიტეტის გადარჩევა.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 99, 1917 წ.

29 (16)

ქ. ბათუმში გაიმართა მიტინგი და დემონსტრაცია 1903 წლის 17 ივლისის საყოველთაო გაფიცვისა და ბათუმის მუშების დახვრეტის წლისთავის აღსანიშნავად.

„სოციალ-დემოკრატია“ № 95, 1917 წ.

თბილისსა და ბათუმში გაიფიცნენ სასტუმროების, რესტორანებისა და სასადილოების მოსამსახურენი.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 103, 1917 წ.

30 (17)

გაიფიცნენ მოხელეთა კოოპერატივის მოსამსახურენი—წარდგენილ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო. გაფიცულთა ადგილები გამოცხადებულია ბოიკოტქვეშ.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 102,

„ერთობა“ № 99, 1917 წ.

31 (18)

ქ. თბილისში დააპატიმრეს ფრონტიდან დაბრუნებული 170 ჯარისკაცი.

ფონდი № 1, საქმე № 228, ფურც. 150.

აგვისტო

2 (28 ივლისი)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) პეტროგრადის კომიტეტის ფურცელი 16—17 (3—4) ივლისის ამბების შესახებ.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 104, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ბათუმის ბოლშევიკების რეზოლუცია ფრონტზე სიკვდილით დასჯის შემოღების წინააღმდეგ.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 104, 1917 წ.

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მიერ წამოყენებული სია № 8 ქალაქის თვითმმართველობის ხმოსნებად ასარჩევი კანდიდატებისა (120 კაცის შემადგენლობით).

„კავკასკი რაბოჩი“ № 104, 1917 წ.

3. ს. ბერიძე

3 (21 ივლისი)

დასრულდა ქ. თბილისის მეეზოვეთა გაფიცვა.

„ეროთობა“ № 102, 1917 წ.

4 (22 ივლისი)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) ცენტრ. კომიტეტის, პეტროგრადის კომიტეტის, მოსკოვის საშხედრო ორგანიზაციების საოლქო ბიუროს და მოსკოვის კომიტეტის წარმომადგენელთა გაერთიანებული თათბირის მიერ მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუცია.

„კავკასიის რაზონი“ № 107, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა კანდურინის საზოგადოებაში (ახალქალაქის მაზრა) გლეხების მიერ შემამულეთა სათიბი მინდვრების ძალით ხელში ჩაგდების შესახებ.

„ეროთობა“ № 103, 1917 წ.

7 (25 ივლისი)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) ც. კ-ის წერილი თბილისის კომიტეტისადმი — ივლისის ამბებისა და პარტიული ყრილობის მოწვევის აუცილებლობის შესახებ.

„კავკასიის რაზონი“ № 108, 1917 წ.

9—10 (27 -- 28 ივლისი)

ავლაბარში და ორთაქალაში ბოლშევიკურმა ორგანიზაციამ მოაწყო მიტინგები. ესწრებოდნენ ჯარისკაცები და სხვა მოქალაქეები. მიტინგებზე მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუციები.

„კავკასიის რაზონი“ № 113, 1917 წ.

10 (28 ივლისი)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) პეტროგრადის კომიტეტის მოწოდება ივლისის ამბების შესახებ.

„კავკასიის რაზონი“ № 111, 1917 წ.

11 (29 ივლისი)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მიმართვა — „ამხანაგო მუშებო, მუშა-ქალებო, ჯარისკაცებო და ყველა მშრომელბო!“, რომელიც მოუწოდებს — ქალაქის თვითმმართველობის არჩევნების დროს ხმა მისცენ ბოლშევიკებს.

„კავკასიის რაზონი“ № 112, 1917 წ.

15 (2)

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ბოლშევიკების სიამ (პნ მ) ქალაქის საბ. კოს არჩევნებში მიიღო 5.000-ზე მეტი ხმა, რითაც ახალ საბჭოში გაიყვანეს 7 ხმოსანი.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 115,
 „ერთობა“ № 113, 1917 წ.

რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტმა გამოიტანა დადგენი-
 ლება ქალაქის თვითმმართველობაში ბოლშევიკების ცალკე, დამოუ-
 კიდებელი (7 ხმოსანისაგან შემდგარი) ფრაქციის შექმნის შესახებ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 117, 1917 წ.

19 (6)

კაზ. „კავკასიის რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „პასუხის“
 დასაწყისი.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 119, 1917 წ.
 (თხზ. ტ. XXI, გვ. 39—44).

თბილისის გარნიზონის სხვადასხვა ნაწილების ჯარისკაცები და
 სხვა მოქალაქენი (5.000-მდე კაცი) შეიკრიბნენ ალექსანდრეს ბაღში
 და სასტიკი პროტესტი გამოხატეს დროებითი მთავრობის წინა-
 აღმდეგ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 120, 1917 წ.

20 (7)

შესდგა ახლადარჩეული ქალაქის თვითმმართველობის პირველი
 სხდომა, რომელზედაც ბოლშევიკები გამოვიდნენ დამოუკიდებელი
 დეკლარაციით. დეკლარაცია აღნიშნავს ახალი—პროლეტარული რე-
 ვოლუციის აუცილებლობას.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 121, 1917 წ.

ალექსანდრეს ბაღში შესდგა კავკასიის არმიის სამხედრო ნა-
 წილების მრავალრიცხოვანი მიტინგი (4.000-მდე ჯარისკაცის მონა-
 წილეობით). მიტინგმა მიიღო რეზოლუცია, რითაც მოითხოვს ომის
 დაწყებებლივ შეწყვეტას, უანექსიო და უკონტრიბუციო ზავის შეკ-
 ვრას.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 122, 1917 წ.

✓ შესდგა თბილისის ფარმაცევტების საერთო კრება. აირჩიეს პროფესიული კავშირის გაშვება 11 კაცის შემადგენლობით.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 125, 1917 წ.

21 (8)

გამოქვეყნდა ფაბრიკა-ჭარხნებისა და რკინიგზის კომიტეტების საერთო-საქალაქო კონფერენციის მიერ მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 120, 1917 წ.

22 (9)

კავკასიის ზურგის საავტომობილო სახელოსნოს ჯარისკაცთა საერთო კრებამ მიმდინარე მომენტის შესახებ მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 130, 1917 წ.

23 (10)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „პასუხის“ დასასრული.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 122, 1917 წ.

(თბილ., ტ. XXI, გვ. 44—47).

მოდრაეი № 8 შემკეთებელი სახელოსნოს ჯარისკაცთა საერთო კრებამ მიიღო საპროტესტო რეზოლუცია კავკასიის არმიის მთავარ-სარდლის 27(14) იელისის ბრძანების წინააღმდეგ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 126, 1917 წ.

24 (11)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩიში“ მოწინავედ დაიბეჭდა ი. ბ. სტალინის (ხელმოუწერელი) სტატია: „კონტრრევოლუციის იერიში მოაქვს, ობორონეები ასამარებენ რევოლუციას“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 123, 1917 წ.

(„На путях к Октябрю“, გვ. 78—79)

დასრულდა ქ. თბილისის მზარეულთა გაფიცვა.

„ფრთობა“ № 123, 1917 წ.

25 (13)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „პასუხის“ დასაწყისი.

„ბრძოლა“ № 11, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXI, გვ. 39—41).

28 (15)

გაზ. „კავკასიის რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ი. ბ. სტალინის მიერ რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) ყრილობაზე გაკეთებული მოხსენების („ც. კ.-ის პოლიტიკური ანგარიში“) ის ნაწილი, რომელიც ივლისის ამბებს ეხება.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 126, 1917 წ.
(„На путях к Октябрю“, გვ. 90—92).

29 (16)

გაზ. „ბანვორი კრიეში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „პასუხის“ დასაწყისი.

„ბანვორი კრიე“ № 18, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXI, გვ. 39—42).

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) VI ყრილობის რეზოლუცია მიმდინარე მომენტისა და ომის შესახებ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 126, 1917 წ.

30 (17)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) VI ყრილობის რეზოლუციები: პოლიტიკური მდგომარეობის, დამფუძნებელი კრების საარჩევნო კამპანიის შესახებ და რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) წესდება.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 127, 1917 წ.

ბორჯომის გარნიზონის ჯარისკაცთა კრებამ მიიღო რეზოლუცია კორნილოვის ამბოხების წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 148, 1917 წ.

მანგლისის ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების ობორონცული საბჭოს საგარნიზონო კომიტეტმა გამოიტანა დადგენილება გაზ. „კავკასიის რაბოჩის“ ნომრების კონფისკაციის შესახებ; ამ დადგენილებამ მანგლისის მშრომელთა პროტესტი გამოიწვია.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 134, 1917 წ.

31 (18)

გაზ. „ბანგორი კრიფში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „პასუხის“ გავრძელება, გაზ. „კავკასსკი რაბოჩი“—რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) პეტროგრადის მეორე საქალაქო კონფერენციის მოწოდება (დაწერილი ი. ბ. სტალინის მიერ): „პეტროგრადის ყველა მშრომელთ, ყველა მუშებსა და ჯარისკაცებს“.

„ბანგორი კრიფ“ № 19, „კავკასსკი რაბოჩი“ № 128, 1917 წ.

(თბზ., ტ. XXI, გვ. 42—44; „На путях к Октябрю“, გვ. 56—61).

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) VI ყრილობის რეზოლუცია ახალგაზრდობის კავშირების შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 128, 1917 წ.

ეკონომიურ ნიადაგზე გაიფიქრნენ კავკასიის ამხანაგობის აფთიაქის მალაზიის მოსამსახურენი.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 131,
„ერთობა“ № 128, 1917 წ.

ს ე ქ ტ ე მ ბ ე რ ი

1 (19 აგვისტო)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) მოსკოვის საერთო-საქალაქო კონფერენციის მიერ მიღებული რეზოლუცია სახელმწიფო თათბირის მოწვევასთან დაკავშირებით.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 129, 1917 წ.

კავკასიის ზურგის საავტომობილო სახელოსნოს ჯარისკაცთა საერთო კრებამ მოისმინა მოხსენება მოსკოვის თათბირისა და ბურჟუაზიის კონტრრევოლუციური როლის შესახებ; მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 131, 1917 წ.

2 (20 აგვისტო)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „პასუხის“ გავრძელება; გაზ. „ბანგორი კრიფში“—დასასრული.

„ბრძოლა“ № 12, „ბანგორი კრიფ“ № 20, 1917 წ.

(თბზ., ტ. XXI, გვ. 41—44, 44—47).

აგლაბრის კლუბში შესდგა საეპრო-სამრეწველო დაწესებულებათა მოსამსახურეების პროფესიული კავშირის საერთო კრება—უმეშევრობის, მუშათა კანონმდებლობის დეკრეტის გამოცხადებისა და სხვა საკითხებზე. გამოიტანეს დადგენილება შრომის ბირჟის მოწყობის, სავაჭრო და უმეშევართა ფონდის შექმნის შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 135, 1917 წ.

3 (21 აგვისტო)

ქ. ქუთაისის ქუჩებში მოხდა ჯარისკაცთა გამოსვლები, რის შემდეგ 1.000-მდე ჯარისკაცი შეიჭრა საბჭოს შენობაში და მოითხოვა ჯარისკაცის მკვლელ პრაპორშნიკ კომანძის სამართალში მიცემა.

ფონდი № 1, საჭე № 63, ფურც. 308.

კოჯორში შესდგა ჯარისკაცთა და მცხოვრებთა საერთო კრება; მიმდინარე მომენტისა და ომის შესახებ მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 135, 1917 წ.

4 (22 აგვისტო)

შესდგა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის სხდომა. დღის წესრიგი: 1) ბაქოს დელეგატის მოხსენება, 2) ქუთაისის დელეგატის მოხსენება, 3) კავკასიის საერთო-პარტიული ყრილობა, 4) პარტიული პრესა, 5) დამფუძნებელი კრება და სხვ. გამოტანილ იქნა დადგენილება კავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების სამხარეო ყრილობის მოწვევის შესახებ. შემუშავდა ყრილობის დღის წესრიგი, წარმომადგენლობის ნორმა და აირჩიეს ყრილობის მომწვევი საორგანიზაციო ბიურო. კრებამ საჭიროდ სცნო — 9 სექტემბერს (27 აგვისტოს) რევოლუციის ნახევარი წლისთავის აღსანიშნავად მანიფესტაციის მოწყობა და მისი გადაქცევა კონტრრევოლუციის საწინააღმდეგო დემონსტრაციად. ამ დღისთვის მოწყობილ მითინგზე და პლაკატებზე ნათლად უნდა იყოს ხაზგასმული პროლეტარული რევოლუციის აუცილებლობა.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 135, 1917 წ.

5 (23 აგვისტო)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატია: „ლოზუნგებისათვის“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 132, 1917 წ.
(თხზ., ტ. XXI, გვ. 33—38).

ქ. თბილისში და ქუთაისში ეკონომიურ ნიადაგზე ვაიფიცნენ ზინგერის მუშა-მოსამსახურენი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 123, 1917 წ.

9 (24 აგვისტო)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) VI პარტიული ყრილობის მანიფესტი.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 133, 1917 წ.

V შესდგა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის საერთო-სა-ქალაქო პარტიული კრება პარტიის VI ყრილობის შედეგების შესახებ. (კრებას ესწრებოდა 300-ზე მეტი კაცი).

„ბრძოლა“ № 13, 1917 წ.

9 (27 აგვისტო)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატიები: „ლოზუნ-გებისათვის“ და „პასუხის“ დასასრული.

„ბრძოლა“ № 13, 1917 წ.

(თხზ., ტ. XXI, გვ. 33—38, 44—47).

კავკასიის ზურგის რაზმის სახელოსნოში რევოლუციის ნახევარი წლისთავის აღსანიშნავ მიტინგზე მიღებულ იქნა რევოლუცია მთელი ძალაუფლების პროლეტარიატისა და ღარიბი გლეხობის ხელში გადასვლის შესახებ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 138, 1917 წ.

მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების ობორონცული საბჭოს აღმასრულებელმა კომიტეტმა რევოლუციის ნახევარი წლისთავის აღსანიშნავად ნაძალადევაში, მუშტიდში და სხვა ადგილებში მოიწვია მიტინგები. მიტინგებზე მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუციები.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 137, 1917 წ.

11 (29 აგვისტო)

კავკასიის არმიის ობორონცულმა სამხარეო საბჭომ აკრძალა ჯარის ნაწილებში გაზ. „კავკასიის რაბოჩის“ გავრცელება.

ფონდი № 1, საქმე № 63, ფურც. 307.

12 (30 აგვისტო)

ქ. ქუთაისში შესდგა მეშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს სხდომა—პეტროგრადში მომხდარი ამბების გამო.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 130, 1917 წ.

15 (2)

შესდგა მეორე რაიონის ბოლშევიკების საერთო კრება. არჩეულ იქნა ახალი კომიტეტი 9 კაცის შემადგენლობით.

„კავკასიო რაზონი“ № 142, 1917 წ.

კავკასიის ზურგის საავტომობილო სახელოსნოს ჯარისკაცთა საერთო კრებაზე მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუცია დროებითი მთავრობის კონტრრევოლუციური პოლიტიკისა და გენ. კორნილოვის გამოსვლების წინააღმდეგ.

„კავკასიო რაზონი“ № 142, 1917 წ.

16 (3)

აელაბრის კლუბში შესდგა ახალგაზრდა სოციალისტ-ინტერნაციონალისტთა ორგანიზაციის „სპარტაკის“ დამფუძნებელი კრება. კრებამ განიხილა ორგანიზაციის წესდება და აირჩია დროებითი კომიტეტი.

„კავკასიო რაზონი“ № 148, 1917 წ.

შესდგა ერკეთის საზოგადოების (გურია) მრავალრიცხოვანი მიტინგი. მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუცია. მიტინგის შემდეგ დროშებითა და მარსელიოზის სიმღერით გამართეს დემონსტრაციული მსვლელობა.

„ბრძოლა“ № 16, 1917 წ.

ქ. ქუთაისში გაიხსნა დასავლეთ საქართველოს სახალხო მასშავლებელთა დელეგატების ყრილობა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 134, 1917 წ.

17 (4)

შესდგა მოძრაი № 3 შემკეთებული სახელოსნოს ჯარისკაცთა საერთო კრება. მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასიო რაზონი“ № 144, 1917 წ.

18 (5)

პირველი რაიონის ბოლშევიკების პარტიულმა ბიურომ ავქალის აუდიტორიაში მოაწყო ლექციები მიმდინარე მომენტის შესახებ; ესწრებოდნენ მეშები და ჯარისკაცები.

„ბრძოლა“ № 15, 1917 წ.

ქ. ქუთაისში შესდგა ბოლშევიკთა საერთო კრება ცალკე, დამოუკიდებელი ორგანიზაციის შესაქმნელად. აირჩიეს საორგანიზაციო კომიტეტი 11 კაცის შემადგენლობით.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 146, 1917 წ.

20 (7)

შესდგა რკინიგზის მთავარი სახელოსნოების მეშათა მიტინგი (დაესწრო 3.000 კაცი); მიმდინარე მომენტზე მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 147, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ცნობები ლორის უბნის (ბორჩალოს მაზრა) გლეხობის მიერ შემამულეთა 150 ათასი ლესეტიანა მიწის ხელში ჩაგდების შესახებ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 144, 1917 წ.

21 (8)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) მოსკოვის საოლქო ბიუროს რეზოლუცია კონტრრევოლუციასთან ბრძოლის შესახებ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 145, 1917 წ.

სოფ. საქამიასერაში (გურია) შესდგა სახალხო მიტინგი თვითმპყრობელობის დამხობის ნაბეგარი წლისთავის აღსანიშნავად.

„ბრძოლა“ № 17, 1917 წ.

საეკერო-სამრეწველო დაწესებულებათა ზუზა-მოსამსახურეების საერთო კრებამ გამოიტანა რეზოლუცია, რომელშიც აცხადებს, რომ იგი მზარს უპერს როგორც მორალურად, ისე მატერიალურად მთელი ძალაუფლების საბჭოების ხელში გადასვლას.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 146, 1917 წ.

23 (10)

შესდგა მესამე რაიონის ბოლშევიკური ორგანიზაციის წევრთა ✓
საერთო კრება. არჩეულ იქნა ახალი კომიტეტი, რომელშიც შევიდ-
ნენ სამოქალაქო ნაწილიდან 11 კაცი და ჯარის ნაწილიდან—10
წევრი და 9 კანდიდატი. კომიტეტმა აირჩია 7 კაცისაგან შემდგარი
ბიურო.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 149, 1917 წ.

25 (13)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატია:
„გლეხები და მუშები“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 148, 1917 წ.
(თხზ., ტ. XXI, გვ. 107—113).

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) ცენტრალური და პეტროგრადის
კომიტეტების, პეტროგრადის საბჭოს და ცენტრ. აღმასრულებელი
კომიტეტების ბოლშევიკური ფრაქციის მოწოდება მუშებისა და
ჯარისკაცებისადმი—კორნილოვის შეთქმულების წინააღმდეგ და გა-
ფრთხილებით—არ წამოეგონ პროვოკაციის ანკესზე და არ იმოქმე-
დონ პარტიის მოწოდების გარეშე.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 148, 1917 წ.

საარტილერიო საწყოების რაზმის ჯარისკაცთა საერთო კრებამ
(დაესწრო 400-მდე კაცი) დაჭმო ღრობითი ბურჟუაზიული მთავ-
რობა და მოითხოვა მთელი ძალაუფლების გადასვლა მუშათა, ჯარის-
კაცთა და გლეხთა დემუტატების საბჭოების ხელში.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 149, 1917 წ.

ქ. თბილისის მუშათა და ჯარისკაცთა დემუტატების საბჭოს
სხდომაზე ბოლშევიკებმა შეიტანეს რეზოლუცია ფრონტზე სიკვდი-
ლით დასჯის შემოღების წინააღმდეგ. საბჭოს ობორონტული უმრავ-
ლესობის გამო რეზოლუცია არ იქნა მიღებული.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 150, 1917 წ.

27 (14)

შესდგა სამხედრო კაზმულობის მკერავ ჯარისკაცთა რაზმის სა-
ერთო კრება (დაესწრო 400 კაცი); მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე

მომენტზე. მიღებული რეზოლუციით მოითხოვეს: კორნილოვის აშშ-ზების აღმოფხვრა გადამკრული ზომებით, ყველა კონტრრევოლუციონერის—მილიტკოვის, გუნკოვის, როძიანკოს და სხვათა დაპატიმრება, ყველა ბურჟუაზიული გაზეთის დახურვა და მათი სტამბების კონფისკაცია რევოლუციის საპირობისათვის, ფრონტზე ჯარისკაცთა სიკვდილით დასჯის გაუქმება, პოლიტიკური პატიმრების განთავისუფლება, მემამულეთა მიწების კონფისკაცია და გლეხებისათვის გადაცემა, წარმოებებში კონტროლის შემოღება, სახელმწიფო სათათბიროს და სახელმწიფო საბჭოს გაუქმება, მთელი ძალაუფლების გადასვლა მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების ხელში, დამფუძნებელი კრების მოწვევის დაწყება, ომის დამთავრება დემოკრატიული ზავის რაც შეიძლება მალე შეკვრით, ბურჟუაზიასთან ყოველგვარი კავშირის გაწყვეტა და საიდუმლო ხელშეკრულებათა გამოქვეყნება.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 150, 1917 წ.

29 (16)

კავკასიის არმიასთან არსებული საუნაგირე სახელოსნოს ჯარისკაცთა საერთო კრებამ მიღებული რეზოლუციით მოითხოვა მთელი ძალაუფლების გადასვლა მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების ხელში, მემამულეთა მიწების კონფისკაცია, მუშათა კონტროლის შემოღება და ზავის შეკვრა.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 153, 1917 წ.

30 (17)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „ბუბლიცისტის დღიურიდან“—მეორე თავი: „ბეგარა და სოციალიზმი“.

„ბრძოლა“ № 16, 1917 წ.

(თბზ., ტ. XXI, გვ. 127—129).

გამოქვეყნდა ახალგაზრდა სოციალისტ-ინტერნაციონალისტთა „სპარტაკის“ ორგანიზაციის დამფუძნებელი კრების მანიფესტი: „კავკასიის მთელ მშრომელ ახალგაზრდობას!“

„კავკასიური რაბოჩი“ № 151, 1917 წ.

ოქტომბერი

1 (18 სექტემბერი)

თბილისის ხე-ტყის ქარხნების მუშებმა და მოსამსახურეებმა გამოაცხადეს გაფიცვა—მეპატრონეებისადმი წაყენებულ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო.

„კავკასი რაბოჩი“ № 152, 1917 წ.

ქალაქის საბჭოს სხდომაზე მენშევიკებმა წამოაყენეს რეზოლუცია საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენის შესახებ. ბოლშევიკების ფრაქციამ რეზოლუციის წინააღმდეგ მისცა ხმა.

„კავკასი რაბოჩი“ № 154, 1917 წ.

6 (23 სექტემბერი)

გაზ. „კავკასი რაბოჩიში“ დაიბეჭდა სტატიები: ვ. ი. ლენინის— „როგორ უზრუნველყოთ დამფუძნებელი კრების არჩევნების წარმატება“ და მოწინავედ — ი. ბ. სტალინის (ხელმოუწერელი): „ორი ხაზი“.

„კავკასი რაბოჩი“ № 156, 1917 წ.
(თბ., ტ. XXI, გვ. 149—153; „На путях
к Октябрю“, გვ. 166—168).

7 (24 სექტემბერი)

ქ. გორში ჩამოყალიბდა ბოლშევიკური ორგანიზაცია.

„ბრძოლა“ № 18, 1917 წ.

ქ. ქუთაისში, ბუშეთა კლუბში, ბოლშევიკებმა მოაწყეს ლექცია აგრარულ საკითხზე. დამსწრეთ ერთხმად გაიზიარეს ბოლშევიკების აგრარული პროგრამა.

„ბრძოლა“ № 18, 1917 წ.

8 (25 სექტემბერი)

მეტყავეთა კავშირის გამგეობის წევრთა და სახელოსნოების დელეგატთა კრებაზე გამოიტანეს დადგენილება მოსკოვის გაფიცულ ამხანაგთათვის მხარისდაჭერისა და მატერიალური დახმარების გაწევის შესახებ (ერთი დღის ხელფასის გადარიცხვით). არჩეულ იქნა კომისია სახელოსნოებში თანხის შესაგროვებლად.

„კავკასი რაბოჩი“ № 159, 1917 წ.

შესდგა კავკასიის სასწავლო-სატყუარაშტრუქციო რაზმის ჯარისკაცთა საერთო კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და მიიღეს რეზოლუცია კოალიციური მთავრობის წინააღმდეგ. მოითხოვენ ფრონტზე სიკვდილით დასჯის გაუქმებას, მშრომელი გლეხობის ხელში მიწების გადაცემას, საეკლესიო და სამონასტრო ქონების კონფისკაციას, მეომარი სახელმწიფოებისათვის საწავო წინადადებით მიმართვას, წარმოებებში მუშათა კონტროლის შემოღებას, მუშათა პრესის დევენის შეწყვეტას და დამფუძნებელი კრების დროზე მოწვევას.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 160, 1917 წ.

ქ. ქუთაისში, ლულაძის ბინდორზე, გაიმართა გარნიზონის მიტინგი, რომელსაც მრავალი ჯარისკაცი და ხალხი დაესწრო. სიტყვებით მიმდინარე მომენტის შესახებ გამოვიდნენ ბოლშევიკები და სხვა პარტიების წარმომადგენელნიც. მიტინგმა ერთხმად მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„ბრძოლა“ № 18, „კავკასსკი რაბოჩი“ № 16, 1917 წ.

ახალციხის გარნიზონის დასაყრდენი პუნქტის საციხოვნო არტილერიის ჯარისკაცთა საერთო კრებამ მიღებული რეზოლუციით მოითხოვა: მუშებისა და რევოლუციური ჯარისკაცების შეიარაღება; გლეხობისათვის მეზამღლეთა მიწების უსასყიდლოდ გადაცემა, კორნილოვშჩინის მეთაურთა დაბატონება, კონტრრევოლუციური ორგანიზაციების—სახელმწიფო საბჭოს და სათათბიროს დახურვა, ჯარისკაცთა სიკვდილით დასჯის გაუქმება, მთელი ძალაუფლების გადაცემა მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების განახლებული საბჭოების ხელში და წარმოებაზე მუშათა კონტროლის შემოღება.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 167, 1917 წ.

ეკონომიურ ნიადაგზე გაიფიქრნენ საფაროვის, „კომეტის“, ძმ. სეილანოვების, ენფიანჯიანცის, ბოზარჯიანცისა და სხვ. თამბაქოს ფაბრიკის მუშები.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 161, 1917 წ.

ხაიტოვიჩის წყალსადენის სახელოსნოში გამოცხადდა ვაფიკვა ეკონომიურ ნიადაგზე.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 161, 1917 წ.

9 (26 სექტემბერი)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა დასაწყისი ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „რევოლუციის ერთი ძირითად საკითხთაგანი“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 158, 1917 წ.
(თხზ., ტ. XXI, გვ. 142—145).

ავჭალის აუდიტორიაში შესდგა მეორე რაიონის ბოლშევიკების საერთო კრება. მოისმინეს მოხსენება რ. ს.-დ. მ. პ. (პ) კავკასიის სამხარეო ყრილობის მოწვევის შესახებ და ქალაქის საბჭოს ბოლშევიკი ხმოსნის მოკლე ანგარიში ბოლშევიკური ფრაქციის მუშაობაზე. აირჩიეს სამხარეო ყრილობის დელეგატი.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 162, 1917 წ.

ქ. ზუგდიდში ჩამოყალიბდა ბოლშევიკური ორგანიზაცია.

„ბრახლა“ № 19, 1917 წ.

კავკასიის არმიის ჯარისკაცები, სრულიად-რუსეთის ქალაქთა კავშირში 180 კაცის რაოდენობით მივლინებულნი, მიღებული რევოლუციით მოითხოვენ მთელი ძალაუფლების აღებას მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების საბჭოების მიერ, ყველა ფრონტზე დაუყოვნებლივ ზავის ჩამოგდებას, მთელი მიწების კონფისკაციას, წარმოებებში მუშათა კონტროლის შემოღებას და მოუწოდებენ ყველას გადამწყვეტი ბრძოლისაკენ ბურჟუაზიის წინააღმდეგ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 163, 1917 წ.

11 (28 სექტემბერი)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „რევოლუციის ერთი ძირითად საკითხთაგანი“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 159, 1917 წ.
(თხზ., ტ. XXI, გვ. 145—148).

სპილენძის სატყევი ქარხნის მეშებმა გაფიცვა გამოაცხადეს წაყენებულ ეკონომიურ მოთხოვნათა მთლიანად დაკმაყოფილებამდე.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 161, 1917 წ.

14 (1)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა დასაწყისი ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „რევოლუციის ერთი ძირითადი საკითხთაგანი“.

„ბრძოლა“ № 18, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXI, გვ. 142—145).

შესდგა ბეჭდვითი სიტყვის მუშათა პროფესიული კავშირის წევრთა საერთო კრება. აირჩიეს წარმომადგენლები პროფესიული კავშირების საბჭოში და დელეგატები მბეჭდავთა სრულიად-რუსეთის კონფერენციაზე გასაგზავნად.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 168, 1917 წ.

14 (1)—17(4)

ქ. ქუთაისში მოეწყო ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცთა გამოსვლები, რომლებშიც მონაწილეობას იღებდნენ სხვა მოქალაქეები. „არეულობის“ ჩასაქრობად ბათუმიდან გამოწვეულმა 350-მდე ჯარისკაცმა უარი განაცხადა ჯარისკაცების წინააღმდეგ ბრძოლაზე. გამოსვლები ტყვიამფრქვევებით ჩააქრეს თბილისიდან გამოწვეულმა იუნკრებმა და ყაზახებმა.

„ერთობა“ № 161, „სოციალ-დემოკრატი“ № 154, 155, 1917 წ.

15—20 (2—7)

ქ. თბილისში მიმდინარეობდა კავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების სამხარეო ყრილობა. ყრილობაზე წარმოდგენილი იყო გადამწყვეტი ხმით 19 ორგანიზაცია (26 დელეგატი) და სათათბირო ხმით—სამი ორგანიზაცია (3 დელეგატი). ესწრებოდნენ ჩრდილო-კავკასიის, აგრეთვე კავკასიის ჯარის ნაწილების წარმომადგენლები. დღის წესრიგი: 1) მოხსენება VI პარტიული ყრილობის შესახებ. 2) მოხსენებები ადგილებიდან. 3) მიმდინარე მომენტი. 4) დამფუძნებელი კრება. 5) ორგანიზაციული საკითხი. 6) ნაციონალური საკითხი. 7) პარტიული პრესა. 8) აგრარული საკითხი. 9) არჩევნები. 10) სხვადასხვა. ყრილობამ აირჩია რ. ს.-დ მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტი ს. შაუმიანის, ა. ჯაფარიძის, ფ. მახარაძის, გ. ყორღანოვის, ი. ფიოლეტოვისა და სხვ. შემადგენლობით.

„ბრძოლა“ № 19—21, „კავკასიის რაბოჩი“ № 165—174, 1917 წ.

16 (3)

შესდგა თბილისის ბოლშევიკური ორგანიზაციების საქალაქო კონფერენცია.

„ბრძოლა № 24, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ახალგაზრდა სოციალისტ-ინტერნაციონალისტთა ორგანიზაციის — „სპარტაკის“ დროებითი კომიტეტის მიმართვა: „კავკასიის ყველა მშრომელთა“.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 163, 1917 წ.

17 (4)

გაზ. „კავკასიის რაბოჩი“ დაიბეჭდა გ. ი. ლენინის სტატია: „სიყალბის გმირთა შესახებ“ და ი. ბ. სტალინის (ხელმოუწერელი) ორი სტატია: „ბურჟუაზიული დიქტატურის მთავრობა“ (მოწინავედ) და „ბოროტებს სძედავენ“.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 164, 1917 წ.
(თბილ., ტ. XXI, გვ. 211—214; „На путях к Октябрю“, გვ. 173—178).

19 (6)

კავკასიის რკინიგზის პოლკის მე-4 ასეულის საერთო კრებამ მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუციით სასტიკად გაილაშქრა მენშევიკებისა და ესერების ბურჟუაზიასთან შეთანხმების პოლიტიკის წინააღმდეგ და მხარს უჭერს საბჭოების ყრილობის მოწვევას; რეზოლუციის დისასრულს ნათქვამია: „გაუმარჯოს სოციალ დემოკრატიულ მუშათა პარტიას (ბოლშევიკებისას), რომელიც მტკიცედ და ურყევად იბრძვის ბურჟუაზიის მტაცებლების წინააღმდეგ და მოიპოვებს ჯარისკაცებისათვის ზავს, გლეხებისათვის მიწას, მუშებისათვის 8 საათის სამუშაო დღეს და წარმოებაზე კონტროლს, ხალხთათვის თავისუფლებას. გაუმარჯოს საბჭოების ხელისუფლებას!“.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 181, 1917 წ.

შესდგა კავკასიის არმიასთან არსებული საუნაგრო სახელოსნოების მუშათა საერთო კრება. მიღებული რეზოლუციით მოითხოვენ მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების საბჭოების განახლებას და მთელი ძალაუფლების გადაცემას საბჭოების ხელში, მემამულეთა მიწების კონფისკაციას და წარმოებაზე მუშათა კონტროლის შემოღებას.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 173, 1917 წ.

თბილისის ვაქთა პირველ გიმნაზიაში დაიწყო მოწაფეთა გაფიცვა; მეორე დღეს გაფიცვას შეუერთდნენ თბილისისა და ბათუმის სასწავლებლების მოწაფეები.

„კავკასიური რაზონი“ № 169,
„ერთობა“ № 164, 165, 1917 წ.

20 (7)

გაიფიცნენ სპილენძის ჩამოსხმელი ქარხნის მუშები.

„ერთობა“ № 164, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ჯარისკაცთა საპროტესტო წერილები გაზეთ „კავკასიური რაზონის“ დევენის წინააღმდეგ.

„კავკასიური რაზონი“ № 167, 1917 წ.

შესდგა თბილისის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს სხდომა. ბოლშევიკებმა დემოკრატიული თათბირის შესახებ წარდგენილი რეზოლუციით მოითხოვეს მთელი ძალაუფლების გადასვლა საბჭოების ხელში და შეიტანეს წინადადება საბჭოების მეორე ყრილობისათვის (პეტროგრადში) დელეგატების არჩევის შესახებ.

„კავკასიური რაზონი“ № 171, 175,
1917 წ.

21 (8)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის სტატიის: „რევოლუციის ერთი ძირითადი საკითხთაგანი“.

„ბრძოლა“ № 19, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXI, გვ. 145—148)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის წერილი: „საბჭოების ყრილობის წინ“.

„კავკასიური რაზონი“ № 168, 1917 წ.

23 (10)

გამოქვეყნდა თბილისის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს ბოლშევიკური ფრაქციის რეზოლუცია დემოკრატიული თათბირის დელეგატთა ანგარიშის შესახებ.

„კავკასიური რაზონი“ № 169, 1917 წ.

გამოქვეყნდა კავკასიის მე-4 მსროლელთა საარტილერიო ბრიგადის პირველი ბატარეის ჯარისკაცთა საერთო კრების რეზოლუცია იმ ობორონცული სამხარეო საბჭოს მოქმედების წინააღმდეგ, რომელიც აქიანურებადა კავკასიის არმიის ყრილობის მოწვევის საქმეს, მოითხოვენ არმიის ყრილობის სასწრაფოდ მოწვევას—კონტრრევოლუციის წინააღმდეგ ბრძოლის, სამხარეო საბჭოს გადარჩევისა და სხვა საკითხების განსახილველად.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 126, 1917 წ.

24 (11)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხედრო ორგანიზაციების დროებითი სამხარეო ბიუროს ცნობა 4 ნოემბრისთვის (22 ოქტომბრისთვის) - სამხედრო ორგანიზაციების კავკასიის სამხარეო ყრილობის მოწვევის შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 170, 1917 წ.

25 (12)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის მიმართვა კავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციებისადმი, მოწოდებით—მოითხოვონ კავკასიის მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების ყველა საბჭოსაგან, რათა დაუყოვნებლივ მოახდინონ დელეგატების არჩენები პეტროგრადში მოწვეულ საბჭოების ყრილობისათვის.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 171, 1917 წ.

28 (15)

გან. „კავკასსკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატია: „კრიზისი მომწიფდა“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 174, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXI, გვ. 235–239).

მანგლისში 117 სათადარიგო პოლკის ჯარისკაცებმა მოაწვეეს მიტინგი და მოუწოდებდნენ სამხედრო ორგანიზაციებისადმი დაუშორჩილებლობისა და მათი ბრძანების შეუსრულებლობისაკენ. მიტინგის სამი მეთაური დააპატიმრეს, ორი გაიქცა.

ფონდი № 1, საქმე № 151, ფურც. 23.

29 (16)

ქ. თბილისში გაიფიცნენ ფირალოვის თამბაქოს ქარხნის მუშები.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 165, 1917 წ.

30 (17)

✓ შესდგა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის საერთო-საქალაქო კონფერენცია. არჩეულ იქნა თბილისის კომიტეტი 11 წევრისა და 4 კანდიდატის შემადგენლობით.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 179, 1917 წ.

კავკასიის მსროლელთა მე-6 დივიზიის საერთო კრებამ მოისმინა მოხსენება საბჭოების სრულიად-რუსეთის ყრილობის მოწვევის შესახებ და სასტიკი პროტესტი განაცხადა სამხარეო საბჭოს იმ დადგენილების წინააღმდეგ, რომლითაც სამხარეო საბჭო უარს ამბობს მონაწილეობა მიიღოს ყრილობის მუშაობაში. დაადგინეს — გაგზავნონ თავიანთი წარმომადგენელი საბჭოების სრულიად-რუსეთის ყრილობაზე.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 194, 1917 წ.

31 (18)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბროშურის — „მოახლოებული კატასტროფა და როგორ უნდა ევბრძოლოთ მას“ — პირველი სამი თავი: „შემშილი გვიახლოვდება“, „მთავრობის სრული უმოქმედობა“, „კონტროლის ღონისძიებათა საყოველთაოდ-ცნობილობა და სიადვილე“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 176, 1917 წ.
(თხზ., ტ. XXI, გვ. 159—164).

რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა დაუგზავნა მიმართვა კავკასიაში არსებულ ყველა საბჭოებს პეტროგრადში მოწვეულ საბჭოების ყრილობისათვის დელეგატების არჩევნების დაუყოვნებლივ ჩატარების შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 176, 1917 წ.

შესდგა ამიერკავკასიის რკინიგზის მთავარი სახელოსნოების მუშათა მიტინგი. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე; მიტინგმა მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია ძალაუფლების მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დებუტატების საბჭოების ხელში გადასვლის აუცილებლობის შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 180, 1917 წ.

ნოემბერი

1 (19 ოქტომბერი)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბროშურის — „მოახლოებული კატასტროფა და როგორ უნდა ვებრძოლოთ მას“ — ერთი თავი: „ბანკების ნაციონალიზაცია“ და ი. ბ. სტალინის (ზელ-მოლფერელი) სტატიი: „კონტრრევოლუცია ირაზმება, — ეშხადეთ წი-ნაღმდევობისათვის“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 177, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXI, გვ. 164—168; „На пу-
тых к Октябрю“, გვ. 199—201).

2 (20 ოქტომბერი)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბროშურის — „მოახლოებული კატასტროფა და როგორ უნდა ვებრძოლოთ მას“ — შემდეგი თავები: „სინდიკატების ნაციონალიზაცია“, „კომერციული საიდუმლოების გაუქმება“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 178, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXI, გვ. 168—194).

რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის კონფერენციამ სას-ტიკი პროტესტი გამოსთქვა ბოლშევიკური გაზეთების დევნისა და ფრონტზე მათი გავრცელების აკრძალვის გამო. მოითხოვს პასუხს კავკასიის არმიის სამხარეო ცენტრისაგან.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 181, 1917 წ.

გამოქვეყნდა კავკასიის მე-4 მსროლელთა საარტილერიო ბრიგა-დის პირველი და მეორე ბატარეის საერთო კრების რეზოლუცია, რითაც პროტესტს აცხადებენ სამხარეო საბჭოს ძალადობის წინა-აღმდეგ. მოითხოვენ ფრონტზე და ზურგში აგიტაციისა და ბეჭდვი-თი სიტყვის თავისუფლებას, გაზ. „კავკასსკი რაბოჩის“ დაკავების შესახებ გამოცემული ბრძანების გაუქმებას; მოითხოვენ სამხარეო საბჭოს გადარჩევას და კავკასიის არმიის ყრილობის დაუყოვნებლივ მოწვევას.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 178, 1917 წ.

3 (21 ოქტომბერი)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბროშურის — „მოახლოებული კატასტროფა და როგორ უნდა ვებრძოლოთ მას“ — შემდეგი თავები: „ძალდებითი გაერთიანება კავშირებად“, „მომხარე-ბის მოწესრიგება“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 179, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXI, გვ. 174—179).

✓ გამოქვეყნდა ცნობა რ. ს.-დ მ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტთან მუსლიმან ამხანაგების ინიციატივით „გუმმეტის“ ჯგუფის ჩამოყალიბების შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 179, 1917 წ.

გამოქვეყნდა კავკასიის ფრონტის საარჩევნო ოლქის მიხედვით დამფუძნებელ კრებაში ასარჩევ რ. ს.-დ მ. პ. (ბ) კანდიდატთა სია № 5 (14 კაცის შემადგენლობით).

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 179, 1917 წ.

კავკასიის ზურგის საევტომობილო სახელოსნოში შესდგა ჯარისკაცთა საერთო კრება. მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებულ რეზოლუციაში დაგმობილია კონტრრევოლუციური მთავრობა, რომელმაც კატასტროფულ მდგომარეობაში მიიყვანა ქვეყანა, და წამოყენებულია მოთხოვნა ძალაუფლების დაუყოვნებლივ გადასვლისა მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების საბჭოების ხელში. მოითხოვენ ადგილობრივი საბჭოებისა და აღმასრულებელი კომიტეტის დაუყოვნებლივ გადარჩევას.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 184, 1917 წ.

გამოქვეყნდა კავკასიის პირველი სამეშაო ბატალიონის მე-9 ასეულის ჯარისკაცთა საერთო კრების რეზოლუცია. რეზოლუციაში ნათქვამია: „გაუმარჯოს მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების საბჭოების ხელისუფლებას! გაუმარჯოს რევოლუციური ხალხის სრულ გამარჯვებას! გაუმარჯოს ყველა ქვეყნების დემოკრატიულ ზავს! გაუმარჯოს მესამე ინტერნაციონალს!“

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 179, 1917 წ.

4 (22 ოქტომბერი)

გან. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატია: „კრიზისი მომწიფდა“, გან. „კავკასსკი რაბოჩიში“ — ბროშურის — „მოახლოებული კატასტროფა და როგორ უნდა ვებრძოლოთ მას“ — შემდეგი თავები: „დემოკრატიულ ორგანიზაციათა მუშაობის დარღვევა მთავრობის მიერ“, „ფინანსიური კრახი და მისი საწინააღმდეგო ზომები“.

„ბრძოლა“ № 21, „კავკასსკი რაბოჩი“ № 180, 1917 წ.

(თბზ, ტ. XXI, გვ. 179—185, 235—239).

გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის მიერ დამუშავებულ კრებაში ასარჩევად წამოყენებულ კანდიდატთა სია № 5—36 კაცის შემადგენლობით.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 180, 1917 წ.

სოფ. ზემო-ფარცხაში (გურია) ჩამოყალიბდა ბოლშევიკური ორგანიზაცია (65 წევრით); არჩეულ იქნა ბიურო 5 კაცის შემადგენლობით.

„ბრძოლა“ № 27, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ჩრდილოეთის საბჭოების საოლქო ყრილობის მიმართვა გლეხებისადმი; ყრილობა მოუწოდებს მშრომელ გლეხობას გადამწყვეტი, ორგანიზებული ბრძოლისაკენ მიწის, ზავის და მთელი ძალაუფლების მუშათა, გლეხთა და ჯარისკაცთა დემუტატების საბჭოების ხელში გადასვლის მიზნით.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 180, 1917 წ.

არსენალის რაიონის მუშათა და ჯარისკაცთა მიტინგმა (დაესწრო 600-მდე კაცი) მიმდინარე მომენტის შესახებ მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 182, 1917 წ.

5 (23 ოქტომბერი)

ვაიხსნა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) კავკასიის მხარისა და ფრონტის სამხედრო ორგანიზაციების წარმომადგენელთა კონფერენცია.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 180, 182, 1917 წ.

6 (24 ოქტომბერი)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ე. ი. ლენინის ბროშურის — „მოახლოებული კატასტროფა და როგორ უნდა ევბრძოლოთ მას“ ერთი თავი: „შეიძლება თუ არა წინსვლა, თუ სოციალიზმისკენ სვლის გეშინია?“

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 181, 1917 წ.
 (თბზ. ტ. XXI, გვ. 185—188).

გამოქვეყნდა ბოლშევიკური სამხედრო ორგანიზაციების დროებითი სამხარეო ბიუროს მიმართვა: „ამხანაგ ჯარისკაცებს“, რომე-

ლიც მოუწოდებს მათ ორგანიზებულად შემვიდროდნენ პროლეტარიატთან ერთად რევოლუციური სოციალ-დემოკრატიის გარშემო იმ კონტრრევოლუციური ბურჟუაზიის წინააღმდეგ საბრძოლველად, რომელიც მობილიზებულია 7 ნოემბრისთვის (25 ოქტომბრისათვის) მოწვეულ საბჭოების ყრილობის ჩასაშლელად.

„კავკასიი რაბოჩი“ № 181, 1917 წ.

7 (25 ოქტომბერი)

გაზ. „კავკასიი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბროშურის — „მოახლოებული კატასტროფა და როგორ უნდა ვებრძოლოთ მას“ — უკანასკნელი თავები: „ნგრევასთან ბრძოლა და ომი“, „რევოლუციური დემოკრატია და რევოლუციური პროლეტარიāti“.

„კავკასიი რაბოჩი“ № 182, 1917 წ.
(თხზ. ტ. XXI, გვ. 188—192).

გამოქვეყნდა ცნობა თბილისის ურთიერთდამხმარე და მეორე საკრედიტო საზოგადოებების მოსამსახურეთა გაფიცვის შესახებ.

„კავკასიი რაბოჩი“ № 182, 1917 წ.

8 (26 ოქტომბერი)

რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) კავკასიის მხარისა და ფრონტის სამხედრო ორგანიზაციების კონფერენციამ გამოუშვა მოწოდება: „კავკასიის არმიის ყველა ამხანაგ ჯარისკაცთა მიმართ“, რათა მხარი დაუჭირონ პეტროგრადის აჯანყებულ პროლეტარიატს.

ფონდი № 33ა. საქმე № 977.

ქ. ბათუმში შესდგა ბოლშევიკებისა და მათ თანამგრძნობთა საერთო კრება (დაესწრო 1.500-მდე კაცი). ერთხმად მიღებული რეზოლუციით კრება აღფრთოვანებით მიესალმება და მხარს უჭერს პეტროგრადის პროლეტარიატსა და გარნიზონს, ბურჟუაზიული მთავრობის დამხობას და ძალაუფლების გადასვლას მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების ხელში. მათ, — აღნიშნავს რეზოლუცია, — „გამარჯვების ახალი სტრიქონი ჩასწერეს რუსეთის დიდი რევოლუციის ისტორიაში“.

„კავკასიი რაბოჩი“ № 194, 1917 წ.

შესდგა ბოლშევიკ სტუდენტებისა და სტუდენტ ქალების საერთო კრება. აირჩიეს კომიტეტი 5 კაცის შემადგენლობით.

„კავკასიური რაზმი“ № 188, 1917 წ.

9 (27 ოქტომბერი)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ.მ.პ. (ბ) კავკასიის მხარისა და ფრონტის სამხედრო ორგანიზაციების კონფერენციის მისალმებები ვ. ი. ლენინი-სადმი, პეტროგრადის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოებისა და ბალტიის ფლოტისადმი.

„კავკასიური რაზმი“ № 184, 1917 წ.

არსენალის რაიონის მუშათა და ჯარისკაცთა საერთო კრებამ (დაესწრო 2.000 კაცი) პეტროგრადში მომხდარი ამბების შესახებ მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია. კრება მხურვალე საღამოს უძღვნის პეტროგრადში აჯანყებულ მუშებს, ჯარისკაცებსა და მეზღვაურებს და მხარს უჭერს მათ; მოითხოვს თბილისის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს გადარჩევას, კავკასიის არმიის ყრილობის მოწვევას და ჯარისკაცთა შეიარაღებას.

„კავკასიური რაზმი“ № 186, 1917 წ.

კავკასიის რკინიგზის პირველი პოლკის მე-2 ისეულის ჯარისკაცთა საერთო კრება მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუციით მხარს უჭერს პეტროგრადის პროლეტარიატსა და გარნიზონს, მიესალმება მათ და აღუთქვამს ყოველგვარ დახმარებას.

„კავკასიური რაზმი“ № 188, 1917 წ.

კავკასიის სათადარიგო ავტომანქანების სარეზერვო რაზმის საერთო კრებამ მიმდინარე მომენტისა და პეტროგრადის ამბების შესახებ მიღებული რეზოლუციით მხარი დაუჭირა პეტროგრადის აჯანყებულ პროლეტარიატსა და ჯარისკაცებს, მოითხოვა ჯარის ყველა ნაწილების შეიარაღება, მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს გადარჩევა და არმიის ყრილობის დაუყოვნებლივ მოწვევა.

„კავკასიური რაზმი“ № 194, 1917 წ.

10 (23 ოქტომბერი)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა დასაწყისი ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „წერილი ამხანაგებს“ და ი. ბ. სტალინის (ხელმოუწერელი) სტატია სათაურით: „Окружили мя тельцы мнози тучны“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 185, 1917 წ.

(თბზ., ტ. XXI, გვ. 334 — 337;

„На путях к Октябрю“, გვ. 269—272).

გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის, სამხედრო ორგანიზაციების ბიუროს და თბილისის კომიტეტის მოწოდება ქ. თბილისის მუშებისა, ჯარისკაცებისა და მოქალაქეების მიმართ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 185, 1917 წ.

თბილისის გარნიზონის 36 სამხედრო ნაწილის წარმომადგენელთა გადაწყვეტილებით შესდგა გარნიზონის ნაწილების დელეგატთა კრება. აირჩიეს დროებითი საორგანიზაციო კომისია. ბოლშევიკურად განწყობილმა დელეგატთა კრებამ შემდეგი ამოცანები დასაბა: თბილისის საბჭოს სამხედრო სექციის ხელახალი არჩევნების ჩატარება, ამასთან ერთად ჯარის ნაწილების ყველა კომიტეტის, აგრეთვე შეუიარაღებელი ნაწილებისა და სხვა ერთეულების შეიარაღება.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 188, 1917 წ.

თბილისის მეორე რაიონულ კომიტეტის მიერ მოწვეულ იქნა მიტინგი მიმდინარე მომენტის შესახებ (დაესწრო 500 კაცი—უმთავრესად ჯარისკაცები). მიტინგმა ერთხმად მხარი დაუჭირა არსენალის ჯარისკაცთა 9 ნოემბრის (27 ოქტომბრის) საერთო კრების მიერ მიღებულ რეზოლუციას პეტროგრადის აჯანყების მხარისდაჭერის შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 192, 1917 წ.

მესამე ქვეითი პოლკის მეორე ასეულის საერთო კრება მიღებული რეზოლუციით მხარს უჭერს მთელი ძალაუფლების გადასვლას მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების საბჭოების ხელში და მოუწოდებს ყველა ჯარისკაცთ—მხარი დაუჭირონ ბოლშევიკებს.

ფონდი № 1, საქმე № 286, ფურც. 1.

აქვალის აუდიტორიაში შესდგა მუშათა და ჯარისკაცთა მიტინგი, მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 198, 1917 წ.

შესდგა ქალაქის თვითმმართველობის სხდომა. მოსმენილ იქნა მოხსენება პეტროგრადის ამბების შესახებ. საბჭოს შემადგენლობის ობორონცული უმრავლესობის გამო მიღებულ იქნა მენშევიკ-ესერების მიერ წარდგენილი, ოქტომბრის რევოლუციის საწინააღმდეგოდ მიმართული ორკოფული რეზოლუცია.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 187,

„ბრძოლა“ № 27, 1917 წ.

ს. ერკეთში (გურია) შესდგა ბოლშევიკური ორგანიზაციის კრება.

„ბრძოლა“ № 25, 1917 წ.

11 ნოემბერი—8 დეკემბერი (29 ოქტომბერი—25 ნოემბერი)

გაზ. „ბრძოლაში“ და „ბანგორი კრიეში“ ცალკე თავებად იბეჭდებოდა ვ. ი. ლენინის ბროშურა: „მოახლოებული კატასტროფა და როგორ უნდა ევბრძოლოთ მას“.

„ბრძოლა“ №№ 22, 23, 24, 25, 33, 34, 36, 37, 43, 49;

„ბანგორი კრიე“ №№ 39, 43, 44, 46, 47, 48, 49.

(თხზ., ტ. XXI, გვ. 155—192).

11 (29 ოქტომბერი)

გაზ. „კავკასიური რაბოჩიში“ დაიბეჭდა გაგრძელება ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „წერილი ამხანაგებს“, ხოლო ვაზ. „ბრძოლაში“ — ი. ბ. სტალინის (ხელმოუწერელი) სტატია: „უტიფრობის გამოცდა“.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 186,

„ბრძოლა“ № 22, 1917 წ.

(თხზ., ტ. XXI, გვ. 337—342;

„На путях к Октябрю“, გვ. 204—206).

გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის, სამხედრო ორგანიზაციების ბიუროს და თბილისის კომიტეტის მიმართვა: „კავკასიის არმიის ყველა ამხანაგ ჯარისკაცებს“—პეტროგრადის პროლეტარიატისათვის მხარისდაჭერისა და შეიარაღებული მზადყოფნის შესახებ.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 186, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ბოლშევიკების რეზოლუცია პეტროგრადში მომხდარი ამბების შესახებ, წარდგენილი სამხარეო ცენტრის სხდომაზე.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 186, 1917 წ.

სოფ. ზიდისთავში (გურია) ჩამოყალიბდა ბოლშევიკური ორგანიზაცია.

„ბრძოლა“ № 31, 1917 წ.

არსენალის თეატრში შესდგა ჯარისკაცებისა და სხვა მოქალაქეთა კრება (დაესწრო 1.000 კაცი). მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და განიხილეს ბოლშევიკების მიერ პეტროგრადის ამბების შესახებ სამხარეო ცენტრის სხდომაზე წარდგენილი რეზოლუცია; პროტესტი განაცხადეს სამხარეო ცენტრის ობორონცული უმრავლესობის მოქმედების წინააღმდეგ და მხარი დაუჭირეს ბოლშევიკების რეზოლუციას.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 187 1917 წ.

223 ქვეითი სათადარიგო პოლკის ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭომ ხმის უმრავლესობით უარყო კავკასიის სამხედრო ოლქის უფროსის ბრძანება — შეშანებისა და ბერდანის თოფების საარტილერიო საწყობისათვის ჩაბარების შესახებ.

ფონდი № 1, საქმე № 16, ფურც. 56.

გაიხსნა მეშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს შეერთებული სხდომა. განიხილეს — „პეტერბურგის ამბები და თბილისის საბჭოს პოზიცია“. ბოლშევიკურმა ფრაქციამ შეიტანა წინადადება საბჭოს ხელახალი არჩევნებისა და რეზოლუცია პეტროგრადის პროლეტარიატისათვის მხარისდაჭერის შესახებ, რაც უარყოფილ იქნა საბჭოს მენშევიკურ-ესერული უმრავლესობის მიერ.

„ბრძოლა“ № 23, 27, 1917 წ.

შესდგა ბექდვითი სიტყვის მეშათა პროფკავშირის წარმომადგენელთა და წამოწყებათა რწმუნებულების შეერთებული სხდომა. ირჩეოდა საკითხები ტარიფისა და მიმდინარე მომენტის შესახებ. მიღებულ რეზოლუციაში კრება სალამს უძღვნის „რუსეთის რევოლუციის მოწინავე რაზმს—პეტროგრადის გარნიზონს, მუშებსა და გლეხებს—მის სახელოვან ბრძოლაში კონტრრევოლუციურ ბურჟუაზიაზე სრულ გამარჯვებამდე“.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 189,

„ბრძოლა“ № 23, 1917 წ.

შესდგა არსენალის მუშათა და მოსამსახურეთა საერთო კრება. მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასი რაბოჩი“ № 192, 1917 წ.

13 (31 ოქტომბერი)

გაზ. „კავკასი რაბოჩი“ დაიბეჭდა გაგრძელება ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „წერილი ამხანაგებს“.

„კავკასი რაბოჩი“ № 187, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXI, გვ. 342 — 346).

შესდგა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის საერთო-საქა-
ლაქო კონფერენცია.

„კავკასი რაბოჩი“ № 189, 1917 წ.

ქ. ქუთაისში ასათიანის ფეხსაცმლის-მყვრავმა მუშებმა გაფიცვა გამოაცხადეს წაყენებულ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 178, 1917 წ.

14 (1)

გაზ. „კავკასი რაბოჩი“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „წერილი ამხანაგებს“.

„კავკასი რაბოჩი“ № 188, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXI, გვ. 346—349).

რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის ყოველკვირეული ორგანო
„ბრძოლა“ № 23-დან გადაკეთდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო
და თბილისის კომიტეტების ყოველდღიურ ორგანოდ.

„ბრძოლა“ № 23, 1917 წ.

ერკეთში შესდგა ბოლშევიკური ორგანიზაციის კრება (დაესწრო
52 წევრი); მოისმინეს მოხსენება კავკასიის სამხარეო ყრილობისა და
სხვ. საკითხებზე.

„ბრძოლა“ № 38, 1917 წ.

16 (3)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სიტყვა, წარმოთქმუ-
ლი 7 ნოემბერს (25 ოქტომბერს) პეტროგრადის მუშათა და ჯარის-
კაცთა დეპუტატების საბჭოს საგანგებო სხდომაზე.

„ბრძოლა“ № 25, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXII, გვ. 2—3).

გამოქვეყნდა პეტროგრადის საბჭოს სამხედრო-რევოლუციური კომიტეტის 7 ნოემბრის (25 ოქტომბრის) ოფიციალური ცნობა კერენსკის მთავრობის დამხობისა და ძალაუფლების პეტროგრადის საბჭოსთან არსებული სამხედრო-რევოლუციური კომიტეტის ხელში გადასვლის შესახებ.

„ბრძოლა“ № 25, 1917 წ.

გაზ. „კავკასიის რაზონის“ ცალკე დამატებად გამოიცა საბჭოების სრულიად-რუსეთის მეორე ყრილობაზე მიღებული დეკრეტი ზავის შესახებ, დაწერილი ვ. ი. ლენინის მიერ.

„კავკასიის რაზონი“ № 190-ის ცალკე დამატება: „დეკრეტი ზავის შესახებ“.
(თბზ., ტ. XXII, გვ. 11—14).

გამოქვეყნდა პეტროგრადის საბჭოს სამხედრო-რევოლუციური კომიტეტის მოწოდებები პეტროგრადის მუშების, ჯარისკაცებისა და მოქალაქეების მიმართ, რათა მხარი დაუჭირონ პეტროგრადის საბჭოს და ახალ მთავრობას.

„კავკასიის რაზონი“ № 190,
„ბრძოლა“ № 25, 1917 წ.

გამოქვეყნდა პეტროგრადის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს 7 ნოემბრის (25 ოქტომბრის) სხდომის ანგარიში და რეზოლუცია.

„ბრძოლა“ № 25 1917 წ.

შესდგა ამიერკავკასიის რკინიგზის მთავარი სახელოსნოების მუშათა მიტინგი ოქტომბრის რევოლუციის შესახებ (დაესწრო 500 კაცი). მიღებულ იქნა ბოლშევიკების მიერ წარმოდგენილი რეზოლუცია: მიტინგი მიესალმება პეტროგრადის პროლეტარიატს, ჯარისკაცებსა და მეზღვაურებს, რომელთაც სძლიეს კონტრრევოლუციური, ბურჟუაზიულ-მემამულური მთავრობა, და ენერგიულად უჭერს მხარს მუშებისა და გლეხების ახალ მთავრობას.

„კავკასიის რაზონი“ № 194,
„ბრძოლა“ № 30, 1917 წ.

შუბანის, ონკიქეთისა და ერკეთის (გურია) ბოლშევიკთა შერბეულმა კრებამ განიხილა მიმდინარე მომენტის საკითხები და მიესალმების დეპეშა გაუგზავნა პეტროგრადის პროლეტარიატს.

„ბრძოლა“ № 38, 1917 წ.

17 (4)

გამოქვეყნდა საბჭოების სრულიად-რუსეთის მეორე ყრილობის მიერ შექმნილი სახალხო კომისართა საბჭოს შემადგენლობა.

„ბრძოლა“ № 26, 1917 წ.

შესდგა ჩოხატაურის რაიონის (გურია) ბოლშევიკური კომიტეტის კრება; დაესწრნენ ჩოხატაურის, ზემო-ფარცხის, ერკეთის, შუბანისა და ხიდისთავის ორგანიზაციების წარმომადგენელნი და ადგილობრივი ორგანიზაციის წევრები. განიხილეს მიმდინარე მომენტის და სხვა საკითხები; მისალმება გაუვზავნეს პეტროგრადის პროლეტარიატს.

„ბრძოლა“ № 37, 1917 წ.

თბილისის გარნიზონის ნაწილების სადელეგატო კრებამ დაადგინა წაუყენოს სამხარეო საბჭოს მოთხოვნა კავკასიის არმიის მეორე ყრილობის მოწვევის შესახებ, ეინაიდან პირველ ყრილობაზე არჩეული სამხარეო საბჭო თავისი ობორონცული შემადგენლობის გამო არ გამოხატავს ჯარისკაცთა ინტერესებსო.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 193, 1917 წ.

შესდგა მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის განსაკუთრებული პლენარული სხდომა ჯარის ნაწილების წარმომადგენლებთან ერთად. განიხილეს საკითხი გარნიზონის სადელეგატო კრების შესახებ, რომელიც მხარს უჭერს პეტროგრადის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს. მენშევიკების წინადადებით, სხდომის შემადგენლობის ობორონცული უმრავლესობის გამო დათხოვნილ იქნა გარნიზონის დელეგატთა კრება, რის შემდეგაც ბოლშევიკები გამოვიდნენ აღმასრულებელი კომიტეტის შემადგენლობიდან.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 193, 1917 წ.

18 (5)

ქ. თბილისში შესდგა მბეჭდავთა კრება, რომელზედაც ბოლშევიკებმა წარადგინეს რეზოლუცია ლენინის მთავრობისათვის მხარისდაჭერის შესახებ.

ფონდ № 1, საქმე № 251, ფურც. 91.

მესანგრეთა ყაზარმის ეზოში 218 პოლკის მეოთხე ბატალიონის და სხვა ნაწილების ჯარისკაცთა საერთო კრებამ ერთხმად მიიღო რეზოლუცია პეტროგრაძის პროლეტარიატისათვის მხარისდაჭერის შესახებ. კრებამ მოითხოვა საბჭოების დაუყოვნებლივ გადარჩევა და არმიის ყრილობის მოწვევა.

„კავკასიური რაზონი“ № 194, 1917 წ.

გამოქვეყნდა კავკასიის ფრონტის საავტომობილო კონების საწყობის ჯარისკაცთა კრების (დაესწრო 252 კაცი) რეზოლუცია პეტროგრაძის მუშათა და ჯარისკაცთათვის მხარისდაჭერის შესახებ.

„კავკასიური რაზონი“ № 192, 1917 წ.

შესდგა თბილისის რაიონის საეტაპო პურის საცხოვრის ჯარისკაცთა საერთო კრება. მოისმინეს მოხსენება პროლეტარული რევოლუციისა და ახალი ხელისუფლების შესახებ. მიღებულ იქნა შემდეგი რეზოლუცია: „მივსალმებით რევოლუციის ავანგარდს, პეტროგრაძის პროლეტარიატსა და გარნიზონს, რომლებმაც სახელოვანი ბრძოლით დაამხეს კონტრრევოლუციური ბურჟუაზიის დიქტატურა კერენსკის მეთაურობით. მივსალმებით ახალ მუშურ-გლეხურ ხელისუფლებას — მუშათა, გლეხთა და ჯარისკაცთა დემუტატების საბჭოების ხელისუფლებას. ჩვენს განკარგულებაში მყოფი ყველა საშუალებით დავუჭერთ მხარს ამ ხელისუფლებას“.

„კავკასიური რაზონი“ № 196, 1917 წ.

19 (6)

თბილისის საარტილერიო საწყობის ჯარისკაცთა კრებამ გაილაშქრა თბილისის მუშათა და ჯარისკაცთა დემუტატების ობორონკული საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ 17(4) ნოემბერს თბილისის სამხედრო გარნიზონის სადელეგატო კრების შესახებ მიღებული რეზოლუციის წინააღმდეგ; მივსალმა თბილისის გარნიზონის კრების დელეგატებს და მოითხოვა საბჭოს დაუყოვნებლივ გადარჩევა.

„კავკასიური რაზონი“ № 194, 1917 წ.

შესდგა 43 ლაზარეთის მიტინგი. მიმდინარე მონენტზე მოხსენების მოსმენის შემდეგ მისალმება გაუგზავნეს პეტროგრაძის პროლეტარიატს; მოითხოვეს კავკასიის მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების სამხარეო საბჭოს მიერ მთელი ძალაუფლების ხელში

აღება, საბჭოების საზღვარი ყრილობის მოწვევა, თბილისის საბჭოს დაუყოვნებლივ გადარჩევა, მუშებისა და უიარაღო რაზმების შეიარაღება კონტრრევოლუციის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 195, 1917 წ.

20 (7)

გამოქვეყნდა რუსეთის მუშათა და ჯარისკაცთა დემუტატების საბჭოების ყრილობის 8 ნოემბრის (26 ოქტომბრის) სხდომაზე მიღებული დეკრეტი მიწის შესახებ, დაწერილი ვ. ი. ლენინის მიერ.

„ბრძოლა“ № 28, 1917 წ.

(თხზ. ტ. XXII, გვ. 21-23).

21 (8)

კავკასიის საარტილერიო-სათადარიგო დივიზიონის პირველი და მეორე ბატარეის ჯარისკაცთა საერთო კრება მიღებული რეზოლუციით მიესალმება პეტროგრადის პროლეტარიატს და მხარს უჭერს ახალ, მუშურ-გლეხურ ხელისუფლებას. მოითხოვენ კავკასიის საბჭოების ყრილობის დაუყოვნებლივ მოწვევას, თბილისის საბჭოს გადარჩევას, მუშებისა და უიარაღო ნაწილების დაუყოვნებლივ შეიარაღებას და წარმომადგენლების არჩევას თბილისის გარნიზონის სადელეგატო კრებაზე გასაგზავნად.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 198, 1917 წ.

თბილისის ელექტროსადგურის მუშათა პროფესიული კავშირის საერთო კრებამ მოთხოვნები წაუყენა სარეწაოთა პატრონებს. მოთხოვნათა დასაკმაყოფილებლად მიეცათ ხუთი დღის ვადა.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 203, 1917 წ.

თბილისის მაზრის სამხედრო უფროსის სამმართველოს მოხელეთა საერთო კრებამ ხმის უმრავლესობით მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია მიმდინარე მომენტის შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 200, 1917 წ.

22 (9)

გამოქვეყნდა ცნობა ქ. ქუთაისში ბოლშევიკების საგუბერნიო კონფერენციის მოწვევის შესახებ. კონფერენციას ესწრებოდნენ ხონის, ფარცხა-ნაყანების, ლანჩხუთის, კუხისა და ქუთაისის წარმომადგენლები.

ს. ს. ბერიძე

დგენლები. კონფერენცია მიესალმა პეტროგრაძისა და მთელი რუსეთის მეგრძოლ პროლეტარიატს. მიღებულ იქნა ლონისძიებანი ადგილებზე მუშაობის გასაძლიერებლად. აირჩიეს დროებითი საგუბერნიო ბიურო.

„ბრძოლა“ № 30, 1917 წ.

23 (10)

გამოქვეყნდა XII არმიის სამხედრო-რევოლუციური კომიტეტის მანიფესტი.

„კავკასიის რაზონი“ № 196, 1917 წ.

ლანირის (სამტრედიის რაიონი) ორგანიზაციის საერთო კრებამ ერთსულოვნად დაუჭირა მხარი პეტროგრაძის ახალს, საბჭოთა მთავრობას.

„ბრძოლა“ № 126, 1917 წ.

შესდგა თბილისის მუშათა და ჯარისკაცთა საბჭოს შეერთებული სხდომა. დღის წესრიგი: 1) საბჭოს ხელახალი არჩევნები, 2) თბილისის გარნიზონის დელეგატთა კრება, 3) მოხსენება საბჭოების სრულიად-რუსეთის მეორე ყრილობის შესახებ.

„ბრძოლა“ № 35, 1917 წ.

24 (11)

შესდგა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის სხდომა. განიხილეს საკითხები საბჭოს და აღმასრულებელი კომიტეტის გადარჩევის, არმიის ყრილობის მოწვევისა და შეუიარაღებელი ნაწილების შეიარაღების შესახებ.

„კავკასიის რაზონი“ № 199, 1917 წ.

ქ. ოზურგეთში შესდგა ბოლშევიკების კრება, რომელიც მიესალმა პეტროგრაძის პროლეტარიატს და გარნიზონს. აირჩიულ იქნა ხელმძღვანელი ბიურო სამი კაცის შემადგენლობით. გამოიტანეს დადგენილება დამფუძნებელი კრების არჩევნებში მონაწილეობის მიღებისა და ბოლშევიკური ბიულეტენების გავრცელებისათვის ხელისშეწყობის შესახებ.

„ბრძოლა“ № 37, „კავკასიის რაზონი“ № 204, 1917 წ.

გარნიზონის დელეგატთა კრების ინიციატივით ნაძალადეგში მო-
ეწყო თბილისის გარნიზონის მრავალრიცხოვანი მიტინგი (დაესწრო
3,000-მდე ჯარისკაცი). მისასაღმებელი სიტყვებით გამოვიდნენ გრო-
ზნის გარნიზონის წარმომადგენელი და ბაქოს მეზღვაური. მიმდინა-
რე მომენტის შესახებ მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასიის რაზმი“ № 206

„ბრძოლა“ № 35, 1917 წ.

შესდგა კავკასიის მსროლელთა 22 პოლკის მესამე ასეულის
ჯარისკაცთა საერთო კრება. მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებულ
იქნა ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასიის რაზმი“ № 207, 1917 წ.

24 (II)

ქ. თბილისში, სახალხო სახლში შესდგა თათბირი ამიერკავკასია-
ში სამხარეო ხელისუფლების შექმნის შესახებ. თათბირზე გამოქვე-
ყნებულ იქნა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) სამხარეო კომიტეტის დეკლარაცია, სა-
დაც ნათქვამი იყო, რომ რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) სამხარეო კომიტეტი და
მასში შეშავალი მთელი მხარის ყველა ადგილობრივი ორგანიზაცია
მთლიანად დგანან საბჭოების სრულიად-რუსეთის მეორე ყრილო-
ბისა და მის მიერ არჩეულ სახალხო კომისართა საბჭოს პოზიციაზე
და რომ სამხარეო კომიტეტს შესაძლებლად არ მიაჩნია მონაწილე-
ობა მიიღოს იმ თათბირში, რომელშიც კონტრრევოლუციონერები
მონაწილეობენ.

„კავკასიის რაზმი“ № 200, „ბრძოლა“

№ 36, „გოლოს კრავეოვო სოფეტა“ № 126,

1917 წ.

25 (12)

გამოქვეყნდა შრომის სახალხო კომისარიატის დადგენილება:
„რვა საათის სამუშაო დღის, სამუშაო დროის ხანგრძლივობისა და
განაწილების შესახებ“.

„კავკასიის რაზმი“ № 198, 1917 წ.

გამოვიდა ახალგაზრდა სოციალისტ-ინტერნაციონალისტთა ორგა-
ნიზაციის — „სპარტაკის“ ქუთაისის კომიტეტის ყოველკვირეული ორ-
განო — ჟურნალი „მესამე ინტერნაციონალი“, № 1.

„მესამე ინტერნაციონალი“ № 2, 3, 1917 წ.

26 (13)

თბილისის ფეხსაცმლის სამკერვალო სახელოსნოს ჯარისკაცთა-საერთო კრება მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუციით მიესალმა პეტროგრაძის პროლეტარიატს და მხარი დაუჭირა საბჭოთა ხელისუფლებას.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 203, 1917 წ.

27 (14)

შესდგა ამიერკავკასიის კომისარიატი მენშევიკ ევგ. გიგეჭკორის მეთაურობით.

„ეროთობა“ № 198, 1917 წ.

28 (15)

გაზ. „კავკასიის რაბოჩი“ დაიბეჭდა ერთი თავი ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „რევოლუციის ერთი ძირითად საკითხთაგანი“, სათაურით: „როგორ მოეწყობა ხელისუფლება საბჭოების მიერ“.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 200, 1917 წ.
(თბ., ტ. XXI, გვ. 143—148).

გამოქვეყნდა „რუსეთის ხალხთა უფლებების დეკლარაცია“, სახკომსაბჭოს თავმჯდომარის ლენინისა და ეროვნებათა საქმეების სახალხო კომისრის სტალინის ხელმოწერით.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 200, „ბრძოლა“
№ 35, „მანგოლი კრიკი“ № 45, 1917 წ.
(Ленин—Сталин—избр. произв. 1917 г.,
გვ. 615—616).

29 (16)

ვ. ი. ლენინის ხელმოწერით გამოქვეყნდა მოწოდება მეშების, ჯარისკაცების, გლეხებისა და ყველა მშრომელების მიმართ — ოქტომბრის მონაპოვარის დაცვის, რევოლუციური წესრიგის განმტკიცების, წარმოებაზე კონტროლის დაწესებისა და მავნებლების წინააღმდეგ ბრძოლის წარმოების შესახებ.

„ბრძოლა“ № 36, 1917 წ.

გამოქვეყნდა კავკასიის ჯარების სხვადასხვა ნაწილების მიტინგებზე მიღებული ბოლშევიკური რეზოლუციები.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 201, 1917 წ.

თბილისის № 3 ბაზის სასურსათო მაღაზიის კომანდის ჯარისკაცთა საერთო კრება მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუციით მთელი ძალღონითა და საშუალებებით მხარს უჭერს მუშურ-გლეხურ მთავრობას.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 208, 1917 წ.

30 (17)

კავკასიის მე-3 პოზიციური ბატარეის კრება მიღებული რეზოლუციით მხარს უჭერს რუსეთში შექმნილ საბჭოთა მთავრობას და ფიცსა სდებს, რომ მის მონაპოვარს დაიცავენ სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე.

„კავკასიური რაბოჩი“ № 215, 1917 წ.

ნოემბერი

რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) სამხედრო ორგანიზაციების ბიურომ გამოსცა მოწოდება: „კორნილოველები თბილისში“.

ფონდი № 33ა, საქმე № 977.

შესდგა ფოთის ბოლშევიკური ორგანიზაციის საერთო კრება. აირჩიეს პარტიული კომიტეტი 7 კაცის შემადგენლობით.

ფონდი № 36, საქმე № 319.

დეკემბერი

1 (18 ნოემბერი)

გამოქვეყნდა სახალხო კომისართა საბჭოს ბრძანება უმაღლესი მთავარსარდლისადმი, რათა მეომარ სახელმწიფოებს წინადადება მისცეს ყველა ფრონტებზე დროებითი ზავის ჩამოგდებას შესახებ.

„ბრძოლა“ № 38, 1917 წ.

გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) ცენტრ. კომიტეტის მოწოდება: „პარტიის ყველა წევრებისა და ყველა მშრომელი კლასებისადმი“.

„ბრძოლა“ № 38, 1917 წ.

გაზ „ბანვორი კრიეში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბიოგრაფია.

„ბანვორი კრიე“ № 45, 1917 წ.

2 (19 ნოემბერი)

გამოვიდა „სპარტაკის“ ქუთაისის კომიტეტის ყოველკვირეული ორგანოს — ჟურნალ „მესამე ინტერნაციონალის“ № 2.

„მესამე ინტერნაციონალი“ № 2, 1917 წ.

მენშევიკების, ნაციონალ-დემოკრატების, სოციალისტ-ფედერალისტების, ესერებისა და ბურჟუაზიულ-ლიბერალური საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მონაწილეობით ქ. თბილისში გაიხსნა ე. წ. „საქართველოს ეროვნული ყრილობა“. ყრილობაზე არჩეულ იქნა ბურჟუაზიულ-მემამულური ეროვნული საბჭო 67 კაცის შემადგენლობით.

„ბრძოლა“ № 44, „ერთობა“ № 201, 205, 1917 წ.

4 (21 ნოემბერი)

შესდგა ქ. სამტრედიის ბოლშევიკების საერთო კრება თანამგზავანობებთან ერთად (დაესწრო 120 კაცი); მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტის შესახებ და განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები. აირჩიეს კომიტეტი 7 წევრის შემადგენლობით.

„ბრძოლა“ № 53, 1917 წ.

7 (24 ნოემბერი)

გამოქვეყნდა სახალხო კომისართა საბჭოს დეკრეტი — „წოდებათა და სამოქალაქო ხარისხების გაუქმების შესახებ“, ხელმოწერილი ვ. ი. ლენინის მიერ.

„კავკასიი რაბოჩი“ № 207, 1917 წ.

V

რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) თბილისის პირველი რაიონის საერთო კრებამ იმსჯელა ახლადშექმნილი კონტრრევოლუციური სამხარეო ხელისუფლების — ამიერკავკასიის კომისარიატის შესახებ, დაჰგმო ის და მოითხოვა ძალაუფლების გადასვლა მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების ხელში.

„კავკასიი რაბოჩი“ № 212, 1917 წ.

ბაქოს მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭომ (სტ. შალ-მიანის თავმჯდომარეობით) გამოიტანა დადგენილება — მიმართოს საბჭოების კავკასიის სამხარეო ცენტრს წინადადებით, რათა 23(10)

დეკემბრისათვის არმიის ყრილობასთან ერთდროულად მოწვეულ იქნას მუშათა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების ყრილობაც — კავკასიაში რევოლუციური ხელისუფლების შექმნის საკითხის და საბჭოების მოქმედებასთან დაკავშირებული სხვა საკითხების გადასაჭრელად.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 209, 1917 წ.

შესდგა კავკასიის მესანგრეთა მე-4 ბატალიონის პირველი ასეულის საერთო კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე. კრება მიესალმა პეტროგრადისა და მოსკოვის რევოლუციურ პროლეტარიატსა და გარნიზონს. მოითხოვეს ყველა ფრონტზე უანექსიო და უკონტრიბუციო ზავის დაუყოვნებლივ დადება და წარმოებაზე მუშათა კონტროლის დაწესება.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 217, 1917 წ.

კავკასიის ოლქის სამხედრო-სამკურნალო დაწესებულებათა ფორმირების რაზმის ჯარისკაცთა საერთო კრებამ მიმდინარე მომენტზე მიღებული რეზოლუციით მხარი დაუჭირა საბალხო კომისართა საბჭოს და უნდობლობა და პროტესტი განაცხადა კავკასიაში შექმნილი ხელისუფლების მიმართ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 210, 1917 წ.

8 (25 ნოემბერი)

გამოქვეყნდა მე-5 ქართული პოლკის ჯარისკაცთა კრების (დაესწრო 300-მდე კაცი) მიერ მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუცია, რომელიც შეიცავს მისაღმებას პეტროგრადის პროლეტარიატისა და ფრონტზე მებრძოლი ჯარისკაცებისადმი.

„ბრძოლა“ № 43, „კავკასსკი რაბოჩი“ № 208, 1917 წ.

ქუთაისის ქალაქის თვითმმართველობის ყველა დარგის მუშებმა გაფიცვა გამოაცხადეს ეკონომიურ ნიადაგზე.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 199, 1917 წ.

9 (26 ნოემბერი)

გამოქვეყნდა საბალხო კომისართა საბჭოს მიმართვა მეომარი ქვეყნების ხალხთა მიმართ და დეკრეტი ქალაქის ცენტრალური თვითმმართველობის დათხოვის შესახებ, ხელმოწერილი ვ. ი. ლენინის მიერ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 209, 1917 წ.

რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტი მიმართავს მუშებს, გლეხებსა და ჯარისკაცებს, რათა მოითხოვონ კავკასიის საბჭოების ყრილობის მოწვევა ხელისუფლების შექმნის საკითხის გადასაჭრელად.

„კავკასიის რაზონი“ № 209, 1917 წ.

გამოქვეყნდა სამტრედიის ბოლშევიკური ორგანიზაციის წევრთა საერთო კრების პროტესტი ამიერკავკასიის ახალი სამინისტროს მიმართ — რუსეთიდან გამოყოფის გამო. საპროტესტო რეზოლუციაში ნათქვამია: „ამ გამოყოფას ვთვლით ღალატად რევოლუციის საქმისადმი, რადგანაც გამოყოფა ნიშნავს ბრძოლის ველზე ამხანაგების მიტოვებას საშინელი მტრის წინაშე. ჩვენ ერთსულოვნად მივყავართ პეტროგრადის პროლეტარიატს და ჯარს და უკანასკნელ სიხლის წვეთამდის ვიბრძოლებთ მშრომელი ხალხის საკეთილდღეოდ. გაუმარჯოს რუსეთის მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატიზის საბჭოს!“.

„ბრძოლა“ № 44, „კავკასიის რაზონი“ № 209, 1917 წ.

ქ. ბათუმში შესდგა მიზაილოვის საციხოვნო არტილერიის შავი ზღვის ბატარეის ჯარისკაცთა მიტინგი. მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუციით მიტინგმა მხარი დაუჭირა ოქტომბრის რევოლუციას.

„კავკასიის რაზონი“ № 215, 1917 წ.

შესდგა ახალციხის გარნიზონის ჯარისკაცთა მიტინგი. მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუციით მიტინგმა მხარი დაუჭირა რუსეთში შექმნილ საბჭოთა მთავრობას, უნდობლობა გამოუცხადა ამიერკავკასიის კომისარიატს და მოითხოვა უფიარლო ნაწილების შეიარაღება კონტრრევოლუციის ცდების დასაწყვეტად.

„კავკასიის რაზონი“ № 215, 1917 წ.

სოფ. ერკეთში (გურია) შესდგა ბოლშევიკური ორგანიზაციის კრება. მიმდინარე მომენტზე მიღებული რეზოლუციით კრება მიესალმა რევოლუციის ხელმძღვანელს — რუსეთის პროლეტარიატს და აღუთქვა მას დახმარება, პროტესტი განუცხადა ამიერკავკასიის მთავრობას, რომელმაც კავკასიის პროლეტარიატი გამოსთიშა რუსეთის პროლეტარიატს.

„ბრძოლა“ № 55, 1917 წ.

სოფ. ხიდისთავში (გურია) შესდგა ბოლშევიკური პარტიის ღია კრება. განიხილეს მიმდინარე მომენტის საკითხები.

„ბრძოლა“ № 55, 1917 წ.

გამოვიდა ჟურნალ „მესამე ინტერნაციონალის“ № 3, რომელშიც გამოქვეყნდა „სპარტაკის“ ორგანიზაციის წესდება.

„მესამე ინტერნაციონალი“ № 3, 1917 წ.

10 (27 ნოემბერი)

კავკასიის მე-5 მსროლელთა სამთო-საარტილერიო დივიზიონის ჯარისკაცთა კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე, მიესალმა კონტრრევოლუციის დამამხობელ რუსეთის რევოლუციურ ბუშებს, ჯარისკაცებსა და გლეხებს და მხარი დაუჭირა მუშათა და გლეხთა მთავრობას.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 217, 1917 წ.

ამიერკავკასიის კომისარიატმა გამოაცხადა ე. წ. „წითელი“ გვარდიის მობილიზაცია და შემოიღო სამხედრო წესები, აკრძალა ყოველგვარი მიტინგები.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 200, 1917 წ.

11 (28 ნოემბერი)

გაზ. „კავკასკი რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ეროვნებათა საქმეების სახალხო კომისარის სტალინის ხელმოწერით — „უკრაინის ნაციონალური რელიკვიების შესახებ“.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 210, 1917 წ.

(„იზვესტია“ № 224, 1917 წ.).

კავკასიის მე-2 საარტილერიო დივიზიონის მეორე ბატარეის საერთო კრება მიმდინარე მომენტზე მიღებული რევოლუციით მხარს უჭერს საბჭოთა ხელისუფლებას, მიესალმება ვ. ი. ლენინს და პეტროგრადის გარნიზონის ჯარისკაცებს, მუშებსა და მეზღვაურებს; სასტიკ პროტესტს აცხადებს ამიერკავკასიაში მენშევიკ ევ. გიგიტჰორისა და კომპ. მიერ ბურჟუაზიის ლაქიებთან შეთანხმებით შექმნილი ხელისუფლების წინააღმდეგ. კრება მოითხოვს მის დაშლას და კავკასიის არმიის მეორე სამხარეო ყრილობის სასწრაფოდ მოწვევას. კრების მონაწილენი ფიცსა სდებენ, რომ იარაღით ხელში დაიტაცენ ოპტომბრის რევოლუციის მონაპოვარს.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 217, 1917 წ.

შესდგა კავკასიის არმიის საინტენდანტო უწყების საკუთრების დამამზადებელი სახელოსნოს ჯარისკაცთა კრება. მიმდინარე მომენტზე მიღებულ რეზოლუციაში ნათქვამია: „მოეთხოვოს სამხარეო ცენტრს და მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს დაუყოვნებლივ აღიარონ სახალხო კომისართა საბჭო ერთადერთ ხელისუფლებად და დაითხოვონ ამიერკავკასიის კომისარიატი. გაუმარჯოს სახალხო კომისართა საბჭოს!“

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 217, 1917 წ.

თბილისის საკრედიტო დაწესებულებების მოსამსახურეთა პროფესიულმა კავშირმა გაფიცვა გამოაცხადა წაყენებულ ეკონომიურ და უფლებრივ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 210, 1917 წ.

12 (29 ნოემბერი)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატია: „მუშების კავშირი ნშრომელ და ექსპლოატირებულ გლეხებთან.“ (წერილი „პრავედის“ რედაქციას).

„ბრძოლა“ № 46, 1917 წ.
(თხზ., ტ. XXII, გვ. 95—97).

გამოქვეყნდა „დებულება უმუშევრობის დროს დაზღვევის მდგომარეობის შესახებ“, ხელმოწერილი სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის—ვ. ი. ლენინის მიერ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 211, 1917 წ.

გამოქვეყნდა ნავთლულის რაიონის ჯარისკაცთა მიტინგის რეზოლუცია, მიმართული კავკასიაში ხალხის დაუკითხავად შექმნილი ხელისუფლების—ამიერკავკასიის კომისარიატის წინააღმდეგ. მხარს უჭერენ სახალხო კომისართა საბჭოს და მოითხოვენ რევოლუციური უიარაღო ნაწილების დაუყოვნებლივ შეიარაღებას.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 211, 1917 წ.

თბილისის აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებით ქ. თბილისში გამოცხადდა საალყო წესები. შეიარაღებული „წითელი“ გვარდია თავს დაესხა და ალყა შემოარტყა არსენალს, რომელსაც გარ-

ნიზონის ბოლშევიკური ნაწილები იცავდნენ. არსენალი ძალით დაიკავეს, რამაც გამოიწვია სისხლისღვრა. კავკასიის არმიის ობორონცულმა სამხარეო საბჭომ თავისი მცდელობები დააყენა მთელ საწყობში და დანიშნა თავისი კომისრები.

ფონდი № 1, საქმე № 187, ფურც. 754;
„ბრძოლა“ № 48, 49, 1917 წ.

რკინიგზის მთავარი სახელოსნოს შემკრებ სამუშაოში შესდგა ბოლშევიკ მუშებისა და მათ თანამგრძნობთა კრება. მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუციით მხარს უჭერენ საბჭოთა ხელისუფლებას და პროტესტს აცხადებენ მენშევიკურ „წითელ“-გვარდიელთა ჯგუფის გამოსვლის გამო. არჩეულ იქნა დელეგატები აღმასრულებელ კომიტეტში გასაგზავნად.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 214, 1917 წ.

13 (30 ნოემბერი)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბიოგრაფია.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 212, 1917 წ.

რკინიგზის მთავარ სახელოსნოში შესდგა მუშათა მიტინგი არსენალზე თავდასხმის გამო. არჩეულ იქნა დელეგატი აღმასრულებელ კომიტეტში გასაგზავნად — წინადადებით: „დაუყოვნებლივ მოახდინონ განკარგულება დაწყებული სისხლისღვრის შესაჩერებლად, წინააღმდეგ შემთხვევაში ჩვენ, სახელოსნოს მუშები, ერთხმად ვადგენთ: შეწყვეტილ იქნას ყოველგვარი მუშაობა რკინის გზაზე“.

„ბრძოლა“ № 48, 1917 წ.

თბილისის აღმასრულებელი კომიტეტის განკარგულებით „წითელი“ გვარდია თავს დაესხა ბოლშევიკური გაზეთების („კავკასსკი რაბოჩი“, „ბრძოლა“, „ბანვორი კრიკ“) სტამბასა და რედაქციებს. სტამბებში დაშალეს აწყობილი მასალა, წაიღეს დედნები, რედაქციები დაღუპეს და რედაქციაში მყოფნი დააპატიმრეს.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 213,
„ბრძოლა“ № 49, 1917 წ.

14 (1)

გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის მიმართვა მუშების, ჯარისკაცებისა და მოქალაქეთა მიმართ — მენშევიკების მიერ გავრცელებული პროვოკაციული ხმებისა და არსენალზე თავდასხმის მოწყობის გამო.

„ბრძოლა“ № 48, „კავკასსკი რაბოჩი“
№ 213, 1917 წ.

მთავარ სახელოსნოში შესდგა მუშების საერთო კრება არსენალზე თავდასხმისა და ბოლშევიკური გაზეთების სტამბებისა და რედაქციების დარბევის გამო. მიღებული რეზოლუციით მოითხოვენ ამ საქმის სასტიკ გამოძიებას, დამნაშავეთა პასუხისგებაში მიცემას, ბოლშევიკური გაზეთების სტამბა-რედაქციების ზარალის ანაზღაურებას და დარბევაში მონაწილე გვარდიელების განიარაღებას.

„ბრძოლა“ № 54, 1917 წ.

შესდგა მუშათა და ჯარისკაცთა აღმასრულებელი კომიტეტისა და მთელი გარნიზონის ჯარის ნაწილების წარმომადგენელთა გაერთიანებული კრება თბილისში 12—13 დეკემბერს (29—30 ნოემბერს) მომხდარი ამბების გამო. ხმის უმრავლესობით მიღებული რეზოლუციით კრებამ პროტესტი განაცხადა აღმასრულებელი კომიტეტის მოქმედების წინააღმდეგ და მოითხოვა მისი დაუყოვნებლივ გადარჩევა. ახალი საბჭოსაგან მოითხოვენ უდიარალო ნაწილებისა და მუშების შეიარაღებას რევოლუციის დასაცავად; კრებამ დაადგინა მოიხსნას ქალაქში საალყო წესები. აღმასრულებელმა კომიტეტმა უარი განაცხადა რეზოლუციისათვის კენჭისყრაში მონაწილეობის მიღებაზე.

„კავკასეთი რაბოჩი“ № 217, 1917 წ.

კავკასიის არმიასთან არსებული წითელი ჯვრის რუსეთის საზოგადოების სააგრომანქანო ნაწილის ჯარისკაცებმა განიხილეს 12—13 დეკემბერს (29—30 ნოემბერს) თბილისში მომხდარი ამბები. მიღებული რეზოლუციით კრება პროტესტს უცხადებს აღმასრულებელ კომიტეტს ბოლშევიკების დაპატიმრების, სტამბისა და რედაქციების დარბევის გამო; მოითხოვს მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს მუშათა სექციის გადარჩევას. კრებამ მხარი დაუჭირა რუსეთში შექმნილ საბჭოთა მთავრობას.

„კავკასეთი რაბოჩი“ № 218, 1917 წ.

15 (2)

ქ. ბათუმში 281 პოლკის ჯარისკაცებმა უარი განაცხადეს ფრონტზე წასვლაზე.

ფონდი № 1, საქმე № 60, ფურც. 294—297.

15 (3)

ქ. ბათუმში შესდგა ბოლშევიკური კომიტეტის მიერ მოწვეული მიტინგი. მიტინგმა მხარი დაუჭირა სახალხო კომისართა საბჭოს; უნდობლობა გამოუცხადა და არ სცნო ამიერკავკასიის კომისარიოტი.

„კავკასეთი რაბოჩი“ № 223, 1917 წ.

17 (4)

ქ. თბილისში დაიწყო სტამბების მუშათა საყოველთაო გაფიცვა.
„ბრძოლა“ № 51, 1917 წ.

ახალციხის გარნიზონის ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭომ გამოიტანა საპროტესტო დადგენილება ქ. თბილისში ბოლშევიკურ გაზეთ „კავკასსკი რაბოჩის“ დარბევის გამო.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 220, 1917 წ.

18 (5)

კავკასიის მსროლელთა მე-18 პოლკის ჯარისკაცებმა არ სცნეს არმიის სამხარეო საბჭო და დაადგინეს: „მხარი დაუჭირონ ლენინს და დაემორჩილონ მას“.

ფონდი № 1, საქმე № 350, ფურც. 17.

კავკასიის ობორონცულმა სამხარეო საბჭომ წინადადება მისცა თბილისის აღმასრულებელ კომიტეტს — მოახდინოს მთელი იარაღის კონფისკაცია და დააგროვოს საარტილერიო საწყობში.

ფონდი № 1, საქმე № 60, ფურც. 310.

ამიერკავკასიის კომისარიატმა დროებითი ზავი ჩამოაგდო თურქეთთან კავკასიის ფრონტზე.

„ერთობა“ № 220, 1917 წ.

19 (6)

რკინიგზის მთავარ სახელოსნოში ბოლშევიკებმა მოაწყეს მიტინგი ჩრდილოეთ-კავკასიიდან დელეგაციის ჩამოსვლის გამო. დელეგატმა მუშებს გააცნო ჩრდილოეთ-კავკასიაში შექმნილი მდგომარეობა; აღნიშნა, რომ თბილისიდან გამოგზავნილი იარაღით შეიარაღებული კარაულოვის არმია სძარცვავს და არბევს ჩრდილოეთ-კავკასიის შშრომელებსო.

„ბრძოლა“ № 52, 1917 წ.

შესდგა თბილისის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს ჯარისკაცთა სექციის სხდომა. დღის წესრიგი: 1) საბჭოს ჯარისკაცთა სექციის აღმასრულებელი კომიტეტის არჩევნები;

2) ჩრდილოეთ-კავკასიის დელეგაციის მოხსენება. ბოლშევიკების წინადადებით გამოტანილ იქნა დიდგენილება ჩრდილოეთ-კავკასიისათვის დახმარების აღმოჩენის შესახებ; არჩეულ იქნა კომისია 8 კაცის შემადგენლობით.

„ბრძოლა“ № 52, 1917 წ.

20 (7)

ჩოხატაურის რაიონის სახალხო მასწავლებლებმა გაფიცვა გამოაცხადეს ეკონომიურ ნიადაგზე.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 228, 1917 წ.

21 (8)

ავღაბრის კლუბში შემდგარ მრავალრიცხოვან კრებაზე სტ. შაუ-მიანმა წაიკითხა ლექცია თემაზე: „რევოლუცია რუსეთში და კონტრრევოლუცია ამიერკავკასიაში“. მიღებული რეზოლუციით კრება პროტესტს გამოსთქვამს ამიერკავკასიის კომისარიატის კონტრრევოლუციური მოქმედების წინააღმდეგ და მოითხოვს რუსეთში შექმნილი საბჭოთა მთავრობის ცნობას.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 217, 1917 წ.

კავკასიის მთელი არმიის სახელით № ქვეითი პოლკის კომიტეტმა ჯარისკაცთა დეპუტატების ობორონცულ სამხარეო საბჭოს გაუგზავნა საპროტესტო წერილი ლენინის საწინააღმდეგოდ გაგრცელებული ცრუ ხმების გამო. წერილში სასტიკად ამხელენ სამხარეო საბჭოს წევრებს და ახასიათებენ ლენინს, როგორც კაცობრიობის მხსნელს. წინადადებას აქლევნ სამხარეო საბჭოს, რათა მან დაუყოვნებლივ მხარი დაუჭიროს ლენინს ზავის საკითხში, წინააღმდეგ შემთხვევაში აგუწწავთ და ეტოვებთ პოზიციებსო.

ფონდი № 1, საქმე № 187, ნაწ. II, ფურც. 181.

დასრულდა თბილისის აღმასრულებელი კომიტეტის არჩევნები. არჩეულ იქნა ბოლშევიკებიდან — 23 და ობორონცულ-ნაციონალისტური ბლოკიდან — 27 კაცი.

„ბრძოლა“ № 52, 1917 წ.

22 (9)

გამოქვეყნდა ართვინის (ბათუმის ოლქი) და ხონის ბოლშევიკური ორგანიზაციების პროტესტები ქ. თბილისში ბოლშევიკური გაზეთების რედაქციებისა და სტამბების დარბევის გამო.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 216, 1917 წ.

23 (10)

გამოქვეყნდა ი.ბ. სტალინის დაწერილი და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ დამტკიცებული მიმართვა „რუსეთისა და აღმოსავლეთის შრომელ მესულმანთა მიმართ“, მოწოდებით—მხარი დაუჭირონ რუსეთის დიდ პროლეტარულ რევოლუციას.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 217, „ბრძოლა“ № 52,
 „ბანდური კრიკ“ № 56, 1917 წ.

ნავთლულში, ტლაბარში და მეშტაიდში მოწყობილ მიტინგებზე მიღებულ იქნა ბოლშევიკური რეზოლუციები.

„ბრძოლა“ № 55, „კავკასიის რაბოჩი“,
 № 218, 219, 1917 წ.

23 დეკემბერი—5 იანვარი (18—23 დეკემბერი)

ქ. თბილისში მიმდინარეობდა კავკასიის არმიის მეორე სამხარეო ყრილობა (ესწორებოდა 350 დელეგატი). ყრილობამ მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია, რომლითაც აღიარა რუსეთის მუშათა და გლეხთა მთავრობა—სახალხო კომისართა საბჭო; უნდობლობა გამოუცხადა, დაპემო და უარპყო ამიერკავკასიის კომისარიატი და არმიის ძველი საბჭო. ყრილობამ სამხარეო საბჭოში აირჩია 100 კაცი (პროპორციულობის საფუძველზე): 52—მემარცხენე ბანაკიდან (ბოლშევიკები და მემარცხენე ესერები) და 48—მემარჯვენეთა ბლოკიდან (მენშევიკები, მემარჯვენე ესერები და სხვა ნაციონალისტური პარტიების წარმომადგენელნი). არმიის სამხარეო საბჭოს თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა ბოლშევიკი გ. ყორღანოვი.

„ბრძოლა“ № 62, 66, „კავკასიის რაბოჩი“
 № 218, 230, 1917 წ.

24 (11)

გამოვიდა „სპარტაკის“ ქუთაისის კომიტეტის ყოველკვირეული ორგანოს „მესამე ინტერნაციონალის“ № 4. (ამ ნომრიდან ფურნალი გადაკეთდა გაზეთად).

„მესამე ინტერნაციონალი“ № 4, 1917 წ.

ქ. ქუთაისში გამოვიდა ი.ბ. სტალინის ბროშურა: „დიდმჭტური მატერიალიზმი“. (გამოცემა „სპარტაკი“-ს).

(ბროშურა შეიცავს ი. ბ. სტალინის შრომის — „ანარქიზმი თუ სოციალიზმი?“ — პირველ სამ სტატიას, რომლებიც დაბეჭდილი იყო 1906 წ. გაზ. „ახალ ცხოვრებაში“).

„შესაშე ინტერნაციონალი“ № 4, 5, 1917 წ. ბროშურა: „დიალექტიური მატერიალიზმი“.

ხოვში შესდგა მრავალრიცხოვანი მიტინგი. მიტინგმა მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 199, 1917 წ.

26 (13)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის შრომის — „იმპერიალიზმი, როგორც კაპიტალიზმის უმაღლესი სტადია“ — პირველი თავი: „წარმოების კონცენტრაცია და მონოპოლია“, და ი. ბ. სტალინის საუბარი: „სახალხო კომისართა საბჭო უკრაინის შესახებ“.

„ბრძოლა“ № 54, 1917 წ. (თხზ. ტ. XIX, გვ. 90-106; „Статья и речи о Украине“, გვ. 14-17).

27 (14)

კავკასიის არმიის მეორე სამხარეო ყრილობამ დაადგინა: „გაგზავნოს დელეგაცია ჩრდილოეთ-კავკასიაში; დელეგაციას დაევალოს აღადგინოს საარქონებო მიმოსვლა, მოაწესრიგოს პურის შემოზიდვა, გადამწყვეტი ზომები მიიღოს კარაულოვების, კალენინებისა და სხვ. კონტრრევოლუციური მოძრაობის შესაწყვეტად და დაიცვას ადგილობრივი რევოლუციური ორგანიზაციები კონტრრევოლუციის უკველგარი ხელყოფისაგან“.

„კავკასკი რაბოჩი“, 1917 წ.

კავკასიის მეხუთე სამთო-საარტილერიო დივიზიონის ჯარისკაცთა საერთო კრებამ (1.500 კაცის რაოდენობით) მიმდინარე მომენტის შესახებ მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 223, 1917 წ.

28 (15)

გაზ. „კავკასკი რაბოჩიში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სიტყვა, წარმოთქმული 15 (2) დეკემბერს გლეხთა დეპუტატების სრულიად-რუსე-

თის ყრილობაზე; გაზ. „ბრძოლაში“ — შრომის — „იმპერიალიზმი, როგორც კაპიტალიზმის უმაღლესი სტადია“ — მეორე თავი: „ბანკები და მათი ახალი როლი“.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 221, „ბრძოლა“ № 56, 1917 წ.

(თბზ., ტ. XXII, გვ. 121 — 123; ტ. XIX, გვ. 106—123).

გამოქვეყნდა სახალხო კომისართა საბჭოს დეკრეტი სასამართლოს შესახებ, ხელმოწერილი ვ. ი. ლენინის მიერ.

„ბრძოლა“ № 56, 1917 წ.

29 (16)

სახალხო კომისართა საბჭოს სხდომაზე ქ. პეტროგრადში ი. ბ. სტალინმა გააკეთა მოხსენება კავკასიაში არსებული მდგომარეობის შესახებ.

„Декреты Октябрьской революции“, გვ. 359.

ამიერკავკასიის კომისარიატმა გამოაქვეყნა „დებულები სახაზინო, ყოფილ საუფლისწულო, საეკლესიო, სამონასტრო, იურიდიულ პირთა და კერძო მიწათმფლობელთა მიწების საადგილმამულო კომიტეტებისათვის გადაცემის შესახებ“; „დებულების“ კლასობრივი შინაარსი ამახილეს გაზ. „ბრძოლაში“ და „კავკასკი რაბოჩიში“.

„ბრძოლა“ № 62, 66, „კავკასკი რაბოჩი“ № 226, „ერთობა“ № 221, 1917 წ.

30 (17)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის შრომის — „იმპერიალიზმი, როგორც კაპიტალიზმის უმაღლესი სტადია“ — მესამე თავი: „ფინანსიური კაპიტალი და ფინანსიური ოლიგარხია“.

„ბრძოლა“ № 58, 1917 წ. (თბზ., ტ. XIX, გვ. 123—139).

სოფ. ერკეთში (გურია) შესდგა ერკეთის, ონჭიჭეთისა და შუბანის ბოლშევიკური ორგანიზაციის საერთო კრება. კრების შემდეგ მოეწყო მასობრივი მიტინგი; მიტინგმა მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„ბრძოლა“ № 62, 1917 წ.

30—31 (17—18)

ქ. ოზურგეთში მიმდინარეობდა გურიის ბოლშევიკების პირველი კონფერენცია. დაესწრნენ: ლანჩხუთის, დაბა ჩოხატაურის, ხიდისთავის, ერკეთის, ბეოლიეთის, შუბანის, შემოქმედის, ჩიბათისა და ოზურგეთის ბოლშევიკური ორგანიზაციების წარმომადგენელი. დღის წესრიგი: 1) მოხსენებები ადგილებიდან. 2) მოხსენება მიმდინარე მომენტის შესახებ. 3) დამოკიდებულება სხვა პარტიებისადმი. 4) ბოლშევიკური პრესა. 5) ორგანიზაცია. 6) პარტიის წევრების მიღება და საწევრო გადასახადი.

„ბრძოლა“ № 2, 3, 1918 წ.

31 (18)

რუსეთის სახალხო კომისართა საბჭომ ლენინისა და სტალინის ხელმოწერით გამოსცა დეკრეტი კავკასიის საჭმეთა დროებით საგანგებო კომისრად სტიფანე შაუმიანის დანიშვნის შესახებ.

„Декреты Октябрьской революции“, გვ. 359;

„ბრძოლა“ № 20, „ბანდური კრიე“ № 17, „კავკასკი რაბოჩი“ № 18, 1918 წ.

1918 წელი

იანვარი

1 (19 დეკემბერი 1917 წ.)

გაზ. „კავკასიის რაზონში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის მიერ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის სხდომაზე წარმოთქმული სიტყვა: „დამფუძნებელი კრებისა და კადეტების პარტიის წევრთა დაპატიმრების საკითხის შესახებ“.

„კავკასიის რაზონი“ № 224, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXII, გვ. 117—119).

ქ. თბილისში გაიხსნა კავკასიის მუშათა დეპუტატების საბჭოების მეორე სამზარეო ყრილობა.

ფონდი № 2, საკმე № 16, ფურც. 12—14;
„ბრძოლა“ № 65, 66, 1917 წ.

2 (20 დეკემბერი)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის შრომის — „იმპერიალიზმი, როგორც კაპიტალიზმის უმაღლესი სტადია“ — IV თავი: „კაპიტალის გატანა“.

„ბრძოლა“ № 60, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XIX, გვ. 139—145).

გამოვიდა „სპარტაკის“ ქუთაისის კომიტეტის ორგანოს — გაზეთ „მესამე ინტერნაციონალის“ № 5.

„მესამე ინტერნაციონალი“ № 5, 1917 წ.

თბილისის მეორე რაიონის ბოლშევიკურმა ორგანიზაციამ ავტალის სახალხოაუდიტორიაში მოაწყო სტ. შაუმიანის ლექცია თემაზე: „შეინარჩუნებენ თუ ვერა ბოლშევიკები სახელმწიფოებრივ ძალაუფლებას?“

„ბრძოლა“ № 60, 1917 წ.

გამოქვეყნდა კიათურის ბოლშევიკური ჯგუფის პროტესტი ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური მთავრობის წინააღმდეგ — ქ. თბილისში ბოლშევიკური გაზეთების რედაქციების დარბევის გამო.

„ბრძოლა“ № 60, 1917 წ.

3 (21 დეკემბერი)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის შრომის — „იმპერიალიზმი, როგორც კაპიტალიზმის უმაღლესი სტადია“ — V თავი: „მსოფლიოს განაწილება კაპიტალისტების კავშირთა შორის“.

„ბრძოლა“ № 61, 1917 წ. (თბზ., ტ. XIX, გვ. 145—154).

კავკასიის არმიის მეორე სამხარეო ყრილობამ მიმდინარე მომენტის შესახებ ხმის უმრავლესობით მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასიის რაზმი“ № 228, „ბრძოლა“ № 62, 1917 წ.

გამოქვეყნდა, ლენინისა და სვერდლოვის ხელმოწერით, სახალხო კომისართა საბჭოს დეკრეტი სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს შესახებ.

„კავკასიის რაზმი“ № 226, 1917 წ.

გამოქვეყნდა მუშათა და გლეხთა დემუტაციების სრულიად-რუსეთის საბჭოების ცენტ. აღმასრულებელი კომიტეტის, პეტროგრადის საბჭოს და სხვ. ორგანიზაციების „მოწოდება უკრაინის მუშების, ჯარისკაცების, გლეხების და უკრაინის ყველა ხალხის მიმართ“.

„კავკასიის რაზმი“ № 226, „ბრძოლა“ № 61, 1917 წ.

შესდგა ხიდისთავის რაიონის (გურია) ბოლშევიკების კრება. განიხილეს: 1) მოხსენება გურიის ბოლშევიკების კონფერენციის დელეგატისა, 2) პარტიაში წევრთა მიღება, 3) ბოლშევიკური უჯრედების მოწყობა სოფლად, 4) უჯრედებში მეცადინეობა და სხვა საკითხები.

„ბრძოლა“ № 6, 1918 წ.

4 (22 დეკემბერი)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის შრომიდან: „იმპერიალიზმი, როგორც კაპიტალიზმის უმაღლესი სტადია“ — დასაწყისი VI თავისა: „მსოფლიოს განაწილება დიდ სახელმწიფოთა შორის“.

„ბრძოლა“ № 62, 1917 წ. (თბზ., ტ. XIX, გვ. 154—161).

5 (23 დეკემბერი)

გამოქვეყნდა სახალხო კომისართა საბჭოს და სრულიად-რუსეთის რევოლუციური ორგანიზაციების ცენტრალური კომიტეტების შეერთებული სხდომის „მოწოდება ყველა ქვეყნის მშრომელ მასისადმი“ — ზავის ჩამოგდების შესახებ.

„ბრძოლა“ № 63, 1917 წ.

გამოქვეყნდა სრულიად-რუსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ მიღებული დეკრეტი ბანკების ნაციონალიზაციის შესახებ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 228, 1917 წ.

6 (24 დეკემბერი)

გამოქვეყნდა კავკასიის არმიის II ყრილობის მიერ მიმდინარე მომენტზე მიღებული ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 229, 1917 წ.

7 (25 დეკემბერი)

შესდგა შეროქმედის რაიონის (გურია) ბოლშევიკური ორგანიზაციის დამფუძნებელი კრება. არჩეულ იქნა დელეგატი ოზურგეთის საოლქო ბოლშევიკურ კონფერენციაზე გასაგზავნად.

„ბრძოლა“ № 6, 1918 წ.

8 (26 დეკემბერი)

ქ. თბილისში გაიხსნა კავკასიის მუშათა პროფესიული კავშირების პირველი სამხარეო კონფერენცია.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 226, 1917 წ.

9 (27 დეკემბერი)

კავკასიის არმიის II ყრილობაზე არჩეული სამხარეო საბჭოს მემარჯვენე ფრაქციამ—მენშევიკების, მემარჯვენე ესერების და სხვ. შემდგომმა ოპოზიციულმა უმცირესობამ თავისი თავი თვითნებურად გამოაცხადა კავკასიის არმიის სამხარეო საბჭოდ.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 230, 1917 წ.

ლანჩხუთის ბოლშევიკების საერთო კრება პროტესტს უცხადებს ამერკავკასიის კოალიციურ მთავრობას და მოუწოდებს ამხანაგებს—არ დაემორჩილონ მის განკარგულებებს: „ჩვენ მზარე უნდა დაუპირისუპოთ რუსეთის მუშების და გლეხების მთავრობას და არა ხალხის დაუქითხავად შედგენილ კონტრრევოლუციურ მთავრობას“-ო.

„ბრძოლა“ № 10, 1918 წ.

ნიგოთში (გურია) ჩამოყალიბდა ბოლშევიკური ორგანიზაცია; შეაგროვეს თანხა გაზ. „ბრძოლის“ ფონდისათვის.

„ბრძოლა“ № 1, 1918 წ.

ახალსენაკში (სამეგრელო) შესდგა მაზრის პოლიტიკური და სხვა ორგანიზაციების წარმომადგენელთა კრება მიმდინარე მომენტის, სასურსათო საკითხის, იარაღის ტარებისა და სხვა საკითხებზე. კრებამ მიიღო ბოლშევიკ-მენშევიკთა შორის ბრძოლის ხასიათი.

„ბრძოლა“ № 17, 1918 წ.

გურიის მენშევიკურმა ორგანიზაციამ მიიღო 5 ათასი შაშხანა გლეხთა რევოლუციური გამოსვლების წინააღმდეგ შესაბამისი ღონისძიებებისათვის.

„ბრძოლა“ № 10, 1918 წ.

10 (28 დეკემბერი)

კავკასიის არმიის რევოლუციურმა სამხარეო საბჭომ გამოუშვა მოწოდება — „ყველა საბჭოებს და ჯარისკაცთა კომიტეტებს, კავკასიის არმიის ყველა ჯარისკაცებს“ — საბჭოს მენშევიკური უმცირესობის მიერ თავისი თავის არმიის „სრულუფლებიან“ საბჭოდ გამოცხადების, აპარატის ხელში ჩაგდებისა და თვითნებურად მოქმედების საწინააღმდეგოდ.

ფონდი № 33ა, საქმე № 974; „კავკასიის რაბოჩი“ № 231, 1917 წ.

დიდუბეში შესდგა პირველი რაიონის ბოლშევიკური ორგანიზაციების წარმომადგენელთა კრება. განიხილეს „წითელი“ გვარდიის შტაბის, ბოლშევიკური პრესისათვის ხელშეწყობისა და სხვა საკითხები. გამოტანილ იქნა დადგენილება ბოლშევიკური შტაბისა და ნამდვილი წითელი რევოლუციური გვარდიის შედგენის შესახებ.

„ბრძოლა“ № 7, 1918 წ.

დ. სუჯუნაში (სამეგრელო) შესდგა ბოლშევიკური ორგანიზაციის დამფუძნებელი კრება. არჩეულ იქნა ხელმძღვანელი ბიურო სამი კაცის შემადგენლობით.

„ბრძოლა“ № 10, 1918 წ.

შესდგა ბექდვითი სიტყვის პროფესიული კავშირის წევრთა საერთო კრება. მოისმინეს გამგეობისა და საგაფიცო კომიტეტის მოხსენებები გაფიცვის მსვლელობის შესახებ. დაადგინეს შეაგროვონ ფული გაფიცულთა დასახმარებლად.

„ბრძოლა“ № 24, 1918 წ.

გაიფიცნენ ჩოხატაურის რაიონის (გურია) სახალხო სკოლების მასწავლებლები.

„ბრძოლა“ № 1, 1918 წ. „ერთობა“ № 226, 1917 წ.

ქ. ფოთში ეკონომიურ ნიადაგზე გაიფიცნენ „როსსიას“ საზოგადოების მოსამსახურენი.

„ერთობა“ № 226, 1917 წ.

გამოქვეყნდა სახალხო კომისართა საბჭოს დეკრეტები: 1) ყველა სამხედრო მოსამსახურეთა უფლებებში გათანაწიებისა და 2) ხელისუფლების ორგანიზაციისა და არმიაში არჩევითობის შემოღების შესახებ, ხელმოწერილი ლენინისა და სახალხო კომისრების მიერ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 230, 1917 წ.

გამოქვეყნდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) ცენტრალური და პეტროგრადის კომიტეტების მოწოდება: „რუსეთის მუშებს, მუშა-ქალებს, გლეხებს, ჯარისკაცებს და ყველა მშრომელთ“ — ომის შეწყვეტისა და ზავის დასაცავად გამართულ დემონსტრაციაზე გამოსვლის შესახებ.

„ბრძოლა“ № 65, „კავკასიის რაბოჩი“ № 230, 1917 წ.

11—12 (29—30 დეკემბერი)

გამოქვეყნდა კავკასიის არმიის საბჭოს დეპეშა სახალხო კომისართა საბჭოსადმი—არმიის მეორე ყრილობის მიერ ბოლშევიკური რევოლუციების მიღებისა და სახალხო კომისართა საბჭოს დეკრეტების ცხოვრებაში გატარების დაწვების შესახებ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 230, „ბრძოლა“ № 661, 1917 წ.

12 (30 დეკემბერი)

სოფ. ახალშენში (გურია) ჩამოყალიბდა ბოლშევიკური ორგანიზაცია. კრებაზე განიხილეს მიმდინარე მომენტის საკითხები და აირჩიეს ბიურო საპი კაცის შემადგენლობით.

„ბრძოლა“ № 15, 1918 წ.

13 (31 დეკემბერი)

გაზ. „კავკასიის რაბოჩის“ პირველ გვერდზე დაბეჭდილია სასტიკი პროტესტი ამიერკავკასიის კომისარიატის კონტრრევოლუციური პოლიტიკის წინააღმდეგ, რომელიც ახდენს რევოლუციურ ჯარისკაცთა განიარაღებას.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 232, 1917 წ.

დ. საჩხერეში ფრონტიდან დაბრუნებულმა ჯარისკაცებმა მოაწყვეს მიტინგი და ერთხმად მოითხოვეს ჩამორთმეული იარაღის დაბრუნ-

ნება. აირჩიეს დელეგატები კომისარიატში გასაგზავნად და იარაღის დაბრუნების საქმის მოსაწესრიგებლად.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 239, 1918 წ.

ქ. თბილისში შრომის ბირეაში 13 იანვრამდე (31 დეკემბრამდე) რეგისტრაციაში გატარდა 1305 მუშა; აქედან—944 კაცი და 361 ქალი.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 7, 1918 წ.

14 (1)

ქ. სამტრედიაში შესდგა მიტინგი მიმდინარე მომენტის შესახებ. სიტყვებით გამოვიდნენ ბოლშევიკების და სხვ. პარტიების წარმომადგენელი.

„ბრძოლა“ № 19, 1918 წ.

ოტომანის მთავრობამ მიმართა ამიერკავკასიის მთავრობას წინადადებით ამიერკავკასიისა და თურქეთის შორის სამშვიდობო ხელშეკრულების დადების შესახებ.

ფონდი № 10, საქმე № 12, ფურც. 1—8.

15 (2)

სოფ. შემოქმედში (გურია) გაიმართა სახალხო მიტინგი. მიტინგზე გულდასმით უსმენდნენ ფრონტიდან დაბრუნებულ ბოლშევიკურად გახწყობილ ჯარისკაცთა სიტყვებს, რომელნიც პროტესტს აცხადებდნენ ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური მთავრობის წინააღმდეგ და თანაგრძნობას უცხადებდნენ რუსეთში შექმნილს მუშათა და გლეხთა ინტერესების დამცველ სახალხო კომისართა საბჭოს.

„ბრძოლა“ № 11, 1918 წ.

სოფ. ერკეთში (გურია) შესდგა ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცთა საერთო კრება—ბოლშევიკ ჯარისკაცის თავმჯდომარეობით. მოსხენების მოსმენის შემდეგ განიხილეს იარაღის ტარების, ერთდროული დახმარებისა და სხვა საკითხები.

„ბრძოლა“ № 6, 1918 წ.

16 (3)

შესდგა ერკეთის საზოგადოების (გურია) ბოლშევიკური ორგანიზაციების გაერთიანებული კრება. დაესწრნენ: იანაულიდან, ონჭიჭეთი-

დან, ზედა და ქვედა ერკეთიდან, შუბანიდან, ბეოლიეთიდან და ხევიდან. განიხილეს მიმდინარე მომენტის, სასურსათო, ბოლშევიკური გაზეთის ფონდის გაძლიერებისა და სხვა საკითხები.

„ბრძოლა“ № 11, 1918 წ.

17 (4)

გამოქვეყნდა ცნობა რ.ს.-დ.მ.პ.(ბ) გუდაუთის (აფხაზეთი) კომიტეტის მოწოდების შესახებ და გუდაუთის ორგანიზაციის მიერ მიღებული რეზოლუცია კავკასიაში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისათვის ბრძოლის შესახებ.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 1, 1918 წ.

18 (5)

გაზ. „კავკასკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა სტატია ეროვნებათა საქმეების სახალხო კომისრის ი. ბ. სტალინის ხელმოწერით: „რა არის რაღა?“

„კავკასკი რაბოჩი“ № 2, 1918 წ. („Статьи и речи об Украине“, გვ. 30—32).

ქ. სამტრედიის ბოლშევიკებმა დააარსეს დრამატიული წრე „დემოსის“ სახელწოდებით.

„ბრძოლა“ № 24, 1918 წ.

19 (6)

სოფ. სამიქაოში (სამეგრელო) ჩამოყალიბდა ბოლშევიკური ორგანიზაცია.

„ბრძოლა“ № 17, 1918 წ.

20 (7)

დ. აბაშაში (სამეგრელო) შესდგა ადგილობრივ ბოლშევიკთა საერთო კრება. განიხილეს მიმდინარე მომენტის საკითხები. უარჩევნს ამიერკავკასიის კომისარიატის მიერ გამოცხადებული მობილიზაცია და მოითხოვეს ხალხის საყოველთაო შეიარაღება. აბაშის რაიონში არსებული ბოლშევიკური ორგანიზაციებისათვის ხელმძღვანელობის გასაწევად აირჩიეს დროებითი ბიურო 7 კაცის შემადგენლობით.

„ბრძოლა“ № 17, 1918 წ.

დ. საჩხერეში შესდგა ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცთა მიტინგი. მიტინგმა გამოიტანა დადგენილება ადგილობრივი ხელისუფლების მიერ ჩამორთმეული იარაღის უკან დაბრუნებისა და მილიციელების შეცვლის შესახებ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 239, 1918 წ.

ქ. თბილისის უმცროს მოსამსახურეთა პროფესიული კავშირის საერთო კრებამ მიმდინარე მომენტზე მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია—საბჭოების მთავრობისადმი ნდობის გამოცხადებისა და მის მიერ მიღებული ზომებისათვის მხარისდაჭერის შესახებ.

„ბრძოლა“ № 10, „კავკასსკი რაბოჩი“ № 7, 1918 წ.

20—25 (7—12)

ქართველი მენშევიკების უშუალო დირექტივებით სად. შამქორთან განაიარაღეს და დახვრიტეს ბოლშევიკურად განწყობილი რუსი ჯარისკაცები, რომელნიც თურქეთის ფრონტიდან მოდიოდნენ კალენდინის კონტრრევოლუციური ბანდის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 25, 28, „ბრძოლა“ № 16, 1918 წ.; „ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციონერები სოციალისმის ნიღაბით“, გვ. 11—18.

22—23 (9—10)

გაზ. „კავკასსკი რაბოჩი“ და „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ.ი. ლენინის მიერ დაწერილი და ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ მიღებული: „მშრომელი და ექსპლოატირებული ხალხის უფლებათა დეკლარაცია“.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 4, „ბრძოლა“ № 6, 1918 წ. (თხზ. ტ. XXII, გვ. 186—190, 657—659).

22 (9)

რკინიგზის მთავარ სახელოსნოებში შესდგა მასობრივი მიტინგი 1905 წლის 22 (9) იანვარს პეტერბურგში დახვრეტილ მუშათა ხსოვნის აღსანიშნავად.

„ბრძოლა“ № 10, „კავკასსკი რაბოჩი“ № 8, 1918 წ.

ქვარცხანის (ბათუმის ოლქი) სპილენძის ქარხნის მუშებმა გაფიცვა გამოაცხადეს ეკონომიურ ნიადაგზე.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 241, 1918 წ.

დასავლეთ საქართველოს პირველდაწყებითი და სახელსნო სასწავლებლების მასწავლებლებმა გაფიცვა გამოაცხადეს ეკონომიურ ნიადაგზე.

„ერთობა“ № 6, 1918 წ.

23 (18)

სოფ. შუაფარცხაში (გურია) ჩამოყალიბდა 35 წევრისაგან შემდგარი ბოლშევიკური ორგანიზაცია.

„ბრძოლა“ № 17, 1917 წ.

მეოთხე ქართული პოლკის ჯარისკაცებმა ფანადგურეს გორის ობორონტული საბჭო; გასტეხეს იარაღის საწყობი და პოლკში წაიღეს 1.200 შაშხანა, 2 ყუმბარშსროლელი, 4 ტყვიამფრქვევი და 50 ათასი ვაზნა.

ფონდი № 3, საქმე № 60, ფურც. 31;

„საბაღო საქმე“ № 170, 1918 წ.

24 (11)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო და თბილისის კომიტეტების მოწოდება—„ამხანაგო მუშებო, გლეხებო და მოქალაქენო!“, მიმართული ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური კომისიარიატის მიერ გამოცხადებული მობილიზაციის წინააღმდეგ; მოწოდება თავდება შემდეგი ლოზუნგებით: „ძირს ამიერ-კავკასიის კოალიციონური კომისარიატი! გაუმარჯოს საბჭოთა მთავრობას! გაუმარჯოს საყოველთაო დემოკრატიულ ზავს! გაუმარჯოს პროლეტარულ რევოლუციას! გაუმარჯოს სოციალიზმს!“

„ბრძოლა“ № 7, 1918 წ.

25 (12)

სამტრედიის ბოლშევიკების საერთო კრებამ აირჩია 9 წევრისაგან შემდგარი ახალი კომიტეტი.

„ბრძოლა“ № 19, 1918 წ.

დ. ონში (რაჭა) ფრონტიდან დაბრუნებული ჯარისკაცების, სოფლის მუშებისა და გლეხების მრავალრიცხოვანმა კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე, უნდობლობა გამოუცხადა ამიერკავკასიის კომისარიატს და დაადგინა სოფლად ბოლშევიკური პოზიციის განსამტკიცებლად და კონტრრევოლუციური გამოსვლების ასალაგმავად დაარსდეს მუშათა და ჯარისკაცთა საბჭო.

„ბრძოლა“ № 13, 1918 წ.

25 (13)

შესდგა პირველი რაიონის ბოლშევიკური ორგანიზაციის საერთო კრება ქ. თბილისის ადგილობრივ რაიონის მცხოვრებთა ე. წ. „უშიშარსაყოფად და მშვიდობიანობა-წესიერების დასამყარებლად შედგენილი კომიტეტების“ შესახებ. კრებამ გამოიტანა დადგენილება, რომ ბოლშევიკებმა არ მიიღონ მასში მონაწილეობა, რადგან კომიტეტის დანიშნულებას ბურჟუაზიის დაცვა წარმოადგენდა.

„ბრძოლა“ № 13, 1918 წ.

სოფ. სვირში (ქუთაისის მაზრა) ფრონტიდან დაბრუნებულმა ადგილობრივმა ჯარისკაცებმა მოითხოვეს ჯარისკაცთა საბჭოს დაარსება და მთელი ძალაუფლების მის ხელში გადაცემა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 243, 1918 წ.

27 (14)

გაზ. „კავკასკი რაბოჩნი“ დაიბეჭდა წინასიტყვაობა ე. ი. ლენინის ბროშურისა: „როგორ მოატყუეს ხალხი სოციალისტ-რევოლუციონერებმა და რა მისცა ხალხს ბოლშევიკების ახალმა მთავრობამ“.

„კავკასკი რაბოჩნი“ № 9, 1917 წ.
(თბზ., ტ. XXII, გვ. 68—71).

გამოქვეყნდა ლანჩხუთის (გურია) ბოლშევიკების კრების საპროტესტო რეზოლუცია ამიერკავკასიის კოალიციური მთავრობის წინააღმდეგ.

„ბრძოლა“ № 10, 1918 წ.

შესდგა ჩოხატაურის, ზემოფარცხის, შუაფარცხის და სოფ. საყვავისტყის (გურია) ბოლშევიკური ორგანიზაციების შეერთებული

კრება (დაესწრო 120 კაცი). დღის წესრიგი: 1) მოხსენებები ადგილებიდან, 2) მობილიზაცია და წითელი გვარდიის შედგენა, 3) მასშავლებელთა გაფიცვის შესახებ, 4) პასუხისმგებელი კორესპონდენტის არჩევა, 5) სამხარეო კომიტეტის მოწოდება, 6) გურიის კომიტეტის წევრის მოხსენება, 7) მიტინგის გამართვა და სხვ.

„ბრძოლა“ № 19, 1918 წ.

სამტრედიის ბოლშევიკურმა ორგანიზაციამ მოაწყო საღამო 1905 წ. 22 (9) იანვრის წლისთავის აღსანიშნავად; მოხსენება გააკეთა ვანო სტურუამ.

„ბრძოლა“ № 19, 1918 წ.

ქიათურაში შესდგა რაიონის, ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცთა კრება. მიღებულ რეზოლუციაში ნათქვამია: „რუსეთის დღევანდელი მთავრობა, ეს არის მუშების, გლეხების და ჯარისკაცთა მთავრობა, ჩაგრულმა ხალხმა პირველად იხილა მთელი 8 თვის განმავლობაში ნამდვილი მისი ინტერესების გამოშატეული ორგანო, ამიტომ ალტაცებით ვეგებებით და აღუთქვამთ, რომ უკანასკნელ სისხლის წვეთამდინ ციხეობით ყოველგვარი კონტრრევოლუციის წინააღმდეგ, რომელიც მის დასანგრევად იქნება მიმართული“.

„ბრძოლა“ № 25, 1918 წ.

საჩხერის რაიონის ჯარისკაცთა კრებამ მიმდინარე მომენტის შესახებ მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„ბრძოლა“ № 25, 1918 წ.

სოფ. სვირში (ქუთაისის მაზრა) შესდგა ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცთა და ადგილობრივი გლეხობის მრავალრიცხოვანი მიტინგი; წამოყენებულ იქნა შემდეგი მოთხოვნები: 1) ჯარისკაცთა საბჭოს დაარსება სვირში, 2) აღმასრულებელი კომიტეტის რეორგანიზაცია, 3) მილიციელებად თავიანთი კაცების დანიშვნა, 4) სახნავ-სათესი მიწებისა და ტყეების ჯარისკაცების ხელში გადასვლა და სხვ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 243, 1918 წ.

28 (15)

საბჭოების სრულიად-რუსეთის III ყრილობაზე ნაციონალურ საკითხზე მოხსენების გაკეთების შემდეგ, ი. ბ. სტალინი საბოლოო სიტყვაში ამხელს ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციურ კომისარიატს,

რომელიც აწარმოებს აშკარა აგრესიულ პოლიტიკას კავკასიის სამხრეთა ორგანიზაციებისა და ფრონტის ყრილობის წინააღმდეგ და ამავე დროს მხარს უჭერს კავკასიის კონტრრევოლუციური მოძრაობის გმირს გენერალ პრეველსკის.

„Статьи и речи об Украине“, გვ. 37.

29 (16)

გაზ. „კავკასკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატია: „გლეხების ახალი მოტყუება ესერების პარტიის მიერ“, რომელსაც თან ერთვის დეკრეტი მიწის შესახებ,—დაწერილი ვ. ი. ლენინის მიერ.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 10, 1918 წ.
(თბზ., ტ. XXI, გვ. 357 — 361,
ტ. XXII, გვ. 21—23).

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ჭვარცხანის (ბათუმის ოლქი) სპილენძის ჭარხნის მუშებმა გადასწყვიტეს—დაწყებული გაფიცვა განაგრძონ ეკონომიურ მოთხოვნათა სრულ დაკმაყოფილებამდე.

„ფრთობა“ № 12, 1918 წ.

31 (18)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა წინასიტყვაობა ვ. ი. ლენინის ბრძოლისა: „როგორ მოატყუეს ხალხი სოციალისტ-რევოლუციონერებმა და რა მისცა ხალხს ბოლშევიკების ახალმა მთავრობამ“.

„ბრძოლა“ № 13, 1918 წ. (თბზ., ტ. XXII,
გვ. 68—71).

სოფ. ჯუმათში (გურია) შესდგა ბოლშევიკური ორგანიზაციის კრება. განიხილეს მიმდინარე მომენტის საკითხები. იირჩიეს კომიტეტი, კორესპონდენტი და დელეგატი საგუბერნიო კონფერენციისათვის.

„ბრძოლა“ № 25, 1918 წ.

ბეჭდვითი სიტყვის მომუშავეთა საერთო კრებამ გადასწყვიტა გამოაცხადოს გაფიცვა იმ სტამბებში, რომელნიც მუშებს არ აკმაყოფილებენ ახალი ტარიფის თანახმად. არჩეულ იქნა შვიდი კაცი-

საგან შემდგარი კომისია გაფიცვისათვის ხელმძღვანელობის გასაწყევად; გამგეობას დაევალა გაფიცულთათვის დახმარების გაწყვეტის მოგვარება.

„ბრძოლა“ № 15, „კავკასიური რაბოჩი“ № 14, „ერთობა“ № 14, 1918 წ.

ნიგოითის საზოგადოების (გურია) ჯარისკაცთა კრებამ მოისმინა შ. ასკურავას მოხსენება აღმოსავლეთ კავკასიაში მომხდარი ამბებისა და ამიერკავკასიის საერთო მდგომარეობის შესახებ. კამათის შემდეგ ხმის დიდი უმრავლესობით მიღებული რეზოლუციით კრება უნდობლობას და სასტიკ პროტესტს უცხადებს ამიერკავკასიის კომისარიატს, მოითხოვს მის გაუქმებას და ძალაუფლების მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების ხელში გადასვლას.

„ბრძოლა“ № 24, 1918 წ.

თემატვალე

1 (19 იანვარი)

სოფ. ჯუმათში (გურია) გაიმართა საჯარო მიტინგი. მიტინგმა დაჰკმო ამიერკავკასიის კომისარიატი და აღიარა საბჭოთა მთავრობა. მიღებულ რეზოლუციაში ნათქვამია: „უკან ვიბრუნებთ ჩვენ მიცემულ ხმებს პირველი ნომრისთვის“.

„ბრძოლა“ № 25, 1918 წ.

2 (20 იანვარი)

ქ. ქუთაისში დაიწყო ჯარისკაცთა რევოლუციური გამოსვლები; ჯარისკაცებმა ალყა შემოარტყეს თეატრს, ცირკს და შეპკრეს ხიდები.

„ერთობა“ № 21, 1918 წ.

3 (21 იანვარი)

შესდგა რ. ს.-დ. შ. პ. (ბ) თბილისის საერთო-საქალაქო კონფერენცია. დღის წესრიგი: 1) თბილისის კომიტეტის მოხსენება, 2) მოხსენებები ადგილებიდან, 3) წესდების განხილვა, 4) თბილისის კომიტეტისა და სარევიზიო კომისიის არჩევნები, 5) მიმდინარე საკითხები.

„ბრძოლა“ № 16, 1918 წ.

გამოქვეყნდა სოფ. კიწიის (სენაკის მაზრა) სასწავლებლის მოწაფეთა კრების (ესწრებოდა 500 მოწაფე) მიერ მიღებული რეზოლუცია: „ჩვენ, მოწაფეები, სასტიკ პრეტესტს უცხადებთ იმ პირებს, რომელნიც ირანზებიან ბოლშევიკების წინააღმდეგ, და სრულ ნდობას უცხადებთ სახალხო კომისრების საბჭოს. ჩვენ მზათ ვართ დავეხმაროთ ბოლშევიკების პარტიას და ფართო აგიტაცია გავწიოთ მის სასარგებლოთ, გაუმარჯოს სახალხო კომისრების საბჭოს! გაუმარჯოს მშრომელი ხალხის ინტერესების დამცველ ბოლშევიკების პარტიას! გაუმარჯოს საერთაშორისო სოლიდარობას!“

„ბრძოლა“ № 16, 1918 წ.

4 (22 იანვარი)

გამოვიდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) ბათუმის კომიტეტის უოველკვირეული ორგანო, გაზეთი „მუშის სიმართლე“ № 1.

„მუშის სიმართლე“ № 1, 1918 წ.

რუსეთის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ კავკასიის საქმეთა დროებით საგანგებო კომისრად დანიშნული სტ. შაუმიანი ჩამოვიდა ქ. თბილისში და შეუდგა თავისი მოვალეობის შესრულებას.

„კავკასიი რაბოჩი“ № 18, „ბრძოლა“ № 20,
„ბანგორი კრივ“ № 17, 1918 წ.

ქ. თბილისში მბეჭდავთა კავშირმა, მეწარმეების მიერ კოლეტიური ხელშეკრულების დადებაზე უარისთქმის გამო, გამოაცხადა გაფიცვა. გაფიცულია სტამბები: მარტიროსიანცის, კოზლოვსკის, კილაძის, მაჩკოვსკის, „შრომის“, „კულტურის“, პოლოსოვის, ვიტენ-ზონის, თარუშოვის, „ეკონომიის“, „ქართლის“, პიტნაეის და გაზეთ „აიასტანის“; ლითოგრაფიები: ბიხოვის, მესხიეის, შახბაზიანცის, დემუროვის, თბილისის ობსერვატორიის; მსწრაფი მბეჭდავები: მატინიანცის და პოგრებეცკის; საამკინძაოები: მალხაზიანცის, ფარსეგოვის, სარიბეგოვის, ქურდიანის, ფილშტეინის, პაპულოვის, ბანანცის, კაპამანჯიკიანცის და გალაის. გაფიცულთა ადგილები გამოცხადებულია ბოიკოტქვეშ.

„ბრძოლა“ № 18, „ერთობა“ № 18, 1918 წ.

5 (23 იანვარი)

მენშევიკებმა გამოიტანეს გადაწყვეტილება—მოიწვიონ ქ. თბილისში ამიერკავკასიის სეიმი იმ დემუტატების შემადგენლობით, რომლებიც არჩეული იყვნენ სრულიად-რუსეთის დამფუძნებელი კრებისათვის.

„ერთობა“ № 19, 1918 წ.

7. ს. ბერიძე

6 (24 იანვარი)

ქ. თბილისში სახალხო სახლში შესდგა ბოლშევიკ ოსების და მათ თანამგრძნობთა საერთო კრება; მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტის შესახებ.

„ბრძოლა“ № 19, „კავკასიური რაზმი“ № 20, 1918 წ.

მაგი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროების სამხედრო გემებისა და ნავსადგურ ბათუმის საგაქრო ფლოტის მეზღვაურების სადელეგატო კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე. კრებამ გადაჭრით და ერთსულოვნად დაუჭირა მხარი რუსეთის სახკომსაბჭოს და მის მიერ გამოცემულ ყველა დეკრეტს, პროტესტი განაცხადა ამიერკავკასიის კომისარიატის წინააღმდეგ და მოითხოვა შამქორის ტრალედის ყველა დამნაშავეს სამხედრო-რევოლუციურ სამართალში მიცემა.

„კავკასიური რაზმი“ № 22, „ბრძოლა“ № 27, 1918 წ.

7 (25 იანვარი)

გ.ზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა დასაწყისი ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „გლეხების ახალი მოტყუება ისერების პარტიის მიერ“; გ.ზ. „ბანგორი კრივში“ — შრომიდან: „სახელმწიფო და რევოლუცია“ — წინასიტყვაობა და დასაწყისი I თავისა: „სახელმწიფო — კლასობრივ წინააღმდეგობათა შეურიგებლობის ნაყოფია“, და დეკრეტი თურქეთის სომხეთის შესახებ — ვ. ი. ლენინისა და ი. ბ. სტალინის ხელმოწერით.

„ბრძოლა“ № 19, „ბანგორი კრივ“ № 17, 1918 წ.
(თბ., ტ. XXI, გვ. 357—359, 369, 372; Ленин — Сталин. Избранные произведения 1917 г., გვ. 664—665).

რკინიგზის მთავარი სახელოსნოს მეშვების მრავალრიცხოვან კრებაზე (დაესწრო 2.000-მდე კაცი) სტ. შალვაიანმა წაიკითხა მოხსენება თემაზე: „კონტრრევოლუცია და რევოლუცია ამიერკავკასიაში“. საერთო კრებამ მიღებული რეზოლუციით დაჰგმო ამიერკავკასიის კომისარიატი და მოუწოდა ყველა აზნაურებს — აწარმოონ ბრძოლა საბჭოთა ხელისუფლების დასამყარებლად და კავკასიის მეშეთა, გლეხთა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოების ყრილობის მოსაწვევად.

„კავკასიური რაზმი“ № 21, 1918 წ.

მ. (25 იანვარი)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „გლეხების ახალი მოტყუება ესერების პარტიის მიერ“, გაზ. „ბან-ვორი კრივი“ — შრომიდან: „სახელმწიფო და რევოლუცია“ — დასასრული 1 თავისა: „სახელმწიფო — კლასობრივ წინააღმდეგობათა შეუ-რიგებლობის ნაყოფია“.

„ბრძოლა“ № 20, „ბანვორი კრივი“ № 18,
 1918 წ. (თბ., ტ. XXI, გვ. 359—361,
 372—373).

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის გადაწყვეტილება ა/კ. კომისარიატის წინადადებაზე ამიერკავკასიის სეიმში მათი ღებუბატების გაგზავნის შესახებ (დათმობილი ჰქონ-დათ 4 ადგილი). სამხარეო კომიტეტმა უარი განაცხადა ღებუბატების გაგზავნაზე და სასტიკი პროტესტი გამოსთქვა ხალხის დაუ-კითხავად და რუსეთის საბჭოთა მთავრობის წინააღმდეგ საბრძოლ-ველად შექმნილი, კონტრრევოლუციურ ბურჟუაზიასთან და მემამულეებთან ერთად ობორონცების მიერ შედგენილი ა/კ. სეიმის წი-ნააღმდეგ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 19, „ბრძოლა“
 № 20, 1918 წ.

სამტრედიის ბოლშევიკური ორგანიზაციის საერთო კრება მიე-სალმა სტ. შაუმიანის კავკასიის დროებით საგანგებო კომისრად დანიშვნას და მოუწოდებს კავკასიის მშრომელ მოსახლეობას, რომ ვალედინისა და კომპ. მემკვიდრეების მიერ შექმნილი ამიერკავკასიის კომისარიატის ნაცვლად ყოველგვარი რჩევისათვის მიმართონ სტ. შაუმიანს.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 25, 1918 წ.

გამოიცა ამიერკავკასიის კომისარიატის განკარგულება კავკასიის საქმეთა დროებით საგანგებო კომისრად დანიშნულ სტ. შაუმიანის დაპატიმრების შესახებ.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 20, 1918 წ.

ბელაბრის კლუბში გამართულმა სიმეზ ბოლშევიკთა კრებამ გამოიტანა საპროტესტო რეზოლუცია სტ. შაუმიანის დაპატიმრებაზე გაცემული ბრძანების გამო.

„კავკასსკი რაბოჩი“ № 12, 1918 წ.

შესდგა ერკეთის რაიონის (გურია) ბოლშევიკების საერთო კრება, დღის წესრიგი: 1) მოხსენება საგუბერნიო კონფერენციის შესახებ, 2) მოხსენებები ადგილებიდან, 3) მუშათა და მიწის საკითხი.

„ბრძოლა“ № 29, 1918 წ.

ჩაქვის მამულების მუშებმა ეკონომიური მოთხოვნები წარუდგინეს მეპატრონეებს.

„ერთობა“ № 20, 1918 წ.

9 (27 იანვარი)

გაზ. „ბანვორი კრივში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის შრომის — „სახელმწიფო და რევოლუცია“ — ერთი თავი: „შეიარაღებულ ადამიანთა განსაკუთრებული რაზმები, საპყრობილები და სხვ.“ დანაციონალური საქმეების სახალხო კომისრის ი. ბ. სტალინის ხელმოწერით: „თურქეთის სომხეთის შესახებ“.

„ბანვორი კრივ“ № 19, 1918 წ. (თბზ., ტ. XXI, გვ. 374—376; Ленин—Сталин. Избранные произведения, 1917 г., გვ. 662—663).

რკინიგზის მთავარი სახელოსნოს მუშათა საერთო კრებამ უნდობლობა გამოუცხადა ამიერკავკასიის კომისარიატს, მოითხოვეს ხელფასის განსაზღვრა რუსეთის რკინიგზის მუშების ხელფასის მსგავსად — სახალხო კომისართა საბჭოს დეკრეტის მიხედვით. გადაწყდა გაფიცვის გამოცხადება.

„კავკასეთი რაბოჩი“ № 22, 1918 წ.

10 (28 იანვარი)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა „დეკრეტი დამფუძნებელი კრების დათხოვნის შესახებ“, დაწერილი ვ. ი. ლენინის მიერ.

„ბრძოლა“ № 22, 1918 წ. (თბზ., ტ. XXII, გვ. 203—204).

თბილისის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს ბოლშევიკურმა ფრაქციამ მიიღო რეზოლუცია ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური სეიმის მოწვევის წინააღმდეგ და მის ნაცვლად

მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების ყველა საბჭოების საგანგებო ყრილობის მოწვევის შესახებ—მთელ კავკასიაში საბჭოთა ზელისუფლების მოსაწყობად.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 23, „ბრძოლა“
№ 26, 1918 წ.

ქ. თბილისში შესდგა ტყვეულობაზე მომუშავეთა საერთო კრება (დაესწრო 300-მდე კაცი). კრებამ დაადგინა გამოაცხადოს გაფიცვა ფრონტიდან დაბრუნებული რევოლუციური ჯარისკაცების სად. შამქორთან მუხანათურად დახვრეტისა და კავკასიის დროებით საგანგებო კომისრად დანიშნულ სტ. შაუმიანის დაპატიმრების შესახებ გამოცემული ბრძანების გამო. კავშირის გამგეობა თავის მხრით წინადადებას აძლევს ყველა პროფესიულ კავშირს გამოიტანონ ასეთივე საპროტესტო რეზოლუციები ამიერკავკასიის კომისარიატის რეაქციული ფანდების წინააღმდეგ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 22, 1918 წ.

გამოტყვევდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) ნიგოითის საზოგადოების (გურია) კომიტეტის მიმართვა ყველა ამხანაგებისადმი, რომელიც მოუწოდებს არ დაესწრონ „შამქორის ამბის“ ჯალათის—კონტრრევოლუციონერ აფხაზეას გასვენებას და სასტიკი პროტესტი განაცხადონ იმ ორგანოების მიმართ, რომელთაც იმსხვერპლეს რამდენიმე ასეული ჯარისკაცი.

„ბრძოლა“ № 22, 1918 წ.

შესდგა ერკეთის რაიონის (გურია) ბოლშევიკების საერთო კრება (ესწრებოდა 120 წევრი); კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე—ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციონერების მიერ სეიმის მოწვევისთვის მზადებასთან დაკავშირებით, და გამოიტანა დადგენილება ბოლშევიკური მილიციის შედგენის შესახებ.

„ბრძოლა“ № 29, 1918 წ.

ჭუთაისში მოხდა ჯარისკაცთა საბჭოს ახალი არჩევნები. აირჩიეს 89 წევრი,—უმრავლესობა ბოლშევიკები.

„ერთობა“ № 26, 1918 წ.

შესდგა ბექდვითი სიტყვის პროფესიული კავშირის წევრთა საერთო კრება. კრებამ მოისმინა გამგეობისა და საგაფიცო კომიტეტის მოხსენებები გაფიცვის მსვლელობის შესახებ. მიღებულ იქნა ლონისძიებანი გაფიცულთათვის დახმარების გასაწევად.

„ბრძოლა“ № 24, „კავკასკი რაბოჩი“ № 22, 1918 წ.

ქ. თბილისში შესდგა V ქართული პოლკის ჯარისკაცთა კრება განიარაღების საკითხზე. ჯარისკაცებმა კატეგორიული უარი განაცხადეს იარაღის ჩაბარებაზე და მოითხოვეს შეუიარაღებელი ნაწილების შეიარაღება.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 22, 1918 წ.

11 (29 იანვარი)

გაზ. „მუშის სიმართლეში“ დაიბეჭდა სახალხო კომისართა საბჭოს დეკრეტი ჯარის ფუროსთა არჩევისა და მისი ორგანიზაციულად მოწყობის შესახებ, ხელმოწერილი ვ. ი. ლენინის მიერ.

„მუშის სიმართლე“ № 2, 1918 წ.

12 (30 იანვარი)

ავლაბრის კლუბში, მრავალრიცხოვანი ხალხის დასწრებით, მოეწყო ორი ლექცია. ერთხმად იქნა მიღებული რ.ს.დ.-მ.პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის სახელით წარდგენილი საპროტესტო რეზოლუცია—სტ. შაუმიანის დაპატიმრების შესახებ გამოცემული ბრძანების წინააღმდეგ.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 26, 1918 წ.

13 (31 იანვარი)

ქ. თბილისში რუსულ ენაზე გამოვიდა № 1 „კავკასკი ვესტნიკ“ სოფეტა ნაროდნიხ კომისაროვ“, სტ. შაუმიანის რედაქტორობით. გაზეთში დაბეჭდილია სახალხო კომისართა საბჭოს მიმართვა „რუსეთისა და აღმოსავლეთის ყველა მშრომელი მუსლიმანის მიმართ“, ხელმოწერილი ვ. ი. ლენინისა და ი. ბ. სტალინის მიერ, ი. ბ. სტალინის სტატია: „თურქეთის სომხეთის შესახებ“ და სახალხო კომისართა საბჭოს დეკრეტები: მიწის, ზავის, მუშათა კონტროლის, ბანკების ნაციონალიზაციისა და სხვ., აგრეთვე კავკასიის დროებითი საგანგებო კომისრის—სტ. შაუმიანის ხელმოწერით:

„მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების ყველა საბჭოებს, კავკასიის ყველა მუშებს, ჯარისკაცებს და გლეხებს“—ამიერკავკასიაში საბჭოთა ხელისუფლების მოწყობის აუცილებლობის შესახებ.

„კავკასიის ვესტნიკ სოფელთა ნაროდნის კომისაროვ“ № 1, 1918 წ.

შესდგა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) პირველი რაიონული ორგანიზაციის წევრთა საერთო კრება. კრებამ მოისმინა მოხსენება კონფერენციის შედეგებზე, პარტიაში დაამტკიცა 248 ახალი წევრი და აირჩია 9 წევრისაგან შემდგარი რაიონული კომიტეტი. მიღებულ იქნა საპროტესტო რეზოლუცია სტ. შაუმიანის დაპატიმრების შესახებ გამოცემული ბრძანების წინააღმდეგ.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 29, 1918 წ.

ტყავეულობაზე მომუშავეთა პროფესიული კავშირის ინიციატივით ალექსანდრეს ბაღში გაიმართა დიდი საპროტესტო მიტინგი—სადგ. შამქორთან მომხდარი ამბებისა და კავკასიის საქმეთა დროებით საგანგებო კომისრად დანიშნულ სტ. შაუმიანის დაპატიმრების შესახებ გამოცემული ბრძანების გამო. მიტინგმა სასტიკად გაჰყიწა და დაჰგმო ამიერკავკასიის კომისარიატი და სეიმი, მხარი დაუჭირა სახალხო კომისართა საბჭოს და აუცილებელ საჭიროდ სცნო ამიერკავკასიაში საბჭოების ხელისუფლების მოწყობა.

„ბრძოლა“ № 28, „კავკასიის რაბოჩი“ № 26, 1918 წ.

14 (1)

გ. ი. ლენინი დებუშას უგზავნის სტ. შაუმიანს; დებუშაში ნათქვამია: „ჩვენ აღტაცებული ვართ თქვენი მტკიცე და გაბედული პოლიტიკით. მოახერხეთ შეუერთოთ მას უაღრესად ფრთხილი დიპლომატია, რომელსაც აუცილებლად გულისხმობს ახლანდელი უძნელესი მდგომარეობა,—და ჩვენ გავიმარჯვებთ“...

თბზ., ტ. XXII, გვ. 285.

მეორე რაიონულმა კომიტეტმა მოაწყო სეილანოვის ფაბრიკის მუშათა და მუშა-ქალთა საპროტესტო მიტინგი (დაესწრო 400-მდე კაცი); მიტინგმა მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასიის რაბოჩი“ № 27, 1918 წ.

ბოლშევიკ და მათ თანამგრძნობ მილიციონერების საერთო კრებაში გამოიტანა საპროტესტო რეზოლუცია ამიერკავკასიის კომისარიატის მიერ შაუშიანის დაპატიმრების შესახებ გაცემული ბრძანების წინააღმდეგ. მოითხოვენ მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების ყრილობის დაუყოვნებლივ მოწვევას.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 26, 1918 წ.

15 (2)

გან. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის ბროშურისა: „როგორ მოატყუეს ხალხი სოციალისტ-რევოლუციონერებმა და რა მისცა ხალხს ბოლშევიკების ახალმა მთავრობამ“, რომელიც შეიცავს საბჭოების მეორე ყრილობის მიერ მიღებულ დეკრეტს მიწის შესახებ.

„ბრძოლა“ № 26, 1918 წ. (თხზ., ტ. XXII, გვ. 21—23).

✓ მეორე რაიონულმა კომიტეტმა აფქალის აუდიტორიაში მოაწყო მუშათა და ჯარისკაცთა მრავალრიცხოვანი მიტინგი. მიმდინარე მომენტზე მიტინგმა მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 27, 1918 წ.

თბილისის გუბერნიის საადგილმამულო კომიტეტების სხდომაზე ადგილების წარმომადგენლებმა აღნიშნეს აგრარული მოძრაობის განვითარება დუშეთის, თელავის, გორის, ახალციხის, თიანეთის, ბორჩალოს, სიღნაღისა და თბილისის მაზრებში.

„ერთობა“ № 32, 34, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობები გორის მაზრაში ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცთა მეთაურობით გლეხთა აჯანყების დაწყების შესახებ. გლეხები მოითხოვენ მემამულეთა მიწების კონფისკაციას და ამ მიწების გადაცემას გლეხთა კომიტეტების განკარგულებაში.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 25, 1918 წ.

15 (2)

სოფ. კორნისში (სამხრეთ-ოსეთი) მოხდა გლეხთა შეიარაღებული გამოსვლები. გარეკეს სოფლის აღმასრულებელი კომიტეტი, გააძევეს სოფლის კომისარი, აიღეს ხელში ძალაუფლება და დანიშნეს თავიანთი წარმომადგენლები.

„სახალხო საქმე“ № 202, 1918 წ.

ქ. ქუთაისში გაიხსნა დასავლეთ საქართველოს მასწავლებელთა ყრილობა.

„ერთობა“ № 37, 1918 წ.

15—16 (2—3)

ქ. გორში ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით მოეწყო ჯარისკაცთა მიტინგები. ჯარისკაცებმა დაჰმეს ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური კომისარიატი და აღიარეს საბჭოთა მთავრობა. მოითხოვეს სახკომსაბჭოს დეკრეტების ცხოვრებაში გატარება.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 28, „ერთობა“ № 31, 1918 წ.

17 (4)

გაზ. „ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის საბოლოო სიტყვა, წარმოთქმული 31 (18) იანვარს — საბჭოების სრულიად-რუსეთის III ყრილობის დახურვის წინ.

„ბრძოლა“ № 27, 1918 წ. (თხზ., ტ. XXII, გვ. 145—248).

გაზ. „კავკასკი რაბოჩიში“ დაიწყო მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოების სრულიად-რუსეთის მესამე ყრილობის ანგარიშის ბეჭდვა.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 26, 1918 წ.

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის მოწოდება: „ამხანაგო ჯარისკაცებო!“

„კავკასკი რაბოჩი“ № 26, 1918 წ.

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის საერთო-საქალაქო კონფერენციის საპროტესტო რეზოლუცია ამიერკავკასიის კომისარიატის მიერ სტ. შაუმიანის დაპატიმრების შესახებ გამოცემული ბრძანების გამო.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 26, 1918 წ.

რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტმა ქ. თბილისში სამ ადგილას გამართა მიტინგი; ილაპარაკა ათამდე ორა-

ტორმა. მიტინგმა უნდობლობა გამოუცხადა ამიერკავკასიის კომისარიატს და სასტიკი პროტესტი გამოსთქვა ფრონტიდან დაბრუნებულ, რუსეთში მიმავალ ჯარისკაცთა ვერაგული დახოცვის გამო სადგ. შამქორთან.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 29, „ბრძოლა“ № 28, 1918 წ.

ხაშურში თავი მოიყარა ოსიაურის, იტრიის, ხცისის, ქვიშხეთის და სხვა მახლობელი სოფლების გლეხობამ (600-მდე კაცი); ჯარისკაცების ხელმძღვანელობით გასტეხეს არსენალი და ხელთ იგდეს თოფები და სხვა იარაღი—ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური მთავრობის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

„ეროვნა“ № 34, 1918 წ.

ქ. გორში გამოცხადდა სამხედრო წესები.

„ბორბა“ № 3, 1918 წ.

18 (5)

ქ. ქუთაისში დაიწყო ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცთა მღელვარება; ჯარისკაცებმა საბჭოს მოსთხოვეს იარაღის დაბრუნება, უარის მიღების გამო გასტეხეს საბჭოს საწყობა, სადაც ეწყო პოზიციიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცთა თოფები.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 253, 1918 წ.

19 (5)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო და თბილისის კომიტეტების „მიმართვა თბილისში ახლად ჩამოსულ წითელგვარდიელებისადმი“. მიმართვის დასასრულს ნათქვამია: „მაშ, ძირს კონტრრევოლუციური ბურჟუაზია და მემამულეები!.. გაუმარჯოს მუშათა და გლეხთა მთავრობას! გაუმარჯოს ოქტომბრის რევოლუციას! გაუმარჯოს სახალხო კომისართა საბჭოს!“

„ბრძოლა“ № 28, 1918 წ.

გამოქვეყნდა კავკასიის დროებითი საგანგებო კომისიის სტ. შალუმიანის მოწოდება „კავკასიის არმიის უკან მიმავალ ჯარისკაცებისადმი“.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 27, 1918 წ.

გამოქვეყნდა VII ქართული პოლკის ჯარისკაცთა საერთო კრე-

ბის მიერ მიღებული რეზოლუცია, რომელშიც ნათქვამია: „სასტიკ პროტესტს ვუცხადებთ ამიერკავკასიის კომისარიატს ე. გეგეჭკორის თავმჯდომარეობით, რომელმაც მოახდინა განკარგულება სახალხო კომისარების საბჭოს მიერ დანიშნულ კავკასიის კომისარის ამხ. შაუ-მიანის დაჭერის შესახებ. ჩვენ მოვითხოვთ ობორონცულ მთავრობი-საგან, რომ ზელი არ ახლონ ამხ. შაუმიანს, რომელსაც მოუწოდებთ დარჩეს თავის ადგილზე. ვუცხადებთ სრულ ნდობას სახალხო კომი-სარების საბჭოს და სრულ უნდობლობას ამიერ-კავკასიის ობორონცულ-კონტრრევოლუციონურ საბჭოს“.

„ბრძოლა“ № 28, 1918 წ.

ქ. ქუთაისში ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცთა გამოსვლებს შეუერთდა ადგილობრივი გარნიზონიც. 115 სათადარიგო პოლკის ჯარისკაცებმა პრინც ოლდენბურგის შამპანურის ქარხნიდან (სადაც ეწყო 110 პოლკიდან გადმოტანილი თოფები) დაიტაცეს იარაღი, ასტეხეს სროლა და შეიჭრნენ ქუთაისის რკინიგზის აღმასრულებელ კომიტეტში, საიდანაც წაიღეს 200-მდე შაშხანა 6.000 ვაზნით. ამავე დროს ცეცხლაუბიდანაც გაიტანეს იარაღი. მილიციამ ვერ შესძლო ჯარისკაცთა მღელვარების დაცხრობა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 253,

„ერთობა“ № 31, 36, 1918 წ.

ქ. გორში მოხდა ქართული პოლკის ჯარისკაცთა შეიარაღებული გამოსვლები ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური მთავრობის წინააღმდეგ.

„ბრძოლა“ № 3, „ერთობა“ № 53,

1918 წ.

19—23 (6—10)

გორის მაზრაში (სოფ. კეხიჯვარი, სანებელი, ნიზბისი, ზემო-ხვედურეთი და სხვ.) გაძლიერდა გლეხთა აგრარული მოძრაობა. გლეხობა ცეცხლს უკიდებს მემაბულეთა სახლებს; მოჰკლეს რამდენიმე მემაბულე.

„სახალხო საკმე“ № 174, 1918 წ.

20 (7)

გაზ. „კავკასკი რაბოჩში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სიტყვა, წარმოთქმული 19 (6) იანვარს სრულიად-რუსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის სხდომაზე — დამფუძნებელი კრების დათხოვნის შესახებ.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 28, 1918 წ.

(თბზ., ტ. XXII, გვ. 197—201).

ქ. ქუთაისში ჯარისკაცებმა გადასწვეს 110 ლეგიონის ცეიხპაუზი და მესანგრეთა ლეგიონის ყაზარმა.

„ერთობა“ № 36, 1918 წ.

21 (8)

გაზ. „კავკასკი რაბოჩი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის საბოლოო სიტყვა, წარმოთქმული საბჭოების სრულიად-რუსეთის III ყრილობის დახურვის წინ.

„კავკასკი რაბოჩი“ № 29, 1918 წ.
(თბზ., ტ. XXII, გვ. 245—246).

✓ 8 ამიერკავკასიის კომისარიატის განკარგულებით დაარბიეს და დახურეს რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო და თბილისის კომიტეტების ყოველდღიური გაზეთები: „კავკასკი რაბოჩი“ და „ბრძოლა“; დააპატიმრეს ბოლშევიკური ორგანიზაციის ხელმძღვანელები.

„კავკასკია პრავდა“ № 1, „ერთობა“ № 34, 1918 წ.

ქ. გორში აჯანყებულ ქართული პოლკის ჯარისკაცებს მთავრობისა ჯარმა დაუშინა ტყვიამფრქვევი.

„ერთობა“ № 48, 1918 წ.

✓ ქ. ქუთაისში გამოცხადდა სამხედრო წესები.

„ერთობა“ № 36, 1918 წ.

22 (9)

✓ გამოვიდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო და თბილისის კომიტეტების ორგანო გაზ. „კავკასკია პრავდა“, № 1.

„კავკასკია პრავდა“ № 1, 1918 წ.

რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება მუშების, ჯარისკაცებისა და გლეხების მიმართ გაზ. „კავკასკი რაბოჩი“ დახურვისა და ბოლშევიკების წინააღმდეგ მიმართული რეპრესიების გამო.

„კავკასკია პრავდა“ № 1, 1918 წ.

ქ. თბილისში შესდგა რკინიგზელთა მიტინგი (დაესწრო 3.000 კაცი). კრებამ მიიღო რეზოლუცია, რომლითაც მოითხოვა აკრძალვის მოხსნა ბოლშევიკური გაზეთებიდან და დაპატიმრებული კომუნისტების განთავისუფლება. გამოიტანეს დადგენილება გაფიცვის გამოცხადების შესახებ.

„ამიერკავკასიის კონტრარევოლუციონერები სოციალიზმის ნიღაბით“, გვ. 21. ფონდი № 33ა, საქმე № 474.

მბეჭდავთა, ელექტრონის მუშაკთა, მკერავთა, არსენალის სახელოსნოებისა და მეტყავეთა კავშირის წევრთა საერთო კრებამ გადასწყვიტა გაფიცვის გამოცხადება თბილისში მომხდარი ამბების გამო. შემდეგ გაფიცვას მიემხრნენ ტოლეს, ზარგარიანის, ბარენცოვის, მამედ-ბეკოვის ქარხნები და ოფიცერთა ეკონომიური საზოგადოების სახელოსნო. საპროტესტო რეზოლუცია მიიღეს მღესავეთა კავშირის მუშებისა და სახელმწიფო დაწესებულებათა მოსამსახურეების კრებებმა. საპროტესტო რეზოლუცია მიიღეს აგრეთვე ცენტრალური პურის საცხობის მუშებმა; დაადგინეს — მოითხოვონ დაპატიმრებულთა განთავისუფლება სამი დღის განმავლობაში და გაზეთების დახურვის აკრძალვა.

ფონდი № 33ა, საქმე № 474. „ამიერკავკასიის კონტრარევოლუციონერები სოციალიზმის ნიღაბით“, გვ. 21—22.

დახურეს რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო და თბილისის კომიტეტების ყოველდღიური ორგანო (სომხურ ენაზე) — გაზეთი „ბანგორი კრიე“ („მუშის ბრძოლა“).

„კავკასიის პრავდა“ № 1, 1918 წ.

23 (10)

რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება „ამხანაგო მუშებო, ჯარისკაცებო და გლეხებო!“ — „ამიერკავკასიის კოალიციური სეიმის მოწვევის საწინააღმდეგოდ და მის ნაცვლად მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დემუტატების ახალი რევოლუციური საბჭოს შექმნის შესახებ.“

ფონდი № 33ა, საქმე № 414.

რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის მიერ ალექსანდრეს ბაღში მოეწყო საპროტესტო მიტინგი გაზეთების („კავკასიური რაბოჩის“, „ბრძოლის“ და „ბანეორი კრივის“) დახურვის, ბოლშევიკური პარტიის წევრთა დაპატიმრებისა და ამიერკავკასიის სეიმის მოწვევის წინააღმდეგ. მიტინგს უმთავრესად ესწრებოდნენ მუშები და ჯარისკაცები (3.000-ზე მეტი კაცი). მენშევიკებმა ორგანიზაციულად მოაწყვეს მიტინგის დახვერტა. მოკლულ იქნა 8 კაცი, დაიჭრა 20-ზე მეტი.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 1, 7, 1918 წ. ფონდი № 8, 33ა, საქმე № 1, 415. „ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციონერები სოციალისმის ნიღაბით“, გვ. 22—23.

24 (11)

✓ რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო და თბილისის კომიტეტებმა გამოუშვეს მოწოდება: „ამხანაგო მუშებო და ჯარისკაცო!“—წინააღმდეგობით ალექსანდრეს ბაღში ბოლშევიკური მიტინგის დახვერტის გამო, მოკლულთა და დაჭრილთა გვარების აღნიშვნით მოწოდება თავდება შემდეგი ლოზუნგებით: „ძირს ამიერ-კავკასიის კომისარიატის ჯალათები, ძირს თავად-აზნაურთა და ბურჟუაზიის კონტრრევოლუციონერთა ბელსუფლება, გაუმარჯოს მუშურ-გლეხურ რევოლუციას! გაუმარჯოს სრულიად რუსეთის საბჭოების სოციალისტურ რესპუბლიკას“...

ფონდი № 33ა, საქმე № 415.

✓ ცენტრალურმა საგაფიცვო კომიტეტმა ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით გამოუშვა მოწოდება: „ქ. თბილისის ყველა მუშებს“—ბოლშევიკური გაზეთების დახურვისა და ბოლშევიკური მიტინგის დახვერტის გამო პროტესტის ნიშნად საყოველთაო გაფიცვის გამოცხადების შესახებ.

ფონდი № 33ა, საქმე № 474.

✓ თბილისიდან 15 ვერსის მანძილზე, ეშელონებში, ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით შესდგა ჯარისკაცთა გრანდიოზული, მიტინგი (დაესწრო 6.000 კაცი); მოითხოვეს ალექსანდრეს ბაღში მოწყობილი მიტინგის დახვერტის საქმის სასტიკი გამოძიება, ბოლშევიკური გაზეთების გამოცემის ნებართვა, დაპატიმრებული ამხანაგების განთავისუფლება. ამიერკავკასიის კომისარიატში გაგზავნეს დელეგაცია ულტიმატუმით, მისცეს 24 საათის ვადა.

„ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციონერები სოციალისმის ნიღაბით“, გვ. 21.

მანგლისში მომხდარი რევოლუციური გამოსვლების გამო თბილისიდან ჩავიდნენ სხვადასხვა ორგანიზაციების წარმომადგენელი (მენშევიკები). გამართულ მიტინგზე წარმომადგენელთა გამოსვლის დროს ხალხი გაიძახოდა: „თქვენ ჩვენ საქმეს ვერ გავგვიყუთებთ — მენშევიკები ხართ“ ... „დავხოცოთ, მაგენი მენშევიკებია — ბურჟუეზიის წარმომადგენლები“...

„ერთობა“ № 43, 1918 წ.

25 (12)

ფოთის ნავსადგურის მუშებმა ეკონომიურ ნიადაგზე გაფიცვა გამოაცხადეს.

„ერთობა“ № 36, 1918 წ.

26 (13)

აბაშის რაიონის (სამეგრელო) ჯარისკაცთა კრებაზე სიტყვა წარმოსთქვა საშა გეგეჭკორმა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 262, 1918 წ.

თბილისიდან დ. ჩოხატაურში ჩამოასვენეს 23 (10) თებერვალს ალექსანდრეს ბაღში მიტინგის დახვრეტის დროს მოკლული ბოლშევიკი მუშა — ხარიტონ სიხარულიძე. დასაფლავების დროს წარმოითქვა სიტყვები მენშევიკ ჯალათების მუხანათური მოქმედების წინააღმდეგ.

ფონდი № 33ა, 36, საქმე № 415, 223,

ქ. თბილისში გაიხსნა ამიერკავკასიის სეიმი. სეიმში თავისი თავი გამოაცხადა ამიერკავკასიის კანონმდებელ დაწესებულებად.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 3,

„ბორობა“ № 5, 1918 წ.

27 (14)

რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) თბილისის კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება „ამხანაგო მუშებო“ — 23 (10) თებერვლის მიტინგზე დახვრეტილ ბოლშევიკ გიგო ვართანოვის დაკრძალვისა და ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური მთავრობის წინააღმდეგ ბრძოლის გაგრძელების შესახებ.

ფონდი № 33ა, საქმე № 433.

28 (15)

ქ. სოხუმში დაიწყო მუშათა, ჯარისკაცთა და მეზღვაურთა აჯანყება. მუშებმა მოითხოვეს მუშათა საბჭოს ხელახალი არჩევნები და მასში ბოლშევიკების შეყვანა. აჯანყებულებმა გააღეს ციხის კარები და გაანთავისუფლეს 300-მდე ტუსაღი. საწყობიდან დაიტაცეს იარაღი, და ქალაქში შეიქმნა განუწყვეტელი სროლა; შესდგა ბოლშევიკური სამხედრო შტაბი.

„ერთობა“ № 44, 53, 1918 წ.

გაიფიცნენ კავკასიის გზათა საოლქო სამმართველოს, მექანიკური სახელოსნოს და თბილისის განყოფილების მომუშავენი.

„ერთობა“ № 40, 1918 წ.

შესდგა ქალაქის საბჭოს სხდომა 23 (10) თებერვალს ალექსანდრეს ბაღში მიტინგის დახვედრის საკითხის შესახებ; ევგ. გეგმეჭკორის ყალბი განცხადების წინააღმდეგ სასტიკი კრიტიკით გამოვიდა მიხა ცხაკაია.

„ერთობა“ № 39, 1918 წ.

ძირულის ქარხნის „შრომას“ მუშა-მოსამსახურეებმა გამოაცხადეს გაფიცვა—წარდგენილ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო.

ფონდი № 2, საქ. ე. № 15, ფურც. 5, 34.

თებერვალი

ცენტრალურმა საკაფიცვო კომიტეტმა გამოსცა მოწოდება: „ქ. თბილისის ყველა მუშებს“—გაფიცვის შედეგების, საპროტესტო გაფიცვის შეწყვეტისა და უფრო მეტი ენერგიით ბრძოლის საწარმოებლად საბოლოო გამარჯვებისათვის.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

მარტი

1 (16 თებერვალი)

ქ. ბათუმში მეზღვაურთა საერთო კრებამ გამოიტანა საპროტესტო რეზოლუცია ქ. თბილისში 23 (10) თებერვალს ბოლშევიკური მიტინგის დახვედრის გამო; მოითხოვენ ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური მთავრობის დამხობას და საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებას.

ფონდი № 2, საქმე № 13.

ქ. ლანჩხუთში შესდგა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) გურიის კომიტეტის კრება ზავისა და მიწის შესახებ.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 1, 1918 წ.

ძირულაში, წარდგენილ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო, გაიფიცნენ „კავკასიის“ ქარხნის მუშეები.

ფონდი № 2, საქმე № 15, ფურც. 5.

2 (17 თებერვალი)

ქ. თელავში დაიწყო VIII ქართული პოლკის ჯარისკაცთა აჯანყება. მოხდა შეტაკება ჯარისკაცებსა და კომისარიატის მცველ მილიციონერებს შორის. ორივე მხრიდან მოკლულ იქნა და დაიჭრა რამდენიმე კაცი. ჯარისკაცებმა აიღეს კომისარიატი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 266,

„ერთობა“ № 49, 1918 წ.

ამიერკავკასიის სეიმმა აირჩია დელეგაცია თურქეთთან საზავო მოლაპარაკების საწარმოებლად.

ფონდი № 10, საქმე № 12, ფურც. 1.

„ერთობა“ № 41, 1918 წ.

3 (18 თებერვალი)

შესდგა ტობანიერის საზოგადოების (ქუთაისის მაზრა) მრავალრიცხოვანი კრება. ჯარისკაცებმა მოითხოვეს ძველი აღმასკომის შეცვლა და ჯარისკაცთა საბჭოს დაარსება.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 265, 1918 წ.

ახალქალაქის მაზრის სოფლები—სოროხი და ზაბოორფი გარსშემორტყმულია ადგილობრივი მუსლიმანების მიერ. მოითხოვენ იარაღის გადაცემას.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 263, 1918 წ.

ამიერკავკასიის სეიმმა უარი განაცხადა ეცნო ბრესტის ზავი, რომლის თანახმად თურქეთს უნდა გადასცემოდა ყარსი, არდაგანი და ბათუმი.

„ერთობა“ № 41, 1918 წ.

8. ს. ბერიძე

4 (19 თებერვალი)

ქ. სოხუმში გრძელდება აჯანყება. ქალაქის განაპირა ადგილებს თავს დასტრიალებენ ჰიდროპლანები. მალლიდან ისვრიან ყუმბარებს. სოხუმში აჯანყებულთა ხელშია.

„ერთობა“ № 53, „ბორბა“ № 13, 1918 წ.

თელავის ქალაქის თვითმმართველობის რამდენიმე წევრმა მიმართა VIII პოლკის ჯარისკაცთა კომიტეტს — ამოირჩიონ ჯარის წარმომადგენლები და გამართონ მოლაპარაკება ქალაქის თვითმმართველობასთან.

„ერთობა“ № 49, 1918 წ.

5 (20 თებერვალი)

ქ. სოხუმში დიდძალი ხალხის თანდასწრებით შეიკრიბა მუშათა საბჭო. კრება უმთავრესად ბოლშევიკური იყო.

„ერთობა“ № 53, 1918 წ.

ქ. თბილისში გაიფიცნენ რესტორანების, კლუბებისა და სხვა დაწესებულებათა მოსამსახურენი — მეპატრონეებისადმი წარდგენილ მოთხოვნებზე პასუხის მიუღებლობის გამო.

„ერთობა“ № 42, 1918 წ.

5 — 8 (20 — 23 თებერვალი)

ქ. ქუთაისში მიმდინარეობდა რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) დასავლეთ ამიერკავკასიის (ქუთაისის გუბერნიის, ბათუმისა და სოხუმის ოლქების) კონფერენცია. ესწრებოდნენ წარმომადგენლები 32 პარტიული ორგანიზაციისა, რომელნიც აერთიანებდნენ პარტიის 6.000 წევრს. დღის წესრიგი: 1) მოხსენებები ადგილებიდან. 2) მიმდინარე მომენტი და ხელისუფლების საკითხი. 3) მიწის საკითხი. 4) გლეხთა დეპუტატების საბჭოების მოწყობის შესახებ. 5) სასურსათო საკითხი. 6) წითელი სოციალისტური გვარდია. 7) საორგანიზაციო საკითხები. 8) სხვადასხვა საკითხები. კონფერენციამ მიიღო რეზოლუციები მიმდინარე მომენტის, მიწის, მუშათა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების შესახებ და სხვ. დაადგინა საკუთარი ორგანოს გამოსცემა ქართულ ენაზე და აირჩია რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) დასავლეთ ამიერკავკასიის კომიტეტი.

(კონფერენციის რეზოლუციები კომიტეტმა გამოსცა ქ. ქუთაისში ცალკე ბროშურად).

„ჩვენი ბრძოლა“ № 1, 1918 წ. ბროშურა: „რეზოლუციები, მიღ. დასავ. ამ. კავკ. კონფ. რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ)“, 1918 წ.

6 (21 თებერვალი)

მენშევიკურმა გვარდიამ განუწყვეტელი ბრძოლის შემდეგ აიღო აჯანყების ცეცხლში გახვეული ქ. სოხუმი. აჯანყება მოედო მახლო-ბელ სოფლებს.

„ეროობა“ № 53, 1918 წ.

7 (22 თებერვალი)

ქ. ფოთში ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით შესდგა III ქართული პოლკის ჯარისკაცთა მიტინგი. მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუციით მიტინგმა ნდობა გამოუცხადა რუსეთის საბჭოთა მთავრობას; მოითხოვა ამიერკავკასიის გამოცხადება მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების რესპუბლიკად და ძალაუფლების მთლიანად მის ხელში გადასვლა. სასტიკი პროტესტი გამოუცხადეს ამიერკავკასიის კომისარიატს კონტრრევოლუციური გამოსვლებისა და ალექსანდრეს, ბაღში მუშათა მიტინგის დახურვისათვის. მოითხოვეს დაშლა მუშათა სასტიკ პასუხისმგებლობაში მიცემა, დაპატიმრებული ამხანაგების განთავისუფლება და ბოლშევიკური პრესის აღდგენა. წამოაყენეს მოთხოვნა მუდმივი ჯარის გაუქმებისა და საყოველთაო მილიციის შექმნის შესახებ.

„კავკასიის პრეზა“ № 1, „მედი ბრძოლა“ № 3, 1918 წ.

ლენხუმის მაზრაში, ფრონტიდან დაბრუნებული ჯარისკაცების ხელმძღვანელობით დაიწყო გლეხთა შეიარაღებული გამოსვლები მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ.

„ეროობა“ № 74, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა ტყიბულის „ნახშირის“ მალაროების მუშების გაფიცვის შესახებ. გაფიცვა ეკონომიურ ნიადაგზე მოხდა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 263, 1918 წ.

გაიფიცნენ თბილისის სასტუმროების („ორიანტი“, „პალას-ოტელი“, „ნოე“, „სევერნიე ნომერა“, „ბო-მონდი“, „კავკაზი“ და „ინტერნაციონალი“) მოსამსახურენი — 300-მდე კაცი.

„ბორობა“ № 24, 1918 წ.

მენშევიკურმა გვარდიამ ჯალათ ვ. ჯუღელის მეთაურობით ალყა შემოარტყა თელავის ყაზარმებს და დაუმიზნა ტყვიამფრქვევები. აჯანყებულ VIII პოლკის ჯარისკაცებს აჰყარეს იარაღი, აჯანყების მეთაური და აქტიური მონაწილენი დააპატიმრეს და აიღეს ქ. თელავი.

„ერთობა“ № 45, „ბორბა“ № 16, „სოციალ-დემოკრატი“ № 266, 1918 წ.

სეიმმა მიიღო გადაწყვეტილება ამიერკავკასიის „დამოუკიდებელ“ არესპუბლიკად გამოცხადების შესახებ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 266, 1918 წ.

ამიერკავკასიის დელეგაცია თურქეთთან საზავო მოლაპარაკების საწარმოებლად გაემგზავრა ტრაპიზონში.

„ფონდი“ № 10, საქმე № 12, ფურც. 1—8.
„ბორბა“ № 13, „ერთობა“ № 46, 1918 წ.

8 (23 თებერვალი)

რ.ს.-დ.მ.პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა, ამიერკავკასიის სეიმის გახსნასთან დაკავშირებით, გამოაქვეყნა მოწოდება ამიერკავკასიის მუშების, ჯარისკაცებისა და გლეხების მიმართ; მოუწოდებს ორგანიზაციული შემქმნელობებისაგან ზურჯუაზიულ-მემამულური კონტრრევოლუციური პოლკის წინააღმდეგ.

„ბაკმსკი რაბოჩი“ № 43, 1918 წ.

ლენინის მარა აჯანყებული გლეხების ხელშია. დააპატიმრეს მარის კომისარი, ციხიდან გაანთავისუფლეს პატიმარი, ხელში ჩაიგდეს ყველა სახელმწიფო დაწესებულებანი და გამოაცხადეს საბჭოთა ხელისუფლება.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 269, „ერთობა“ № 52, 74, 1918 წ.

9 (24 თებერვალი)

ქუთაისის მუშათა ობორონცული საბჭოს პრეზიდიუმმა ლენინის აჯანყების ჩასაქრობად გაგზავნა 200 კაცისაგან შემდგარი რაზმი და აჯანყების წინააღმდეგ მებრძოლთათვის—100 თოფი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 269, 1918 წ.

13 (28 თებერვალი)

ქ. ქუთაისში შესდგა ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცთა და გლეხთა დელეგატების რაიონული ყრილობა.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 4, 1918 წ.

სოფ. წალენჯიხაში (სამეგრელო) შესდგა ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცთა და გლეხთა დელეგატების რაიონული ყრილობა. ყრილობას დაესწრო 15 საზოგადოების 60-მდე დელეგატი. ესწრებოდა აგრეთვე 200-მდე არადელეგატი. მიმდინარე მომენტზე მოისმინეს სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენელთა მოხსენებები; ყრილობამ მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია. ყრილობამ არსებო სემის დადგენილება რუსეთისაგან ამიერკავკასიის გამოყოფის შესახებ, სასტიკი პროტესტი განაცხადა 23 (10) თებერვალს თბილისში მოწყობილი მშვიდობიანი მიტინგის დახვერტის გამო და მოითხოვა დაპატიმრებული ბოლშევიკების განთავისუფლება.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 3, 4, „კავკასკაია რაბოტაია პრავდა“ № 1, 1918 წ.

14 (1)

გამოქვეყნდა ქუთაისის გუბერნიის კომისარ კაჩუხაშვილის ბრძანება—აჯანყებული გლეხობის ხელში მყოფი ლეჩხუმის მახრის კანონგარეშე გამოცხადების შესახებ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 268, 1918 წ.

ტრაპიზონში გაიხსნა კონფერენცია ამიერკავკასიასა და თურქეთს შორის საზავო მოლაპარაკების გარშემო.

ფონდი № 10. საქმე № 12, ფ. 1—8.
„ერთობა“ № 83, 1918 წ.

15 (2)

თურქეთის ჯარებმა შესწყვიტეს დროებითი ზავი და გადმოვიდნენ შეტევაზე.

„ერთობა“ № 52, 1918 წ.

ამიერკავკასიის კომისარიატმა ბაღდაურში (გარე-კახეთი) გაგზავნა ჯავშნიანი მატარებელი გვარდიელებით.

„ერთობა“ № 53, 1918 წ.

17 (4)

გაზ. „ბანკორში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სიტყვა, წარმოთქმული სრულიად-რუსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის სხდომაზე.

„ბანკორ“ № 4, 1918 წ. (თბზ., ტ XXII, გვ. 317—321).

სოფ. წალენჯიხაში (სამეგრელო) შესდგა სოფლის საზოგადოების საერთო კრება (დაესწრო 500-ზე მეტი კაცი). მოისმინეს მაზრის კომისიისა და სხვ. პოლიტიკური პარტიების მოხსენებანი მიმდინარე მომენტის შესახებ. კრებამ მიიღო რეზოლუცია, რომელშიც ნათქვამია:—„უერთდებით რუსეთის რევოლუციონური მუშებისა და გლეხების მთავრობას, რომლებთან ერთად შეგვიძლიან დავიცვათ რევოლუციონური სამშობლო; მაშინ კი გამოვდივართ არა ოცდახუთ წლამდის, არამედ თვრამეტიდან სამოც წლამდე“.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 3, „კავკასიის რაბოჩაია პრავდა“ № 1, 1918 წ.

ქ. სოხუმში გაიხსნა სოხუმის ოლქის გლეხთა მეორე ყრილობა.

„ერთობა“ № 66, 1918 წ.

18 (5)

ქ. ბათუმში მთავრობის გვარდიამ ხელთ იგდო ბოლშევიკური კრებისერი „კოროლ-კარლი“, სამი გამანადგურებელი ნავი და რამდენიმე სავაჭრო გემი.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 2, 1918 წ.

19 (6)

დაბა ძველ სენაკში (სამეგრელო) 15 საზოგადოების ყოფილ ჯარისკაცთა კრებამ დაადგინა აღმასრულებელი კომიტეტების გაუქმება; სრული ნდობა გამოუცხადა რუსეთში შექმნილ საბჭოთა მთავრობას და აირჩია მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა რაიონული საბჭო.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 6, 1918 წ.

ქ. ქუთაისსა და მის გუბერნიაში გამოცხადდა სამხედრო წესები—გუბერნიაში გლეხთა რევოლუციური მოძრაობის გაშლისა და თურქებისაგან ბათუმის დასაცავად გამოცხადებული მობილიზაციის გამო.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 1, 1918 წ.

20 (7)

ქუთაისის პირველი კერძო სამკურნალოს მოსამსახურეებმა საერთო გაფიცვა გამოაცხადეს. გაფიცულთა ადგილები გამოცხადებულია ბოიკოტქვეშ.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 2, 1918 წ.

ამიერკავკასიის სეიმმა მიიღო აგრარული კანონი, რომლის კლასობრივი შინაარსი ამხილა გაზეთმა „ჩვენმა ბრძოლამ“.

„ერთობა“ № 54, „ჩვენი ბრძოლა“ № 4, 5, 1918 წ.

21 (8)

გამოვიდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) დასავლეთ ამიერკავკასიის ორგანიზაციების ყოველდღიური ორგანო—გაზ. „ჩვენი ბრძოლა“ № 1.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 1, 1918 წ.

რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) დასავლეთ ამიერკავკასიის კომიტეტმა გამოაქვეყნა მიმართვა: „ამხანაგებო მუშებო, გლეხებო და ჯარისკაცებო!“ — საბჭოების განმტკიცებისა და ამიერკავკასიაში საბჭოთა ხელისუფლების დასამყარებლად პირობების მომზადების შესახებ.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 1, 1918 წ.

ადელხანოვის ქარხნის ნაბდის საკეთებელი განყოფილების მუშებმა გაფიცვა გამოაცხადეს წაყენებულ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო. (გაფიცვა გაგრძელდა 25 (12) მარტამდე).

„ერთობა“ № 61, „ბორობა“ № 31, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ქ. ბათუმში ბოლშევიკმა მეზღვაურებმა მოუწოდეს ბათუმში მცხოვრებთ და გარნიზონს—მხარი დაუჭირონ ლენინის მთავრობას.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 253, 1918 წ.

აბაშაში (სამეგრელო) დააპატიმრეს საშა გეგეჭკორი.

„კავკასკაია პრავდა“ № 3, „სოციალ-დემოკრატი“ № 275, 1918 წ.

22 (9)

ამიერკავკასიის დელეგაციამ თავის მთავრობას დებეშით აცნობა ტრაპიზონიდან, რომ თურქების დელეგატები მოითხოვენ ბრესტ-ლიტოვსკის ხელშეკრულების განხორციელებას, რასაც სავალდებულოდ სცნობენ ამიერკავკასიისთვისაც.

„ერათობა“ № 57, 58, 1918 წ.

თურქეთის ჯარმა აიღო არტაანი.

„ერათობა“ № 2, 1919 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა ლანჩხუთის (გურია) რაიონის მერიციის ვაფიციის შესახებ. ვაფიცვა ეკონომიურ ნიადაგზე მოხდა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 275, 1918 წ.

24 (11)

დაბა ჩოხატაურში (გურია) შეკრებილმა გლეხობამ (273 კაცის რაოდენობით) სასტიკი პროტესტი გამოსთქვა ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური მთავრობის მოქმედების წინააღმდეგ; მოითხოვენ საშა გეგეჭკორის განთავისუფლებას და 23 (10) თებერვალს აღექსანდრეს ბაღში მშვიდობიანი მიტინგის დახვედრის მომწყობთა გამომჟღავნებას და დაშინაშევეთა სასტიკად დასჯას.

„მეშის ბრძოლა“ № 1, 1918 წ.

ქ. თბილისში გაიხსნა ამიერკავკასიის რუსი მოქალაქეების პირველი ყრილობა. ყრილობამ აირჩია რუსთა ეროვნული საბჭო.

ფონდი № 13, საქმე № 23, ფურც. 2.

ქ. ხონში მოწვეულ იქნა მიტინგი თავდაცვის, მობილიზაციისა და სხვ. საკითხებზე. მიტინგმა ერთხმად მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„ჩვენი ბრძოლა“ № 7, 1918 წ.

ქ. ბათუმში დახურეს ბოლშევიკური გაზეთი „ბურევესტიცია“.

„კავკასკაია პრავდა“ № 3, „ბორბა“
№ 27, 1918 წ.

25 (12)

ახალციხისა და მისი მახლობელი სოფლების აჯანყებულთა წინააღმდეგ სწარმოებს შეტევას; ახალციხე გარშემორტყმულია ყოველი მხრიდან.

„ბორბა“ № 28, 1918 წ.

ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციურმა მთავრობამ სამხრეთ-ოსეთის მოსახლეობის განსაიარაღებლად გაგზავნა 300 გვარდიელი.

„Известия Юго-осет. Науч.-иссл. Инст. Краев“, გვ. 21.

სადახლოს რაიონში მომქმედმა გვარდიამ (600 კაცის რაოდენობით), ჯალათ ვ. ჯუღელის მეთაურობით, ჩააქრო აჯანყება; ხელში ჩაიგდეს 60 ტყვიამფრქვევი, დააპატიმრეს აჯანყების მეთაურები.

„ბორბა“ № 29, „ერთობა“ № 59, 61, 1918 წ.

26 (13)

გაზ. „პრავდაში“ დაიბეჭდა დასაწყისი ი. ბ. სტალინის სტატიისა: „ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციონერები სოციალიზმის ნიღაბით“.

„პრავდა“ № 55, 1918 წ. („საქართველოს კომპარტიის (ბ) ბრძოლის ძირითადი საკითხების შესახებ“, გვ. 79—87).

26 (13)

სამხრეთ-ოსეთში დაიწყო გლეხთა განიარაღება. სოფ. ერედვში გაგზავნილმა რაზმმა კ. კაზიშვილის მეთაურობით გლეხობას მოსთხოვა იარაღის ჩაბარება. გლეხთა რაზმებმა შეუთვალეს: დაუყოვნებლივ დასტოვეთ სოფელი, თორემ თვითონ თქვენ აგყრით იარაღსაო.

„Известия Юго-осет. Науч.-иссл. Инст. Краев“, გვ. 21, 29. „სახალხო საქმე“ № 202, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა ამიერკავკასიის მინისტრთა კაბინეტის შედგენის შესახებ ევგ. გიგეჭკორის თავმჯდომარეობით.

„ერთობა“ № 58, „ბორბა“ № 27, 1918 წ.

27 (14)

გაზ. „პრავედაში“ დაიბეჭდა დასასრული ი. ბ. სტალინის სტატიისა: „ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციონერები სოციალიზმის ნილაბით“.

„პრავედა“ № 56, 1918 წ. (საქართველოს კომპარტიის (ბ) ბრძოლის ძირითადი საკითხების შესახებ“, გვ. 87—95).

სოფ. ვანათში მოხდა სამხრეთ-ოსეთის სოფლების გლეხთა წარმომადგენლების სასწრაფო თათბირი სოფლის აქტივთან ერთად, იმსჯელეს სოფ. ერედვში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ. დაიდგინეს—არ ჩააბარონ იარაღი ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციურ მთავრობას და შექმნიან გლეხთა შეიარაღებული რაზმები—საბრძოლო მზადყოფნისათვის.

„Известия Юго-осет. Науч.-иссл. Инст. Краев“, გვ. 21, 28—29.

თბილისის გუბერნიის კომისარმა ე. წ. „მფრინავი ცხენოსანი რაზმის“ და გვარდიელების თანხლებით დაიწყო გორის მაზრის სოფლების შემოვლა „გლეხთა დასამშვიდებლად“, პირველად შევიდა სოფ. ატოცში.

„ერთობა“ № 63, 1918 წ.

28 (15)

გამოქვეყნდა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის მოწოდება მუშების, გლეხებისა და ჯარისკაცების მიმართ—მსოფლიო იმპერიალიზმის თავდასხმისაგან პროლეტარული რევოლუციის დასაცავად.

„ხეწი ბრძოლა“ № 7, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ლეჩხუმის აჯანყებული გლეხების მოწოდება: „ყველა სოფლის და ქალაქის მუშებს, ყველა მოქალაქეებს“—რათა მხარი დაუჭირონ მათ ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური მთავრობის წინააღმდეგ და საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისათვის ბრძოლაში. მოწოდებაში ნათქვამია: „ლეჩხუმის რევოლუციონური მაზრა რევოლუციონურ რუსეთთან ხელიხელ ჩაკიდებული გაჰყვება იმ გზას, რომელიც მას მიიყვანს სოციალიზმამდე!“

„ხეწი ბრძოლა“ № 7, 1918 წ.

- ✓ აელაბარში შესდგა მესამე რაიონული ორგანიზაციის საერთო კრება. დღის წესრიგი: 1) მიმდინარე მომენტი. 2) დელეგატების არჩევა საერთო-საქალაქო კონფერენციისათვის. 3) მოხსენება საგამომცემლო საზოგადოება „პროლეტარის“ შესახებ. 4) ახალ წევრთა დამტკიცება. 5) სხვადასხვა.

„კავკასკაია პრავდა“ № 3, 1918 წ.

სოფ. ვანათში (სამხრეთ-ოსეთი) შესდგა გლეხთა საჯარო მიტინგი. (დაესწრო 3.000 კაცი). მიტინგს ესწრებოდნენ ყველა სასოფლო საზოგადოების წარმომადგენლები. იმსჯელეს იარაღის ჩაბარების შესახებ გაცემულ ბრძანებაზე. მიტინგზე მხილებულ იქნა ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური მთავრობა და მისი „ავტორული კანონები“, რომელნიც არაფერს არ ძლევდნენ გლეხობას. მიტინგმა მთავრობისაგან მოითხოვა გორის მაზრიდან მემამულეების გაძევება, მათი მიწების განაწილება მცირემიწიან გლეხობაზე და ბინების გადაცემა სასოფლო სკოლებისათვის. მიტინგმა დაადგინა — აღარ გადაიხადონ გადასახადები მემამულეთა სასარგებლოდ („ღალა“, „საბალახო“ და სხვ.), არ ჩააბარონ იარაღი მთავრობას.

„Известия Юго-осет. Науч.-иссл. Инст. Краев.“, გვ. 31.

- ✓ მთავრობის განკარგულებით დაიხურა რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო და თბილისის კომიტეტების გაზეთები: „კავკასკაია პრავდა“ და „ბანეორ“; სტამბის ჰატრონებს ხელწერილი ჩამოართვეს, რომ აღარ დაბეჭდონ ბოლშევიკური გაზეთები და პროკლამაციები.

„ერთობა“ № 62, 1918 წ.

29 (16)

სოფ. პრისში (სამხრეთ-ოსეთი) რევოლუციური მშრომელი გლეხობის კავშირის კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება გვარდიელების მიმართ, რათა მხარი დაუჭირონ გლეხობას ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური მთავრობის წინააღმდეგ ბრძოლაში; მოწოდებაში სამხრეთ-ოსეთის რევოლუციური გლეხობის სახელით გადაჭრით არის ნათქვამი, რომ იარაღს არაფითარ შემთხვევაში არ ჩააბარებენ მთავრობას: „ჩვენ ერთმანეთს შეგფიცეთ მოვითხოვით, ოქტომბრის რევოლუციის მონაპოვართა განხორციელება. ჩვენ შაშხანები საბჭოთა რუსეთმა მოგვცა და ისინი მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლებას შეგვიძლია ჩავაბაროთ“.

„Известия Юго-осет. Науч.-иссл. Инст. краев.“, გვ. 32.

ოს გლებთა დელეგაციამ გორის აღმასრულებელ კომიტეტს წარუდგინა მოთხოვნები მშრომელი გლეხობისათვის მიწების გადაცემის, გორის მაზრიდან გლებთა დამრბევების (კოსტა კაზიშვილის და სხვ.) და თავად-აზნაურობის გაძევების, სიტყვისა და კრების თავისუფლების მოთხოვნით. დანიშნულ ვადაშივე პასუხის გაუცემლობის გამო იწყება სროლა გარშემო მთებიდან, რაც დასაწყისი გახდა გლებთა შეიარაღებული აჯანყებისა.

„სახალხო საქმე“ № 208, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა ტყიბულის ქვანახშირის მაღაროების მუშების გაფიცვის დასრულების შესახებ.

„ერთობა“ № 61, 1918 წ.

ქ. ქუთაისში დახურეს რ. ს.-დ. მ. პ. (ბ) დასავლეთ ამიერკავკასიის ორგანიზაციების ყოველდღიური ორგანო გაზეთი „ჩვენი ბრძოლა“.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 281, 1918 წ.

30 (17)

ქ. თბილისში დახურეს სომხური კომუნისტური გაზეთი „კარმირ ორერ“ („წითელი დღეები“).

„ერთობა“ № 63, 65, 1918 წ.

31 (18)

დ. ცხინვალში დაიწყო შეიარაღებული აჯანყება. გლებთა რევოლუციურმა რაზმებმა გადასჭრეს ტელეგრაფის მავთული. მიტინგმა დელეგატების თანდასწრებით მიიღო აჯანყებულთა მოთხოვნები.

„ერთობა“ № 67, „სახალხო საქმე“ № 208, 1918 წ.

აპრილი

1 (19 მარტი)

სამხრეთ-ოსეთის აჯანყებულმა გლეხობამ ბოლშევიკების მეთაურობით აიღო დ. ცხინვალი, ხელში ჩაიგდო ყველა დაწესებულებანი და გამოაცხადა საბჭოთა ხელისუფლება.

„ერთობა“ № 67, „სახალხო საქმე“ № 201, 202, 203, 1918 წ.

2 (20 მარტი)

გაზ. „იზვესტიაში“ დაიბეჭდა ი. ბ. სტალინის სტატია: „კავკასიაში“.

„იზვესტია“ № 63, 1918 წ.

დ. ცხინვალში გლეხთა აჯანყების ჩასაქრობად შეიქრა მთავრობის მიერ გაგზავნილი გვარდია. სამხრეთ-ოსეთის გლეხობა თავგანწირულ ბრძოლას აწარმოებს საბჭოთა ხელისუფლების შესანარჩუნებლად.

„ერთობა“ № 66, 1918 წ.

4 (22 მარტი)

მთავრობის გვარდიამ აიღო დ. ცხინვალი მის გარშემო მდებარე ადგილებით. აჯანყებული გლეხობა გამაგრდა ჯავის ხეობაში.

„ერთობა“ № 68, „ბორბა“ № 37,
„საბაღხო საქმე“ № 203, 204, 1918 წ.

5 (23 მარტი)

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ სოფ. ტყვიავში (გორის მაზრა) ჯარისკაცებმა გადასჭრეს ტელეგრაფის მავთულები და გარეკეს აღმასრულებელი კომიტეტი სოფლის კომისრიანად.

„ერთობა“ № 67, 1918 წ.

დ. ცხინვალში გრძელდება შეტაკება აჯანყებულ გლეხობასა და მთავრობის რაზმებს შორის.

„ერთობა“ № 69, „საბაღხო საქმე“
№ 208, 1918 წ.

ქ. თბილისის ვაჭთა გიმნაზიების მოწაფეებმა გაფიცვა გამოაცხადეს.

„ბორბა“ № 38, 1918 წ.

6 (24 მარტი)

თურქეთის მთავრობამ ამიერკავკასიის დელეგაციის ტრაპიზონში წარუდგინა ულტიმატუმი, რომლითაც მოითხოვდა 48 საათის განმავლობაში ეცნობებინათ მისთვის უკანასკნელი პასუხი—სცნობენ თუ არა ბრესტ-ლიტოვსკის ხელშეკრულებას?

ფონდი № 10, საქმე № 12, ფურც. 1—8;
„ერთობა“ № 76—83, 1918 წ.

7 (25 მარტი)

თურქეთის მთავრობამ განიმეორა წინადადება ბათუმის დაცლის შესახებ.

„ერთობა“ № 77, 1918 წ.

18 (26 მარტი)

აფხაზეთის აჯანყებულმა გლეხობამ ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით ალყა შემოარტყა ქ. სოხუმს; დაიკავეს ტელეგრაფი, ფოსტა და სხვა დაწესებულებანი. ხელში ჩაიგდეს ზარბაზნები და ტყვია-მფრქვევები, გააუქმეს ქალაქის კომისარიატი და მილიცია, შეადგინეს სამხედრო-რევოლუციური კომიტეტი და გამოაცხადეს საბჭოთა ხელისუფლება.

„ბორბა“ № 42, „ერთობა“ № 88, 90,
1918 წ.

19 (27 მარტი)

კახეთის რკინიგზის მუშებმა ეკონომიურ ნიადაგზე გაფიცვა გამოაცხადეს.

„ერთობა“ № 72, 1918 წ.

10 (28 მარტი)

ამიერკავკასიის დელეგაციამ ტრაპიზონში ულტიმატუმის პასუხად განუცხადა თურქეთის მთავრობას, რომ ლებულობენ ბრესტ-ლიტოვსკის ხელშეკრულებას და მზად არიან შემდეგი მოლაპარაკება აწარმოონ ამ საფუძველზე.

ფონდი № 10, საქმე № 12, ფურც. 1—8.

11 (29 მარტი)

ბანძის რაიონში (სამეგრელო) დაიწყო გლეხთა შეიარაღებული აჯანყება.

„ერთობა“ № 93, 1918 წ.

12 (30 მარტი)

ბანძის რაიონის აჯანყებულმა გლეხობამ ბოლშევიკების შეთაჯრობით აიღო დ. ბანძა და გამოაცხადა საბჭოთა ხელისუფლება.

„ერთობა“ № 93, 1918 წ.

ამიერკავკასიის დელეგაციამ თურქეთის მთავრობისაგან მიიღო ულტიმატუმი ყარსისა და ბათუმის დაუყოვნებლივ ჩაბარების შესახებ.

„ერთობა“ № 2, 1919 წ.

13 (31 მარტი)

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ამიერკავკასიის მთავრობამ დაადგინა: დახუროს ტყიბულისა და „ნახშირის“ მალაროები და თვითუფლებამოსიანებში დასტოვოს მხოლოდ ას-ასი მუშა.

„ერთობა“ № 74, 1918 წ.

ამიერკავკასიისა და თურქეთის შორის ჩაიშალა საზავო მოლაპარაკება. სეიმმა გადასწყვიტა ტრაპიზონიდან გამოიწვიოს დელეგაცია და წინააღმდეგობა გაუწიოს თურქეთის ჯარს.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 294, „ერთობა“ № 76, 1918 წ.

14 (1)

დ. ბანდაში (სამეგრელო) ბოლშევიკების მეთაურობით გაიმართა გლეხთა საჯარო მიტინგი. მიტინგმა აღიარა საბჭოთა ხელისუფლება.

„ერთობა“ № 80, 93, 1918 წ.

საქართველოსა და თურქეთის ჯარს შორის დაიწყო ბრძოლა ბათუმის ფრონტზე. თურქეთის ჯარმა დაიკავა ქ. ბათუმი.

„სახალხო საქმე“ № 215, 234, „ერთობა“ № 77, 1918 წ.

15 (2)

ეკონომიურ ნიადაგზე გაიფიცნენ თბილისის საკრედიტო დაწესებულებათა მოსამსახურენი და ქალაქის სასაკლავოთა მუშები.

„ერთობა“ № 76, „ბორობა“ № 47, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ამიერკავკასიის სეიმის მანიფესტი თურქეთთან საზავო მოლაპარაკებების შეწყვეტისა და ომის დაწყების შესახებ. სეიმი მოუწოდებს ამიერკავკასიის ერებს გაეშურონ ფრონტისაკენ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 294, 1918 წ.

17 (4)

გამოქვეყნდა ცნობა ქუთაისის გუბერნიის ყველა სასწავლებელში მეცადინეობის შეწყვეტის შესახებ.

„ერთობა“ № 77, 1918 წ.

დ. ბანძაში (სამეგრელო) შეიქრა მთავრობის მიერ გაგზავნილი ჯარი ჯალათ ვ. ჯუღელის მეთაურობით.

„ეროთობა“ № 93, 1918 წ.

18 (5)

ბანძის რაიონის მშრომელი გლეხობა განაგრძობს ბრძოლას სამკოთა ხელისუფლების შესანარჩუნებლად. მთავრობის ჯარმა აიღო ბანძის ერთი ნაწილი.

„ეროთობა“ № 93, „სოციალ-დემოკრატი“ № 302, 1918 წ.

19 (6)

ბანძის რაიონში აჯანყებული გლეხობის წინააღმდეგ ამოქმედდა არტილერია.

„ეროთობა“ № 81, 93, 1918 წ.

20 (7)

ადელხანოვის ქარხნის თეჭა-ნაბადის (საჩულე) განყოფილების მუშებმა განაცხადეს, რომ ისინი არ სცნობენ ე. წ. „მომრიგებელი კამერის“ დადგენილებას და მოითხოვენ წაყენებული მოთხოვნების მთლიანად დაკმაყოფილებას.

„ბორობა“ № 51, 1918 წ.

21 (8)

გამოვიდა რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო და თბილისის კომიტეტების ორგანო—გაზ. „კავკასკაია რაზონაია პრაედა“ № 1, რომელშიც დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატია: „ჩვენი დროის მთავარი ამოცანა“.

„კავკასკაია რაზონაია პრაედა“ № 1, 1918 წ.
(თხზ., ტ. XXII, გვ. 434—438).

გამოვიდა რ. კ. პ. (ბ) დასავლეთ ამიერკავკასიის ორგანიზაციების არალეგალური ორგანო—გაზეთი „მუშის ბრძოლა“ № 1.

„მუშის ბრძოლა“ № 1, 1918 წ.

სამეგრელოში გრძელდება შეიარაღებული შეტაკება აჯანყებულ გლეხობასა და მენშევიკურ გვარდიას შორის. მენშევიკების მიერ ბანძის ნაწილის აღების გამო აჯანყებულთა მთავარი ძალა გამავრებულია ნოქალაქეში.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 299,
„ეროთობა“ № 81, 1918 წ.

9. ს. ბერიძე

22 (9)

თურქეთის ჯარმა დაიკავა ქ. ოზურგეთი.

„ერთობა“ № 82, 83, 91, 1918 წ.

კონტრრევოლუციურმა სეიმმა ამიერკავკასია „დამოუკიდებელ ფედერატიულ რესპუბლიკად“ გამოაცხადა და გამოიტანა დადგენილება თურქეთთან საზავო მოლაპარაკების განახლების შესახებ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 302, „ერთობა“ № 83, 84, 85, „საბაღხო საქმე“ № 219, 1918 წ.

23 (10)

შესწყდა სამხედრო მოქმედება კავკასიის ფრონტზე და განახლდა საზავო მოლაპარაკება თურქეთთან.

„ერთობა“ № 84, „საბაღხო საქმე“ № 219, 1918 წ.

24 (11)

დ. გალში (აფხაზეთი) ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით მოწყვეულ იქნა სამურზაყანოს მცხოვრებთა საერთო კრება. ესწრებოდნენ სოხუმის საბჭოთა მთავრობისა და ზუგდიდის მაზრის წარმომადგენლებიც. მიღებულ იქნა რეზოლუცია სამურზაყანოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შესახებ.

ფონდი № 10, საქმე № 12, ფურც. 20—22. „ერთობა“ № 92, „ბორობა“ № 63, 1918 წ.

სამეგრელოს ბოლშევიკური აჯანყების 12 აქტიური მონაწილე მოათავსეს ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 302, 1918 წ.

შესდგა ამიერკავკასიის მთავრობის ახალი კაბინეტი.

„ერთობა“ № 84, „საბაღხო საქმე“ № 219, 1918 წ.

29 (17)

ქ. სოხუმში გამოვიდა სოხუმის ოლქის სამხედრო-რევოლუციური კომიტეტის ყოველდღიური ორგანოს — გაზ. „სუხუმსკაია პრავდა“ № 2.

„სუხუმსკაია პრავდა“ № 2, 1918 წ.

აპრილი

რ. კ. პ. (ზ) დასავლეთ ამიერკავკასიის კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია: „ამხანაგო მუშებო, გლეხებო და ჯარისკაცებო!“, რომელშიაც აღწერილია ამიერკავკასიაში შექმნილი მდგომარეობა, და თუ რა განსაცდელშია ჩაეარდნილი სამეგრელოს მშრომელი გლეხობა. პროკლამაციაში ნათქვამია: „ზარბაზნებით, ტყვიამფრქვევებით და ჰაეროპლანებით მესრს ავლებენ ბანძას, ნაოლაღეს, სენაკს და ნოქალაქებს“; პროკლამაცია მოუწოდებს გურიის, რაჭა-ლეჩხუმის, სვანეთის, ზემო-იმერეთისა და ქართლ-კახეთის გლეხობას, რათა მხარი დაუჭირონ სამეგრელოს აჯანყებულ გლეხობას ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციური მთავრობის წინააღმდეგ ბრძოლაში.

ფონდი № 33ა, საქმე № 534.

მაისი

1

რ. კ. პ. (ზ) კავკასიის სამხარეო და თბილისის კომიტეტებმა გამოუშვეს მოწოდება: „ამხანაგებო—მუშებო“ — პროლეტარიატის საერთაშორისო დღესასწაულის—პირველი მაისის გამო. მოწოდება თავდება შემდეგი ლოზუნგებით: „ძირს ამიერკავკასიის მოღალატე მთავრობა! გაუმარჯოს რუსეთის ფედერატიულ საბჭოთა რესპუბლიკას! გაუმარჯოს სახალხო კომისართა საბჭოს!... გაუმარჯოს მესამე ინტერნაციონალს! გაუმარჯოს სოციალიზმს!“.

ფონდი № 33ა, საქმე № 551.

ნოქალაქევეში და ბანძაში (სამეგრელო) გრძელდება შეიარაღებული შეტაკება აჯანყებულ გლეხობასა და მთავრობის ჯარს შორის. ჯარმა დაიკავა ბანძა და შემდეგ დ. ძველი სენაკი. აჯანყებულნი გამაგრდნენ ნოქალაქევის სიმაგრეში.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 302,
1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ შინაგან საქმეთა მინისტრის განკარგულებით აკრძალულია სომხური კომუნისტური გაზეთი „კარმირ დროშა“ („წითელი დროშა“).

„სახალხო საქმე“ № 224, 1918 წ.

ამიერკავკასიაში პირველი მაისიდან დაწყება წელთაღრიცხვის ახალი სტილი.

„ერთობა“ № 87, 88, „ბორბა“ № 61, 1918 წ.

2

ბაქოს მუშათა დეპუტატების საბჭომ, ამიერკავკასიის „დამოუკიდებელ ფედერატიულ რესპუბლიკად“ გამოცხადების გამო, მოუწოდა თბილისის პროლეტარიატს, საქართველოს, სომხეთისა და აზერბეიჯანის გლეხობას აჯანყებისაკენ — კონტრრევოლუციური მთავრობის დასამხობად და ბაქოსა და რუსეთის პროლეტარიატთან კავშირში საბჭოთა ხელისუფლების დასამყარებლად ამიერკავკასიაში.

„ბაკინსკი რაბოჩი“ № 81, 1918 წ.

სამხრეთ-ოსეთის ნაციონალურმა საბჭომ სასტიკი პროტესტი გამოსთქვა მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოს-ობორონცული სამხარეო ცენტრისადმი — გვარდიელების მიერ ოსების მიმართ ჩადენილი ძალადობის გამო.

ფონდი № 2, საქმე № 47, ფურც. 54.

ამიერკავკასიის სეიმმა გამოსცა 7 მარტის აგრარული კანონის დამატება, რომელიც შეიცავს ჩამოსართმევი მიწების შეზღუდვას შემამუღეთა სასარგებლოდ.

ფონდი № 8, საქმე № 22, ფურც. 36.

9

გამოქვეყნდა ცნობა სოხუმში საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ საბრძოლველად მთავრობის რაზმების გაგზავნის შესახებ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 310, 1918, წ.

თბილისის გუბერნიის კომისარი კ. ჯაფარიძე საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრისადმი წარდგენილ მოხსენებაში იძულებული იყო აღენიშნა: ...„მოსახლეობის მასაში მიდრეკილებაა ბოლშევიკური ხელისუფლებისაკენ. სამხედრო ნაწილებში ბოლშევიკური საფრთხე ძლიერდება. ჯარისკაცები მიიღებენ თუ არა იარაღს, მას მაშინვე ჩვენს წინააღმდეგ მომართავენო“.

ფონდი № 10, საქმე № 107, ფურც. 11—12.

10

კოდორში (აფხაზეთი) გლეხთა აჯანყების ჩასაქრობად შეიჭრა მთაწკარობის გვარდიის რაზმი ჯალათ ვ. ჯუღელის მეთაურობით; ქუთაისიდან სოხუმში გვარდიელების დასახმარებლად გაგზავნეს ახალი რაზმი ორი ტყვიამფრქვევით.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 320, 1918 წ.

11

ქ. ბათუმში გაიხსნა საზავო კონფერენცია გერმანიის, თურქეთის, ამიერკავკასიის რესპუბლიკების, ჩრდილოეთ-კავკასიის მთიელებისა და დაღესტნის წარმომადგენელთა მონაწილეობით.

„Документы и материалы по внешней полит. Закавказья и Грузии“, გვ. 312—316.

ქუთაისის გუბერნიის კომისრის განკარგულებით დ. ხონში გაიგზავნა ე. წ. „მფრინავი რაზმი“ მოსახლეობისათვის იარაღის ასაყრელად.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 317, 1918 წ.

აფხაზეთში შეიჭრა გვარდიის რაზმი ზარბაზნებითა და ტყვიამფრქვევებით და დაიწყო სამხედრო მოქმედება აჯანყებული გლეხობის წინააღმდეგ.

„ერთობა“ № 101, 1918 წ.

12

დ. ხონში გამოცხადდა სამხედრო წესები.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 317, 1918 წ.

12—17

აფხაზეთის მშრომელი გლეხობა ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით თავგანწირულ ბრძოლას აწარმოებს საბჭოთა ხელისუფლების შესანარჩუნებლად.

„ერთობა“ № 101, 1918 წ.

14

ვ. ი. ლენინი სრულიად-რუსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და მოსკოვის საბჭოს გაერთიანებულ სხდომაზე აკეთებს მოხსენებას საგარეო პოლიტიკის შესახებ. მოხსენებაში ამხელს საქართველოსა და ამიერკავკასიაში შექმნილი კონტრარევოლუციური ბლოკის მოქმედებას საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ (ბრესტის ზავისა და სხვ. საკითხებში). ლენინი აღნიშნავს, რომ მათ ამიერკავკასია გამოაცხადეს დამოუკიდებელ რესპუბლიკად, და არც აცხადებენ გარკვეულად, თუ რა ტერიტორიის ფარგლებშია გამოცხადებული ეს დამოუკიდებლობა, რაც სინამდვილეში ნიშნავს გერმანიის იმპერიალიზმისაგან დამოკიდებულებას. თუ კავკასია გერმანიის ჯარებისაგან მიიღებს დახმარებას, როგორც მოიქცა ჯერაინის რადა, ეს ახალ სიძნელებებს შეჰქმნის რუსეთის საბჭოთა რესპუბლიკისათვის.

თხზ., ტ. XXIII, გვ. 11—12.

საქართველოს ე. წ. ეროვნული საბჭოს სხდომაზე გამოტანილ იქნა გადაწყვეტილება გერმანელთა ჯარების მოწვევის შესახებ საქართველოში „შინაური წესრიგის დასაცავად და ანარქიასთან საბრძოლველად“.

ფონდი № 37, საქმე № 546.

15

მთავრობის გვარდიამ სოხუმის მიმართულებით გაგზავნა გამანადგურებელი ნაღვი ნაპირების დასაზვერავად და სროლის საწარმოებლად.

„ერთობა“ № 101, „სახალხო საქმე“ № 237, 1918 წ.

16

მთავრობის გვარდიის ფლოტილია აფხაზეთის აჯანყებულ გლეხობას ყუმბარებს უშენს მდ. მაჯაყის შესართავიდან მდ. კოდორის შესართავამდე.

„ერთობა“ № 10, „სახალხო საქმე“ № 237, 1918 წ.

17

აფხაზეთში დამარცხდა საბჭოთა ხელისუფლება და ბოლშევიკებმა დასტოვეს ქ. სოხუმი.

„ერთობა“ № 101, „სახალხო საქმე“
№ 236, 237, 1918 წ.

19

ქ. ბათუმში გრძელდება საზავო მოლაპარაკება ამიერკავკასიის რესპუბლიკებსა და თურქეთს შორის. თურქეთის მთავრობა უკვე აღარ სჯერდება ბრესტ-ლიტოვსკის საზავო ხელშეკრულების პირობებს.

„ერთობა“ № 2, 1919 წ.

21

სოფ. კიწია-სალხინოსაკენ (სამეგრელო) გაიგზავნა ე. წ. „მფრინავი რაზმი“—აჯანყებული რაზმების გასაფანტავად და გლეხობისათვის იარაღის ასაყრელად.

„ერთობა“ № 128, 1918 წ.

23

გაზ. „პრავედაში“ დაიბეჭდა ი. ბ. სტალინის სტატია: „მდგომარეობა კავკასიაში“.

„პრავედა“ № 100, 1918 წ.

25

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ მარტვილის რაიონის (სამეგრელო) აჯანყებული გლეხობა საშა გეგეჭკორის ხელმძღვანელობით გამაგრდა კინზხაში. მდ. ცხენისწყლისა და აბაშის ხიდები აიღო მენშევიკების ჯარმა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 324, 1918 წ.

ქუთაისიდან ბორჯომში გაგზავნეს ტყვიამფრქვევებით შეიარაღებული გვარდიელთა ძლიერი რაზმი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 326, 1918 წ.

26

ამიერკავკასიის მთავრობას თურქეთმა წარუდგინა ულტიმატუმი მთელი ამიერკავკასიის საზღვრების შესწორებისა და თურქეთის ჯა-

რის განკარგულებაში რკინიგზის გადაცემის შესახებ. ულტიმატუმის წარდგენის შემდეგ თურქეთმა მოითხოვა ახალქალაქისა და ახალციხის მაზრები და აზერბაიჯან-სომხეთის მნიშვნელოვანი ადგილები.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 328, „ერთობა“ № 108, 1918 წ.

დაიშალა ამიერკავკასიის სეიმი. საქართველოს ე. წ. ეროვნულმა საბჭომ გამოაცხადა საქართველოს რესპუბლიკის „დამოუკიდებლობა“. შესდგა საქართველოს „დამოუკიდებელი“ რესპუბლიკის პირველი მთავრობა ნ. რამიშვილის მეთაურობით.

„ერთობა“ № 107, „სოციალ-დემოკრატი“ № 328, „სახალხო საქმე“ № 242, 1918 წ.

26—28

სოფ. წალენჯიხაში (სამეგრელო) სწარმოებს აჯანყებული გლეხობის შეიარაღებული ბრძოლა მთავრობის რაზმების წინააღმდეგ.

„ხალხის მეგობარი“ № 184, 1918 წ.

28

გაზ. „პრავედაში“ ნაციონალური საქმეების სახალხო კომისარიატის სახელით დაიბეჭდა: „მდგომარეობა კავკასიაში“, დაწერილი ი. ბ. სტალინის მიერ.

„პრავედა“ № 104, 1918 წ.

სოფ. ჯავაში (სამხრეთ-ოსეთი) შესდგა ოსების წარმომადგენელთა მესამე ყრილობა. ყრილობის განწყობილება ბოლშევიკური იყო.

„ერთობა“ № 114, 129, 1918 წ.

ქ. ფოთში ხელი მოაწერეს დროებითი შეთანხმებას გერმანიის საიმპერატორო მთავრობასა და საქართველოს მთავრობას შორის. ამ შეთანხმების ძალით გერმანიის მთავრობას ნება ეძლეოდა ესარ-

გებლნა საქართველოს რკინიგზებით ჯარების გადასაცემად და სამხედრო მასალის გადასაზიდად. გერმანიის რაზმები დაყენებული იქნებიან რკინიგზის სადგურებზე და ფოთის ნავსადგურებში. გერმანიის მთავრობას ეძლეოდა განსაკუთრებული უფლება საქართველოს მადნების ექსპლოატაციისა და სხვ.

„ერთობა“ № 117, „სახალხო საქმე“ № 252, 1918 წ.

მენშევიკურმა რაზმებმა სროლა აუტეხეს თერგის ოლქის საბჭოთა მთავრობის მიერ საქართველოს სამხედრო გზის დასაცემად გაგზავნილ, ლარსის სადგურთან მდგომ რაზმს. მოხდა შეტაკება. (ბრძოლა გაგრძელდა 2 ივნისამდე).

„ერთობა“ № 111, 113, 116, „საქართველო“ № 114, 1918 წ.

29

ბაქოს საბჭოს და გლეხთა დეპუტატების საბჭოს საზეიმო სხდომაზე სტ. შაუმიანმა წარმოსთქვა სიტყვა: „სივმის პოლიტიკისა და ამიერკავკასიის მდგომარეობის შესახებ“. შაუმიანი ამხელს მენშევიკ-დაშნაკ-მუსავატისტების კონტრრევოლუციურ პოლიტიკას და სასტიკ პროტესტს გამოხატავს ამიერკავკასიის დაშლის გამო. მიღებულ რეზოლუციაში გამოხატულია მტკიცე გადაწყვეტილება, რომ განაგრძონ ბრძოლა ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციის წინააღმდეგ, საბჭოთა ხელისუფლების დასამყარებლად და საბჭოთა რუსეთთან შესაერთებლად.

„ბაკინსკი რაბოჩი“ № 101, 102,
(С. Г. Шаумян, „Статьи и речи“, გვ. 172—183).

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ სოხუმიდან და ოზურგეთიდან ჩამოიყვანეს ბოლშევიკური აჯანყების მონაწილე 63 კაცი და მოათავსეს ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 327, 1918 წ.

30

საქართველოში ჩამოვიდნენ გერმანიის სამხედრო მისიის წარმომადგენელნი გრაფ შულენბერგის მეთაურობით. მისიამ მენშევიკებს აღუთქვა დახმარება როგორც შინაურ აჯანყებათა, ისე გარეშე ძალებთან ბრძოლის საქმეში.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 331, 1918 წ.

საქართველოში დაიწყო საყოველთაო მობილიზაცია თურქეთის წინააღმდეგ საბრძოლველად. საქართველოს მშრომელი მასები მობილიზაციას უარით უპასუხებენ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 330,
„სახალხო საქმე“ № 250, 1918 წ.

31

თერგის ოლქის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე სამუელ (ნოე) ბუაჩიძე პირდაპირი მავთულით ელაპარაკა კარლო ჩხეიძეს საქართველოსა და თერგის ოლქის ჯარებს შორის ლარსის სადგურთან მომხდარი შეტაკების შესახებ. ბუაჩიძე აფრთხილებს საქართველოს მთავრობას, რომ თავი შეიკავონ აგრესიული გამოსვლები-საგან თერგის ოლქის საბჭოთა რესპუბლიკის წინააღმდეგ და აძლევს წინადადებებს წარმომადგენლის გაგზავნისა და ოფიციალური მოლაპარაკების გამართვის შესახებ.

„ერთობა“ № 111, 1918 წ.

მაისი

✓ მაისის ბოლო რიცხვებში რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტი გადავიდა ქ. კავკავში. თბილისში დარჩა რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის ბიურო.

„ფონდი“ № 36, საქმე № 324, 325.

ივნისი

1

ეკონომიური მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობის გამო, გაიფიცნენ ქალაქთა კავშირის კავკასიის სამხარეო კომიტეტის თანამშრომლები.

ფონდი № 10, საქმე № 79, ფურც. 1.

2

დ. ონში შესდგა ზემო რაქის გლეხთა სარაიონო ყრილობა. ირჩეულ იქნა სამაზრო ცენტრი შვიდი კაცის შემადგენლობით.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 338, 1918 წ.

ახალქალაქის მაზრაში სწარმოებს ბრძოლა თურქეთის რეგულარულ ჯარსა და სომხეთის ჯარებს შორის.

„ერთობა“ № 113, 1918 წ.

3

ქუთაისიდან ტყიბულში გაიგზავნა ე. წ. „მფრინავი რაზმი“ — მოსახლეობისათვის იარაღის ასაყრელად.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 337, 1918 წ.

4

ქ. ბათუმში საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლებმა ხელი მოაწერეს თურქეთთან საზავო ხელშეკრულებას ბრესტ-ლიტოვსკისაზე უფრო მძიმე საზავო პირობებზე. თურქეთის ხელში გადავიდა ბათუმი, ახალციხის მაზრის ნაწილი და ახალქალაქის მაზრა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 333, „ერთობა“ № 114, 115, „სახალხო საქმე“ № 253, 1918 წ.

5

თურქებმა, დადებული ხელშეკრულების თანახმად, გაანთავისუფლეს საქართველოს ტერიტორია.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 333, 334, 1918 წ.

6—7

გაზ. „სახალხო საქმეში“, „საქართველოში“ და „ხალხის მეგობარში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის მიერ 14 მაისს სრულიად-რუსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და მოსკოვის საბჭოს გაერთიანებულ სხდომაზე გაკეთებული მოხსენების ის ნაწილი, რომელიც კავკასიასა და საქართველოს ეხება.

„სახალხო საქმე“ № 250, „საქართველო“ № 111, „ხალხის მეგობარი“ № 180, 1918 წ. (თხზ., ტ. XXIII, გვ. 11—12).

9

მანგლისში და მის რაიონში დაიწყო გლეხთა შეიარაღებული გამოსვლები მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ.

ფონდი № 79, საქმე № 813, ფურც. 3.

გამოქვეყნდა ცნობა ქ. გორში და მის მაზრაში საალყო წესების გამოცხადების შესახებ.

„ერთობა“ № 118, 1918 წ.

ფოთიდან ქ. თბილისში ჩამოვიდა გერმანული ჯარის ერთი ნაწილი, ქვეითი ჯარის ერთი ბატალიონი და ერთი საიერიშო ბატალიონი ტყვიამფრქვევებით და ყუმბარმსროლელებით. მათ თან მოჰყვა ბევრი გერმანელი ოფიცერი.

„ერთობა“ № 119, „საბალხო საქმე“ № 254, 1918 წ.

10

გაიხსნა საქართველოს ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურეთა პირველი ყრილობა.

„ერთობა“ № 122, „საბალხო საქმე“ № 257, 1918 წ.

ზუგდიდის მაზრაში გაიგზავნა ე. წ. „მფრინავი რაზმი“ — მოსახლეობისათვის იარაღის ასაყრელად.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 340, 378, 1918 წ.

თბილისის გუბერნიის კომისარმა დუშეთის მაზრაში „მოსახლეობისათვის თანამედროვე მდგომარეობაზე ახსნა-განმარტების მისაცემად“ გაგზავნა წარმომადგენლები, რომელნიც გლეხებმა დააკავეს ყაზბეგის მახლობლად.

ფონდი № 11, საქმე № 965, ფურც. 5—6.

11

თბილისის გუბერნიის კომისარის განკარგულებით, დუშეთის მაზრის მშრომელი გლეხობის განსაიარაღებლად ე. წ. „მფრინავი რაზმიდან“ გაიგზავნა 50 ცხენოსანი ორი ტყვიამფრქვევით.

ფონდი № 11, საქმე № 965, ფურც. 5—6, „ერთობა“ № 128, 1918 წ.

ბორჩალოს მაზრაში მენშევიკებმა გაგზავნეს ჯარი არტილერიითა და ტყვიამფრქვევებით.

„ერთობა“ № 122, 1918 წ.

საქართველოს მენშევიკურმა მთავრობამ ქ. თბილისში მოაწყო გერმანელთა და ქართული ჯარების აღლუმი.

„ერთობა“ № 121, „სოციალ-დემოკრატი“ № 340, „საბალხო საქმე“ № 256, 1918 წ.

13

მენშევიკურმა მთავრობამ გამოაქვეყნა შემდეგი ოფიციალური განცხადება: „საქართველოს მთავრობა მცხოვრებთა საყურადღებოდ აცხადებს, რომ თბილისში ჩამოსული გერმანელთა ჯარი თვით საქართველოს მთავრობამ მოიწვია. გერმანელთა ჯარის ჩამოსვლის მიზანია საქართველოს მთავრობის სრული თანხმობით და მისი ჩვენებით დაიცვას საქართველოს საზღვრები. ამ ჯარის ერთი ნაწილი უკვე გაიგზავნა ბორჩალოს მაზრაში“...

„ერთობა“ № 121, „სახალხო საქმე“
№ 256, 1918 წ.

14

მანგლისში და მის რაიონში გრძელდება გლეხთა შეიარაღებული გამოსვლები. აჯანყება უმთავრესად მოედო სოფ. დიდ თონეთს, პატარა თონეთს, ბზა-ახალსოფელს, საფუზრელს და შახვეტილოს. აჯანყებულთა ზელშია 4 ტყვიამფრქვევი, 3 ჯრემი ხელყუმბარები, 40 ათასამდე ვაზნა და სხვ. რაიონის კომისარი გაიქცა თბილისში.

ფონდი № 79, საქმე № 813, ფურც. 3

15

სოფ. წუნარში (სამხრეთ-ოსეთი) გაიხსნა ოსების წარმომადგენელთა მეთათხე ყრილობა. ყრილობის განწყობილება ბოლშევიკური იყო.

„ერთობა“ № 129, 1918 წ.

ზუგდიდში მყოფი ე. წ. „ქუთაისის მფრინავი რაზმი“ შეიკრა აბასთუმანში და მცხოვრებთ წინადადება მისცა იარაღი ჩაებარებინათ. მცხოვრებლებმა წინააღმდეგობა გაუწიეს და სასტიკი უარი განაცხადეს იარაღის ჩაბარებაზე.

„ხოციალ-დემოკრატი“ № 278, 1918 წ.

მენშევიკების შეიარაღებულმა ძალებმა, „მფრინავი რაზმის“ სახელწოდებით, დაიწყეს მშრომელი გლეხობის განიარაღება დუშეთის მაზრაში. განიარაღეს სოფ. ბახალეთი.

„ერთობა“ № 128, 1918 წ.

16

დუშეთის მაზრაში გრძელდება „მფრინავი რაზმის“ მიერ გლეხთა განიარაღება. განიარაღეს სოფ. მისაქციელი. აქედან რაზმი უნდა გადასულიყო სოფ. წილკანის გასანიარაღებლად. სოფ. წილკანის

გლებობამ მთებზე სანგრები გააკეთა და მოუწოდა ღუშეთის მაზრის გლებობას აჯანყებისაკენ.

ფონდი № 51, საქმე № 10, „ერთობა“
№ 128, 1918 წ.

17

ღუშეთის მაზრაში დაიწყო გლებთა შეიარაღებული აჯანყება მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ. სოფ. წილკანთან მოხდა შეტაკება მთავრობის რაზმთან; რომელიც გლებებს იარაღის აყრას უბრძოდა. შეიარაღებული გლებობა გარს შემოერტყა რაზმს და ტყვედ ჩაიგდო იგი—ორი ტყვიამფრქვევით და 200-მდე თოფით. მოჰკლეს რამდენიმე კაცი და დასკრეს რაზმის უფროსი. აჯანყებული გლებობის მხარეზე გადავიდა მცხეთის საღვურთან მდგომი ე. წ. „საეტაპო ათასეულის“ ჯარისკაცთა უმრავლესობა.

ფონდი № 51, საქმე № 10, ფურც. 9—31.
„ერთობა“ № 128, 1918 წ.

დ. ნაოლაღევში (სამეგრელო) შევიდა წალენჯიხა-ზუგდიდიდან ჩასული ბოლშევიკური რაზმი საშა გეგეჭკორის მეთაურობით.

„ერთობა“ № 134, 1918 წ.

ტყიბულის ქვანახშირის მალაროებში განახლდა მუშაობა, რომელიც ორი თვის წინ შეჩერებული იყო მთავრობის განკარგულებით.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 352, 1918 წ.

18

სოფ. წილკანს სროლა აუტეტეს მთავრობის რაზმებმა. დაინგრა რამდენიმე სახლის კედლები. ღუშეთის მაზრის აჯანყებულ გლებობას მიეხმარა ქსნის ხეობისა და გორის მაზრის მახლობელი სოფლების გლებობა. მთავრობის რაზმებმა მიატოვეს პოზიციები. აჯანყებულმა გლებობამ ალყა შემოარტყა ქ. ღუშეთს.

ფონდი № 51, საქმე № 10, „ერთობა“
№ 130, 1918 წ.

19

სოფ. წილკანში ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით შეიქმნა ღუშეთის მაზრის აჯანყებული გლებობის სამხედრო-რევოლუციური შტაბი

5 კაცის შემადგენლობით. შტაბის გადაწყვეტილებით აჯანყებულ გლეხთა რაზმები გაიყო ოთხ ჯგუფად მაზრის მიდამოების გასამაგრებლად და მაზრის ცენტრის ხელში ჩასაგდებად; აჯანყებულმა გლეხობამ დაიკავა ქ. დუშეთი.

ფონდი № 36, საქმე № 317; „ერთობა“ № 130, 1918 წ.

თიანეთის მაზრაში დაიწყო გლეხთა შეიარაღებული აჯანყება. აჯანყებულებმა ხელში აიღეს ძალაუფლება.

„ერთობა“ № 134, 135, 139, 1918 წ.

დუშეთის მაზრის აჯანყებულმა გლეხობამ გაანადგურა მთავრობის მთელი სამხედრო ძალები, რომელნიც პოლკოვნიკ ფურცელაძის მეთაურობით მოქმედებდნენ. ხელში ჩაიგდეს 7 ტყვიამფრქვევი, რამდენიმე ასეული თოფი, ტყვია-წამალი და სურსათი; აჯანყებულ გლეხთა ერთი რაზმი გამაგრდა მცხეთის მახლობლად, ე. წ. „ბებრის ციხეში“.

ფონდი № 36, საქმე № 317.

თბილისის გუბერნიის კომისარი მოახსენებს შინაგან საქმეთა მინისტრს, რომ დუშეთის მაზრა მთლად აჯანყებულია, მასასთან მოლაპარაკებით ვერაფრით შედეგს ვერ მივაღწევთ და სასწრაფოდ უნდა მოვაშაადოთ სამხედრო ძალები.

ფონდი № 11, საქმე № 965, ფურც. 8.

21

ვ. ი. ლენინი სიტყვას ამბობს სოკოლნიკის კლუბში (მოსკოვი) გამართულ მიტინგზე; სიტყვის დასაწყისში ამხელს კავკასიის მენშევიკებს, რომელთაც კავშირი შეჰკრეს თურქეთის იმპერიალიზმთან. ლენინი აღნიშნავს, რომ იქ, სადაც ძალაუფლება გადადის მენშევიკებისა და მემარჯვენე ესერების ხელში, მასები მალე რწმუნდებიან საით მიჰყავთ ისინი მათ, და მენშევიკ-ესერები მასების მხარდაჭერის გარეშე რჩებიანო.

თბ., „ტ. XXII, გვ. 67.

22

დუშეთის მაზრის აჯანყებულმა გლეხობამ დაიკავა მცხეთისა და ქსნის რკინიგზის სადგურები. სადგურებზე თავიანთი გუშაგები დააყენეს.

ფონდი № 51, საქმე № 10; „ერთობა“ № 130, 1918 წ.

აბასთუმანსა და მის მახლობელ სოფლებში გლეხთა შეიარაღებული რაზმები ბრძოლას აწარმოებენ მენშევიკური მთავრობის ჯართან. ჯარმა აამოქმედა ტყვიამფრქვევები.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 378, 1918 წ.

24

საშა გეგეჭკორის მეთაურობით სამეგრელოს გლეხთა რაზმებიდან შექმნილი „დასავლეთ ამიერკავკასიის სოციალისტური წითელი არმია“ (300 კაცის რაოდენობით), ლეჩხუმის მაზრაში ახალი ძალების შეკრების შემდეგ, გადადის რაჭის მაზრაში; რაზმი შევიდა ჯერ სოფ. საღმელში, შემდეგ წესში და ამბროლაურში.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 352, „ერთობა“ № 144, „ხალხის მეგობარი“ № 200, 1918 წ.

ქუთაისიდან ზუგდიდის მაზრაში გლეხთა რევოლუციური გამოსვლების წინააღმდეგ სამოქმედოდ დამატებით გაიგზავნა ე. წ. „მფრინავი რაზმი“ — ტყვიამფრქვევებითა და ზარბაზნებით.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 349, 1918 წ.

24—25

აბასთუმნის რაიონში აჯანყებული გლეხები სასტიკ წინააღმდეგობას უწევენ მთავრობის რაზმებს. რაზმების ხელშია 5 ტყვიამფრქვევი, 400 შაშხანა. აჯანყებულნი თავგანწირულად იბრძვიან და არ ჰყრიან იარაღს.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 378, 1918 წ.

25

ქ. დუშეთში ბოლშევიკების მეთაურობით მოწვეულ იქნა გლეხთა სამაზრო ყრილობა. ყრილობამ დუშეთის მაზრაში გამოაცხადა საბჭოთა ხელისუფლება და აირჩია სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტი თედო შუშიაშვილის თავმჯდომარეობით.

ფონდი № 36, საქმე № 317.

დუშეთის მაზრის აჯანყებული გლეხობის ერთმა ჯგუფმა მოახდინა დარილის მცველი რაზმის განიარაღება და საქართველოს საზღვრის დასაცავად დააყენა თავისი ამორჩეული პირები. ამის შემდეგ დუშეთის მაზრის აჯანყებულ გლეხობას საშუალება მიეცა უშუალოდ დაკავშირებოდა თერგის ოლქის საბჭოთა მთავრობას.

ფონდი № 36, საქმე № 317.

თბილისის აღმასრულებელი კომიტეტის დელეგაცია გაემგზავრა ღუშეთში „საქმის ლიკვიდაციის მოსახდენად“. დელეგაცია სოფ. მისაქციელის იქით აღარ გაუშვეს.

„ერთობა“ № 131, 1918 წ.

25

„დასავლეთ ამიერკავკასიის სოციალისტური წითელი არმია“ საშა გეგეჭკორის ხელმძღვანელობით ამბროლაურიდან ვადადის ონში. გაიგეს თუ არა რაზმის მოახლოება, მაზრის კომისარი და მენშევიკების სხვა მოხელეები გაიქცნენ. საშა გეგეჭკორი თავისი რაზმით შევიდა ქ. ონში. რაზმმა დაიკავა მაზრის სამმართველო, ხაზინა და ფოსტა. ჩააყენეს თავისი ჯარისკაცები. გეგეჭკორის რაზმს უერთდებიან რაჭველი გლეხები.

„ერთობა“ № 144, 146, „სოციალ-დემოკრატი“ № 351, 352, „ზალხის მეგობარი“ № 205, 1918 წ.

შორაპნის სამაზრო მილიციიდან საჩხერის რაიონში მცხოვრებთა განსაიარაღებლად მიავლინეს 60 გვარდიელი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 362, 1918 წ.

ქ. სამტრედიის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა პროფესიულმა კავშირმა ეკონომიურ ნიადაგზე გაფიცვა გამოაცხადა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 353, 1918 წ.

26

ზუგდიდის მაზრაში ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით დაიწყო გლეხთა შეიარაღებული გამოსვლები. აჯანყებულებმა ალყა შემოარტყეს ე. წ. „მფრინავ რაზმს“.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 352, 1918 წ.

სოფ. ფარცხნალში (შორაპნის მაზრა) დაასაფლავეს კავკავში 20 ივნისს მოკლული, ცნობილი ბოლშევიკი, თერგის რესპუბლიკის

10. ს. ბერიძე

სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე, სამუელ (ნოე) გიგოს-ძე ბუაჩიძე.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 357, 1918 წ.

მენშევიკების ჯარებმა დაიპყრეს 19 ივნისიდან აჯანყებული გლეხობის ხელში მყოფი თიანეთის მაზრა.

„ერთობა“ № 135, 139, 1918 წ.

თურქეთის სადარაჯო რაზმმა გადმოლაზა საზღვარი და ოზურგეთის რაიონში დაიკავა სოფ. აჯი.

„ერთობა“ № 136, „სოციალ-დემოკრატი“ № 352, 1918.

27

ტყვიამფრქვევებისა და ზარბაზნების განუწყვეტელ გრილში მენშევიკურმა ჯარმა ალყა შემოარტყა აბასთუმანს. აბასთუმნის დაკავების შემდეგ, სალამოს ჯარის დიდი ნაწილი გაიგზავნა ზუგდიდისაკენ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 378, 1918 წ.

ზუგდიდის მაზრის აჯანყებული გლეხობა ბოლშევიკების მეთაურობით გარს შემოერტყა ქ. ზუგდიდს. გააღეს ციხის კარები და გაანთავისუფლეს ყველა პატიმარი. აჯანყებულთა წინააღმდეგ საბრძოლველად ჩამოვიდა მენშევიკური მთავრობის ჯარი და დაიწყო მოქმედება ზარბაზნებითა და ტყვიამფრქვევებით.

„ერთობა“ № 136, 142, „სოციალ-დემოკრატი“ № 352, 363, 1918 წ.

28

საჩხერის რაიონში ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცთა ხელმძღვანელობით დაიწყო გლეხთა შეიარაღებული აჯანყება. აჯანყებულმა გლეხობამ დაიკავა ფოსტა-ტელეგრაფი, სადგური, საჩხერის ხიდი, ციხე „მოდი-ნახე“, კომისარიატი და სხვა მნიშვნელოვანი პუნქტები. დ. საჩხერე გადავიდა აჯანყებული გლეხობის ხელში. საჩხერის რაიონში გამოცხადდა საბჭოთა ხელისუფლება.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 357, 362, „ერთობა“ № 140, 145, „საქართველო“ № 155, 1918 წ.

„დასავლეთ ამიერკავკასიის სოციალისტური წითელი არმია“ საშა გეგეჭკორის ხელმძღვანელობით, ლენჩუმ-რაჭაში ახალი ძალების მოკრების შემდეგ (400-მდე კაცის რაოდენობით), რაჭიდან მამისონის უღელტეხილით გადადის ქ. კავკაეში რ. კ. პ. (ზ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის განკარგულებაში, რათა იქიდან თავისი რაზმით დახმარება აღმოუჩინოს საქართველოს პროლეტარიატს და მშრომელ გლეხობას მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ ბრძოლაში.

„ერთობა“ № 144, 146, „ხალხის მეგობარი“ № 200, „სოციალ-დემოკრატი“ № 352, 1918 წ.

28

დღშეთის მაზრაში შეიჭრა მენშევიკური გვარდია ჯალათ ვ. ჯუღელის მეთაურობით. შეტევა დაიწყო მცხეთის მახლობლად, „ბებრის ციხეზე“, სადაც აჯანყებულთა ერთი ნაწილი იყო გამაგრებული. 14 ზარბაზნიდან გააჩინეს ცეცხლი და ისე აიღეს „ბებრის ციხე“; ხელთ იგდეს ორი ტყვიამურქვევი და ასი შაშხანა.

„სახალხო საქმე“ № 269, 1918 წ.

ზუგდიდის მაზრის აჯანყებული გლეხობა განაგრძობს ბრძოლას მთავრობის ჯარის წინააღმდეგ. ჯარმა აიღო ქ. ზუგდიდი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 363, 379, „ერთობა“ № 136, 142, 1918 წ.

28—29

ტყიბულის რაიონში სწარმოებს ბრძოლა აჯანყებულ გლეხობასა და მთავრობის რაზმებს შორის. აჯანყებულთა ნაწილი გამაგრდა კვაიუნტას სერზე.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 379, 1918 წ.

საშეგრელოს აჯანყებულმა გლეხობამ დაიკავა დ. ხობი.

„ერთობა“ № 137, 142, 1918 წ.

საჩხერეში აჯანყებულ გლეხთა წინააღმდეგ საბრძოლველად შეიჭრა მენშევიკური მთავრობის ჯარი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 362, 1918 წ.

ქ. თბილისში გაიხსნა მეთამბაქოეთა კავშირების წარმომადგენელთა ყრილობა.

„ერთობა“ № 139, 1918 წ.

30

მენშევიკური მთავრობის ჯარმა დაიკავა დ. საჩხერე. აჯანყება ფართოდ მოედო სოფლებს.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 374, „სახალხო საქმე“ № 274, 1918 წ.

ივლისი

საჩხერის რაიონის აჯანყებული გლეხობა განაგრძობს ბრძოლას მენშევიკური მთავრობის შეიარაღებული ძალების წინააღმდეგ. აჯანყებულთა ერთი ჯგუფი 300 კაცის რაოდენობით წავიდა კორბოულიდან ითხვისისაკენ, მტრისათვის ზურგიდან შეტევის მიზნით. მთავრობის რაზმებმა იერიში მიიტანეს სოფ. ჩიხაზე. აჯანყებულნი გამაგრდნენ ჯვარზე—სოფ. ქორვილასა და ითხვისს შუა.

„სახალხო საქმე“ № 281, 1918 წ.

დუშეთის მაზრის გლეხთა დეპუტატების საბჭოების აღმასრულებელმა კომიტეტმა გამოსცა ბრძანება № 1, „ყველა სამხედრო და სოფლის კომისრების, წითელი არმიის რაზმის ყველა ნაწილების, ყველა მოქალაქეებისა და ამხანაგების მიმართ“, რათა დააკავონ მენშევიკური მთავრობის აგენტები, რომელნიც სოფლებში დაძრწიან და პროვოკაციულ ხმებს ავრცელებენ, თითქოს გლეხებმა დაჰყარეს იარაღი და ზავი ჩამოაგდეს მთავრობისთანაო.

ფონდი № 37, საქმე № 453, ფურც. 6.

2

დუშეთის მაზრის აჯანყებულთა გლეხობა განაგრძობს ბრძოლას მთავრობის ჯარის წინააღმდეგ. ჯარმა აიღო სოფ. ნატახტარი.

„საპარტეზლო“ № 129, „ერთობა“ № 136, 1918 წ.

თიანეთის მაზრიდან გლეხთა შეიარაღებული რაზმი გადმოვიდა დუშეთის მაზრაში აჯანყებულთა დასახმარებლად.

ფონდი № 36, საქმე № 317

საქართველოს ე. წ. ეროვნულმა საბჭომ დაამტკიცა კანონპროექტი სიკვდილით დასჯის შესახებ.

„ერთობა“ № 137, 140, 1918 წ.

საქართველოს ე. წ. ეროვნული საბჭოს დადგენილებით „წითელ გვარდიას“ ეწოდა „სახალხო გვარდია“ და იგი გამოცხადებულ იქნა სახელმწიფო სამხედრო ორგანიზაციად.

ფონდი № 29, საქმე № 7, ფურც. 42.

სოფ. ოკრიბაში (ლეჩხუმის მაზრა) დაიწყო გლეხთა რევოლუციური გამოსვლები. გადმოვიდნენ ნაჭერალაზე, შეიჭრნენ ტყიბულის რაიონში, დააკავეს მატარებელი და აპყარეს რკინიგზის ლიანდაგი.

„სოციალ-დემოკრატია“ № 360, 1918 წ.

ტყიბულის რაიონის აჯანყებულმა გლეხობამ დაიკავა სად. ხრესილი.

„შრომა“ № 1, 1918 წ.

3-5

დუშეთის მაზრის აჯანყებული გლეხობა თავგანწირულ ბრძოლას აწარმოებს ქ. დუშეთის დასაცავად და საბჭოთა ხელისუფლების შესანარჩუნებლად მთელს მაზრაში. მენშევიკური მთავრობის მრავალრიცხოვანმა შეიარაღებულმა ძალებმა ყოველმხრივ დიდი იერიში მიიტანეს ქ. დუშეთზე. აჯანყებულმა გლეხობამ აამოქმედა მის განკარგულებაში მყოფი ორი ზარბაზანი. თვითმფრინავებიდან ყუმბარები ჩამოაყარეს აჯანყებულ გლეხთა ბანაკში. დუშეთის ფრონტზე გაიგზავნა დამატებითი ჯარი, და მთავრობის სამხედრო ნაწილებმა აიღეს ქ. დუშეთი. აჯანყებულმა გლეხობამ დაიხია ჟინვალისა და ანანურისაკენ.

„ერთობა“ № 138, 140, „სახალხო საქმე“ № 273, „საქართველო“ № 130, 1918 წ.

4

ქუთაისში შესდგა ქალაქის თვითმმართველობის მუშათა პროფესიული კავშირის კრება (დაესწრო 120 კაცი). კრებამ მიიღო საპროტესტო რეზოლუცია მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ — პროფკავშირთა ხელმძღვანელების დაპატიმრების გამო; მოითხოვს მათს განთავისუფლებას.

ფონდი № 37, საქმე № 383.

დუშეთის მაზრის გლეხთა დეპუტატების საბჭოების თხოვნით, კავკაიდან სტეფანწმინდაში გადმოვიდა ბოლშევიკური რაზმი აჯანყებული გლეხობის დასახმარებლად მენშევიკური მთავრობის შეიზარალებული ძალების წინააღმდეგ ბრძოლაში.

ფონდი № 36, საქმე № 317, „ერთობა“ № 163, 1918 წ.

5

საჩხერის რაიონის აჯანყებულ გლეხთა წინააღმდეგ მენშევიკებმა გააგზავნეს დაპატიმრებითი ჯარი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 367, 1918 წ.

5—7

საჩხერეში სიკვდილით დასაჯეს აჯანყების აქტიური მონაწილე 15 გლეხი. ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში მენშევიკებმა გააგზავნეს 27 კაცი.

„საბაღხო საქმე“ № 276, „ბაღხის მეგობარი“ № 204, 1918 წ.

6

მოხდა შეტაკება თინვალში (დუშეთის მაზრა) გამაგრებულ აჯანყებულ გლეხობასა და მენშევიკური მთავრობის სამხედრო ძალებს შორის. ქალები და ბავშვები ტყეში გაიხიზნენ. ჯარმა აიღო თინვალის სიმაგრეები და შემდეგ ანანური, ხელში ჩაიგდო ორი ზარბაზანი, ორი ტყვიამფრქვევი, 75 ყუმბარა, 70 შაშხანა, 200-მდე ტყვე-ციხეები და სხვ. აჯანყებულმა გლეხობამ დაიხია ფასანაურისაკენ.

„საბაღხო საქმე“ № 291, „ერთობა“ № 141, 1918 წ.

7

გამოქვეყნდა ცნობა ქუთაისის აფთიაქების მოსამსახურეთა გაფიცვის შესახებ — წაყენებულ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 358, 1918 წ.

სად. ქვალონში (სამეგრელო) შევიდა აჯანყებულ გლეხთა შეიარაღებული რაზმი, იარაღი აპყარეს იქ მყოფ მღიღიღებებს.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 394, 1918 წ.

საჩხერის რაიონის აჯანყებული გლეხობა გამაგრდა სოფ. ქალაში.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 367, 1918 წ.

8

ი. ბ. სტალინი სწერს წერილს სტ. შაუმიანს რუსეთის საბჭოთა მთავრობის პოლიტიკის შესახებ ამიერკავკასიის საკითხებზე; სტალინი აღნიშნავს, რომ უნდა ვაიმულოთ გერმანელები, რათა საქართველოს, სომხეთისა და აზერბაიჯანის საკითხები იცნონ რუსეთის შინაგან საკითხებად, რომელთა გადაწყვეტაშიც გერმანელი არ უნდა ღებულობდეს მონაწილეობას; ამიტომ ჩვენ არ ვცნობთ საქართველოს დამოუკიდებლობას, რომელიც აშკარად ნაკარნახევია გერმანიის მიერო.

ფონდი № 32, საქმე № 391.

გამოქვეყნდა ცნობა იმის შესახებ, რომ დამთავრდა მბეჭდავთა (ლიტოგრაფების) გაფიცვა—წაყენებულ მოთხოვნათა დაკმაყოფილების გამო. ამკინძეთა გაფიცვა ისევ გრძელდება.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 5, 1918 წ.

საჩხერის რაიონის აჯანყებულმა გლეხობამ დააპატიმრა 15-მდე თავად-აზნაური.

„საბაღზო საქმე“ № 297.

ფასანაურის ვიწრო ხეობებში (ღუშეთის მაზრა) მოხდა აჯანყებული გლეხობის შეტაკება მენშევიკურ ჯართან. ბრძოლაში მონაწილეობას ღებულობდა კავკასიიდან ჩამოსული შეიარაღებული ბოლშევიკური რაზმი. მენშევიკურმა ჯარმა დაიკავა ფასანაური. აჯანყებულებმა უკან დაიხიეს და გამაგრდნენ მღვთის მიდამოებში.

„ერთობა“ № 141, „საბაღზო საქმე“ № 291, 1918 წ.

დუშეთის მაზრის გლეხთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელმა კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება: „ზმანაგებო გლეხებო, მუშებო, ჯარის კაცებო!“, რათა დარაზმონ ძალები დუშეთის ფრონტზე გამოგზავნილი მენშევიკური ჯარის წინააღმდეგ საბრძოლველად. მოწოდებაში ნათქვამია: „ან უნდა გავიმარჯვოთ და ძირს დავსცეთ მემამულეების და მენშევიკების მთავრობა, ან გმირულად და საბელოვნად უნდა დავიბოცნეთ, სხვა გზა ჩვენთვის აღარ არის... „ძირს მენშევიკების და მემამულეების მთავრობა! გაუმარჯოს მუშების და გლეხების რევოლუციას! გაუმარჯოს საბჭოთა მთავრობას ამიერ-კავკასიაში! გაუმარჯოს ერთობას რუსეთისა და კავკასიის მუშებსა და გლეხებს შორის! გაუმარჯოს რუსეთის საბჭოთა ფედერაციულ რესპუბლიკას! გაუმარჯოს სოციალიზმს!“.

„ერთობა“ № 150, „საქართველო“ № 143, 1918 წ.

დუშეთის მაზრაში გამოცხადდა საალყო წესები.

„საქართველო“ № 136, „ერთობა“ № 143, 1918 წ.

ბაღდათში მოხდა XII ქართული პოლკის ჯარისკაცთა აჯანყება მენშევიკების წინააღმდეგ. ჯარისკაცებმა გასტეხეს ცეიხპაუზი, გამოიტანეს თოფები და ვაზნები. იარაღი დაურიგეს. მცხოვრებთ და სთხოვეს მათ დახმარება. აჯანყებულ ჯარისკაცებს შეუერთდა მახლობელი სოფლების გლეხობა.

„ხალხის მეგობარი“ № 218, 1918 წ.

საჩხერის რაიონის აჯანყებულ გლეხთა შტაბმა მენშევიკური გვარდიის სამხედრო შტაბისაგან მოითხოვა სამხედრო მოქმედების შეწყვეტა, გვარდიის გაყვანა და ტყვეების განთავისუფლება, რაზედაც უარი შეუთვალეს და მისცეს ორი დღის ვადა იარაღის ჩასაბრუნებლად.

„სახალხო საქმე“ № 284, 1918 წ.

ტყიბულის რაიონში გრძელდება ბრძოლა აჯანყებულ გლეხობასა და მთავრობის რაზმებს შორის.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 361, 1918 წ.

10

დღეშეთის მაზრის აჯანყებული გლეხობა მღვთის მიმართულებით სასტიკ ბრძოლას აწარმოებს მენშევიკური ჯარის წინააღმდეგ. აჯანყებულნი გამაგრებულნი იყვნენ მიუგალ მთის მწვერვალებზე და მღ. არაგვის ორივე მხრით ზარბაზნის ყუმბარებს უშენდნენ ჯარს, რომელიც სამი მხრით ცეცხლის ალში იყო გახვეული.

„საბაღხო საქმე“ № 289, 1918 წ.

გამოკვეყნდა ცნობა ქუთაისის საკრედიტო დაწესებულებათა მოსამსახურეების გაფიცვის შესახებ.

„საბაღხო საქმე“ № 277, 1918 წ.

დასრულდა ქუთაისის ვოლგა-კამის კომერციული ბანკის მოსამსახურეთა გაფიცვა, რომელიც ერთ კვირას გრძელდებოდა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 361, 366, 1918 წ.

11

„დასავლეთ ამიერკავკასიის სოციალისტური წითელი არმია“ საშა გეგეჭკორის მეთაურობით ქ. კავკავიდან საქართველოს სამხედრო გზით გადმოდის დღეშეთის მაზრაში აჯანყებული გლეხობისათვის დახმარების გასაწევად მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ ბრძოლაში.

„საბაღხო საქმე“ № 286, „ერთობა“ № 144, 163, 1918 წ.

სოფ. ახუთში (სამეგრელო) მოხდა გლეხთა გამოსვლები მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ.

„საბაღხო საქმე“ № 283, „ერთობა“ № 148, 1918 წ.

დღეშეთის მაზრაში მენშევიკური მთავრობის ჯარმა აიღო მღვთი; აჯანყებული გლეხობა გამაგრდა გუდაურის მიდამოებში.

„საბაღხო საქმე“ № 289, 294, „ერთობა“ № 143, 1918 წ.

12

სოფ. დღნორისაში (ლეჩხუმის მაზრა) გამართულმა საზოგადო კრებამ შეჭმნა სამხედრო შტაბი და გაემზადა მენშევიკური მთავრობის ჯარზე თავდასასხმელად.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 365, 1918 წ.

დუშეთის მაზრის აჯანყებულ გლეხთა რაზმებსა და მენშევიკური ჯარის ნაწილებს შორის სწარმოებს ბრძოლა გუდაურის მიდამოებში. ჯარმა აიღო გუდაური. აჯანყებულმა გლეხობამ დაიხია კობისაკენ. ამავე დროს ყაზბეგში იბრძოდა კავკასიდან გადმოსული რაზმი საშა გეგეჭკორის მეთაურობით.

„საბაღხო საქმე“ № 281, 289, „ერთობა“ № 146, 148, 1918 წ.

მოხდა შეთანხმება გერმანიისა და საქართველოს მთავრობათა შორის—გერმანიისათვის ქიათურის შავი ქვის მალაროების საექსპლოატაციოდ გადაცემის საკითხში. გაფორმდა ხელისმოწერა.

„ფონდი“ № 37, საქმე № 546.

13

აჯანყებულმა გლეხობამ ლეჩხუმის საზღვარზე გადასჭრა ქუთაისიდან მისავალი გზა, გასწყვიტა ტელეფონის მავთულები და აპყარა ხიდი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 368, 1918 წ.

სოფ. კობში (დუშეთის მაზრა) მოხდა შეტაკება აჯანყებულ გლეხობასა და მენშევიკური მთავრობის ჯარის ნაწილებს შორის. ჯარმა აიღო კობი. აჯანყებულებმა დაიხიეს ყაზბეგისაკენ. ამავე დროს ყაზბეგის მიდამოებში საშა გეგეჭკორის შეიარაღებული რაზმი თავგანწირულ ბრძოლას აწარმოებს მენშევიკურ ჯართან. გეგეჭკორის რაზმი დამარცხდა. ჯარმა აიღო ყაზბეგი. 200-მდე კაცი ტყვედ წაიყვანეს, ხელთ იგდეს ორი ზარბაზანი, ოთხი ყუმბარამფრქვევი, ტყვიამფრქვევები და სხვა იარაღი. გადარჩენილმა გლეხობის შეიარაღებულმა ძალებმა უკან დაიხიეს დარიალის ციხე-სიმაგრისაკენ.

ფონდი № 13, საქმე № 13, ფურც. 6, „ერთობა“ № 148, „საბაღხო საქმე“ № 281, 289, 295, 1918 წ.

13

გამოქვეყნდა ოფიციალური ცნობა, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან არსდება საგანგებო დეპარტამენტი „შინაურ ანარქიასთან საბრძოლველად“.

„ერთობა“ № 145, 1918 წ.

14

ქუთაისის ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა საერთო კრებამ ქალაქის საბჭოს მიერ მოთხოვნების დაუქმყოფილებლობის გამო დაადგინა გაფიცვის გამოცხადება. არჩეულ იქნა საგაფიცვო ბიურო.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 365, 1918 წ.

მენშევიკური მთავრობის ჯარებმა ლეჩხუმის მიმართულებით დაიკავეს დერჩის საზოგადოების 8 სოფელი. ოთხი სოფელი ისევ აჯანყებულთა ხელშია.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 364, „ერთობა“ № 148, 1918 წ.

დარიალის ციხეში გამაგრებული აჯანყებული გლეხობა საშა გეგეჭკორის გადარჩენილ რაზმთან ერთად სასტიკ ბრძოლას აწარმოებს მენშევიკური ჯარის წინააღმდეგ; ჯარმა აიღო დარიალის ციხე-სიმაგრე. ამავე დღეს ბრძოლა გრძელდებოდა ლარსამდე. ღამით სადგ. ლარსიც დაიკავა ჯარმა და ხელთ იგდო აჯანყებულთა იარაღი. ეს იყო უკანასკნელი გადამწყვეტი შეტაკება. დღუშეთის მაზრაში დამარცხდა გლეხთა აჯანყება. საშა გეგეჭკორი და აჯანყებულ გლეხთა გადარჩენილი რაზმები გადავიდნენ თერგის ოლქის საბჭოთა რესპუბლიკის ტერიტორიაზე.

„სახალხო საქმე“ № 282, „საქართველო“ № 139, „ერთობა“ № 147, 1918 წ.

15

ს. მექვენაში (ლეჩხუმის მაზრა) აჯანყებულმა გლეხობამ ალყა შემოარტყა მენშევიკურ რაზმს.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 368, 1918 წ.

16

ოკრიბის რაიონში (ლეჩხუმის მაზრა) აჯანყებული გლეხობა თავგანწირვით იბრძვის მენშევიკური რაზმების წინააღმდეგ. სოფ. ლეხი-

დრის თავზე აჯანყებულნი გარს შემოერტყნენ მთავრობის რაზმებს და შუაში მოიწყვდიეს. მსხვერპლი დიდია ორივე მხრიდან.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 368, 1918 წ.

17

საჩხერის რაიონის აჯანყებულმა გლეხობამ ისაკ ხარებოვის ხელმძღვანელობით დაიწყო შეტევა დ. საჩხერის დასაბრუნებლად; ამავე დროს მთავრობის ჯარმა ალყა შემოარტყა სოფლებს მდინარე ყვირილის ორივე სანაპიროზე. აჯანყებული გლეხობა თავგანწირულ ბრძოლას აწარმოებს.

„სახალხო საქმე“ № 286, 291, „ერთობა“ № 152, 158, 1918 წ.

ბაღდათის რაიონში დაიწყო რევოლუციური გამოსვლები. აჯანყებული გლეხობის შეიარაღებული ნაწილი უზუთელი ყოფილი ჯარისკაცების ხელმძღვანელობით შევიდა ბაღდათში, სადაც მას შეუერთდნენ XII ქართული პოლკის ჯარისკაცნიც; გასტეხეს კომისარიატი, დასწყვიტეს ტელეგრაფის მავთულები; იარაღის საწყობიდან გაიტანეს თოფები, ორი ტყვიამფრქვევი და რამდენიმე ყუთი ტყვია. აჯანყებულებმა დაიკავეს ბაღდათი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 368, 372, 382
„ერთობა“ № 154, „ხალხის მეგობარი“ № 218, 1918 წ.

18

ქ. თბილისში ეკონომიურ ნიადაგზე გაითქვენ ტრამვაის მიმოდრავებელი სადგურის მუშები.

„ერთობა“ № 155, 1918 წ.

საჩხერის რაიონში მთავრობის ჯარმა დაიკავა სოფ. ქალა. აჯანყებული გლეხობა გამავრდა სოფ. პერევეში.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 368, „სახალხო საქმე“ № 286, 1918 წ.

20

ბაღდათის რაიონში გრძელდება აჯანყებული გლეხობის ბრძოლა მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ. მთავრობის ჯარმა აამოქმედა ზარბაზნები და ტყვიამფრქვევები.

„ხალხის მეგობარი“ № 219, 1918 წ.

საჩხერის რაიონში გრძელდება აჯანყებული გლეხობის ბრძოლა მენშევიკების ჯარის წინააღმდეგ.

„ბაღის მეგობარი“ № 215, „სახალხო საქმე“ № 289, 294, „ერთობა“ № 154, 1918 წ.

24 ლეჩხუმის მაზრაში, მთავრობის ჯარის მიერ სოფ. ნამახვანის ალების გამო, აჯანყებული გლეხობა გამაგრდა ნამახვანიდან ჩრდილო-დასავლეთით.

„ერთობა“ № 156, „სახალხო საქმე“ № 290, 1918 წ.

ტყიბულის რაიონში აჯანყებული გლეხობა ბრძოლას აწარმოებს მენშევიკური მთავრობის ჯარის წინააღმდეგ.

„ერთობა“ № 156, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ სოფ. ყაზბეგში მენშევიკური სამხედრო-საველე სასამართლოს მიერ გამოტანილ იქნა დადგენილება მიშა გეგეჭკორის და დუშეთის აჯანყების 30 აქტიური მონაწილის დახვრეტის შესახებ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 371, 1918 წ.

25 საჩხერის რაიონში მენშევიკურმა ჯარებმა ჩააქრეს გლეხთა შეიარაღებული აჯანყება.

„სახალხო საქმე“ № 314, 1918 წ.

ბაღდათში დახვრიტეს გლეხთა აჯანყების აქტიური მონაწილე 3 გლეხი; სამართალში მიცემულია 40 კაცი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 375, 1918 წ.

მოხდა შეთანხმება საქართველოსა და თერგის ოლქის საბჭოთა რესპუბლიკას შორის.

„სახალხო საქმე“ № 296, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა 16 ივლისს ურალის ეკატერინენბურგში ყოფილი მეფის ნიკოლოზ რომანოვის დახვრეტის შესახებ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 373, 1918 წ.

27

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ სოფ. გორდში (სამეგრელო) შეიარაღებულმა გლეხობამ ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით გადააყენა ადგილობრივი მთავრობა და ხელში აიღო ძალაუფლება.

„ერთობა“ № 157, 1918 წ.

ქ. ქუთაისში ჩავიდა გერმანელების ჯარი ტყვიამფრქვევებით და სხვა იარაღით.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 374, 1918 წ.

27—28

ლესხუმის მაზრაში აჯანყებული გლეხობის წინააღმდეგ აამოქმედეს არტილერია. აჯანყებული გლეხობა განაგრძობს ბრძოლას მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 379, 1918 წ.

29

სრულიად-რუსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის გაერთიანებულ სხდომაზე ვ. ი. ლენინმა თავის სიტყვაში აღნიშნა: „საქართველოს დამოუკიდებლობა გადაიქცა წმინდა წყლის მოტყუებად, — სინამდვილეში კი ეს არის საქართველოს ოკუპაცია და სრული დაპყრობა გერმანელი იმპერიალისტების მიერ, გერმანელთა ხიშტების კავშირი მენშევიკურ მთავრობასთან ბოლშევიკურ მუშათა და გლეხთა წინააღმდეგ“.

თბზ., ტ. XXIII, გვ. 155.

30

სოფ. ჯავაში დაარსდა რ. კ. პ. (ბ) სამხრეთ-ოსეთის ორგანიზაციის ორგანიზატორ 3 კაცის შემადგენლობით.

„კომუნისტი“ № 131, 1935 წ.

აბასთუმანში მოხდა ზუგდიდის მაზრის სოფლების წარმომადგენელთა ყრილობა. მთავრობის დელეგაციამ მცხოვრებთ მოსთხოვა იარაღის ჩაბარება. მიტინგის უმრავლესობამ უარპყო მთავრობის მოთხოვნა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 381, 1918 წ.

აგვისტო

2

აჯანყებულ გლეხთა რაზმი შეიჭრა ზუგდიდში, მაგრამ უკან დაიხია მთავრობის ჯარის წინააღმდეგობის გამო; მენშევიკურმა ჯარმა აამოქმედა არტილერია.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 380, 1918 წ.

ლენხუმის მაზრაში გრძელდება ბრძოლა აჯანყებულ გლეხობასა და მთავრობის რაზმებს შორის.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 380, 1918 წ.

3

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ სოფ. გვაშტიშში და ძეძილეთში მოხდა შეტაკება აჯანყებულ გლეხობასა და მთავრობის რაზმებს შორის. აჯანყებულ გლეხთა რაზმებს უერთდებიან ლენხუმიდან გამოქცეული აჯანყებულნი.

„ერთობა“ № 163, 1918 წ.

4

ტყიბულის რაიონის აჯანყებული გლეხობა თავგანწირულ ბრძოლას აწარმოებს არტილერიით მომქმედი მენშევიკური ჯარის წინააღმდეგ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 381, 1918 წ.

დუშეთიდან თბილისში ჩამოიყვანეს და საგუბერნიო ციხეში მოათავსეს აჯანყების აქტიური მონაწილე 144 კაცი.

„ერთობა“ № 165, „საბაღხო საქმე“ № 299, 1918 წ.

6

ზუგდიდის მაზრის აჯანყებული გლეხობა შეიჭრა დაბა ხობში, საიდანაც განდევნეს მენშევიკური ჯარის ასეული; გასწყვიტეს ტელეგრაფის მავთული.

ფონდი № 23, საქმე № 946, ფურც. 13;
 „სოციალ-დემოკრატი“ № 382, „ერთობა“ № 172, 1918 წ.

8

აჯანყებულმა გლეხობამ ბოლშევიკების მეთაურობით დაიკავა ყველა ადგილები, და მთავრობის რაზმმა დასტოვა დაბა ხობი, მაგრამ ზუგდიდიდან მოსულმა არტილერიამ ყუმბარები დაუშინა აჯანყებულთ, და მენშევიკები კვლავ შეიჭრნენ ხობში.

„ერთობა“ № 172, 176, 1918 წ.

მენშევიკების ჯარი შეტევაზე გადავიდა და სამი მხრით გარს შემოერტყა სოფ. დღნორისას (ლეჩხუმის მაზრა); შეცვივდნენ სოფელში და ცეცხლს მისცეს შვიდი სახლი, სადაც თავმოყრილნი იყვნენ აჯანყებულნი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 385, 1918 წ.

ქუთაისიდან ლეჩხუმის მაზრაში გაგზავნილმა სამმა თვითმფრინავმა ყუმბარები ჩამოჰყარა აჯანყებულ გლეხთა ბანაკში. ლეჩხუმის რაიონში მთავრობის ჯარი სამ ჯგუფად შეტევაზე გადავიდა აჯანყებული გლეხობის წინააღმდეგ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 384, 1918 წ.

სამტრედიიდან ხონში ჩამოვიდა ე. წ. „მფრინავი რაზმი“, 150 კაცის შემადგენლობით, აჯანყებულ გლეხთა ჯგუფების წინააღმდეგ საბრძოლველად.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 392, 1918 წ.

9

ლეჩხუმის მაზრაში მენშევიკურმა ჯარმა დაიკავა აჯანყებულთა ხელში მყოფი სოფ. ჩორთისი და საჩხეური. სოფ. დერჩი გახვეულია არტილერიის ცეცხლში; სოფ. ნიკორისძირში, სადაც მოთავსებული იყო აჯანყებულთა შტაბი, ჩამოჰყარეს 9 ყუმბარა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 385, 391, 1918 წ.

11

ტყიბულის ქვანახშირის მალაროების მუშებმა გაფიცვა გამოაცხადეს ეკონომიურ ნიადაგზე. მუშები მოითხოვენ შრომის ხელფასის გადიდებას 50 პროცენტით, სურსათის მიწოდებას, ჯამაგირების თავის დროზე გაცემას და სხვ.

„საბაღხო საჭმე“ № 307, „ერთობა“ № 173, 1918 წ.

12

მთავრობის თვითმფრინავებმა ყუმბარები ჩამოჰყარეს აბასთუმანში და ზუგდიდის მაზრის სხვა სოფლებში, სადაც თავმოყრილი იყო აჯანყებულ გლეხთა რაზმები.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 387, „ერთობა“ № 173, 1918 წ.

მენშევიკური მთავრობის რაზმებმა მრავალრიცხოვანი ჯარითა და არტილერიით ჩააქრეს გლეხთა აჯანყება მათხოჯისა და გვაშტიპის საზოგადოებებში.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 392, 1918 წ.

15

ქუთაისის ურთიერთნდობის საზოგადოების მოსაწესაზრეებმა გაფიცვა გამოაცხადეს ეკონომიურ ნიადაგზე.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 389, 1918 წ.

სოფ. პატარა ონში (რაჭის მაზრა) შევიდა მთავრობის ჯარი ტყვიამფრქვევებით.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 403, 1918 წ.

17

რაჭის მაზრაში (პატარა ონი, სოფ. ტყეში და სხვ.) მდგომმა მენშევიკურმა ჯარმა აჯანყებულ გლეხთა წინააღმდეგ აამოქმედა ტყვიამფრქვევებით.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 403, 1918 წ.

ტყიბულის რაიონის აჯანყებული გლეხობა განაგრძობს ბრძოლას მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 391, 1918 წ.

18

გამოქვეყნდა ბაქოს მუშათა დეპუტატების საბჭოს უკანასკნელი (30 ივლისის) სხდომის ანგარიში. სტ. შაუშიანის, ალ. ჯაფარიძის და სხვ. გამოსვლა საბჭოს სხდომაზე.

„ერთობა“ № 174, 1918 წ.

ლეზღუმის მაზრაში გრძელდება აჯანყებული გლეხობის ბრძოლა მენშევიკების წინააღმდეგ.

„ერთობა“ № 193, „სოციალ-დემოკრატი“ № 402, 1918 წ.

22

გამოქვეყნდა ცნობა იმის შესახებ, რომ ქ. ფოთში ჩამოვიდა გერმანელთა ჯარი 10 ათასზე მეტი კაცის რაოდენობით.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 393, 1918 წ.

11. ს. ბერიძე

23

გამოქვეყნდა ცნობა ეკონომიურ ნიადაგზე ტყიბულის ქვანახშირის მალაროების მუშების გაფიცვის შესახებ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 394, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა დუშეთის მაზრაში „წესრიგის დასაცავად“ სამხედრო ნაწილების გაგზავნის შესახებ.

„საბაღო საქმე“ № 312, „საქართველო“ № 167, 1918 წ.

მენშევიკურმა მთავრობამ მრავალრიცხოვანი ჯარითა და არტილერიით დაიკავა დაბა ცაგერი და ჩააქრო გლეხთა აჯანყება ლეჩხუმის მაზრაში.

„ერთობა“ № 186, „სოციალ-დემოკრატი“ № 397, 1918 წ.

25

აღბულალში (თბილისის მაზრა) დაიწყო გლეხთა შეიარაღებული გამოსვლები მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ.

„საბაღო საქმე“ № 329, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა ქ. კავკაზის ალების დროს ყაზახების მიერ საშა გეგეჭორის დაბატონების შესახებ.

„საბაღო საქმე“ № 314, 1918 წ.

26

დასრულდა ტყიბულის ქვანახშირის მალაროების მუშების გაფიცვა. გაფიცულთა მოთხოვნები დააკმაყოფილეს.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 398, 1918 წ.

სვირის რაიონში (ქუთაისის მაზრა) რევოლუციურ გამოსვლებში მონაწილეობისთვის დაბატონებული 27 გლეხი მოათავსეს ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 200, 1918 წ.

27

სამხედრო-საველე სასამართლოს განაჩენით დახვრიტეს ბაღდათის რაიონის აჯანყების აქტიური მონაწილე სამი გლეხი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 382, 1918 წ.

29

სამეგრელოში გლეხთა აჯანყების ჩასაქრობად მენშევიკებმა გაგზავნეს შეიარაღებული პოლკი გენერალ ი. გელდვანიშვილის უფროსობით.

„სახალხო საქმე“ № 320, 329, „სოციალ-დემოკრატი“ № 399, 1918 წ.

სექტემბერი

1

სამეგრელოში გლეხთა აჯანყების ჩასაქრობად დამატებით გაგზავნეს მენშევიკური გვარდიის რაზმი გენერალ-მაიორ კონიაშვილის მეთაურობით.

ფონდი № 4, საქმე № 195, ფურც. 47, „სახალხო საქმე“ № 320, „ერთობა“ № 186, 1918 წ.

3

აღბულადში (თბილისის მაზრა) აჯანყებული გლეხობა თავგანწირულ ბრძოლას აწარმოებს მენშევიკების წინააღმდეგ. მთავრობის ჯარმა უკან დაიხია და ბრძოლის დროს ერთი ზარბაზანი და ორი ტყვიამფრქვევი დაჰკარგა.

„ერთობა“ № 190, 1918 წ.

სამეგრელოში გრძელდება ბრძოლა აჯანყებულ გლეხობასა და მთავრობის ჯარებს შორის. მთავრობის ჯარმა დაიკავა აჯანყებულთა ხელში მყოფი სოფ. გორდი.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 406, 1918 წ.

6

ლენჩუშის მაზრის აჯანყების აქტიური მონაწილე 62 გლეხი მოათავსეს ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 408, 409, „ერთობა“ № 28, 1918 წ.

ქ. თბილისში გაიხსნა ამიერკავკასიის ქალაქთა წარმომადგენლების ყრილობა.

„ეროთობა“ № 193, „სოციალ-დემოკრატი“ № 408, 1918 წ.

7

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ გერმანიის სამხედრო დელეგაციის უფროსმა გენ. ფონ-კრესმა წინადადება მისცა საქართველოს მთავრობას— წაიყვანოს გერმანელთა ჯარები აჯანყებულ გლეხთა წინააღმდეგ საბრძოლველად.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 407, 1918 წ.

10

ცხინვალში (სამხრეთ-ოსეთი) გლეხთა მოძრაობის წინააღმდეგ საბრძოლველად ჩავიდა გორის მაზრის მენშევიკური გვარდია — 100 გვარდიელი და ორი ტყვიამურქვევით.

„საბაღხო საქმე“ № 331, 1918 წ.

12

ქ. თბილისში გაიხსნა ამიერკავკასიის კოოპერატივთა წარმომადგენლების ყრილობა.

„ეროთობა“ № 197, 1918 წ.

14

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ტყიბულის მაღაროს მუშებმა ეკონომიურ ნიადაგზე გაფიცვა გამოაცხადეს და მთავრობას წარუდგინეს 40 მუხლისაგან შემდგარი მოთხოვნები.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 413, 1918 წ.

15

გაიხსნა საქართველოს რესპუბლიკის რკინიგზის მუშა-მოსამსახურეთა წარმომადგენლების პირველი ყრილობა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 408, „ეროთობა“ № 198, 199, 1918 წ.

გაიხსნა დუშეთის მაზრის გლეხთა წარმომადგენლების ყრილობა.

„ეროთობა“ № 197, „საბაღხო საქმე“ № 343, 1918 წ.

17

გამოქვეყნდა ცნობა თელავის რკინიგზის მეშა-მოსამსახურეთა გაფიცვის შესახებ; გაფიცვამ გამოიწვია მოძრაობის შეწყვეტა რკინიგზაზე.

„ერთობა“ № 198, 1918 წ.

18

ტყიბულის მაღაროს მეშები შეუდგნენ მეშაობას, ვინაიდან მიიღეს დაპირება, რომ მათ მიერ წაყენებული მოთხოვნები დაკმაყოფილებული იქნებოდა.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 416, 1918 წ.

სამეგრელოში მომქმედმა მენშევიკური მთავრობის ჯარის ნაწილებმა გლეხთა აჯანყების ჩაქრობის შემდეგ დასტოვეს სამეგრელო.

„სახალხო საჭმე“ № 348, 349, „სოციალ-დემოკრატი“ № 416, 1918 წ.

20

გამოქვეყნდა ცნობები, ტყიბულის მაღაროების მეშების ხელახალი გაფიცვის შესახებ.

„ერთობა“ № 201, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ზუგდიდის მაზრაში ბოლშევიკურ გამოსვლებში მონაწილეობისათვის დაპატიმრებული 111 გლეხი მოათავსეს ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 416, 1918 წ.

21

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში მოთავსებულია 299 კაცი, რომელთაც ბრალდებით ბოლშევიკურ გამოსვლებში მონაწილეობის მიღება.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 417, 1918 წ.

22

ქუთაისის გაფიცულმა მეშებმა მეშაობა განაახლეს. ქალაქის გამგეობა შეჰპირდა წაყენებულ მოთხოვნათა დაკმაყოფილებას.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 426, 1918 წ.

24

დასრულდა ტყიბულის მალაროების მუშათა გაფიცვა და განხლდა მუშაობა წარდგენილ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაკმაყოფილების გამო.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 418, 1918 წ.

25

გერმანიის დელეგაციის თავმჯდომარემ ფონ-კრესმა მიმართა მენშევიკურ მთავრობას და მოითხოვა: „გორის მაზრის მემამულეებს 1917 წლის ღალა არ მიუღიათ გლეხებისაგან. დაუყოვნებლივ შეადგინეთ კომისია მათ დასაკმაყოფილებლად“.

„Документы и материалы по внешн. полит. Закавказ. и Грузии“, გვ. 381.

27

გერმანიის დელეგაციის თავმჯდომარეს ფონ-კრესს ნ. რამიშვილმა უპასუხა: „საქართველოს მთავრობა კანონიერად სოფლის სოფლის მეურნეთა კავშირის ორგანიზაციას. მე წინადადება მივეცი ამ კავშირის ხელმძღვანელთ წარმომადგენელთ პროექტი ყოფილ აზნაურთა მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ, რაც კიდევ სრულდება“.

„Документы и материалы по внешн. полит. Закавказ. и Грузии“, გვ. 384—385.

29

თბილისის საკრედიტო დაწესებულებების მოსამსახურეთა საერთო კრებამ გამოიტანა დადგენილება გაფიცვის გამოცხადების შესახებ.

ფონდი № 3, საქმე № 121, ფურც. 3.

ოქტომბერი

1

შრომის ბირჟაში რეგისტრირებულია 7. 124 უმუშევარი, აქედან 4.338 კაცი და 2.786 ქალი.

„ერთობა“ № 230, 1918 წ.

2

საქართველოს ეროვნულ საბჭოს ეწოდა „საქართველოს პარლამენტი“.

„ერთობა“ № 214, 1918 წ.

6

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ განკარგულება გასცა ქუთაისის გუბერნიის კომისრისადმი — გლეხებისაგან ღალის აკრეფის დროს შემამულეებისათვის დახმარების გაწევის შესახებ.

ფონდი № 51, საქმე № 7038, ფურც. 86.

8

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო და თბილისის კომიტეტებმა გამოუშვეს პროკლამაცია გერმანიაში, ბულგარეთში, ინდოეთსა და სხვა ქვეყნებში გაშლილი რევოლუციური ბრძოლებისა და პროლეტარულ აჯანყებათა გამო.

ფონდი № 33ა, საქმე № 536.

10

მენშევიკურმა მთავრობამ გამოიტანა დადგენილება აფხაზთა ეროვნული საბჭოს გაუქმების შესახებ.

„ერთობა“ № 220, 1918 წ.

11

ამოქვეყნდა ცნობა, რომ ახალციხისა და ახალქალაქის მახრები დაუბრუნდა საქართველოს.

„საბაღო საქმე“ № 355, 1918 წ.

16

ალთა უმაღლესი კურსების საექიმო ფაკულტეტის სტუდენტთა საერთო კრებამ გამოიტანა დადგენილება გაფიცვის გამოცხადების შესახებ.

„საბაღო საქმე“ № 360, „ერთობა“ № 223, 1918 წ.

ამოქვეყნდა ცნობა, რომ სამხედრო სამინისტრომ მიმართა გენ. ფონკრესს თხოვნით, რათა საქართველოს სამხედრო ნაწილებში დანაშაულის გერმანელი ინსტრუქტორები.

„ერთობა“ № 221, 1918 წ.

17

ომბეტის ჯარმა სანაინის მიმართულებით რკინიგზის ლიანდაგზე დაიკავა ბაქანი ქობერი და მდ. დეხედა-ჩაის გაღმა სოფ. კორინჯი მის გასწვრივ მდებარე ადგილებით; დაიკავა აგრეთვე სოფ. წათენიც.

„საბაღო საქმე“ № 371, 1918 წ.

18

არალეგალურად შესდგა ხოზის რაიონის (სამეგრელო) ბოლშევიკების წარმომადგენელთა კრება. არჩეულ იქნა ხოზის რაიონული კომიტეტი.

ფონდი № 36, საქმე № 104.

19

სომეხთა რეგულარულმა ჯარმა დაიკავა ქობერისა და სასაზღვრო ხიდის მიდამოები სანაინის ვასწვრივ. საქართველოს მთავრობამ სანაინისკენ გაგზავნა თავისი ძალები და ჯავშნიანი მატარებლები.

„ერთობა“ № 229, 1918 წ.

20

ქუთაისის ქალაქის სანიტარულ და ცეცხლის მქრობელ რაზმში მომუშავეებმა გაფიცვა გამოაცხადეს ეკონომიურ ნიადაგზე.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 425, 1918 წ.

გაიხსნა საქართველოს ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურეთა წარმომადგენლების კონფერენცია.

„ერთობა“ № 225, 228, 1918 წ.

მენშევიკური მთავრობის ჯარი ორი ჯავშნოსანიით სანაინთან შეიჭრა სომხეთის ჯარის მიერ აღებულ ადგილებში და დაიკავა მდ. დებედა-ჩაის ხეობა და სად. ქობერი.

„სახალხო საქმე“ № 371, 1918 წ.

21

ქუთაისის ქალაქის თვითმმართველობის მუშებმა გაფიცვა გამოაცხადეს.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 426, 1918 წ.

22

ვ. ი. ლენინი მოხსენებაში ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის გაერთიანებულ სხდომაზე ამხელს უკრაინისა და საქართველოს მენშევიკ-ესერებს; აღნიშნავს, რომ ისინი თავიანთ საშწოლოს გუშინ ჰყიდდნენ გერმანელებზე, ამჟამად კი ინგლისელებსა და ფრანგებს; ხედავენ რა, რომ ინგლის-საფრანგეთის ბურჟუაზია იმარჯვებს, ისინი გადადიან მათ მხარეზე და ამზადებენ გარიტებას ჩვენს წინააღმდეგ და ჩვენს ხარჯზე... ეს არის ყველა ქვეყნის ბურჟუაზიის შეთქმულება რევოლუციური მუშებისა და ბოლშევიკების წინააღმდეგო.

თბზ., ტ. XXIII, გვ. 234-235.

ტყიბულის მაღაროს მუშებმა ეკონომიურ ნიადაგზე გაფორცვა გამოაცხადეს.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 433, 1918 წ.

23

გამოქვეყნდა ცნობა მეტეხის ციხის პატიმარ ბოლშევიკების მიერ შემშლილთა გაფიცვის გამოცხადების შესახებ.

„ერთობა“ № 227, 231, 1918 წ.

24

საქართველოს რესპუბლიკის რკინიგზის სამხრეთ რაიონში და ბორჩალოს მაზრაში გამოცხადდა სამხედრო წესები.

ფონდი № 13, საქმე № 83, ფურც. 217, 221; „ერთობა“ № 230, „საბალხო საქმე“ № 367, 1918 წ.

საქართველოს მთავრობამ დაადგინა: „მიეცეს წინადადება ტყიბულის მაღაროების მუშებსა და მოსამსახურეებს ორი დღის განმავლობაში შეუდგენენ ბუშაობას, და თუ ისინი დანიშნულ დროზე არ გამოცხადდნენ, ჩაითვალოს წასულებად თავისი ნებით, სალიკვიდაციო ფულის მიუცემლად“.

ფონდი № 3, საქმე № 54, ფურც. 64; „საბალხო საქმე“ № 371, 1918 წ.

25

ქ. კავკაზში გამოვიდა რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო და კავკაზის კომიტეტების ორგანო—გაზეთი „კავკაზსკაია პრავდა“ № 1, მიძღვნილი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის წლისთავისადმი.

„კავკაზსკაია პრავდა“ № 1, 1918 წ.

25—26

მენშევიკურმა მთავრობამ გამოაქვეყნა ცნობები სომხეთთან შეიარაღებული კონფლიქტის დაწყების შესახებ. ამასთან ერთად აღნიშნეს, რომ სომხეთის წინააღმდეგ ბრძოლაში დახმარებას გაგვიწვევენ გერმანელი ჯარები.

„ერთობა“ № 229, 230, 1918 წ.

26

დასავლეთ საქართველოს ხაზინებში მომუშავე მოსამსახურეთა კავშირმა გაფიცვა გამოაცხადა ეკონომიურ ნიადაგზე.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 425, 1918 წ.

✓ გამოქვეყნდა ცნობა, რომ საქართველოს მთავრობამ წასასვლელად გამზადებულ გერმანიის ჯარს სთხოვა საქართველოში დარჩენა.

„საზღვო საქმე“ № 367, 368, „ერთობა“ № 232, 1918 წ.

მენშევიკური მთავრობის ჯავშნიანმა მატარებელმა ზარბაზნები დაუშინა სანაინთან მდგომ სომეხთა რაზმებს, რომელთაც ეჭირათ მალელობები ქარინჯნის პირდაპირ.

„ერთობა“ № 232, 1918 წ.

27

ტყიბულის მუშების გაფიცვის გამო მთავრობის წარმომადგენლები გაემგზავრნენ გაფიცულ მუშებთან მოსალაპარაკებლად, მაგრამ ვერაფრითარ შეთანხმებას ვერ მიაღწიეს და უკან დაბრუნდნენ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 432, 1918 წ.

30

✓ გამოქვეყნდა ცნობა შვეციის, დანიისა და შვეიცარიის მიერ საქართველოს „დამოუკიდებლობის“ ფაქტიურად ცნობისა და დიპლოსმატიურ წარმომადგენელთა დანიშვნის შესახებ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 432, 1918 წ.

✓ გამოქვეყნდა ცნობა თურქეთის ჯარის მიერ ბათუმის დაცლის შესახებ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 432, 1918 წ.

ნოემბერი

1

სადგურ მცხეთასა და ქსანს შუა მე-262 ვერსზე, რკინიგზაზე, ააფეთქეს ძეგვის ხიდი. მატარებლების მიმოსვლა შესწყდა. ხიდის გარშემო შემოყრილია დინამიტები.

„ერთობა“ № 236, „საქართველოს რესპუბლიკა“ № 87, 1918 წ.

მთავრობის განკარგულებით ტყიბულის მაღაროებში შეჩერდა მუშაობა, რადგან მთავრობის წარმომადგენლებმა ვერაფრითარ შეთანხმებას ვერ მიაღწიეს გაფიცულ მუშებთან.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 435, 1918 წ.

3

გამოქვეყნდა მენშევიკების შიერ საერთაშორისო სოციალისტური ბიუროს სახელზე გაგზავნილი ვრცელი წერილი, რითაც სთხოვენ საქართველოს დამოუკიდებელ წევრად მიღებას მეორე ინტერნაციონალში და დახმარების გაწევას „შინაურ და გარეშე მტრებთან ბრძოლაში.“

„ერთობა“ № 237, ფონდი № 10, საქმე
№ 113, ფურც. 30—33.

4

ეკონომიურ ნიადაგზე გაიფიქრენ თბილისის საბაზინო პალატის, ხაზინისა და საგადასახადო ინსპექციის მოსამსახურენი.

„სახალხო საქმე“ № 376, 379, „ერთობა“
№ 242, 1918 წ.

5

დასავლეთ საქართველოს ხაზინებში მომუშავე მოსამსახურეთა კავშირმა გამოაცხადა ქუთაისის გუბერნიის ხაზინების მოსამსახურეთა გაფიცვა. მოითხოვენ ჯამაგირის მომატებას.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 440, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ მთავრობის დადგენილებით საქართველოს რკინიგზებზე და ფოთის ნავსადგურში, მისი რაიონით, ცხადდება სამხედრო წესები.

„ერთობა“ № 238, „სახალხო საქმე“
№ 375, 1918 წ.

7

ქ. თბილისში ბოლშევიკებმა ოქტომბრის რევოლუციის წლის-
თავის აღსანიშნავად არალეგალურად გამოუშვეს გაზეთი „ნაშა
პრავდა“.

„ნაშა პრავდა“ № 1, 1918 წ.

რუსთა ეროვნული საბჭოს დელეგაციამ პროტესტი განუცხადა საქართველოს მთავრობას იმ დადგენილების წინააღმდეგ, რომელიც აღნიშნულ საბჭოს სცნობდა მხოლოდ კულტურულ-განმანათლებელ ორგანიზაციად.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 69, 1918 წ.

9

მთავრობის განკარგულებით ქ. თბილისში და მის მიდამოებში გამოცხადდა სამხედრო წესები.

„საბაღო საქმე“ № 380, „ერთობა“ № 243, 1918 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ინგლის-საფრანგეთსა და თურქეთს შორის დადებული წინასწარი საზავო ზელშეკრულების თანახმად, ინგლისელებს ნება ეძლევათ ბათუმის დროებითი ოკუპაციისა.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 87, 1918 წ.

10

გაიხსნა ამიერკავკასიის რესპუბლიკათა წარმომადგენლების კონფერენცია, რომელიც რამდენჯერმე გადაიდო სომხეთის დელეგაციის გამოუცხადებლობის გამო.

„ერთობა“ № 244, „საბაღო საქმე“ № 381, 1918 წ.

11

აღმოაჩინეს თბილისის ტრამვაის ცენტრალური და ელექტრონის სადგურების ასაფეთქებლად გამზადებული მასალა.

„საბაღო საქმე“ № 385, „ერთობა“ № 249, 1918 წ.

14

სანაინში მოხდა შეტაკება სომხეთისა და საქართველოს მოღარავე ჯარს შორის.

„საბაღო საქმე“ № 416, 1918 წ.

17

გამოქვეყნდა ცნობა რკინიგზის მთავარი სახელოსნოების მუშა-მოსამსახურეთა გაფიცვის შესახებ, გაფიცვა ეკონომიურ ნიადაგზე მოხდა.

„ერთობა“ № 249, 250, „საბაღო საქმე“ № 386, 1918 წ.

22

მთავრობის განკარგულებით თელავის მაზრაში გამოცხადდა სამხედრო წესები.

„ერთობა“ № 255, „საბაღო საქმე“ № 392, 1918 წ.

29

გამოქვეყნდა ცნობა მიმწოდებელი კომიტეტის ქუთაისის განყოფილების მოსამსახურეთა გაფიცვის შესახებ—წარდგენილ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 458, 459,
1918 წ.

30

ფოთში ჩამოვიდა ინგლისელების ორი კრეისერი და ერთი გამანადგურებელი, რომლებიც გაემგზავრნენ ბათუმისაკენ.

„სოციალ-დემოკრატი“ № 462, 1918 წ.

დეკემბერი

9

ღუშეთის მაზრის აჯანყების მონაწილე 155 პატიმარმა გამოაცხადა შიმშილობა—მათი საჭმის გარჩევის გაჭიანურების გამო.

ფონდი № 51, საქმე № 5611, ფურც. 785

სად. სანაიანთან მოხდა შეიარაღებული შეტაკება სომეხთა და მენშევიკების სამხედრო ნაწილებს შორის.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 11,
„ერთობა“ № 270, 273, 1918 წ.

10

გამოქვეყნდა ცნობები ფოთში და შავი ზღვის სანაპიროს სხვა პორტებში დენიკინის აგენტების თარეშის შესახებ.

„ერთობა“ № 270, 1918 წ.

სომხეთის დაშნაკურმა მთავრობამ საქართველოს მენშევიკურ მთავრობას დებეშით წინადადება მისცა ახალქალაქისა და ბორჩალოს მაზრის სომხური ნაწილებიდან მენშევიკური ჯარების გაყვანის შესახებ.

„ერთობა“ № 272, 1918 წ.

12

✓ ბაქოდან თბილისში ჩამოვიდა ინგლის-ამერიკელთა მისია.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 116,
 „ერთობა“ № 271, 1918 წ.

13

საგარეო საქმეთა სამინისტრომ ნოტიო მიმართა სომხეთის დიპლომატიურ წარმომადგენელს საქართველოში: მოითხოვს ზომების მიღებას სანაინის ირგვლივ სომხეთის რეგულარული ჯარის სამხედრო მოქმედების შესაწყვეტად.

„ერთობა“ № 271, 1918 წ.

14

ფოთის ნავსადგურიდან გავიდა გერმანელთა ჯარების უკანასკნელი ეშელონი.

„ერთობა“ № 271, 1918 წ.

საქართველოს შენეფიკურმა მთავრობამ გავზავნა ჯარი ბორჩალოს ფრონტზე — სანაინისაკენ — სომხეთის ჯარის წინააღმდეგ საბრძოლველად. სანაინისა და ეორონცოვკის რაიონებში დიდი შეტაკებაა. ომი ოფიციალურად არ არის გამოცხადებული, ფაქტურად კი ომი სწარმოებს.

ფონდი № 13, საქმე № 113, ფურც. 52,
 „ერთობა“ № 278, 1918 წ.

15

სომხეთის მთავრობამ განიმეორა მოთხოვნა ბორჩალოს და ახალქალაქის მაზრებიდან ჯარების გაყვანის შესახებ.

„ერთობა“ № 272, 1918 წ.

16

სომხეთის რეგულარული ჯარის ნაწილებმა დაიწყეს მოქმედება ახალქალაქის მაზრის საზღვარზე. შეტევის დროს აამოქმედეს ტყვიამფრქვევები.

„ერთობა“ № 276, 1918 წ.

18

სადახლოსთან სომხეთის ჯარი შეტევაზე გადავიდა.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 120,
 1918 წ.

20

გამოქვეყნდა ცნობა დუშეთის აჯანყების საქმის გამოძიების დასრულებისა და 252 კაცის პასუხისგებაში მიცემის შესახებ.

„ერთობა“ № 275, 1918 წ.

21

შესწუდა დიპლომატიური ურთიერთობა და დაიწყო ოფიციალური ომი სომხეთსა და საქართველოს შორის.

„ერთობა“ № 277, „სახალხო საქმე“

№ 409, 414, 1918 წ.

ახალქალაქის მაზრაში სწარმოებს ბრძოლა სომხეთისა და საქართველოს ჯარს შორის.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 122, 1918 წ.

23

გამოვიდა ქუთაისის ახალგაზრდა კომუნისტთა ორგანიზაციის „სპარტაკის“ არალეგალური ორგანო—გაზეთი „ახალგაზრდა კომუნისტი“ (გაზ. „მესამე ინტერნაციონალის“ გაგრძელება) № 1, რომელშიც გამოქვეყნდა ორგანიზაციის წესდება.

„ახალგაზრდა კომუნისტი“ № 1, 1918 წ.

ანტანტის ჯარების პოლკოვნიკმა აცნობა მენშევიკურ მთავრობას: მოგვეცით თბილისში შენობა ქვეითი ჯარის ერთი ბრიგადისათვის, არტილერიის ერთი ბრიგადისათვის, შტაბისა და 1.800 ცხენისათვისო.

~~საქართველოს რესპუბლიკის~~
~~საგარეო ურთიერთობების~~
~~მინისტრის~~ „Документы и материалы по внешн. полит. Закавказ. и Грузии“. გვ. 426—427.

24

შულავერისა და დაგეტ-ხაჩინის რაიონში დაიწყო ბრძოლა სომხეთისა და საქართველოს ჯარის ნაწილებს შორის.

„ერთობა“ № 280, „სახალხო საქმე“

№ 417, 1918 წ.

25

სომხეთსა და საქართველოს შორის გრძელდება ომი. მენშევიკურმა ჯარმა დაიკავა სოფ. დაგეტ-ხაჩინი.

„ერთობა“ № 281, „სახალხო საქმე“

№ 418, 1918 წ.

26

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ მენშევიკური მთავრობის განკარგულებით თბილისში დაიკეტა სომხების საკრებულო და სახელოსნო კლუბები.
„ეროთობა“ № 280, 1918 წ.

29

საქართველოს მენშევიკური მთავრობის ჯარმა აიღო შულავერი.
ფონდი № 13, საქმე № 113, ფურც. 111; „ერთობა“ № 284, „სოციალ-დემოკრატი“ № 483, 1918 წ.

ქ. თბილისში ჩამოიყვანეს სომეხი ტყვეები, რიცხვით 113 კაცი, ქუთაისში—216 კაცი.

„ერთობა“ № 284, „სოციალ-დემოკრატი“ № 483, 1918 წ.

მენშევიკური ჯარი გადავიდა შეტევაზე სოფ. ბოლნის-ხაჩინის-სომხეთის ჯარის უკანასკნელი ბაზის—დასაპყრობად.

„ერთობა“ № 8, 1919 წ.

31

მენშევიკურმა ჯარმა დაიკავა ბოლნის-ხაჩინი. ღამის 12 საათიდან შესწყდა სამხედრო მოქმედება და დაიწყო მოლაპარაკება საქართველოსა და სომხეთს შორის დროებითი ზავის შესახებ.

„სახალხო საქმე“ № 423, „ერთობა“ № 4, 1919 წ.

1918 წ.

ქ. თბილისში ბოლშევიკებმა ქართულ ენაზე ცალკე ბროშურებად გამოსცეს ვ. ი. ლენინის „სახელმწიფო და რევოლუცია“ და „ლენინის მოხსენება და სიტყვა“, წარმოთქმული 24 (11) იანვარს მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოების სრულიად-რუსეთის მესამე ყრილობაზე.

„სახელმწიფო და რევოლუცია“, 1918 წ. „ვ. ი. ლენინის მოხსენება და სიტყვა“, 1918 წ. (თბზ., ტ. XXI, გვ. 365—455; ტ. XXII, გვ. 218—239).

1919 წ ე ლ ი

ი ა ნ ვ ა რ ი

1 სომხეთსა და საქართველოს შორის დამყარდა დროებითი ზავი.
„ეროვნება“ № 11, 28, 1919 წ. ✓

გაიხსნა ახალციხის მაზრის გლეხთა წარმომადგენლების ყრილობა.
„ეროვნება“ № 2, 5, „ბორბა“ № 2,
1919 წ.

ქ. ფოთში ინგლისის ჯარების კომენდანტმა ძალით დაიკავა პრო-
ფესიული კავშირების შენობა. ✓ X
ფონდი № 37, საქმე № 546.

სად. სუფსაში ბათუმის მატარებლით ამოვიდა ინდოელთა ჯარი
და მოითხოვა სუფსის ხიდის ჩაბარება და თავიანთი მცველების და-
ყენება.
„ეროვნება“ № 10, „საბალხო საქმე“
№ 432, 1919 წ.

10 დაიწყო მუშაობა საქართველო-სომხეთის წარმომადგენელთა კონ-
ფერენციამ საზავო ხელშეკრულების დასადგებად. კონფერენციაზე
დიდ დავას იწვევდა საზღვრების საკითხი.

„ეროვნება“ № 11, 14, 20, 21, „საქარ-
თველოს რესპუბლიკა“ № 11, 14, 1919 წ.

12. ს. ბერიძე

12

✓ გამოქვეყნდა ცნობები საარჩევნო კამპანიის დაწყების შესახებ საქართველოს დამფუძნებელი კრების ასარჩევად. ბოლშევიკებმა მოუწოდეს მასებს არჩევნების ბოიკოტისაკენ.

„ერთობა“ № 8, 1919 წ.

17

ახალციხის მაზრაში დაიწყო მუსილმანთა აჯანყება საქართველოს მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ:

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 20,
„საბაღზო საქმე“ № 454, 1919 წ.

22

რკინიგზის მთავარი სახელოსნოებისა და დეპოს მეშა-მოსამსახურეებმა გამართეს მიტინგი 1905 წ. 22 (9) იანვარს პეტროგრადში მომხდარი სისხლიანი კვირის წლისთავის აღსანიშნავად.

„ერთობა“ № 20, 1919 წ.

23

მოიხსნა სამხედრო წესები საქართველოს რკინიგზებზე.

„ერთობა“ № 19, „გრუზია“ № 19,
1919 წ.

24

X ბუშკინის კერძო გიმნაზიის მასწავლებლებმა გაფიცვა გამოაცხადეს. გაფიცულთა ადგილები გამოცხადებულია ბოიკოტქვეშ. (გაფიცვა გაგრძელდა 6 თებერვლამდე).

„გრუზია“ № 19, 29, 1919 წ.

საქართველოს პარლამენტმა მიიღო აგრარული კანონპროექტი, რომელიც გამოხატავდა მემამულეების და კულაკობის ინტერესებს.

„ერთობა“ № 19, „საბაღზო საქმე“
№ 440, 1918 წ.

30

ახალციხის მაზრაში მომქმედი მენშევიკური ჯარი ცეცხლითა და

მახვილით ანადგურებს სოფლებს. გადასწევს სოფ. კახარეთი და გორძე.

„სახალხო საქმე“ № 449, 1919 წ.

საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებული კანონით გაუქმდა რესპუბლიკის გუბერნიებად დაყოფა და საგუბერნიო ადმინისტრაციული დაწესებულებანი.

„ერთობა“ № 48, 1919 წ.

იანვარი

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტი გადმოვიდა კავკასიიდან ✓
ქ. თბილისში, რათა უშუალო ხელმძღვანელობა გაეწია შეიარაღებული აჯანყებისათვის საქართველოში.

ჩამოყალიბდა საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ახალი კომიტეტი.

ფონდი № 37, საქმე № 615.

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია: „ამხანაგებო, მუშებო, გლეხებო და ქალაქის ღარიბ-ღატაკო“ — დამფუძნებელი კრების არჩევნებისათვის ბოიკოტის გამოცხადების შესახებ. პროკლამაცია თავდება შემდეგი ლოზუნგებით: „ძირს დამფუძნებელი კრება, გაუმარჯოს მუშების და გლეხების დებუტატების საბჭოებს, ძირს ბურჟუაზიის დიქტატურა, გაუმარჯოს პროლეტარიატის დიქტატურას“.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

აფხაზეთში შესდგა კომუნისტური ახალგაზრდობის საერთო კრება. ჩამოყალიბდა „სპარტაკის“ ორგანიზაცია.

ფონდი № 36, საქმე № 318.

თებერვალი

1

გამოქვეყნდა ცნობა ახალციხისა და ახალქალაქის მაზრებში სამხედრო წესების გამოცხადების შესახებ.

„გერუზია“ № 25, 1918 წ.

ვერის ხიდისკენ მიმავალ თხრილში აღმოაჩინეს ორი გატენილი ყუმბარა.

„გრუზია“ № 26, 1919 წ.

3

გაიხსნა ჯავახეთის გლეხთა წარმომადგენლების სამაზრო ყრილობა.

„საბაღო საჭმე“ № 449, 1919 წ.

4

საქრედიტო დაწესებულებათა მოსამსახურეებმა ეკონომიური ხასიათის მოთხოვნები წარუდგინეს საბანკო კომიტეტს, რომელმაც უარი განაცხადა მათს დაკმაყოფილებაზე.

„ეოლნა“ № 11, 1919 წ.

9

გამოქვეყნდა ცნობა საქართველოს მთავრობის მიერ სოხუმისა და გაგრის ოლქებში სამხედრო წესების გამოცხადების შესახებ.

„საბაღო საჭმე“ № 453, „გრუზია“ № 32, 1919 წ.

11

ახალციხის მაზრაში აჯანყებულთა დიდი იერიშის შემდეგ მენშევიკური ჯარი იძულებული გახდა უკან დაეხია. აჯანყებულმა მუსლიმანებმა დაიკავეს ქ. ახალციხე.

„ერთობა“ № 37, 51, „საბაღო საჭმე“ № 458, 1919 წ.

14—15

ჩატარდა საქართველოს მენშევიკური დამფუძნებელი კრების არჩევნები.

„ერთობა“ № 36, 37, 39, 1919 წ.

18—19

მოხალისეთა ჯარის მიერ კავკასიის დაპყრობის შემდეგ, დაიხიეს და საქართველოს ტერიტორიაზე გადმოვიდნენ წითელარმიელები და სხვა საბჭოთა მოქალაქენი (2.000-ზე მეტი კაცი), რომელნიც მენშე-

ვიქური მთავრობის განკარგულებით ყაზბეგთან გაზბრიკეს, აართვეს. საბჭოთა ფულები და დააპატიმრეს.

ფონდი № 11, საქმე № 271, ფურც. 1,
 „ერთობა“ № 41, 1919 წ.

21

გაიხსნა საქართველოს ერობების წარმომადგენელთა ყრილობა.

„ერთობა“ № 42, 1919 წ.

25

თბილისის აფთიაქებში მომუშავეთა საერთო კრებამ აფთიაქის მეპატრონეთა კავშირს წარუდგინა ეკონომიური ხასიათის მოთხოვნები.

„ერთობა“ № 67, 1919 წ.

ინგლისის სარდლობამ მოსთხოვა საქართველოს მენშევიკურ მთავრობას ამიერკავკასიის რკინიგზებზე ცენტრალური საკონტროლო კომიტეტის დაარსება.

ფონდი № 37, საქმე № 546.

28

გაიხსნა სომხეთ-საქართველოს კონფერენცია. გაირჩა პოლიტიკური და ეკონომიური ხასიათის საკითხები (მიმოსვლის აღდგენა, საქონლის თავისუფალი ტრანზიტი, დიპლომატიური ურთიერთობა და სხვ.).

„ერთობა“ № 49, „საზალხო საქმე“
 № 473, 1919 წ.

თებერვალი

ბაქოს მეშათა ორგანიზაციამ შემოიტანა წინადადება ამიერკავკასიის პროფესიულ კავშირთა კონფერენციის მოწვევის შესახებ.

„სოციალ-დემოკრატ“ № 55, 1919 წ.

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება: „ამხანაგებო მეშებო, გლეხებო და სალდათებო!“, მიმართული მენშევიკური მთავრობის მიერ დამფუძნებელი კრების მოწვევის წინააღმდეგ.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

მარტი

1

X მელითონეთა საქარხნო კომიტეტის კონფერენციამ კავშირის გამგეობასთან ერთად გამოიტანა დიდგენილება გაფიცვის გამოცხადების შესახებ და აირჩია საგაფიცვო კომიტეტი.

„გარუზია“ № 50, 1919 წ.

V განახლდა დიპლომატიური ურთიერთობა სომხეთსა და საქართველოს შორის.

„ერთობა“ № 48, „გარუზია“ № 47, 1919 წ.

2

X გაიფიცნენ გაზ. „ტიფლისკი ლისტოკის“ მუშა-მოსამსახურენი.

„გარუზია“ № 49, 1919 წ.

X შესდგა ქალაქის თვითმმართველობის მუშა-მოსამსახურეთა ყველა დარგის წარმომადგენლების კრება. იმსჯელეს 3 თვის ხელფასის მიუღებლობის შესახებ. დელეგატების დიდი უმრავლესობა გაფიცვის მომხრეა. დაადგინეს: 9 მარტამდე ხელფასის მიუღებლობის შემთხვევაში გამოაცხადონ საერთო გაფიცვა. არჩეულ იქნა გაფიცვის მომწყობი კომიტეტი 5 კაცის შემადგენლობით.

„ერთობა“ № 50, 1919 წ.

3

X ქ. თბილისში დაიწყო მელითონეთა გაფიცვა.

„გარუზია“ № 50, 1919 წ.

მენშევიკური მთავრობის თანხმობით ა.კ. რკინიგზებზე დაარსდა ინგლისელების ცენტრალური საკონტროლო კომიტეტი.

ფონდი № 37, საქმე № 546.

X გაიხსნა საკრედიტო დაწესებულებების მოსამსახურეთა პროფესიული კავშირების ყრილობა.

„სახალხო საქმე“ № 473, 1919 წ.

მენშევიკურმა ჯარმა აიღო აწყური და დაიწყო საერთო შეტევა ახალციხის ფრონტზე.

„ერთობა“ № 51, 1919 წ.

7

მენშევიკურმა ჯარმა დაიკავა ქ. ახალციხე.

„საბალხო საქმე“ № 475, „გერუხია“
№ 52, 1919 წ.

11

გამოქვეყნდა ცნობა სამხედრო წესების მოხსნის შესახებ თბილისის გუბერნიაში, გარდა ბორჩალოს მაზრისა.

„საბალხო საქმე“ № 477, 1919 წ.

მოხდა ძლიერი შეტაკება მთავრობის რაზმსა და ახალციხის აჯანყებულთა შორის. მენშევიკურმა ჯარმა და გვარდიამ დაიკავა სტრატეგიული სიმაგრეები: ჩერჩეტო, ანი, ვალე და შევიდა აბას-თუმანში.

„ერთობა“ № 62, 1919 წ.

12

გაიხსნა საქართველოს მენშევიკური დამფუძნებელი კრების პირველი სხდომა.

„ერთობა“ № 58, „გერუხია“ № 57,
„საბალხო საქმე“ № 479, 1919 წ.

16

შესდგა ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა კრება. კრებამ გადასწყვიტა გამოაცხადონ გაფიცვა, თუ ქალაქის საბჭოს მიერ დაკმაყოფილებული არ იქნება მათი მოთხოვნები.

„ერთობა“ № 61, 1919 წ.

X

გაიხსნა ქალაქთა კავშირის წარმომადგენელთა მეორე ყრილობა.

„საბალხო საქმე“ № 482, 1919 წ.

20

თბილისის ქალაქის თვითმმართველობის მუშათა და მოსამსახურეთა სადღეღვატო კრებამ გადასწყვიტა — 24 მარტიდან გამოაცხადოს საყოველთაო გაფიცვა.

„ერთობა“ № 65, 1919 წ.

X

საქართველოს დამფუძნებელი კრება იძულებული გახდა გამოეცა დეკლარაცია აფხაზეთისათვის ავტონომიის მინიჭების შესახებ; დეკლარაცია ცხოვრებაში არ გატარებულა.

„საბალხო საქმე“ № 485, „გრუზია“ № 63, 1919 წ.

23

თბილისის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა კავშირის საერთო კრებამ დაადგინა დელეგატთა კრების გადაწყვეტილება — 24 მარტის საღამოს 6 საათიდან გაფიცვის გამოცხადების შესახებ.

„ერთობა“ № 67, „გრუზია“ № 66, „საბალხო საქმე“ № 489, 1919 წ.

24

დაიწყო თბილისის ქალაქის თვითმმართველობის მუშა-მოსამსახურეთა საყოველთაო გაფიცვა.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 1375; „ერთობა“ № 69, „გრუზია“ № 67, „საქართველოს რესპუბლიკა“ № 69, 1919 წ.

25

თბილისის ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა საგაფიცო კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება: „ყველა მუშებს და ქალაქ თბილისის უღარიბეს მოსახლეობას“ — გაფიცვის დაწყებისა და გაფიცულთათვის მხარდაჭერის შესახებ.

ფონდი № 33ა, საქმე № 1375.

აფთიაქებში მომუშავეთა კავშირის საერთო კრებამ თანაგრძნობა გამოუცხადა ქალაქის თვითმმართველობის გაფიცულ მუშა-მოსამსახურეთ და დაადგინა აღმოფხვრის მათ მატერიალური დახმარება.

„გრუზია“ № 69, 1919 წ.

შესდგა თბილისის ქალაქის საბჭოს სხდომა თვითმმართველობის მუშა-მოსამსახურეთა გაფიცვის წინააღმდეგ ზომების მისაღებად. საბჭომ კატეგორიულად მოსთხოვა მუშა-მოსამსახურეთ დაბრუნებულიყვნენ სამუშაოზე 27 მარტიდან, თან დაემუქრა — წინააღმდეგ შემთხვევაში სამსახურიდან დათხოვნილად გამოგაცხადებთ.

„ერთობა“ № 69, „გრუზია“ № 68, „საბალხო საქმე“ № 490, 1919 წ.

26

შესდგა საქარხნო კომიტეტებისა და მელითონეთა პროფესიული კავშირის გამგეობის სხდომა ქალაქის თვითმმართველობის მუშა-მოსამსახურეთა გაფიცვის შესახებ. გამგეობის წევრების გარდა სხდო-მაზე მონაწილეობას იღებდა ქარხნების 24 წარმომადგენელი. კრებამ მიიღო გადაწყვეტილება გაფიცულთათვის მხარდაჭერის შესახებ— თვით საპროტესტო გაფიცვის გამოცხადებამდე.

ფონდი № 37, საქმე № 383.

27

გამოვიდა თბილისის ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა კავშირის საგაფიცო კომიტეტის ორგანო გაზეთი „იზვესტია“ № 1.

„გარუზია“ № 70, 1919 წ.

თბილისის ქალაქის თვითმმართველობის მუშა-მოსამსახურეთა კავშირის საგაფიცო კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება: „ამიერკავკასიის პროლეტარიატს და თბილისის უღარიბეს მოსახლეობას „— გაფიცულთათვის მხარდაჭერის შესახებ.

ფონდი № 33ა, საქმე № 456.

ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა სადელეგატო კრებამ პროტესტი განაცხადა ქალაქის საბჭოს 25 მარტის დადგენილების გამო და წინადადება მისცა შესცვალოს თავისი დადგენილება; წინააღმდეგ შემთხვევაში ეთხოვა საგაფიცო კომიტეტს გააძლიეროს გაფიცვა. კრებაზე გამოვიდნენ ბაქოს პროლეტარიატის დელეგატები და აღუთქვეს გაფიცულთ მორალური და მატერიალური დახმარება.

„გარუზია“ № 70, 1919 წ.

შესდგა მეტყავეთა კავშირის სადელეგატო კრება, რომელმაც მიიღო გადაწყვეტილება— მხარი დაუჭირონ გაფიცულთ, ხოლო ნიშნად პროტესტისა ქალაქის გამგეობის მოქმედების წინააღმდეგ, 1 აპრილიდან გამოაცხადონ გაფიცვა.

ფონდი № 37, საქმე № 383.

28

შესდგა თბილისის მუშათა დეპუტატების მენშევიკური საბჭოს საგანგებო კრება, რომელმაც ქალაქის თვითმმართველობის მუშა-მოსამსახურეთა გაფიცვა მიზანშეწონილად სცნო.

„გარუზია“ № 71, 1919 წ.

29

მბეჭდავთა კავშირის რწმუნებულთა საბჭომ გამოიტანა რეზოლუცია ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა გაფიცვისათვის მხარისდაჭერის შესახებ. პროტესტს აცხადებს ქალაქის საბჭოს მიერ 25 მარტს გამოტანილი დადგენილების წინააღმდეგ გაფიცულების სამსახურიდან დათხოვნის შესახებ და მოითხოვს ამ დადგენილების გაუქმებას.

„სოციალ-დემოკრატ“ № 60, 61, 1919 წ.

აფხაზეთის სახალხო საბჭომ გამოიტანა დადგენილება საქართველოს რესპუბლიკაში აფხაზეთის, როგორც ავტონომიური ერთეულის შესვლის შესახებ.

„სოციალ-დემოკრატ“ № 85, 1919 წ.

30

შესდგა ელექტრონზე მომუშავეთა პროფესიული კავშირის საერთო კრება ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა მიერ გამოცხადებული გაფიცვის გამო. თანაგრძნობა გამოუცხადეს, მხარი დაუჭირეს და აღუთქვეს დახმარება გაფიცულთ. კრებამ სასტიკად დაჰგმო და შტრეიკბრეხებრებად ჩასთვალა ის პირები, რომელთაც მონაწილეობა არ მიიღეს გაფიცვაში.

„სოციალ-დემოკრატ“ № 61, 1919 წ.

31

თბილისის აფთიაქებში მომუშავეთა საერთო კრებამ მეპატრონეთა კავშირისადმი წარდგენილ ეკონომიური ხასიათის მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო გამოაცხადა აფთიაქის მოსამსახურეთა გაფიცვა.

„ერთობა“ № 67, 73, „გარჟნია“ № 72,
„სახალხო საქმე“ № 494, 1919 წ.

ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა გაფიცვას მხარი დაუჭირეს: მეტყავეთა, ლითონზე მომუშავეთა, ქალაქთა კავშირის, მრეცხავებისა და მღებავების, ფარმაცევტების, „ნემსის პროლეტარების“, მბეჭდავთა და სხვ. პროფესიულმა კავშირებმა, რიცხვით 9 ათასზე მეტმა კაცმა.

„სოციალ-დემოკრატ“ № 61, 1919 წ.

მარტი

ქ. სოხუმში შესდგა ბოლშევიკების პარტიული კონფერენცია, სადაც არჩეულ იქნა რ. კ. ბ. (ბ) სოხუმის საოლქო კომიტეტი.

ფონდი № 36, საქმე № 321.

შესდგა ახალგაზრდობის სოციალისტ-ინტერნაციონალისტთა კავშირის („სპარტაკის“) კონფერენცია, რომელმაც ორგანიზაციას მისცა შემდეგი სახელწოდება: „ახალგაზრდა კომუნისტთა „სპარტაკის“ ორგანიზაცია“.

„სოციალ-დემოკრატ“ № 80, 1919 წ.

აპრილი

7

ქ. ბაქოში გაიხსნა ამიერკავკასიის, კასპიის იჭითა მხარისა და დაღესტნის პროფესიულ კავშირთა ყრილობა. მენშევიკური მთავრობა წინააღმდეგი იყო საქართველოს პროფ. კავშირის მონაწილეობისა; საქართველოდან ესწრებოდა 9 დელეგატი (ბოლშევიკები) გადამწყვეტი და 2—სათათბირო ხმით.

„სოციალ-დემოკრატ“ № 63, 1919 წ.

თბილისის ქალაქის თვითმმართველობის მოსამსახურეთა კავშირის საერთო კრებამ იმსჯელა მუშა-მოსამსახურეთა გაფიცვის შედეგების შესახებ და გაფიცვა დასრულებულად გამოაცხადა.

„სოციალ-დემოკრატ“ № 62, 1919 წ.

7

ქ. ბათუმის პროფესიულ კავშირთა საბჭომ დაადგინა გამოაცხადოს საყოველთაო პოლიტიკური გაფიცვა ნიშნად პროტესტისა ინგლისელების მიერ გაზ. „გოლოს ტრუდას“ დახურვის გამო.

ფონდი № 33ა, საქმე № 439.

ქ. ბათუმის პროფესიული კავშირების საგაფიცვო კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება — ქართულ, რუსულ, სომხურ და თათრულ ენებზე — აპრილიდან ერთდღიანი საყოველთაო გაფიცვის გამოცხადების შესახებ.

ფონდი № 33ა, საქმე № 439.

8

ქ. ბათუმში გამოცხადდა საყოველთაო გაფიცვა „მატუშკაია ვესტის“ დახურვის წინააღმდეგ პროტესტის ნიშნად. ყველა სავაჭროები და დაწესებულებები დაკეტილი იყო მთელ დღეს.

„ერთობა“ № 80, 1919 წ.

თერგის ოლქში საბჭოთა ხელისუფლების დაცემის შემდეგ, საქართველოს სამხედრო გზაზე, ინგუშეთის მხრივ, ღარიალის ციხესა და სადგ. ყაზბეგს შუა, გადმოვიდა ორმოცამდე წითელარმიელი და თერგის ოლქში მომუშავე სხვა საბჭოთა მუშაკი (მათ შორის იყო რამდენიმე ქალი და ბავშვი). მენშევიკური ჯარის პოლკოვნიკმა წერეთელმა ქალები და ბავშვები დააპატიმრა და გაგზავნა თბილისში; საქართველოს მენშევიკური მთავრობის განკარგულებით წითელარმიელები და სხვა მუშაკები გაჩხრიკეს, ჩამოართვეს ფული და სხვ. ნივთები და გადასცეს დენიკინს (31 კაცი). მათი დიდი ნაწილი დენიკინის ბანდებმა დახოცეს.

ფონდი № 33ა, საქმე № 543; „სოციალ-დემოკრატ“ № 64, 1919 წ.

11—16

ქ. თბილისში მიმდინარეობდა საქართველოს პროფესიული კავშირების წარმომადგენელთა ყრილობა. ყრილობას ესწრებოდა ქ. ბაჭოიდან 5 კაცისაგან შემდგარი დელეგაცია ა. ი. მიქოიანის მეთაურობით.

„ეროვნება“ № 84, 85, 90, 1919 წ. „საქ. პროფკავშირთა პირველი ყრილობის ოქმები“, 1919 წ.

13

საქართველოს პროფკავშირთა ყრილობის დილის სხდომაზე ბაქოს პროლეტარიატის სახელით სიტყვით გამოვიდა ა. ი. მიქოიანი, რომელმაც წინადადება მისცა ყრილობას ერთიანი ფრონტის შექმნისა მუშათა კლასის საერთო მტრების წინააღმდეგ საბრძოლველად.

„საქ. პროფკავშირთა პირველი ყრილობის ოქმები“, გვ. 12.

დასრულდა დასავლეთ საქართველოს ხაზინის მოსამსახურეთა გაფიცვა.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 88, 1919 წ.

15

რკინიგზის უბანი ბათუმი—ნატანები, ინგლისელებთან შეთანხმებით, გადავიდა მენშევიკური საქართველოს გამგებლობაში.

ფონდი № 37, საქმე № 546.

20

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა ქ. ბაქოში გამოუშვა მიმართვა მუშებისა, ჯარისკაცებისა და გლეხებისადმი — 8 აპრილს მენშევიკების მიერ დენიკინისათვის 31 საბჭოთა მუშაკის მოლაღატურად გადაცემის გამო.

ფონდი № 33ა, საქმე № 543.

23

გაზ. „იზვესტიაში“ დაიბეჭდა ი. ბ. სტალინის სტატია: „ინგლისის იმპერიალიზმის აგენტების მიერ 26 ბაჭოელი ამხანაგის დახვრეტის გამო“.

„იზვესტია“ № 85, 1919 წ. („კომუნისტი“ № 215, 1937 წ.).

27

გაიხსნა ამიერკავკასიის რესპუბლიკათა წარმომადგენლების კონფერენცია.

„ერთობა“ № 92, „სახალხო საქმე“ № 513, 1919 წ.

28

გამოქვეყნდა რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის წერილი მენშევიკური მთავრობის მიერ 31 საბჭოთა მუშაკის დენიკინისათვის მოლაღატურად გადაცემისა და საქართველოს მშრომელი მასების წინაშე ამ ფაქტის მიჩქმალვის გამო.

„სოციალ-დემოკრატ“ № 64, 1919 წ.

მაისი

1

რ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება: „ამხანაგო მუშებო!“ — პირველმაისობის ჩატარების შესახებ.

ფონდი № 11, საქმე № 2211, ფურც. 14.

ქ. სოხუმში საპირველმაისო დემონსტრაცია ჩატარდა საბჭოთა ხელისუფლებისათვის ბრძოლის ლოზუნგით.

„სოციალ-დემოკრატ“ № 66, 1919 წ.

10

გენ. ტომსონმა აცნობა საქართველოს მენშევიკურ მთავრობას, რომ ბრიტანეთის ჯარი სტოვებს ამიერკავკასიის და მის ნაცვლად მოვა იტალიის ჯარი.

„სახალხო საქმე“ № 524, „ერთობა“ № 103, 1919 წ.

12

ქ. თბილისში ჩამოვიდა იტალიის მისია პოლკოვნიკ გაბას მეთაურობით.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 103, 1919 წ.

13

ქ. თბილისში შესდგა რკინიგზის მთავარი სახელოსნოების, საქონლის სადგურის, რკინიგზის ყველა დაწესებულებათა მუშებისა და აგრეთვე დაბალ მოსამსახურეთა შრავალრიცხოვანი კრება (დაესწრო 1,300-ზე მეტი კაცი). კრებამ განიხილა შრომის სამინისტროს დადგენილება ახალი ტარიფების შესახებ (მუშების 14 კატეგორიად დაყოფა) და სასტიკი პროტესტი გამოსთქვა ამ დადგენილების წინააღმდეგ.

„ვოლნა“ № 11, 1919 წ.

19

გამოქვეყნდა თბილისის მეტყავეთა პროფესიული კავშირის გაერთიანებული კრების საპროტესტო რეზოლუცია — დენიკინისათვის 31 საბჭოთა მოქალაქის მოღალატურად გადაცემის გამო. მოითხოვენ საქონის გამოძიებას და დამნაშავეთა რევოლუციურ სამართალში მიცემას.

„სოციალ-დემოკრატ“ № 67, 1919 წ.

22

წინანდლის მამულში (თელავის მაზრა) გამოცხადდა მუშათა გაფიცვა.

ფონდი № 37, საქმე № 470.

23

გაიხსნა საქართველოს კოოპერაციის წარმომადგენელთა პირველი ყრილობა.

„სახალხო საქმე“ № 541, 1919 წ.

25

შესდგა სატარიფო პალატის პირველი სხდომა.

„მუშათა ცხოვრება“ № 11, 1919 წ.

26 რ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია ქართველი შოვინისტური ინტელიგენციის მიერ — მენშევიკების მეთაურობით — ე. წ. „საქართველოს დამოუკიდებლობის“ წლისთავის დღესასწაულის გამო. პროკლამაციაში განმარტებულია, რომ სინამდვილეში ეს „დამოუკიდებლობა“ არის დამოკიდებულება და კავშირი უცხოეთის იმპერიალისტებთან, მიმართული საბჭოთა რუსეთისა და საქართველოს მუშათა და გლეხთა წინააღმდეგ; ფაქტებით არის მხილებული ქართველი მენშევიკების კონტრრევოლუციური საქმიანობა; პროკლამაცია თავდება შემდეგი ლოზუნგებით: „ძირს ქართველი შოვინისტები! გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს! გაუმარჯოს რეს. სოც. ფედ. საბჭ. რესპუბლიკას!.. გაუმარჯოს მსოფლიო სოციალისტურ რევოლუციას!“.

ფონდი № 33ა, საქმე № 570.

27 შესდგა დებოს და მთავარი სახელოსნოების მუშათა და რკინიგზელთა მრავალრიცხოვანი კრება. მოისმინეს 13 მაისს საერთო კრების მიერ არჩეული დელეგაციის მოხსენება ხელფასის მომატებისა და მუშების კატეგორიებად დაყოფის გაუქმების შესახებ. კრებამ დიდი აღშფოთება გამოსთქვა მთავრობის მიმართ და დაავალა რკინიგზელთა ცენტრალური კავშირის გამგეობას, რათა დადგენილება სისრულეში მოეყვანოს ათი დღის განმავლობაში.

„ეოლნა“ № 11, 1919 წ.

მაისი

მენშევიკებმა სამხრეთ-ოსეთში გაგზავნეს დამსჯელი რაზმი გენერალ ყარაღაშვილისა და გორის სამაზრო კომისიის ქარცივაძის მეთაურობით, გარეკეს ეროვნული საბჭო და შეუღდნენ მოსახლეობის ძარცვას.

„კომუნისტი“ № 131, 1935 წ.

ივნისი

1 შესდგა მენშევიკური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და პროდუქციური საბჭოს სპეციალური თათბირი, საქართველოს მუშათა კლასში ბოლშევიკური გავლენის ზრდასთან დაკავშირებით.

ფონდი № 37, საქმე № 554.

3

მელითონეთა საერთო კრებამ მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუციით დენიკინის წინააღმდეგ ბრძოლის წარმატებით წარმოებისათვის საჭიროდ სცნო ერთიანი რევოლუციური ფრონტის შექმნა; მოითხოვეს რ. კ. პ. (ბ) მთლიანი ლეგალიზაცია და დაპატიმრებული კომუნისტების განთავისუფლება.

„ვოლნა“ № 3, 1919 წ.

შესდგა ფოთის, ნაბაღას და კანოზისკის რაიონის კრება (დაესწრო 150 კაცი). მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუციით კრება ერთსულოვნად მოითხოვს გადამწყვეტი ბრძოლის წარმოებას დენიკინის წინააღმდეგ და საბჭოთა ხელისუფლების დასაცავად.

ასეთივე რეზოლუცია მიიღეს ქ. ფოთის გარნიზონის ჯარისკაცებმა და თავის მხრით განაცხადეს, რომ ისინი მზად არიან ფრონტზე წასასვლელად—დენიკინის კონტრრევოლუციური ბანდების გასანადგურებლად.

„ვოლნა“ № 3, 1919 წ.

5

ქ. თბილისის მუშათა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმმა ბაქოს მუშათა კონფერენციისაგან მიიღო დეპეშა წინადადებით — მოწვეულ იქნას თბილისში ამიერკავკასიის მუშათა ორგანიზაციების საგანგებო ყრილობა დენიკინის წინააღმდეგ ერთიანი ფრონტის შესაქმნელად.

„ვოლნა“ № 1, 18, „ბორბა“ № 142, 1919 წ.

მეტეხის ციხის პატიმრებმა შიშლით გაფიცვა გამოაცხადეს.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 124.

„სახალხო საქმე“ № 546, 1919 წ.

6

არსენალის მუშა-მოსამსახურეთა საერთო კრებამ მიმდინარე მომენტზე მოხსენების მოსმენის შემდეგ მიიღო რეზოლუცია დენიკინის წინააღმდეგ საბრძოლველად ერთიანი ფრონტის შექმნის შესახებ. კრებამ მოითხოვა დაპატიმრებული კომუნისტების განთავისუფლება.

„ვოლნა“ № 5, 1919 წ.

გაიხსნა ამიერკავკასიის რუს მოქალაქეთა მეორე ყრილობა. ყრილობამ მიღებული რეზოლუციით მოუწოდა მშრომელ მასას ამიერკავკასიის ფედერატიული გაერთიანებისა და რევოლუციურ რუსეთთან შეერთებისაკენ.

„ვოლნა“ № 2, 1919 წ.

რ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია: „გაუ-^Vმარჯოს შეუპოვარ ბრძოლას დენიკინის ბანდის წინააღმდეგ“. პროკლამაცია ეხება ამიერკავკასიისთან დენიკინის მოახლოების გამო შექმნილ მდგომარეობას, დენიკინის კავშირს იმპერიალისტებთან, რომელნიც მხარს უჭერენ და ეხმარებიან მას საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ ბრძოლაში. მზილებულია საქართველოს მენშვეიკური მთავრობა, რომელიც ამჯობინებს დენიკინთან მოლაპარაკების წარმოებას; პროკლამაცია მოუწოდებს საქართველოს მუშებს და ყველა მშრომელს — ბაქოს პროლეტარიატის მსგავსად, გადამწყვეტი ბრძოლა აწარმოონ და მოითხოვონ საქართველოს მთავრობისაგან, რათა გამოაცხადოს ბრძოლა დენიკინის წინააღმდეგ.

ფონდი № 33ა, საქმე № 568.

გამოქვეყნდა ცნობა ყოფ. ანანოვის მამულის „ვარციხეს“ (ქუთაისის მაზრა) მუშების გაფიცვის შესახებ. გაფიცვა ეკონომიურ ნიადაგზე მოხდა.

„გარუზია“ № 118, 1919 წ.

8 საკრედიტო დაწესებულებათა მოსამსახურეებმა ეკონომიური ხასიათის მოთხოვნები წარუდგინეს საბანკო კომიტეტს, რომელმაც უარი განაცხადა მათს დაკმაყოფილებაზე.

„ვოლნა“ № 11, 1919 წ.

გაიხსნა ამიერკავკასიის კოოპერატიული დაწესებულებების მოსამსახურეთა ყრილობა. ყრილობაზე მონაწილეობას იღებდნენ ბოლშევიკებიც.

„ვოლნა“ № 27, 1919 წ.

9 ქ. თბილისში გამოვიდა რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის ყოველდღიური ლეგალური ორგანო — გაზეთი „ვოლნა“ № 1.

„ვოლნა“ № 1, 1919 წ.

ფოთის ხე-ტყის მეშებმა მწარმოებლებს წარუდგინეს ცენტრალური საბჭოს მიერ დამტკიცებული ეკონომიური მოთხოვნები და პაუზისათვის მისცეს სამი დღის ვადა.

„ერთობა“ № 144, 1919 წ.

შესდგა პურის საქმის მეშათა საერთო კრება. მიმდინარე მომენტის შესახებ მიღებული რეზოლუციით კრებამ მთავრობისაგან მოითხოვა დენიკინთან ყოველგვარი მოლაპარაკების შეწყვეტა და მოუწოდა ყველას ერთიანი რევოლუციური ფრონტის შექმნისა და გადამწყვეტი ბრძოლისაკენ დენიკინის შავი ბანდების წინააღმდეგ. კრებამ მოიწონა ბაქოს მეშათა კონფერენციის დადგენილება ამიერკავკასიის მეშათა საგანგებო ყრილობის მოწვევის შესახებ.

„ვოლნა“ № 2, 4, 1919 წ.

10

შესდგა ამიერკავკასიის მეშათა დეპუტატების საბჭოების ყრილობის მომწვევი საორგანიზაციო კომისიის სხდომა; მიღებულ იქნა ბაქოს დელეგატების წინადადება ყრილობის მოწვევის შესახებ ივნისის 20-იან რიცხვებში.

„ვოლნა“ № 2, 1919 წ.

ხოშტარიას ქარხნის მეშა-მოსამსახურეთა საერთო კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტის შესახებ და გამოიტანა შემდეგი დადგენილება: 1) მოეთხოვოს საქართველოს მთავრობას — გამოუცხადოს ომი დენიკინს, 2) შესწყდეს ყოველგვარი მოლაპარაკება დენიკინის წარმომადგენლებთან, 3) ბრძოლის დაჩქარებისათვის საჭიროდ იქნას ცნობილი ერთიანი მეშურ-გლეხური ფრონტის შექმნა, რისთვისაც საჭიროა პროლეტარიატის პარტიის ლეგალიზაცია, დაპატიმრებული კომუნისტების განთავისუფლება, 4) მეშათა, გლეხთა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს მოწვევა, რომელიც მიიღებს კონკრეტულ ზომებს ამიერკავკასიის პროლეტარიატის გაერთიანებისათვის. კრებამ მოუწოდა ქ. თბილისის განახლებულ საბჭოს და მთელი საქართველოს პროლეტარიატს, მათთან ერთად მთელი ძალადონით დენიკინის შავი რეაქციის წინააღმდეგ ბრძოლისაკენ.

„ვოლნა“ № 3, 4, 1919 წ.

სამღებრო და სამრეცხო დაწესებულებათა მეშებმა ეკონომიურ ნიადაგზე გაფიცვა გამოაცხადეს.

„ვოლნა“ № 3, 4, 5, 1919 წ.

ფოთის ხე-ტყის სახერხი ქარხნების მუშებმა გაფიცვა გამოაცხადეს ეკონომიურ ნიადაგზე.

„ერთობა“ № 147, 1919 წ.

11

გამოქვეყნდა ბაჭოს მუშათა კონფერენციის მიერ ქ. თბილისში გამოგზავნილი დეპეშა ამიერკავკასიის მუშათა ყრილობის მომწვევ საორგანიზაციო კომისიაში ბაჭოს მუშების წარმომადგენლებად ა. ი. მიქოიანის, გ. თ. სტურუას და სხვ. გამოყოფის შესახებ.

„ვოლნა“ № 2, 1919 წ.

შესდგა მეტყავეთა პროფესიული კავშირის გამგეობის სხდომა. კავშირის წევრებად მუშების ჩაბმის მიზნით კრებამ გამოიტანა დადგენილება სპეციალობის მიხედვით კავშირის წევრების სექციებად დაყოფის შესახებ. თვითეული სექცია ირჩევს თავის ხელმძღვანელ ორგანოს და გზავნის წარმომადგენელს გამგეობაში.

„ვოლნა“ № 10, 1919 წ.

12

გაზ. „ვოლნაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „თეზისები ბურჟუაზიული დემოკრატიისა და პროლეტარიატის დიქტატურის შესახებ“, წაკითხული კომუნისტური ინტერნაციონალის პირველ კონგრესზე.

„ვოლნა“ № 3, 1919 წ. (თბზ., ტ. XXIV, გვ. 7—12).

სოფ. ჯავაში შესდგა კომუნისტური პარტიის პირველი კონფერენცია, რომელმაც დაადგინა საერთო შეიარაღებული აჯანყებისათვის სამზადისის დაწყება. მოეწყო საქ. კ. პ. (ბ) სამხრეთ-ოსეთის საოლქო კომიტეტი.

„კომუნისტი“ № 131, 1935 წ.

13

გაზ. „ვოლნაში“ დაიბეჭდა (დასარული) ვ. ი. ლენინის „თეზისები ბურჟუაზიული დემოკრატიისა და პროლეტარიატის დიქტატურის შესახებ“, წაკითხული კომუნისტური ინტერნაციონალის პირველ კონგრესზე.

„ვოლნა“ № 4, 1919 წ. (თბზ., ტ. XXIV, გვ. 12—15).

დენიკინის შემოსევის საშიშროებასთან დაკავშირებით, ქ. თბილისში, ბათუმში, ფოთსა და სოხუმში მოეწყო მუშათა მიტინგები. თავიანთ რეზოლუციებში მუშები მოითხოვდნენ მთელი ამიერკავკასიის პროლეტარიატისა და რევოლუციური გლეხობის ერთიანი ფრონტის შექმნას დენიკინის წინააღმდეგ.

ფონდი № 37, საქმე № 470.

X შესდგა მბეჭდავთა კავშირის გამგეობისა და საბჭოს რწმუნებულთა გაერთიანებული კრება ახალი ტარიფების პროექტის შესამუშავებლად. არჩეულ იქნა კომისია შვიდი კაცის შემადგენლობით.

„ვოლნა“ № 7, 1919 წ.

14

გამოქვეყნდა კომუნისტური ინტერნაციონალის კონგრესის მიერ მიღებული რეზოლუცია სოციალისტური მიმდინარეობებისა და ბერნის კონფერენციისადმი დამოკიდებულების შესახებ.

„ვოლნა“ № 5, 1919 წ.

15

გაზ. „ვოლნაში“ დასაწყისი ვ. ი. ლენინის მიერ მოსკოვის საბჭოს გაფართოებულ სხდომაზე 1919 წ. 3 აპრილს წაკითხული მოხსენებისა — „საბჭოთა რესპუბლიკის საგარეო და საშინაო მდგომარეობის შესახებ“.

„ვოლნა“ № 6, 1919 წ. (თბზ., ტ. XXIV, გვ. 207—210).

X სახალხო უნივერსიტეტის შენობაში მეტყავეთა პროფკავშირის მიერ მოეწყო სამოქალაქო პანაშვიდი როზა ლუქსემბურგის ხსოვნის აღსანიშნავად.

„ვოლნა“ № 6, 1919 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა დუშეთის აჯანყების საქმის საგანგებო სასა მართლოსათვის გადაცემისა და მოკლე ხანში საქმის გარჩევის დაწყების შესახებ.

„სახალხო საქმე“ № 550, 1919 წ.

შესდგა საქართველოს საბაჟოს მუშა-მოსამსახურეთა პირველი კონფერენცია.

„ერთობა“ № 144, 1919 წ.

16

თბილისის საკრედიტო დაწესებულებათა მოსამსახურეებმა გამოაცხადეს გაფიცვა საბანკო კომიტეტისადმი წარდგენილ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო.

„ვოლნა“ № 7, „ვართობა“ № 131,

„სახალხო საქმე“ № 551, 1919 წ.

ჩოხინოვის სახელოსნოში შესდგა მეტყაფეთა საერთო კრება; კრებამ აირჩია საქარხნო კომიტეტი.

„ვოლნა“ № 9, 1919 წ.

17

გაზ. „ვოლნაში“ დაიბეჭდა გაგრძელება ვ. ი. ლენინის მოხსენებისა მოსკოვის საბჭოს გაფართოებულ სხდომაზე 1919 წ. 3 აპრილს — „საბჭოთა რესპუბლიკის საგარეო და საშინაო მდგომარეობის შესახებ“.

„ვოლნა“ № 7, 1919 წ. (თხზ., ტ. XXIV, გვ. 210—217).

პროფესიულ კავშირთა საბჭოს სამდივნომ განიხილა მრეცხავეებისა და მღებავების გაფიცვის საკითხი, თანაგრძნობა გამოუცხადა მათ და გაფიცულთათვის გაიღო მატერიალური დახმარება 200 მანეთის რაოდენობით.

„ვოლნა“ № 12, 1919 წ.

ამერიკულ ფაბრიკის მქსოველ ქალთა საერთო კრებამ წამოაყენა ეკონომიური მოთხოვნები.

„ვოლნა“ № 9, 1919 წ.

18

გაზ. „ვოლნაში“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის მოხსენებისა მოსკოვის საბჭოს გაფართოებულ სხდომაზე 1919 წ. 3 აპრილს — „საბჭოთა რესპუბლიკის საგარეო და საშინაო მდგომარეობის შესახებ“.

„ვოლნა“ № 8, 1919 წ. (თხზ., ტ. XXIV, გვ. 217—220).

მეტყაფეთა პროფესიული კავშირის გამგეობამ გამოიტანა დადგენილება გაფიცული მრეცხავეებისა და მღებავებისათვის მატერია-

ლური დახმარების გაწევის შესახებ. კავშირის სალაროდან გაღებულ იქნა 2 ათასი მანეთი. მეტყვევთა კავშირი სალამს უგზავნის გაფიცულ ამხანაგებს და მოუწოდებს მათ მედგრად იდგნენ და დაწყებული საქმე მიიყვანონ საბოლოო გამარჯვებამდე.

„ვოლნა“ № 10, „სახალხო საქმე“ № 554, 1919 წ.

მელითონეთა კავშირის გამგეობამ თანაგრძნობა გამოუცხადა გაფიცულ მღებავებსა და მრეცხავებს; საგაფიცო ფონდიდან გაფიცულთა სასარგებლოდ გამოჰყო 1.500 მანეთი.

„ვოლნა“ № 10, „სახალხო საქმე“ № 554, 1919 წ.

19

გაზ. „ვოლნაში“ დაიბეჭდა დასაწყისი ვ. ი. ლენინის მოხსენებისა რუსეთის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) VIII ყრილობაზე 1919 წ. 23 მარტს—„სოფლად მუშაობის შესახებ“.

„ვოლნა“ № 9, 1919 წ. (თბზ., ტ. XXIV, გვ. 158—161).

მელითონეთა პროფესიული კავშირის საერთო კრებამ მოისმინა მოხსენება „დენიკინის შემოტევისა და საბჭოების ყრილობის შესახებ“; მიღებული რეზოლუციით მიესალმება ბაქოს მუშების ინიციატივას ამიერკავკასიის საბჭოების ყრილობის მოწვევის შესახებ, რათა გამოიყოს ხელმძღვანელი ცენტრი დენიკინის წინააღმდეგ რევოლუციური ომის საწარმოებლად.

„ვოლნა“ № 12, 1919 წ.

აფთიაქების მოსამსახურეთა კავშირის გამგეობამ მიმდინარე მომენტის შესახებ მოხსენების მოსმენის შემდეგ ერთხმად მიიღო რეზოლუცია მეფის გენერლის—დენიკინის შავი ბანდების წინააღმდეგ ომის დაუყოვნებლივ გამოცხადების შესახებ; მუშათა და გლეხთა ერთიანი ფრონტის შესაქმნელად აუცილებელ საჭიროებად სცნო მუშათა, გლეხთა და ჯარისკაცთა დეპუტატების არსებული საბჭოს გადარჩევა.

„ვოლნა“ № 14, 1919 წ.

20

გაზ. „ეოლნაში“ დაიბეჭდა გაგრძელება ვ. ი. ლენინის მოხსენებისა რუსეთის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) VIII ყრილობაზე — „სოფლად მუშაობის შესახებ“.

„ეოლნა“ № 10, 1919 წ. (თბზ., ტ. XXIV, გვ. 161—165).

აფთიაქების მოსამსახურეთა პროფესიული კავშირების გამგეობამ გაფიცულ მრეცხავეებსა და მღებავებს აღუთქვა მატერიალური და მორალური დახმარების გაწევა; გაფიცულთა სასარგებლოდ გადასდო 300 მან.

„ეოლნა“ № 1, 1919 წ.

გამოქვეყნდა საქართველოს და აზერბაიჯანის შორის დადებული სამხედრო ხელშეკრულება.

„სახალხო საქმე“ № 554, 1919 წ.

21

გაზ. „ეოლნაში“ დაიბეჭდა გაგრძელება ვ. ი. ლენინის მოხსენებისა რუსეთის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) VIII ყრილობაზე — „სოფლად მუშაობის შესახებ“.

„ეოლნა“ № 11, 1919 წ. (თბზ., ტ. XXIV, გვ. 165—168).

22

გაზ. „ეოლნაში“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის მოხსენებისა რუსეთის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) VIII ყრილობაზე — „სოფლად მუშაობის შესახებ“.

„ეოლნა“ № 12, 1919 წ. (თბზ., ტ. XXIV, გვ. 168—171).

„ნემსის პროლეტარების“ პროფესიული კავშირის საერთო კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტის შესახებ და მიღებული რეზოლუციით მოითხოვა მთავრობისაგან გადამწყვეტი ზომების მიღება დენიკინის შავი ბანდების წინააღმდეგ. მიესალმებოდა ბაქოს მუშათა კონფერენციის წინადადებას — მოწვეულ იქნას ამიერკავკასიის მუშათა და გლეხთა კონფერენცია დენიკინის წინააღმდეგ.

ბრძოლის მიზნით ერთიანი ფრონტის შესაქმნელად. მოუწოდებენ ყველა პროლეტარულ ორგანიზაციებს — მონაწილეობა მიიღონ კონფერენციის დაუყოვნებლივ მოწვევაში.

„ვოლნა“ № 13, 1919 წ.

ქ. სოხუმში შესდგა პროფკავშირების წევრთა საერთო კრება — დენიკინის წინააღმდეგ რევოლუციური ომის საწარმოებლად ერთიანი ფრონტის შექმნის შესახებ. მიღებულ იქნა ბოლშევიკების მიერ წარდგენილი რეზოლუცია.

ფონდი № 37, № საქმე № 383.

ქ. თბილისში ჩამოსულს ბაქოს მუშათა კონფერენციის წარმომადგენლებს განუცხადეს: აღმასკომის ბიურო ვერავითარ დასკვნამდე ვერ მივიდა, და ამიერკავკასიის მუშათა ყრილობის მოწვევაზე საბოლოო დადგენილებას გამოიტანს საბჭო, რომლის სხდომა უახლოეს დღეებში შესდგებაო.

„ვოლნა“ № 13, 1919 წ.

შესდგა გაზეთების გამყიდველთა საერთო კრება. განხილულ იქნა შრომის მძიმე პირობების საკითხი (დღე-ღამეში 18 საათი მუშაობა და სხვ.); გადასწყდა პროფესიული კავშირის დაარსება. არჩეულ იქნა საორგანიზაციო კომისია.

„ვოლნა“ № 14, 1919 წ.

24

გაზ. „ვოლნაში“ დაიბეჭდა რუსეთის კომუნისტური პარტიის VIII ყრილობის მიერ მიღებული რეზოლუციები: „საშუალო გლეხებისადმი დამოკიდებულების შესახებ“, დაწერილი ვ. ი. ლენინის მიერ, და „პოლიტიკური პროპაგანდისა და კულტურულ-განმანათლებელი მუშაობის შესახებ სოფლად“.

„ვოლნა“ № 13, 1919 წ. (თბზ., ტ. XXIV, 33. 173—175, 707—709).

გამოქვეყნდა ახალგაზრდათა კომუნისტური ორგანიზაციის — „სპარტაკის“ საერთო კრების რეზოლუცია მიმდინარე მომენტზე; მოუწოდებენ მთელ მშრომელ ახალგაზრდობას დენიკინის შავი ბანდების წინააღმდეგ შეუპოვარი ბრძოლისაკენ. რეზოლუცია თავდება

შემდეგი ლოზუნგებით: „ძირს დენიკინი! გაუმარჯოს რევოლუციურ ბრძოლას დენიკინის წინააღმდეგ! გაუმარჯოს ამიერკავკასიის მუშათა და გლეხთა საბჭოების ყრილობას“.

„ვოლნა“ № 13, 1919 წ.

25

გამოქვეყნდა ამიერკავკასიის მუშათა ყრილობის მომწვევი საორგანიზაციო კომისიის წევრების—ა. ი. მიქოიანისა და გ. თ. სტურუას დებუმა, გაგზავნილი ბაქოში მუშათა კონფერენციის პრეზიდიუმის სახელზე, იმის შესახებ, რომ თბილისის აღმასკომის ბიუროს არ გამოუტანია გადაწყვეტილება ყრილობის მოწვევის შესახებ.

„ვოლნა“ № 14, 1919 წ.

26

გამოქვეყნდა „კომუნისტური ინტერნაციონალის მანიფესტი მთელი ქვეყნის პროლეტარიატის მიმართ“.

„ვოლნა“ № 15, 1919 წ.

სახალხო სახლში შესდგა ქ. თბილისის მუშათა დებუტატების შენევიკური საბჭოს გაფართოებული სხდომა ამიერკავკასიის მუშათა ყრილობის მოწვევის საკითხზე. ბაქოს პროლეტარიატის სახელით სიტყვებით გამოვიდნენ ა. ი. მიქოიანი და გ. თ. სტურუა. საბჭომ უარყო ამიერკავკასიის მუშათა ყრილობის მოწვევა და უარი სთქვა ბაქოს პროლეტარიატის წინადადებაზე დენიკინის წინააღმდეგ ერთიანი ფრონტის შექმნის შესახებ.

„ვოლნა“ № 18, „რაბოჩი“ № 1,
„ფროთობა“ № 141, 142, 1919 წ.

27

შესდგა დეპოს და მთავარი სახელოსნოების მუშათა გრანდიოზული მიტინგი. მიტინგზე ბაქოს პროლეტარიატის სახელით გამოვიდა ა. ი. მიქოიანი, რომელმაც მოუწოდა დენიკინის წინააღმდეგ რევოლუციური ომის ორგანიზებისაკენ.

ფონდი № 37, საქმე 616.

ბრიტანეთის შეიარაღებული ძალების სარდალმა ამიერკავკასიაში ე. კორნმა წინადადება მისცა საქართველოს შენევიკურ მთავრობას—თავი შეიკავოს ყოველგვარი აგრესიული მოქმედებისაგან მო-

ხალისეთა არმიის წინააღმდეგ, იმოქმედოს დენიკინთან შეთანხმებით, მიაწოდოს მოხალისეთა ჯარს ნავთი და სანოვაგე.

ფონდი № 37, საქმე № 546.

28

სახალხო უნივერსიტეტის დარბაზში მოეწყო გრანდიოზული მიტინგი (თავმჯდომარეობდა გ. თ. სტურუა). მიტინგზე ა. ი. მიქოიანმა წაიკითხა მოხსენება: „დენიკინის საფრთხე და ამიერკავკასიის რესპუბლიკები“. მომხსენებელმა ამხილა საქართველოს მთავრობა, რომელიც უკავშირდება ინგლისის იმპერიალიზმს, ჩაშალა ამიერკავკასიის მუშათა ყრილობა და მოლაპარაკებას აწარმოებს დენიკინთან. მიქოიანმა მოუწოდა საქართველოს მშრომელ მასებს მენშევიკური მთავრობის დამხობისა და საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისაკენ.

„ერთობა“ № 143, 1919 წ.

ქ. თბილისში მენშევიკებმა მოახდინეს კომუნისტების ჩხრეკა და დაპატიმრება; გაჩხრიკეს და დაპატიმრეს აგრეთვე მუშათა ორგანიზაციის წარმომადგენლები და ბაქოს პროლეტარიატის დელეგატები, რომელნიც ჩამოსულნი იყვნენ ამიერკავკასიის კონფერენციაზე.

„რახოზი“ № 1, 1919 წ.

29

გაზ. „ვოლნაში“ დაიბეჭდა დასაწყისი რუსეთის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) პროგრამისა (პროგრამა მიღებული იყო პარტიის VIII ყრილობაზე 1919 წ. 22 მარტს).

„ვოლნა“ № 18, 1919 წ.

მეტყველთა კავშირის საერთო კრებაზე დენიკინის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხის შესახებ მოხსენებით გამოვიდა ა. ი. მიქოიანი; კრებამ გამოიტანა საპროტესტო რეზოლუცია მენშევიკების მიერ ამიერკავკასიის მუშათა ყრილობის ჩაშლის გამო. მიმდინარე მომენტის შესახებ ბოლშევიკების წინადადებით მიიღეს რეზოლუცია, სადაც ჰკიცხავდნენ მენშევიკურ მთავრობას და თბილისის საბჭოს, რომელნიც „დენიკინთან აშკარა შეთანხმებისა და ინგლისის გენერლების წინაშე ნამდვილი ლაქიობის გზას დაადგნენ“. მოითხოვეს თბილისის საბჭოს გადარჩევა; საღამო უძღვენეს ბაქოს პროლეტარიატს და სრული დახმარება აღუთქვეს მას მთელი ამიერკავკასიის მუშათა გაერთიანებისა და მუშათა ყრილობის მოწვევის საქმეში.

„რახოზი“ № 1, 1919 წ.

30

შინაგან საქმეთა მინისტრის განკარგულებით გაჩაბრეკეს ბოლშე-
ვიკურ გაზეთ „ვოლნას“ რედაქცია და სტამბა. აწყობილ ნომერს
კონფისკაცია უყვეს და გაზეთი დაბურეს; დააპატიმრეს რედაქციის
წევრები.

ფონდი № 44, საქმე № 18, ფურც. 19;
„რაბოჩი“ № 1, „ერთობა“ № 145,
„ტრუზია“ № 139, 1919 წ.

ივნისი

რ.კ.პ. (ბ) თბილისის კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია ყველა
მუშებისადმი — ამიერკავკასიასთან, მისი დაპყრობის მიზნით, დენი-
კინის ბანდების მოახლოების გამო, პროკლამაციაში განმარტებულია
მსოფლიო იმპერიალიზმის კავშირი დენიკინთან საბჭოთა რუსეთის
წინააღმდეგ ბრძოლაში და მხილებულია საქართველოს მენშევიკური
მთავრობის მერყევი პოლიტიკა, რომელიც სამსახურს უწევს საერთა-
შორისო კონტრრევოლუციას. პროკლამაცია მოუწოდებს საქართვე-
ლოს მშრომელ მასებს ერთიანი ფრონტის შექმნისა და შეუპოვარი
ბრძოლისაკენ დენიკინის წინააღმდეგ.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

რ.კ.პ. (ბ) გურიის ცენტრალურმა კომიტეტმა გამოუშვა მოწო-
დება „გურიის მიწის მუშა გლეხაკობას“, რათა დაირაზმნენ ბოლ-
შევიკური დროშის ქვეშ და მოითხოვონ დაუნდობელი ბრძოლის
წარმოება დენიკინის შავი ბანდების წინააღმდეგ.

ფონდი № 11, საქმე № 2272, ფურც. 90.

ივლისი

1

ეკონომიურ ნიადაგზე გაიფიცნენ მთავარი საავტომობილო სახე-
ლოსნოს მომუშავენი.

„საბალზო საქმე“ № 571, 1919 წ.

გაიხსნა საქართველოს ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურეთა მეო-
რე ყრილობა.

„საბალზო საქმე“ № 573, „ტრუზია“
№ 140, 1919 წ.

2-3

✓ რ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია ქართულ და რუსულ ენებზე: „ქალ. თბილისის ყველა მუშებს და ჯარისკაცებს“—მენშევიკების მიერ აშიერკავკასიის მუშათა ყრილობის ჩაშლის, დენიკინთან საიდუმლო მოლაპარაკების წარმოებისა და კომუნისტების წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერების გამო.

ფონდი № 44, საქმე 18, ფურც. 19.

3

რ.კ.პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია: „საქართველოს ყველა მუშებს, გლეხებს და ჯარისკაცებს“, რომელშიც მხილებულია, თუ რატომ ჩაშალა მენშევიკებმა მთავრობამ აშიერკავკასიის მუშათა დეპუტატების საბჭოების ყრილობის მოწვევის საქმე, აგრეთვე განმარტებულია ბოლშევიკურ გაზეთ „ვოლნას“ დახურვისა და რეპრესიების გაძლიერების მიზეზები.

ფონდი № 44, საქმე № 18, ფურც. 18.

გამოვიდა ყოველდღიური ბოლშევიკური გაზეთი „რაბოჩი“ № 1, სადაც დაიბეჭდა გაგრძელება რ. კ. პ. (ბ) პროგრამისა, რომელიც მიღებულ იქნა პარტიის VIII ყრილობაზე 1919 წ. 22 მარტს.

„რაბოჩი“ № 1, 1919 წ.

✓ გამოქვეყნდა ცნობა, რომ თბილისში, ქუთაისში, სამტრედიიაში, ფოთში და საქართველოს სხვ. ქალაქებში მენშევიკებმა განხორციელეს დააპატიმრეს ბოლშევიკები: მიხა ცხაკაია, ვანო სტურუა და სხვ.

„რაბოჩი“ № 1, 1919 წ.

დასრულდა საკრედიტო დაწესებულებათა მოსამსახურეების გაფიცვა—წარდგენილ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაკმაყოფილების გამო. გრძელდება გაფიცვა მხოლოდ ხანგრძლივი კრედიტის სააღდგომამულო და აგრეთვე ქალაქის საკრედიტო საზოგადოების ბანკში.

„სახალხო საქმე“ № 567, „გრუზია“ № 140, 141, 1919 წ.

4

გაზ. „რაბოჩიში“ დაიბეჭდა გაგრძელება რ. კ. პ. (ბ) პროგრამისა, რომელიც მიღებულ იქნა პარტიის VIII ყრილობაზე 1919 წ. 22 მარტს.

„რაბოჩი“ № 2, 1919 წ.

თბილისის მთავარ სახელოსნოში შესდგა მუშათა მიტინგი (დაესწრო 500-მდე მუშა). მიტინგზე მოხსენებით გამოვიდნენ ა. ი. მიქოიანი და გ. თ. სტურუა.

„ერთობა“ № 163, 1919 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა ფოთის ხე-ტყის ქარხნის მუშების მიერ გაფიცვის გამოცხადების შესახებ. X

„სახალხო საქმე“ № 566, 1919 წ.

შესდგა ქუთაისის ქალაქის თვითმმართველობის მუშების კრება (დაესწრო 120 კაცი); კრება პროტესტს უცხადებს მენშევიკურ მთავრობას მუშათა წარმომადგენლებისა და პროფესიული კავშირის გამგეობის წევრთა დაპატიმრების გამო და მოითხოვს მათ განთავისუფლებას. X

ფონდი № 37, საქმე № 383.

მთავრობის განკარგულებით დაიხურა ბოლშევიკური გაზეთი „რაბოჩი“. V

„გარეზია“ № 14, 1919 წ.

7

გამოქვეყნდა გაგრძელება რუსეთის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) VIII ყრილობის რეზოლუციებისა საორგანიზაციო საკითხებზე, —თავი: „პარტიასა და საბჭოების შორის დამოკიდებულების შესახებ“.

„სოციალ-დემოკრატია“ № 74, 1919 წ.

ახალგაზრდა კომუნისტთა ორგანიზაცია „სპარტაკის“ დროებითმა ცენტრალურმა და თბილისის კომიტეტებმა გამოუშვეს მოწოდება: „მთელი საქართველოს მუშებს, მშრომელთ, გლეხებს და ჯარისკაცებს*—მენშევიკური მთავრობისა და დენიკინის კავშირის, მათ მიერ დენიკინისათვის ხელისშეწყობისა და კომუნისტების წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერების გამო; მოუწოდებს ბრძოლისაკენ საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დასამყარებლად.

ფონდი № 33ა, საქმე № 576.

8

ქ. ბაქოს „ნემსის პროლეტარების“ პროფესიული კავშირის საერთო კრებამ მისალმება გამოუგზავნა ქ. თბილისის „ნემსის პროლეტარების“ კავშირის მუშებს, რომელშიც ნათქვამია, რომ ყოველ ღონეს იხმარენ ამიერკავკასიის პროლეტარიატის გასაერთიანებლად და ერთიანი ფრონტის შესაქმნელად მუშათა კლასის გარეშე და შინაური მტრების წინააღმდეგ; მისალმება თავდება შემდეგი სიტყვებით: „გაუმარჯოს ამიერკავკასიის პროლეტარიატის განუყოფელ ოჯახს და მის გაერთიანებას საბჭოთა რუსეთთან!“.

„რაზობი პეტ“ № 1, 1919 წ.

12

დასრულდა ქალაქის საკრედიტო საზოგადოების მოსამსახურეთა გაფიცვა, წაყენებულ მოთხოვნათა დაკმაყოფილების გამო.

„საბაღხო საქმე“ № 574, 1919 წ.

15

დასრულდა თბილისის საადგილმამულო ბანკის მოსამსახურეთა გაფიცვა.

„საბაღხო საქმე“ № 577, 1919 წ.

17

შესდგა მთავარი სახელოსნოების მუშათა მიტინგი (დაესწრო 2,500-მდე მუშა); მიტინგზე სიტყვით გამოვიდა გ. თ. სტურუა.

„ერთობა“ № 163, 1919 წ.

გრძელდება თბილისის სამრეცხაოების მომუშავეთა და მღებავთა გაფიცვა—სამრეცხაოთა პატრონების მიერ გაფიცულთა მოთხოვნების დაკმაყოფილებაზე უარისთქმის გამო

„საბაღხო საქმე“ № 577, „გრუზია“
№ 151, 1919 წ.

19

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ თბილისის საგუბერნიო საპყრობილეში მოთავსებულმა ტუსაღმა ბოლშევიკებმა, რიცხვით 19 კაცმა, გაზეთ „მოლოტს“ (ბაქოში) გაუგზავნა წერილი, რომელშიც აღწერილია ციხის აუტანელი პირობები. ტუსაღები პროტესტს აცხადებენ და მოითხოვენ გარკვეული ბრალდების წაყენებას ან განთავისუფლებას.

„საბაღხო საქმე“ № 579, 1919 წ.

შესდგა სტამბის მუშათა პროფესიული კავშირის საზოგადოებრივი კრება ტარიფისა და სალიკვიდაციო ფულის შესახებ.

„სახალხო საქმე“ № 581, 1919 წ.

23

რ.კ.პ. (ბ) ხაშურის რკინიგზის ორგანიზაციის საერთო კრებამ გამოიტანა საპროტესტო დადგენილება ამიერკავკასიაში დენიკინის აგენტების თარეშის გაზო; მოითხოვს უსასუიკესი ზომების მიღებას და გადამწყვეტი ბრძოლის წარმოებას დენიკინის წინააღმდეგ; მოითხოვს ამიერკავკასიის პროლეტარიატისა და ღარიბი გლეხაკობის ყრილობის სასწრაფოდ მოწვევას და კომუნისტების წინააღმდეგ რეპრესიების შეწყვეტას.

„მუშათა ბიულეტენი“ № 4, 1919 წ.

26

ქ. ბათუმის პროფესიული კავშირების გამგეობათა, მოსამსახურეთა და მუშათა კომიტეტების კონფერენციამ მიმდინარე მომენტის შესახებ მიიღო ბოლშევიკური რეზოლუცია.

„რაბოჩი პუტ“ № 1, 1919 წ.

31

შესდგა სატარიფო პალატის სხდომა, რომელმაც უყურადღებოდ დასტოვა სტამბის მუშების მოთხოვნები ხელფასის მომატებისა და პირველი ივლისიდან ახალი ტარიფების ძალაში შესვლის შესახებ, რამაც გამოიწვია სტამბის მუშების პროტესტი.

„სახალხო საქმე“ № 591, 1919 წ.

ქ. თბილისში ჩამოვიდა დენიკინის წარმომადგენელი, გეხეგალი ნ. ნ. ბარათოვი — „საქართველოსა და მოხალისეთა არმიის შორის ნორმალური პოლიტიკური ურთიერთობის დასამყარებლად“.

ფონდი № 13, საქმე № 109, ფურც. 101.

ივლისი — ივლისი

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა ქ. ბაქოში გამოსცა მიმართვა — „მთელი კავკასიის მშრომელ მასებს“, რომელშიც გაშუქებულია კავკასიისა და ამიერკავკასიაში შექმნილი მდგომარეობა; აღნიშნულია, რომ ამიერკავკასიაში დარაზმული კონტრრევოლუცია, ქართველი მენშევიკების მეთაურობით, რეალურ დახმარებას უწყევს საერთაშორისო იმპერიალიზმსა და მეფის გენერლებს საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ ბრძოლაში. მოუწოდებს საქართველოს, აზერბაიჯანისა და სომხეთის მშრომელ მასებს — მჭიდროდ შეკავშირდნენ და

დაირაზმონ დენიკინის შავი ბანდების წინააღმდეგ საბრძოლველად, საოკუპაციო ჯარებისაგან გასანთავისუფლებლად, ამიერკავკასიის კონტრრევოლუციურ მთავრობათა დასამხობად და საბჭოთა ხელისუფლების დასამყარებლად.

ფონდი 37, საქმე № 612.

ივლისი

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია საქართველოს ყველა მუშების, გლეხებისა და ჯარისკაცების მიმართ, სათაურით: „ქართველი მენშევიკების საქმიანობა“. პროკლამაციაში მზილებულია საქართველოს მენშევიკური მთავრობა, როგორც ბურჟუაზიული მთავრობა, რომელიც უკვე აშკარად იცავს კაპიტალისტებისა და მემამულეების ინტერესებს, წინააღმდეგ მუშებისა და გლეხებისა (მუშათა, აგრარული და სხვ. საკითხები). პროკლამაცია მოუწოდებს ბრძოლისაკენ მთელი ხელისუფლების გადასასვლელად სოციალისტური პროლეტარიატისა და უღარიბესი გლეხობის ხელში.

ფონდი 33 ა, საქმე № 541.

აგვისტო

1

გამოვიდა „ნემსის პროლეტარების“ პროფესიული კავშირის ყოველდღიური ორგანო, ბოლშევიკური გაზეთი „რაბოჩი პუტ“ № 1, რომელშიც გამოქვეყნდა კომუნისტური ინტერნაციონალის აღმასრულებელი კომიტეტის ბიუროს მიერ რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის სახელზე გამოგზავნილი მისალმება.

„რაბოჩი პუტ“ № 1, 1919 წ.

3

თბილისის სტამბის მუშათა პროფესიული კავშირის საზოგადო კრებამ იმსჯელა ახალი ტარიფის შესახებ. წინადადება მისცა სატარიფო პალატას შესცვალოს თავისი გადაწყვეტილება, წინააღმდეგ შემთხვევაში კავშირის გამგეობას დაეცალა იმოქმედოს დამოუკიდებლად.

„სახალხო საქმე“ № 593, 1919 წ.

6

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ საქართველოს და აზერბაიჯანის მთავრობებმა თხოვნით მიმართეს ინგლისის სარდლობას, რათა არ

გაიყვანონ ინგლისის ჯარები და დასტოვეს ორივე რესპუბლიკის საზღვრებში ის სამხედრო ნაწილები, რომლებიც ამჟამად აქ იმყოფებიანო.

„ერთობა“ № 174, „ბორობა“ № 174, 1919 წ.

10

სწარმოებს საიდუმლო მოლაპარაკება მენშევიკურ მთავრობასა და დენიკინის წარმომადგენელ გენერალ ნ. ნ. ბარათოვს შორის.

ფონდი № 13, საქმე № 109, ფურც. 102.

19

შესდგა ბოლშევიკური ორგანიზაციების თბილისის საგუბერნიო კონფერენცია. განხილულ იქნა საყოველთაო შეიარაღებული აჯანყების მომზადების საკითხი. კონფერენციამ აირჩია სამხედრო-ტექნიკური კომისია აჯანყების მოწყობის ორგანიზებისათვის.

„ერთობა“ № 246, 1919 წ.

20

შესდგა ფოთის ბოლშევიკური ორგანიზაციების კონფერენცია (დაესწრო 45 დელეგატი). დღის წესრიგი: 1) საერთაშორისო მდგომარეობა, 2) არჩევნები და 3) მიმდინარე საკითხები. არჩეულ იქნა კომიტეტი 11 კაცის შემადგენლობით.

ფონდი № 36, საქმე № 319.

21

გამოვიდა ბოლშევიკური ორგანოს — „მუშათა ბიულეტენის“ № 4.

„მუშათა ბიულეტენი“ № 4, 1919 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ თბილისის საქალაქო მილიციის საზოგადო კრებამ დაადგინა წარუდგინოს მოთხოვნები ქალაქის გამგეობას — მილიციელთა ეკონომიური მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და და პროფესიული უფლებების შესახებ, და თუ ქალაქის გამგეობა წარუდგენილ მოთხოვნებს სამი დღის განმავლობაში არ დააკმაყოფილებს, გამოცხადდეს მილიციის გაფიცვა; არჩეულ იქნა საგაფიცო კომიტეტი. ამავე დღეს თავის სხდომაზე ქალაქის გამგეობამ უარი განაცხადა მათი მოთხოვნების დაკმაყოფილებაზე.

„სახალხო საქმე“ № 605, 608, 1919 წ.

14. ს. ბერიძე

22

✓ მოსკოვიდან თბილისში რადიო-ტელეგრაფით გადმოცემულ იქნა რ. ს.-ფ. ს. რ. საგარეო საქმეთა სახალხო კომისრის მოწოდება: „აზერბაიჯანის, დაღესტნისა და საქართველოს მუშების და გლეხების მიმართ!“ — კავკასიის საზღვრებთან მეფის გენერალ დენიკინის მოახლოების გამო; მოწოდებაში აღნიშნულია, რომ მმართველი წრეები შეთანხმებას აპირებენ დენიკინთან; განმარტებულია, თუ რა მიზნით შოღის დენიკინი, და ბაზგასმულია მის წინააღმდეგ ბრძოლის აუცილებლობა.

მენშევიკურმა მთავრობამ საბჭოთა რუსეთის ეს მოწოდება დაუმალა და არ გააცნო საქართველოს მშრომელ მასებს.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

23

საგანგებო რაზმმა დიდი ეანქის ქუჩაზე — მულდუს-აკოფოვის სტამბაში აღმოაჩინა ხუთი ფუთი ბოლშევიკური ლიტერატურა და პროკლამაციები — ყველა ადგილობრივ ენებზე. სტამბა დახურეს და სტამბის პატრონი დააპატიმრეს.

„სახალხო საქმე“ № 608, „ერთობა“ № 188, 1919 წ.

✓ საქართველოს, სომხეთისა და აზერბაიჯანის ე. წ. „სამშვიდობო დელეგაციებმა“ განცხადებით მიმართეს „მოკავშირე და მეგობარ სახელმწიფოთა უზენაეს საბჭოს“ — ამიერკავკასიაში ინტერვენტთა ჯარების დატოვების შესახებ.

ფონდი № 37, საქმე № 546.

რ. კ. პ. (ბ) თბილისის საგუბერნიო კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია: „ქართველი მენშევიკები და ფრონტის პროლეტარული დღე“.

ფონდი № 33ა, საქმე № 561.

სექტემბერი

5

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ინგლისელები რჩებიან ამიერკავკასიაში მოკავშირეთა სხვა ჯარების შემოსვლამდე.

„სახალხო საქმე“ № 620, 1919 წ.

11

გაიხსნა საქართველოს რესპუბლიკის ერობათა წარმომადგენლების მეორე ყრილობა.

„ეროთბა“ № 202, 207, 1919 წ.

13

მენშევიკების ჯალათებმა ვერის დაღმართზე მოჰკლეს ბოლშევიკი არკადი ელბაქიძე.

ფონდი № 45, საქმე № 5588, ფურც. 74;

„საბაღო საქმე“ № 627, 628, 632, 1919 წ.

18

საქართველოს რკინიგზის მთელს ხაზზე გამოცხადდა სამხედრო წესები.

„ეროთბა“ № 216, „საბაღო საქმე“

№ 633, 1919 წ.

20

სოფ. ჯავაში გაიხსნა სამხრეთ-ოსეთის VIII ეროვნული ყრილობა.

„ეროთბა“ № 243, 1919 წ.

22

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა „განცხადება“ მენშევიკური მთავრობის მიერ ყალბი ხმების გავრცელებისა და ბოლშევიკების წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერების გამო. განცხადებაში ნათქვამია, რომ ბოლშევიკური პარტიის წევრთა ყოველგვარი მკვლელობა მთავრობის აგენტების ან მენშევიკური პარტიის წევრთა მიერ — განხილული იქნება როგორც თეთრი ტერორი და რომ თავის დასაცავად პარტია სათანადო ზომებს მიიღებს.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 537.

ქ. ბაქოში გაიხსნა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის ამიერკავკასიის ორგანიზაციების პირველი ყრილობა. ყრილობაზე აირჩიეს საოლქო კომიტეტი და გამოიტანეს გადაწყვეტილება ამიერკავკასიის ყველა კომკავშირული ორგანიზაციების ორგანიზაციული გაერთიანების შესახებ რუსეთის ახალგაზრდობის კომუნისტურ კავშირთან.

ფონდი № 37, საქმე № 610.

გაზ. „სოციალ-დემოკრატში“ (რუსულ ენაზე) დაიბეჭდა სამგლო-
ვიარო სტატიები და მამხილებელი საბუთები ინგლისის იმპერია-
ლიზმის აგენტების მიერ ბაქოს 26 კომუნარის მუხანათური დახვერ-
ვის წლისთავის გამო.

„სოციალ-დემოკრატ“ № 83, 1919 წ.

27

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება
„შრომელ მასებს“—მენშევიკების მიერ არკადი ელბაქიძის მოკვლის
გამო.

ფონდი № 33ა, საქმე № 540.

სექტემბერი.

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება
„შრომელ მასებს“—საქართველოს და აზერბაიჯანის კონტრრევო-
ლუციური მთავრობების მიერ დენიკინთან მჭიდრო კავშირის დამყა-
რებისა და კომუნისტების წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერების
გამო.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა კიდევ გამოუშვა
მოწოდება „შრომელ მასებს“—მენშევიკებსა და დენიკინს შორის
მჭიდრო კავშირის დამყარებისა და კომუნისტების წინააღმდეგ რე-
პრესიების გაძლიერების გამო. მოწოდება თავდება შემდეგი ლოზუნ-
გებით: „ძირს ხალხის ყველა მტრები და მოღალატენი! ძირს დენი-
კინის კონტრრევოლუცია! ძირს ბურჟუაზიის დიქტატურა, გაუმარ-
ჯოს მუშების და გლეხების რევოლუციას! გაუმარჯოს საბჭოთა
მთავრობას კავკასიაში! გაუმარჯოს კომუნისტებს!“

ფონდი № 33 ა, საქმე № 539.

შესდგა ბოლშევიკების ქუთაისის საგუბერნიო კონფერენცია:
კონფერენციამ აირჩია სამხედრო-ტექნიკური კომისია აჯანყების მოწ-
ყობის ორგანიზებისათვის.

„ერთობა“ № 246, 1919 წ.

ოქტომბერი

3

სოფ. ხიდისთავში (გურია) მენშევიკებმა დააპატიმრეს ადგილობრივი ბოლშევიკური კომიტეტი.

„ეროთობა“ № 298, 1919 წ.

6

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოსცა რ. ს. ფ. ს. რ. საგარეო საქმეთა სახალხო კომისრის მოწოდება: „აზერბაიჯანის, დაღესტნისა და საქართველოს მუშების და გლეხების მიმართ“, რომელიც გადმოცემული იყო ტელეგრაფით 22 აგვისტოს და მენშევიკურმა მთავრობამ დაუშალა საქართველოს მშრომელ მასებს.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

ღუშეთის მაზრაში დააპატიმრეს შეიარაღებული აჯანყების მოსამწყობად თბილისის ბოლშევიკური ორგანიზაციიდან მივლინებული პროპაგანდისტები და მოათავსეს საგუბერნიო ციხეში.

„ეროთობა“ № 282, 1919 წ.

ქ. თბილისში მენშევიკებმა დააპატიმრეს საშა გეგეჭკორი.

ფონდი № 51, საქმე № 12 ფურც. 2-4.

8

ქ. თელავში მენშევიკებმა დააპატიმრეს ბოლშევიკური კომიტეტი, აღმოაჩინეს მრავალი პროკლამაცია და ბროშურა ქართულ, რუსულ-სომხურ და თურქულ ენებზე.

„ეროთობა“ № 234, 1919 წ.

9

ქ. თბილისში გაიხსნა ამიერკავკასიის კოოპერატივთა წარმომადგენლების მეხუთე ყრილობა.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 229,
„ეროთობა“ № 231, 232, 1919 წ.

12

ქ. ახალციხეში დაარსდა ლითონზე მომუშავეთა პროფესიული კავშირი.

„მუშათა ცხოვრება“ № 1, 1920 წ.

18

ქ. თელავში დაპატიმრებულ იქნა ბოლშევიკთა სამხარო კონფერენცია.

„ეროვნება“ № 246, „სახალხო საქმე“ № 665, 1919 წ.

19

ქ. თელავში მოწინავე ბოლშევიკთა კრებამ თბილისის ბოლშევიკური ორგანიზაციის დახმარებით შეიმუშავა აჯანყების მოწყობის გეგმა.

„ეროვნება“ № 255, 1919 წ.

20

დუშეთის მაზრის ბოლშევიკთა ჯგუფის კრებამ თბილისის ბოლშევიკური ორგანიზაციის ხელმძღვანელობით გამოიმუშავა 24 ოქტომბრისათვის აჯანყების მოწყობის გეგმა.

„ეროვნება“ № 282, 1919 წ.

21

დაპატიმრეს რამდენიმე ბოლშევიკი, რომელთაც აღმოაჩნდათ თბილისის რუკა აჯანყებისათვის ხელმძღვანელობის გასაწყვად.

„ეროვნება“ № 246, „სახალხო საქმე“ № 645, 1919 წ.

23

ქ. ფოთში მოხდა ადგილობრივი ბოლშევიკების საიდუმლო კრება, რომელზედაც გადაწყდა აჯანყების მოწყობა ძალაუფლების ხელში ასაღებად. შეიპყრეს მეთაურები, აჯანყების მოწყობაში მონაწილეობის მიღებისათვის დააპატიმრეს 100-მდე კაცი. მთავრობის განკარგულებით დაიხურა მეზღვაურთა პროფესიული კავშირი.

„ეროვნება“ № 246, „სახალხო საქმე“ № 665, 1919 წ.

გაიხსნა რკინიგზის მუშა-მოსამსახურეთა დელეგატების მეორე ყრილობა.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 241, „ეროვნება“ № 243, 1919 წ.

ქ. თელავში მენშევიკურმა შტაბმა დააპატიმრა აჯანყების მოწყობის ორგანიზატორები.

„ეროვნება“ № 246, 255, 1919 წ.

24

ლაგოდებში ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით მოეწყო გლეხთა შეიარაღებული აჯანყება. აჯანყებულებმა დაიკავეს ფოსტა-ტელეგრაფი, სათემო თვითმმართველობა და ყველა სახელმწიფო და საზოგადო დაწესებულებანი; დაეპატრონენ ადგილობრივ ძალაუფლებას.

„საბალხო საქმე“ № 665, „ეროთობა“ № 246, 1919 წ.

ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით მოეწყო შეიარაღებული აჯანყება სამტრედიისში, კულაშში და კუხის საზოგადოების სოფ. გუბში. კულაშში აჯანყებულებმა დაიკავეს ერობა. ფოსტა-ტელეგრაფი და სხვ. მენშევიკებმა დააპატიმრეს აჯანყებულების აქტიური მონაწილე 24 კაცი და აჰყარეს იარაღი. გუბში აჯანყებულნი გამოვიდნენ კომუნისტური დროშით, იარაღი აჰყარეს მილიციელებს. მენშევიკებმა დაიჭირეს 10 კაცი. საჭილაოში გამოსვლის დროს დასჭრეს კომისარი.

„ეროთობა“ № 246, „საბალხო საქმე“ № 665, 673, 1919 წ.

მარნის საზოგადოებაში (სენაკის მაზრა) მოხდა ბოლშევიკების გამოსვლა. დაიკავეს ფოსტა-ტელეგრაფი, შეპყრობილ იქნა აჯანყების 6 მონაწილე.

„საბალხო საქმე“ № 673, „ეროთობა“ № 246, 1919 წ.

სოფ. ბაზალეთის (დუშეთის მაზრა) შეიარაღებული გლეხობა შეიჭრა ადგილობრივ კომისარიატში; იარაღი აჰყარეს 7 მილიციელს. აჯანყების მონაწილენი დააპატიმრეს და შემდეგ დახვრიტეს.

„ეროთობა“ № 246, 282, „საბალხო საქმე“ № 665, 1919 წ.

27

ბორჯომის რაიონში აღმოაჩინეს ორი ჯგუფი, რომელნიც ამზადებდნენ აჯანყებას მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ.

„ეროთობა“ № 256, 1919 წ.

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია: „საქართველოს ყველა მუშებს, გლეხებს და ჯარისკაცებს“. პროკლამაციაში აღწერილია, თუ რა მდგომარეობამდე მიიყვანა საქართველო და ქართველი ხალხი მენშევიკურმა მთავრობამ, რომელიც აშკარად იცავს ბურჟუაზიისა და მენშევიკების ინტერესებს. კავშირსა ჰყრავს ინგლის-ამერიკის იმპერიალისტებთან, საიდუმლო მოლაპარაკებას აწარმოებს ინგლისის გენერლებთან, რათა საოკუპაციო ჯარები შემოიყვანონ საქართველოში — რევოლუციური მუშების, გლეხებისა და მათი ინტერესების დამცველ — ბოლშევიკური პარტიის წინააღმდეგ საბრძოლველად. პროკლამაცია მოუწოდებს საქართველოს პროლეტარიატს და შშრომელ გლეხობას — შემოკრბნენ კომუნისტური დროშის ქვეშ, დარაზმონ თავიანთი ძალები მენშევიკური მთავრობის დასამხობად და საბჭოთა ხელისუფლების დასამყარებლად.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

ნოემბერი

1

გამოქვეყნდა ცნობა ოზურგეთის აფთიაქებში მომუშავეთა მიერ ეკონომიურ ნიადაგზე გაფიცვის გამოცხადების შესახებ.

„სახალხო საქმე“ № 668, 1919 წ.

5

გამოქვეყნდა ცნობა თბილისის აფთიაქებში მომუშავეთა კავშირის მიერ გაფიცვის გამოცხადების შესახებ.

„სახალხო საქმე“ № 671, 1919 წ.

შესდგა გურიის სამხარო კომიტეტის პლენუმი შეიარაღებული აჯანყების მოწყობის საკითხზე. მოხსენება გააკეთა გ. თ. სტურუამ. აირჩიეს გურიის ახალი კომიტეტი 7 წევრისა და 7 კანდიდატის შემადგენლობით და სამხარო სამხედრო-სარეგოლუციო შტაბი 3 კაცის შემადგენლობით.

ფონდი № 36, საქმე № 320.

7

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ლეჩხუმისა და ღუშეთის კომუნისტებზე მენშევიკებმა შეადგინეს ბრალდების ოქმი და გადასცეს ქუთაისისა და თბილისის საგანგებო სასამართლოს.

„ერთობა“ № 253, „სახალხო საქმე“
 № 673, 1919 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა ლაგოდესში აჯანყების დროს შეპყრობილი 30 ბოლშევიკის თბილისში ჩამოყვანისა და მეტეხის ციხეში მოთავსების შესახებ.

„სახალხო საქმე“ № 673, „ერთობა“
 № 254, 1919 წ.

8-9

გურიაში დაიწყო გლეხთა შეიარაღებული აჯანყება ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით. ნაშუალამევს, სამ საათზე აჯანყებულებმა ქ. ლანჩხუთში აიღეს მთავრობის დაწესებულებანი, დაიკავეს სუფსის სადგურიც.

„ერთობა“ № 262, „საქართველოს რესპუბლიკა“ № 256, „სახალხო საქმე“
 № 683, 1919 წ.

9

სოფ. ახალქალაქში და მეჯვრისხევში (გორის მაზრა) აჯანყებულმა გლეხობამ დაატუსაღა ადგილობრივი ადმინისტრაცია და სათემო თვითმმართველობის წევრები.

„სახალხო საქმე“ № 677, 686, 1919 წ.

გურიის აჯანყებულმა გლეხობამ ბოლშევიკების მეთაურობით დილის 5 საათზე დაიკავა დ. ჩოხატაური, ჩოხატაურის რაიონში გამოცხადდა საბჭოთა ხელისუფლება, ღამის 12 საათამდე ძალაუფლება აჯანყებულთა ხელში იყო. ამავ დღეს ბოლშევიკებმა დაიკავეს სოფ. სუფსა, აჯანყების ჩასაქრობად მენშევიკებმა გაგზავნეს შეიარაღებული სამხედრო ძალები.

ფონდი № 11, საქმე № 2272, ფურც. № 152,
 „საქართველოს რესპუბლიკა“ № 256,
 „სახალხო საქმე“ № 677, „ერთობა“
 № 262, 1919 წ.

ოსეთისა და ქართლის აჯანყებული გლეხობა შეიპყრა ხცისში, ალყა შემოარტყეს მთელ მხარეს, გზები შეპყრეს და დააპატიმრეს ადგილობრივი ხელისუფლების ხელმძღვანელები.

„ეროთობა“ № 268, 1919 წ.

11

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ მენშევიკებმა ახალციხეში აღმოაჩინეს ახალციხე-ახალქალაქის კომუნისტური ორგანიზაციის ბინა. ხელთ იგდეს სამი დროშა, ბრძანებების დედნები და ბეჭდები. დააპატიმრეს ორი ქალი და ერთი კაცი. მზადდებოდა აჯანყება საქართველოს მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ.

„ეროთობა“ № 257, „სახალხო საქმე“ № 677, 1919 წ.

14

ქ. გორში დახვრიტეს აჯანყების აქტიური მონაწილე სამი გლეხი.

„სახალხო საქმე“ № 685, 1919 წ.

15

ქ. ღუშეთში საველე სასამართლოს გადაწყვეტილებით სიკვდილით დასაჯეს 5 კაცი—ბოლშევიკური გამოსელების აქტიური მონაწილენი.

„ეროთობა“ № 263, 1919 წ.

16

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია საქართველოს ყველა მუშების, გლეხებისა, და ჯარისკაცების მიმართ, სათაურით: „მენშევიკების თეთრი ტერორის ნაგარდობა“—მენშევიკური მთავრობის მიერ ბოლშევიკების მასობრივად დახვრეტის გამო. პროკლამაციაში ნათქვამია: „რანაირ სასტიკ ზომებსაც არ მიმართონ მენშევიკებმა, სულერთია ჩვენი პარტიის ამოწყვეტას ისინი ვერ შესძლებენ, ვინაიდან ამ პარტიამ ღრმა ფესვები გაიდგათ თვით ხალხში“.

ფონდი № 11, საქმე № 42, ფურც. 340.

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ გამოაქვეყნა „საველდებულო დადგენილება თბილისის უსაქმო ხალხისაგან დაცლის შესახებ“.

(ამ დადგენილების მიზანი იყო საქართველოდან განდევნა არა-ქართველი მოსახლეობისა კომუნისტებისა და მათი თანამგრძნობებისა).

„ეროთობა“ № 262, 266, 1919 წ.

საჩხერის რაიონში დაიწყო მოქმედება შორაპნიდან გამოგზავნილმა მენშევიკურმა გვარდიამ—გლეხთა რაზმების წინააღმდეგ საბრძოლველად და ქართლიდან იმერეთში გადასასვლელი გზების შესაკრავად.

„ეროთობა“ № 272, 1919 წ.

19

მენშევიკურმა გვარდიამ ალყა შემოარტყა სოფ. საგარეჯოს და შეუღმა მცხოვრებთაგან იარაღის აუკრას.

„ეროთობა“ № 268, 1919 წ.

21

ოზურგეთის სამხედრო-საველე სასამართლომ სიკვდილით დასჯის განაჩენი გამოუტანა ჩოხატაურის რაიონის აჯანყების მ აქტიურ-მონაწილეს (ანდრო აბალაძე, ფილე გოგოლაძე, თეოფილე თევდორაძე, პარმენ მამალაძე, ბენია ბერიძე, ტარასი შინდაძე, მიხეილ ბერძენიშვილი და ავთანდილ მამალაძე); 25 კაცი კი გადასცეს გამომძიებელს, ციხეში ჩასმით.

ფონდი № 11, საქმე № 2272, ფურც. 177.

„ეროთობა“ № 268, 271, 1919 წ.

23

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ მენშევიკური გვარდიის რაზმმა შეჭრა ქართლიდან გადმოსავალი ყველა გზა და ახდენს მცხოვრებთა განიარაღებასა და დაპატიმრებას.

„ეროთობა“ № 268, 1919 წ.

ხაშურში დაპატიმრეს ბოლშევიკური კომიტეტის წევრები, რომელნიც ამზადებდნენ შეიარაღებულ აჯანყებას ხაშურის რაიონში ძალაუფლების ხელში ასაღებად.

ფონდი № 11, საქმე № 793, ფურც. 2.

29

ქ. ქუთაისის ყველა სასწავლებლის მასწავლებლებმა გაფიცვა გამოაცხადეს. (გაფიცვა გაგრძელდა 5 დეკემბრამდე).

„სახალხო საქმე“ № 695, 697, „ეროთობა“ № 278, 1919 წ.

X

30

✓ ქ. თბილისში მენშევიკებმა დააპატიმრეს ფილიპე მახარაძე.

„ეროთობა“ № 275, „სახალხო საქმე“
№ 694. 1919 წ.

დეკემბერი

2

სოხუმიდან გაგრის მიმართულებით გაიგზავნა გემი „ქოროზი“
რომელიც ხელში ჩაიგდო მოხალისეთა არმიამ.

ფონდი № 13, საქმე № 77, ფურც. 9.

3

✗ დაარსდა ავქალის შუშის ქარხნის მუშების პროფესიული კავ-
შირი.

„მუშათა ცხოვრება“ № 1, 1920 წ.

4

✓ გამოქვეყნდა რ. ს. ფ. რ. საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარია-
ტის საპროტესტო ნოტა საქართველოში კომუნისტების მასობრივი
დაპატიმრებისა და ბოლშევიკური ორგანიზაციების დევნის გამო.

„ეროთობა“ № 289, 1919 წ.

მოეწყო კულაშში მომხდარი აჯანყების მონაწილეთა გასამარ-
თლები; ზუთ კაცს დახვრეტა მიუსაჯეს.

ფონდი № 36, საქმე № 321.

9

დასრულდა კვლევა-ძიება და პასუხისგებაში მისცეს ხაშურის
რაიონის ბოლშევიკური კომიტეტისა და სამხედრო-ტექნიკური კომი-
სიის წევრები, რომელნიც შეიარაღებულ აჯანყებას ამზადებდნენ.

ფონდი № 11, საქმე № 793, ფურც. 51—52.

10

✓ რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება
საქართველოს, აზერბაიჯანისა და სომხეთის მუშების, გლეხებისა და
ჯარისკაცების მიმართ, რომელშიც მხილებულია ამიერკავკასიის
რესპუბლიკათა მთავრობების გამცემლური გეგმები, მიმართული

საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ; მოუწოდებს დენიკინის წინააღმდეგ ერთიანი წითელი ფრონტის შესაქმნელად და ბრძოლისაკენ ამიერკავკასიაში საბჭოთა ხელისუფლების დასამყარებლად. მოუწოდებათაგან შერჩეული ლოზუნგებით: „გაუმარჯოს კავკასიის მშრომელთა განთავისუფლებისათვის მებრძოლთ! გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს! გაუმარჯოს საბჭოთა აზერბეიჯანს! გაუმარჯოს საბჭოთა სომხეთს! გაუმარჯოს რუსეთის სოციალისტურ ფედერატიულ საბჭოთა რესპუბლიკას!“.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 538.

17

ღუშეთის აჯანყებაში მონაწილეობისათვის დაპატიმრებულთაგან მენშევიკებმა სიკვდილით დასაჯეს ოთხი გლეხი; ორ გლეხს მიუსაჯეს 14 წლის და ერთს—20 წლის კატორღა.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 1, 1920 წ.

საგარეო საქმეთა მინისტრმა რ. ს. ფ. ს. რ. საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარს გაუგზავნა რადიო-დეპეშა საქართველოს რესპუბლიკის მიერ საბჭოთა რუსეთში არსებული ყველა თავისი მისიების საელჩოებისა და სხვ. გაუქმების შესახებ.

„ერთობა“ № 289, 1919 წ.

18

მეტეხის ციხის ტუსაღებმა, რიცხვით 285 კაცმა, შიმშილობა გამოაცხადეს და თბილისის ყველა პროფესიულ კავშირს გაუგზავნეს ღია წერილი. მოითხოვენ გარკვეული ბრალდების წაყენებას, ზრდილობიან მოპყრობას, საქმლის გაუმჯობესებას და სხვ.

„სახალხო საქმე“ № 708, 1919 წ.

საქართველოს რკინიგზებზე ერთი თვით გამოცხადდა სამხედრო წესები.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 10, 1920 წ.

30

შესდგა ტყავეულობაზე მომუშავეთა კავშირის, თბილისის პროფესიულ კავშირთა და სატარიფო პალატის მუშათა სექციის საერთო კრება. განიხილეს საკითხი ტყავეულობის მუშების მიმდინარე გაფიცვის შესახებ.

„ერთობა“ № 5, 1920 წ.

დეკლარაცია.

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია საქართველოს მუშებისა და სახალხო გვარდიელებისადმი, სათაურით: „რა რიგად სტყუიან ქართველი მენშევიკები, მთავრობის მინისტრები“—ბოლშევიკების წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერების გამო.

ფონდი № 11, საქმე № 1538, ფურც. 77.

1919 წ.

V რ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება: „თბილისის სახალხო გვარდიელებს და ჯარისკაცებს“; მოწოდებაში ნათქვამია, რომ მენშევიკები აცხადებენ მათ მობილიზაციას ვითომდა ღენიკინისა და ყაჩაღების წინააღმდეგ საბრძოლველად. სინამდვილეში კი ამას აკეთებენ თქვენი მამებისა და შვილების წინააღმდეგ, რომელნიც მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ აჯანყდნენ. მოუწოდებს—შემოკრბნენ კომუნისტური დროშის ქვეშ და დასძახონ: „ძირს ხალხის მოღალატე მთავრობა, რომელიც იცავს თავადების, აზნაურების, მემამულეების და მექარხნეების ინტერესებს“.

ფონდი № 33 ა. საქმე № 562.

✓ ქ. თბილისში ბოლშევიკებმა ქართულ ენაზე გამოუშვეს ბროშურებად: „კომუნისტური ინტერნაციონალის პლატფორმა“ და „კომუნისტური პარტიის მანიფესტი ყველა ქვეყნის პროლეტარების მიმართ“.—მიღებული კომუნისტური ინტერნაციონალის პირველ კონგრესზე.

„კომუნისტური ინტერნაციონალის პლატფორმა“, 1919 წ. „კომუნისტური პარტიის მანიფესტი ყველა ქვეყნის პროლეტარების მიმართ“, 1919 წ.

1920 წელი

იანვარი

2

რ. ს. ფ. ს. რ. საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატმა საქართველოს და აზერბაიჯანის მთავრობებს მიმართა წინადადებით— დაწყებულ იქნას მოლაპარაკება დენიკინის ბანდების წინააღმდეგ ერთიანი სამხედრო კავშირის შესაკვრელად.

„იზვესტია“ № 4, „საქართველოს რესპუბლიკა“ № 9, 1920 წ.

3

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოსცა მოწოდება „ადერბეიჯანის, საქართველოსა და სომხეთის მშრომელი მასების მიმართ“— იმის გამო, რომ ამიერკავკასიის მთავრობებმა კავშირი შეჰკრეს ანტანტასთან საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 544.

გაიხსნა სრულიად-საქართველოს მასშავლებელთა დელეგატების პირველი ყრილობა.

„ერთობა“ № 6, 1920 წ.

9

რ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია (ქართულ და რუსულ ენებზე) „შეშვებს, ჯარისკაცებს და სახალხო გვარდიელებს“— სამხრეთის ფრონტზე წითელი არმიის შეტევისა და ამიერკავკასიაში პროლეტარული რევოლუციის მოახლოების შესახებ; მოუწოდებს— მოემზადონ კონტრრევოლუციის წინააღმდეგ საბრძოლველად და კომუნისტური პარტიის რევოლუციური დროშის ქვეშ დასარაზმდნენ.

ფონდი № 33ა, საქმე № 369.

საქართველოსა და სომხეთს შორის დაიდო ხელშეკრულება, რომლის თანახმად თბილისის გუბერნიის ბორჩალოს მაზრის ნაწილი, საქართველოსა და სომხეთს შორის მდებარე, ცნობილ იქნა ნეიტრალურად — საზღვრების შესახებ დავის საბოლოო გადაჭრამდე. ახალქალაქის მაზრა ცნობილ იქნა სადავოდ.

„ერთობა“ № 134, 1920 წ.

11

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ანტანტის უზენაესმა საბჭომ გადასწყვიტა იცნოს „დე-ფაქტო“ საქართველოს მთავრობა.

„ერთობა“ № 8, 1920 წ.

12

საქართველოს მენშევიკურმა მთავრობამ უარით უპასუხა საბჭოთა რუსეთის მომართვაზე დენიკინის ბანდების წინააღმდეგ სამხედრო ხელშეკრულების დადების შესახებ.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 9,
„ერთობა“ № 8, 9, 1920 წ.

13—14

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება (ქართულ და რუსულ ენებზე) მუშებისა, გლეხებისა და ჯარისკაცებისადმი — საქართველოს და აზერბაიჯანის ბურჟუაზიულ-ნაციონალისტური მთავრობების მიერ საბჭოთა რუსეთთან დენიკინის საწინააღმდეგო კავშირზე უარისთქმის გამო. მოწოდებაში დასასრულ ნათქვამია: „დროა იარაღით ხელში დავამხოთ მთავრობა, რომელიც ემსახურება ევროპის იმპერიალისტებს, და შევქმნათ მთავრობა მუშებისა და გლეხებისა“.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 546.

14

უარპყო-რა საქართველოს დაკავშირება საბჭოთა რუსეთთან, ნოე ჟორდანიამ საქართველოს დამფუძნებელი კრების 1-ლ სესიაზე უტიფრად განაცხადა: „ვიცი, მტრები იტყვიან, რომ ჩვენ იმპერიალისტების მხარეზე ვართ, ამიტომ აქ მე გადაჭრით უნდა განვაცხადო: მირჩევნია დასავლეთის იმპერიალისტები აღმოსავლეთის ფინანტიკოსებს“.

20—22

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა კიდევ გამოუშვა (ქართულ და რუსულ ენებზე) მოწოდება საქართველოს, აზერბაიჯანისა და სომხეთის შშრომელი მასებისადმი ამიერკავკასიის რესპუბლიკების მთავრობათა მიერ საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ საბრძოლველად ანტანტასთან კავშირის დამყარების გამო.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 545.

21

ს. მ. კიროვმა დებეშით აცნობა ლენინს ანტანტის მიერ საქართველოს და აზერბაიჯანის „დამოუკიდებლობის“ ცნობის შესახებ.

Киров, т. I, გვ. 200.

23

მეტყველთა საერთო კრებამ გამოიტანა დადგენილება—გამოაცხადოს გაფიცვა 26 იანვრიდან, თუ მეწარმენი არ დააკმაყოფილებენ მუშათა მოთხოვნებს.

ფონდი № 37, საქმე № 383.

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ განკარგულება გასცა თუშების (თელავის მაზრაში) განიარაღების შესახებ.

ფონდი № 11, საქმე № 1538, ფურც. 313.

25

გაიხსნა სრულიად-საქართველოს აგრონომთა პირველი ყრილობა.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 20, 1920 წ.

გაიხსნა საქართველოს საკრედიტო დაწესებულებათა წარმომადგენლების ყრილობა.

„ერთობა“ № 16, 1920 წ.

28

გამოქვეყნდა სომხეთის კომუნისტური ორგანიზაციების კონფერენციის საღამო აზერბაიჯანის, საქართველოს, სპარსეთისა და თურქეთის კომუნისტური ორგანიზაციებისადმი. კონფერენცია მოუ-
 15. ს. ბერიძე.

წოდებს ბურჟუაზიულ-ნაციონალისტური პარტიების წინააღმდეგ გადამკრეული ბრძოლისაკენ, მათი ბატონობის დამხობისაკენ და, რუსეთის მსგავსად, საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისაკენ.

„ერთობა“ № 20, 1920 წ.

31

რ. ს. ფ. რ. საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატმა საქართველოს მენშევიკურ მთავრობას რადიო-დებეშით მიმართა სამხედრო ხელშეკრულების დადებაზე უარის თქმის გამო. მოითხოვს, რომ მენშევიკებმა შესწყვიტონ დახმარების აღმოჩენა საბჭოთა რუსეთის მტრებისადმი, უარი სთქვან ანტანტის ძალთა მოწყვეტაზე საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ, არ დაუშვან საქართველოს ტერიტორიაზე ინგლისის ჯარების გადმოსხმა და მიიღონ დაუყოვნებლივ მონაწილეობა რუსეთისა და ზაქართველოს მშრომელთა საერთო მტრის წინააღმდეგ ბრძოლაში“.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 29, 30, „ერთობა“ № 29, 1920 წ.

თეზერვალი

1

რუსეთის მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება (ქართულ და რუსულ ენებზე) — „საქართველოს, სომხეთის და აზერბეიჯანის მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობას!“ — ამიერკავკასიის საზღვრებთან წითელი არმიის მოახლოების გამო. მოწოდება თავდება შემდეგი ლოზუნგებით: „ძირს საქართველოს, სომხეთის და აზერბეიჯანის მუხანათური მთავრობანი!“, გაუმარჯოს კავკასიის ერთა საბჭოთა ფედერაციას! გაუმარჯოს რუსეთის სოციალისტურ ფედერაციულ საბჭოთა რესპუბლიკას! გაუმარჯოს მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტურ კავშირს!“

ფონდი № 33 ა, საქმე № 574.

3

შესდგა სადგურ თბილისის რკინიგზელთა საერთო კრება. განიხილეს საკითხი მ საათიანო სამუშაო დღისა და 60%-იანი მომატების შესახებ.

„ერთობა“ № 34, 1920 წ.

- 6 თბილისის საგუბერნიო ციხის საავადმყოფოდან გაიქცნენ პატი-
 მარი ბოლშევიკები.

„ერთობა“ № 33, 1920 წ.

- 7 მენშევიკურმა მთავრობამ რუსეთის საგარეო საქმეთა სახალხო
 კომისარს გაუგზავნა საპასუხო ნოტა 31 იანვრის რადიო-დეპეშაზე.
 მენშევიკები თავის ნოტაში ზოგადი ფრაზეებით ცდილობენ გვერდი
 აუხვიონ საბჭოთა მთავრობის ნოტის ძირითად მოთხოვნებს.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 30,
 1920 წ.

- 8 გამოვიდა რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის არალეგა-
 ლური ორგანო—გაზ. „კავკასკაია პრავდა“ № 1.

„კავკასკაია პრავდა“ № 1, 1920 წ.

- 12 მენშევიკებმა დააპატიმრეს ტყვეულობაზე მომუშავეთა პროფე-
 სიული კავშირის გამგეობის 10 წევრი.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 1073.

- 13 საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა მიიღო ოფიციალური
 ცნობა დენიკინის მიერ საქართველოს მენშევიკური მთავრობის ცნო-
 ბის შესახებ.

„ერთობა“ № 35, 1920 წ.

- 15 გაიხსნა საქართველოს მეთამბაჟოეთა ყრილობა.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 33,
 1920 წ.

- 18 ტყვეულობაზე მომუშავეთა პროფესიულმა კავშირმა გამოუშვა
 მოწოდება: „ქ. თბილისის ყველა პროფესიონალურ კავშირებს და
 მუშებს“—ერთდღიანი საპროტესტო გაფიცვის გამოცხადებისა და
 საპროტესტო მიტინგების მოწყობის შესახებ კავშირის წინააღმდეგ
 რეპრესიების გაძლიერების გამო.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 1075.

X კ. თბილისში შესდგა მელითონეთა პროფკავშირის საქარხნო-კომიტეტების კონფერენცია — კავშირში შექმნილი მდგომარეობისა და დაპატიმრებულთა ნაცვლად ახალი გამგეობის არჩევნების საკითხზე.

ფონდი № 37, საქმე № 383.

27

მანგლისის რაიონში (დიდ თონეთსა და სხვა სოფლებში) გავრცელებულ იქნა თბილისიდან წაღებული ბოლშევიკური პროკლამაციები.

ფონდი № 37, საქმე № 470.

28

ფინანსთა სამინისტრო მოლაპარაკებას აწარმოებს იტალიელებთან ტყიბულის ქვანახშირის მალარობის კონცესიის გადაცემის შესახებ.

„ერთობა“ № 47, 1920 წ.

29

V რ. ს. ფ. ს. რ. საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატმა ნოტიო მიმართა საქართველოს მთავრობას — დენიკინის წინააღმდეგ საბრძოლველად სამხედრო ხელშეკრულების დადებაზე უარისთქმის გამო. ნოტა ამხელს საქართველოს მენშევიკების კონტრრევოლუციურ პოლიტიკას, მათს კავშირს იმპერიალისტურ ბურჟუაზიასთან და ჯალათურ მოქმედებას საქართველოს მუშებისა და გლეხების წინააღმდეგ.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 60, 1920 წ.

X თებერვალი.

მოხდა მელითონეთა კავშირის გამგეობის გადარჩევა. გამგეობის 13 წევრიდან — 11 ბოლშევიკი აღმოჩნდა.

ფონდი № 37, საქმე № 383.

მარტი

2

მენშევიკების ცენტრალური კომიტეტის სხდომაზე აღნიშნეს, რომ ახალციხეში ბოლშევიკები პროკლამაციებს ავრცელებენ როგორც მცხოვრებლებში, ისე ჯარში და ისეთ სოფლებშიც, სადაც მენშევიკების პროპაგანდისტებს ჯერ ფეხიც არ დაუდგამთ.

ფონდი № 37, საქმე № 554.

5

საქართველოს და აზერბაიჯანის რესპუბლიკების მთავრობათა შორის დაიდო სატრანზიტო ხელშეკრულება.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 69, 1920 წ.

6

ლითონზე მომუშავეთა პროფესიული კავშირის წევრთა უმრავლესობის ბოლშევიკების მხარეზე გადასვლისა და მათი ლოზუნგების აღიარების გამო, მენშევიკებმა დააბრუნეს ე. წ. „ლითონზე მომუშავეთა განახლებული კავშირი“.

„ერთობა“ № 149, 1920 წ.

დროებითმა საგანგებო სასამართლომ დაიწყო დღეშეთის 1918 წ. აჯანყების მონაწილეთა საქმის გარჩევა. პასუხისმგებელში მიცემულ 26 გლეხის საქმიდან ირჩევა ნხოლოდ 20-ის საქმე — ზოგი მათგანის გაქცევისა და სიკვდილის გამო. მოწმეთა უმრავლესობის გამოუცხადებლობის გამო ამავე დღეს მათი გასამართლება გადაიდო 20 აპრილისათვის.

„სახალხო საქმე“ № 772, 773, 804, „ერთობა“ № 54, 1920 წ.

115

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა კავკასიის ყველა კომუნისტური ორგანიზაციისა და ყველა ეროვნების მშრომელი მაყების სახელით მიმართა სრ. რუსეთის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს, სახალხო კომისართა საბჭოს, კომინტერნსა და წითელ არმიას თხოვნით — დახმარება გაუწიონ ბრძოლაში საბჭოთა ხელისუფლების დასამყარებლად ამიერკავკასიაში.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 1374.

116

დაიწყო დასავლეთ საქართველოს ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურეთა გაფიცვა.

ფონდი № 37, საქმე № 470.

გაიხსნა საქართველოს რესპუბლიკის ქალაქებისა და ეროვნების მუშა-მოსამსახურეთა წარმომადგენლების ყრილობა.

„მუშათა ცხოვრება“ № 5, 1920 წ.

18

სამხრეთ-ოსეთის 400-მდე აჯანყებული გლეხი გადავიდა ზეკარის უღელტეხილზე და შეუერთდა ოსთა წითელ რაზმს.

„კომუნისტი“ № 131, 1935 წ.

19

შესდგა მესანგრეთა ბატალიონის კომუჯრედების წარმომადგენელთა არალეგალური სხდომა—ამიერკავკასიასთან, წითელი არმიის მოახლოების გამო, მიღებული რეზოლუციით სთხოვენ წითელ არმიას, რათა დენიკინის კონტრრევოლუციური ბანდების განადგურების შემდეგ დახმარება აღმოუჩინოს მათ მენშევიკური მთავრობის დამხობასა და საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებაში.

ფონდი № 37, საქმე № 615.

20

გამოვიდა რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის არალეგალური ორგანო, გაზეთი „კავკასკაია პრავდა“ № 5.

„კავკასკაია პრავდა“ № 5, 1920 წ.

21

შესდგა თბილისის გარნიზონის წარმომადგენელთა კონფერენცია, რომელმაც მიიღო წითელი არმიისადმი მისასალმებელი რეზოლუცია—ამიერკავკასიის საზღვრებთან მისი მოახლოების გამო.

ფონდი № 37, საქმე № 615.

22

ხაშურის რაიონში დაიწყო რკინიგზელთა გაფიცვა. ამავე დროს გაიფიცნენ სამტრედიის რკინიგზელებიც.

„ერთობა“ № 83, 1920 წ.

23

რ. კ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტის გადაწყვეტილებით სამხრეთ-ოსეთში მოეწყო რევკომი. დაიწყო მზადება მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ შეიარაღებული აჯანყების მოსაწყობად.

„Известия Ю.-Осет. Научно.-иссл. Ин-та Краеведения“, в II, გვ. 124.

24

✓ გამოქვეყნდა ცნობა ქ. თბილისში კომუნისტური პარტიის სამხედრო-რევოლუციური კომიტეტის დაპატიმრების შესახებ.

„ერთობა“ № 67, 1920 წ.

25

სახალხო გვარდიის მე-2 სამთო ბატარეის კრებამ გამოიტანა რეზოლუცია საქართველოში დენიკინელ ოფიცერთა ბრბოების შემოსვლის წინააღმდეგ და წითელ არმიას მიმართა თხოვნით, რათა მან დახმარება გაუწიოს კავკასიის მშრომელ მასებს განთავისუფლებისათვის ბრძოლაში.

ფონდი № 37, საქმე № 615.

31

ქ. ქუთაისში გავრცელებულ იქნა ბოლშევიკური ფურცლები ქუთაისის ბოლშევიკური კომიტეტის ხელმოწერით. იგივე ფურცლები გაავრცელეს ლეჩხუმის ორ სოფელში, სადაც ორი გამაგრებული დაპატიმრეს.

„ერთობა“ № 43, 1920 წ.

აპრილი

3

რ. კ. პ. (ბ) კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა გამოუშვა მოწოდება: „საქართველოს ყველა მუშებს, გლეხებს, ჯარისკაცებს და სახალხო გვარდიელებს“ — საქართველოს საზღვრებთან წითელი არმიის მოახლოების გამო. მოუწოდებს ბრძოლისაკენ საქართველოს მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ, რომელიც მჭიდრო კავშირს ამაყარებს კონტრრევოლუციურ, შავ ბანდებთან — თერგის, დონისა და ყუბანის ოლქებიდან გამოქცეულებთან.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 547.

5

შესდგა სატარიფო პალატის სხდომა. მოსმენილ იქნა მუშათა ფრაქციის მოხსენება ხელფასის მომატების საკითხზე — მბეჭდავთა, ფარმაცევტთა, გზატკეცილების მუშებისა და საკრედიტო დაწესებულებებში მომუშავეთა პროფესიული კავშირების მოთხოვნის გამო. სატარიფო პალატამ ხელფასის გაზიდება არადროულად სცნო და უარი სთქვა მუშების მოთხოვნათა დაკმაყოფილებაზე.

„ერთობა“ № 87, 1920 წ.

7

შესდგა ბეჭდვითი საქმის მუშათა კრება. გაირჩა საკითხები გამგებების წევრთა დაპატიმრებისა და ხელფასის მომატების შესახებ.

„ერთობა“ № 80, 1920 წ.

8

ქ. თბილისში დააპატიმრეს კომუნისტური პარტიის ადგილობრივი ხელმძღვანელი ორგანიზაციის კრებაზე მყოფი 12 კაცი.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 80,
1920 წ.

9

გაიხსნა ამიერკავკასიის რესპუბლიკების—აზერბაიჯანის, საქართველოს და სომხეთის წარმომადგენელთა კონფერენცია.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 87,
„ნაბატ“ № 1, 1920 წ.

14

საქართველოს მენშევიკურმა მთავრობამ რადიო-დებეშით თანხმობა განუცხადა რ. ს. ფ. ს. რ. საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატს (29 თებერვლის ნოტის პასუხად) საზავო მოლაპარაკების დაწყების შესახებ.

„იზვესტია“ № 89, „სახალხო საქმე“
№ 820, 1920 წ.

18

გამოვიდა რ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის არალეგალური ორგანოს—გაზეთ „კომუნისტის“ № 1.

„კომუნისტი“ № 1, 1920 წ. 18 აპრილი.

ზონის რაიონში დაიწყო მასშავლებელთა გაფიცვა—მთავრობის მიმართ წაყენებულ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო.

„სახალხო საქმე“ № 804, 1920 წ.

19

გამოვიდა ბოლშევიკურ გაზეთ „ნაბატის“ № 1.

„ნაბატ“ № 1, 1920 წ.

20

დაიწყო დუშეთის 1918 წ. აჯანყების მონაწილეთა გასამართლება, რომელიც ამავე დღეს ხელმეორედ გადაიდო.

„სახალხო საქმე“ № 804, 1920 წ.

21

ბორჯომის შუშის ქარხნის მუშებმა გაფიცვა გამოაცხადეს ეკონომიურ ნიადაგზე.

„სახალხო საქმე“ № 813, 1920 წ.

22

ქ. ბათუმში შესდგა ყველა პროფკავშირების გამგეობათა, ფაბრიკა-ქარხნების წარმომადგენელთა და მთელი რიგი რაიონების გლეხთა დელეგატების კრება. კრებამ გამოიტანა დადგენილება, რომ ერთადერთი მისაღები ხელისუფლება მუშებისა და გლეხებისათვის აქარაში არის საბჭოთა ხელისუფლება.

ფონდი № 37, საქმე № 383.

გაიხსნა სახელმწიფო დაწესებულებათა მოსამსახურეების დელეგატთა ყრილობა.

„სახალხო საქმე“ № 812, 1920 წ.

24

ბონის რაიონის მასწავლებელთა გაფიცვა გრძელდება—წარდგენილ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო.

„სახალხო საქმე“ № 809, 1920 წ.

25

ვოზნესენსკის ქუჩაზე აღმოაჩინეს კომუნისტების ორგანიზაცია; იპოვეს უკმბარები, მაუზერები და 46 ათასი მანეთი.

„სახალხო საქმე“ № 811, „ერთობა“ № 93, 1920 წ.

27

სურბნიშანის შესახვევში აღმოაჩინეს საიდუმლო საწყობი დიდძალი იარაღითა და სამხედრო მასალით (90 შაშხანი კავალერიის რიგებისა და სხვ.).

„სახალხო საქმე“ № 813, „ერთობა“ № 95, 1920 წ.

29

გამოქვეყნდა ცნობები აზერბაიჯანის კონტრრევოლუციური მთავრობის დამხობისა და საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შესახებ.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 94,
„ერთობა“ № 95, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობები სამხედრო წესების გამოცხადების შესახებ ქ. თბილისში, თბილისის, სიღნაღის, თელავის, ბორჩალოს, თიანეთის, დუშეთის, გორის, ახალციხისა და ახალქალაქის მაზრებში.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 94,
1920 წ.

გაზეთ „ერთობაში“ მოთავსებულია სტატია სათაურით: „ბოლშევიკების მუშაობა პროფკავშირებში“, რომელშიც შეტყავეთა პროფესიული კავშირი, „ნემსის პროლეტართა“ პროფკავშირის, ფარმაცევტთა და ლითონზე მომუშავეთა კავშირების შესახებ ნათქვამია: ისინი თავიდანვე ბოლშევიკების გავლენას განიცდიდნენ, ახლა მთლად ბოლშევიკების მხარეზე არიან გადასულნი და მენშევიკებს ძალიან გვიძნელდება აღნიშნულ კავშირებში მუშაობაო.

„ერთობა“ № 95, 1920 წ.

შეტების ციხეში მოთავსებული პოლიტიკური პატიმრები (დუშეთის აჯანყების მონაწილენი) გადაგზავნეს ქუთაისის საკატარღო ციხეში.

ფონდი № 36, საქმე № 317.

30

გამოქვეყნდა აზერბაიჯანის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და რესპუბლიკის სამხედრო-სარევოლუციო კომიტეტის მიერ 29 აპრილს ვ. ი. ლენინისადმი გაგზავნილი დეპეშები — აზერბაიჯანის კონტრრევოლუციური მთავრობის დამხობისა და საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შესახებ.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 95,
„ერთობა“ № 96, 1920 წ.

ქ. თბილისის მუშებმა, ბაჭოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შესახებ ცნობის შილებების გამო, მოაწყვეს მასობრივი მიტინგი

მეტეხის ციხის შენობის წინ; მოითხოვეს დაპატიმრებული კომუნისტების განთავისუფლება. მენშევიკური მილიციის რაზმმა გარეკა მიტინგი.

ფონდი № 37, საქმე № 470.

ქ. ბათუმში მოჰკლეს აჭარელი ხალხის უბოროტესი ჯალათი და ვრანგელის აგენტი, გენერალი ლიახოვი.

ფონდი № 37, საქმე № 477.

ქ. ახალსენაკში დააპატიმრეს კომუნისტები და მათი თანამგზავნი, რომელნიც მასებში ეწეოდნენ ბოლშევიკურ პროპაგანდას. მთავრობის საწინააღმდეგო აგიტაციას და მოუწოდებდნენ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისაკენ.

ფონდი № 11, საქმე № 1814, ფურც. 23—70.

მაისი

1 ბოლშევიკებმა მოაწყეს საპირველმაისო დემონსტრაცია; მუშე-ბით სავსე 2 ავტომობილით გამოიარეს ბარიატინსკის ქუჩაზე. ავტომობილები შორათული იყო ლითონის ჩამოსხმელთა პროტესი-ული კავშირის პლაკატებით. რუსთაველის გამზირზე ავტომობილები გაჩერეს, ააფრიალეს ბოლშევიკური დროშა, ხალხში გაავრცელეს პროკლამაციები და მიმართეს ლოზუნგებით: „გაუმარჯოს საბჭოთა მთავრობას!“ და სხვ. მენშევიკების განკარგულებით დააპატიმრეს ავტომობილში მსხდომი 37 დემონსტრანტი.

„საბაღო საქმე“ № 816, 1920 წ.

ქ. ბათუმში გაიმართა მრავალათასიანი საპირველმაისო დემონ-სტრაცია. დემონსტრანტები მიდიოდნენ მარქსის, ენგელსის, ლენინის სურათებით და ბოლშევიკური ლოზუნგებით; მოითხოვდნენ აჭარის-ტანში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებას.

„პრავდა“ № 105, 1920 წ.

2

ქ. თბილისში მოხდა ბოლშევიკთა ჯგუფის შეიარაღებული გა-მოსვლა; იუნკერთა სასწავლებელში დაიკავეს იარაღის საწყობი.

„საბაღო საქმე“ № 816, „ერთობა“ № 98, 1920 წ.

3

საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა მიიღო ასლი ბრძანებისა კავკასიის ფრონტის საბჭოთა ჯარისადმი — საქართველოს საზღვრებზე საბჭოთა ჯარების გადაუსვლელი შესახებ იმ დრომდე, სანამ საზავო ხელშეკრულებით არ გამოირკვევა საქართველოს საზღვრები.

„საზღვო საქმე“ № 819, 1920 წ.

საგარეო საქმეთა სამინისტრომ აზერბაიჯანის საბჭოთა მთავრობას გაუგზავნა დეპეშა საზავო მოლაპარაკების დასაწყებად მზადყოფნის შესახებ.

„პრავდა“ № 97, 1920 წ.

5

საქართველოს მენშევიკური მთავრობის დელეგაციამ პარიზში, უზენაეს საბჭოში მიმართა ინგლისის დელეგაციას შემდეგი განცხადებით: სოჭი უკვე ბოლშევიკების ხელშია, აზერბაიჯანში ბოლშევიკების გამარჯვებით აღმოსავლეთის საზღვრიდან დიდ საფრთხეში ვართ ჩაყარდნილი და საქართველოს მთავრობა სთხოვს დიდ მოკავშირე ქვეყნებს — დახმარება გაუწიონ იარაღითა და სხვა საქურეელით.

ფონდი № 37, საქმე № 546.

7

ქ. მოსკოვში ხელი მოაწერეს რ.ს.ფ.ს.რ.-სა და საქართველოს შორის დადებულ საზავო ხელშეკრულებას.

„საზღვო საქმე“ № 822, 1920 წ.

ფოთიდან გემმა „პეტრე რიგერმა“ დენიკინისათვის გაზიდა 62,000 ფუთი ნახშირი.

ფონდი № 37, საქმე № 546.

8

საქართველოს რესპუბლიკის ყველა რკინიგზაზე და ფოთის ნავსადგურის ტერიტორიაზე გამოცხადდა სამხედრო წესები.

„საზღვო საქმე“ № 826, 1920 წ.

ინგლისელები ბათუმში ვერაგულად თავს დაესხნენ და აიკლეს პროფესიული კავშირების საბჭო. დააპატიმრეს პროფმომართის 18 მუშაი და ჯავშნოსან „როიალზავორენზე“ სტამბოლს გაგზავნეს.

„კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

10

ბათუმის დეპოს მუშების საერთო კრებამ ძალმომრეობისათვის და მოწინავე ამხანაგების დალუპვისათვის ზიზღი და პროტესტი გამოუცხადა ანტანტას, რის გამოც 17 მუშა წარმოებიდან დაითხოვეს.

„აზალი კომუნისტი“ № 12, 1920 წ.

12

სოხუმის კომუნისტური პარტიის საოლქო კომიტეტმა გამოსცა ცირკულარი ოლქის ორგანიზაციების მიმართ, რითაც მოუწოდებს ყველა პარტიულ და პასუხისმგებელ მომუშავეთ არალეგალური მუშაობისაკენ.

„ერთობა“ № 17, „სახალხო საქმე“ № 888, 1920 წ.

ქ. მოსკოვში შედგენილ იქნა რუსეთსა და საქართველოს შორის დადებული ხელშეკრულების დამატებითი შეთანხმება საქართველო—აზერბაიჯანის საზღვრების საკითხთან დაკავშირებით.

„კომუნისტი“ № 5, 1920 წ.

13

თანახმად რ.ს.ფ.სრ-სა და საქართველოს შორის დადებული საზავო ხელშეკრულებისა, საქართველოს ციხეებიდან გაანთავისუფლეს დაპატიმრებული კომუნისტები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 16, „სახალხო საქმე“ № 825, 1920 წ.

20

მოხდა საქართველოს კომპარტიის ლეგალიზაცია, არჩეულ იქნა საქართველოს კ. პ. (ბ) დროებითი ცენტრალური კომიტეტი.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 522.

22

საქ. კ. პ. (ბ) დროებითმა ცენტრალურმა კომიტეტმა გამოსცა მიმართვა: „საქართველოს კომუნისტური პარტიის ყველა ორგანიზაციებსა და წევრებს“ სადაც ნათქვამია, რომ კავკასიის სამხარეო კომიტეტმა, როგორც უმაღლესმა ხელმძღვანელმა პარტიულმა ორგანომ, შესწყვიტა მოქმედება და რომ მის მაგიერ შეაქმნა საქართველოს კომუნისტური ორგანიზაციების დროებითი ცენტრალური კომიტეტი.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 522.

ახალგაზრდა მუშათა და გლეხთა კომუნისტური კავშირის კავკასიის საშხარეო კომიტეტმა შესწავილა თავისი არსებობა, როგორც ხელმძღვანელმა ორგანომ; ამავე დღეს შესდგა საქართველოს ახალგაზრდა მუშათა და გლეხთა კომუნისტური კავშირის დროებითი ცენტრალური კომიტეტი.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 571.

საქართველოს ახალგაზრდა მუშათა და გლეხთა კომუნისტური კავშირის დროებითმა ცენტრალურმა კომიტეტმა გამოუშვა მიმართვა (ქართულ და რუსულ ენებზე) — „ყველა ორგანიზაციებს და კომუნისტური კავშირის წევრებს“ — ორგანიზაციული მუშაობის გაძლიერებისა და ყრილობის მოსაწვევად საშაღისის შესახებ.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 571.

23

ლითონზე მომუშავეთა კავშირმა მოიწვია ფაბრიკა-ქარხნების კომიტეტების კონფერენცია კავშირში მომხდარი განხეთქილების გამო.

„კომუნისტი“ № 3, 1920 წ.

25

გაიხსნა საქართველოს მასწავლებელთა პროფესიული კავშირის კონფერენცია.

„სახალხო საქმე“ № 840, 841, 1920 წ.

27

შესდგა ლითონზე მომუშავეთა კავშირის საერთო კრება. არჩეულ იქნა კომისია 3 კაცის შემადგენლობით — კავშირში შექმნილი განხეთქილების სალიკვიდაციოდ და შეერთებული კავშირის შექმნის საკითხის მოსაგვარებლად.

„კომუნისტი“ № 3, 1920 წ.

28 - 29

ქ. თბილისში შესდგა პარტიული თათბირი, რომელსაც დაესწრნენ საქართველოს კომუნისტური ორგანიზაციების დროებითი ცენტრალური კომიტეტის წევრები, აგრეთვე პროვინციის მსხვილი ორგანიზაციების წარმომადგენლები. დღის წესრიგი: 1) მოხსენებები ადგილებიდან, 2) მიმდინარე მომენტი, 3) პარტიული ყრილობის მოწვევა, 4) საორგანიზაციო საკითხები.

„კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

29

დააპატიმრეს ლითონზე მომუშავეთა პროფესიული კავშირის თავმჯდომარე და მდივანი იმის გამო, რომ ისინი საბჭოს სხდომაზე კრიტიკის ქარცეცხლში ატარებდნენ მენშევიკების მოქმედებას კავშირების მიმართ.

„ახალი კომუნისტი“ № 19, 1920 წ.

30

საქართველოს მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის ცენტრალურმა კომიტეტმა ქ. თბილისში მოიწვია კავშირის ყველა ორგანიზაციათა წარმომადგენლების თათბირი. დაესწრო 18 წარმომადგენელი: დასავლეთ საქართველოს (ქუთაისის, სამეგრელოს და სხვ.), თბილისის გუბერნიის ორგანიზაციების, თბილისის და ბათუმის ოლქის წარმომადგენლები. დღის წესრიგი: 1) მოხსენებები ადგილებიდან, 2) მიმდინარე მომენტი, 3) ფინანსური საკითხი, 4) პრესა, 5) ორგანიზაციული საკითხები, 6) მიმდინარე საკითხები. თათბირმა კომკავშირის დროებითს ცენტრალურ კომიტეტს დაავალა კომკავშირული გაზეთის გამოცემა.

„მოლოდოი პროლეტარი“ № 3, 1920 წ.

შესდგა ფარმაცევტთა პროფესიული კავშირის წევრთა საერთო კრება. კრებამ უარი განაცხადა საქართველოს „დამოუკიდებლობის“ დასაცავი ფრონტისათვის დახმარების გაწევაზე და მიიღო კომუნისტების რეზოლუცია.

„კომუნისტი“ № 4, „სახალხო საქმე“
 № 857, „ერთობა“ № 124, 1920 წ.

31

გამოვიდა საქართველოს მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის დროებითი ცენტრალური კომიტეტის ყოველკვირეული ორგანო, გაზეთი „მოლოდოი პროლეტარი“ № 1.

„მოლოდოი პროლეტარი“ № 1, 1920 წ.

შესდგა ტყავზე მომუშავეთა პროფესიული კავშირის გამგეობის გაფართოებული სხდომა. გამოიტანეს დადგენილება კულტურულ-განმანათლებელი წრის მუშაობის განახლების, წერა-კითხვის შემს-

წავლელი წრეების დააყენების (ქარხნებში და კავშირთან) და მუშათა მოძრაობაზე, პროლეტარული კულტურის, ჯარისა და სხვა საკითხებზე ლექციების მოწყობის შესახებ.

„კომუნისტი“ № 4, 1920 წ.

ივნისი

3

✓ გამოვიდა საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების ყოველდღიური ორგანოს — გაზეთ „კომუნისტი“ № 1.

„კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

✓ შესდგა ქ. თბილისის მეორე რაიონის I კომუჯრედის კრება. საორგანიზაციო საკითხების გადაწყვეტის შემდეგ კრებამ გამოიტანა დადგენილება საბჭოთა რუსეთის პირველი დიპლომატიური წარმომადგენლის ს. მ. კიროვის ჩამოსვლის დღეს შეხვედრის მოწყობისა და ალ. წულუკიძის გარდაცვალებიდან 15 წლისთავის აღნიშვნის შესახებ.

„კომუნისტი“ № 6, 1920 წ.

✓ აქტაფაში დაიწყო საქართველო-აზერბაიჯანის საზავო მოლაპარაკება პოლიტიკურ, ტერიტორიულ, სამხედრო და ეკონომიურ საკითხებზე.

„ერთობა“ № 133, „სახალხო საქმე“ № 851, 1920 წ.

გამოქვეყნდა კომუნისტური ინტერნაციონალის მიმართვა ყველა ქვეყნის მუშებისადმი — პოლონელ თეთრგვარდიელთა თავდასხმის გამო.

„კომუნისტი“ № 2, 1920 წ.

მთავარ სახელოსნოს და დეპოს მუშებში დიდი აღშფოთება გამოიწვია ადმინისტრაციის მიმართ წაყენებულ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაკმაყოფილების მაგიერ პურის რაციონის ერთი გირვანქიდან ნახევარ გირვანქამდე შემცირების გამო. მუშაობა შესწყდა ყველა საამქროში.

„კომუნისტი“ № 4, „საქართველოს კომუნისტი“ № 18, „ერთობა“ № 147, 1920 წ.

გაიხსნა საქართველოს პროფესიული კავშირების წარმომადგენელთა კონფერენცია.

„ერთობა“ № 127, 1920 წ.

5 სად. ნატანეზში დააპატიმრეს თბილისიდან ბათუმში მიმავალი გეზავრი, რომელსაც აღმოაჩნდა 15 გირვანქა არალეგალური ფურცლები—რ. კ. პ. (ბ) ბათუმის კომიტეტის მიერ ხელმოწერილი ორი მოწოდება; ერთი მათგანი მიმართული იყო საქართველოს მენშევიკური მთავრობისა, ხოლო მეორე—ინგლისელი ოკუპანტების წინააღმდეგ. მუშებმა და გლეხებმა მოუწოდებენ ხელი გაუწოდონ რუსეთის საბჭოთა მთავრობას საქართველოს მენშევიკური მთავრობის დასაშლად.

„კომუნისტი“ № 3, „საქართველოს კომუნისტი“ № 1, „ერთობა“ № 129, 133, 1920 წ.

6 დ. ნაგომარში გაიხსნა საქ. კომუნისტური პარტიის გურიის ორგანიზაციის თათბირი. დაესწრო 24 წარმომადგენელი (10 რაიონიდან); თათბირმა განიხილა: გურიის კომიტეტის მოხსენება, მოხსენებები ადგილებიდან და მოხსენება საქ. კომ. პარტ. თათბირისა და მომავალი ორგანიზაციული მუშაობის შესახებ. არჩეულ იქნა გურიის დროებითი კომიტეტი 10 წევრის შემადგენლობით.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 19, 1920 წ.

შესდგა ხაშურის რაიონის კომუნისტური ორგანიზაციების წარმომადგენელთა პირველი ლეგალური კონფერენცია. განხილულ იქნა მოხსენებები ადგილებიდან და საორგანიზაციო საკითხები.

„კომუნისტი“ № 5, 1920 წ.

სოფ. გეჯეთში (სამეგრელო) შესდგა ადგილობრივი კომუნისტებისა და თანამგზავობთა კრება (დაესწრო 100-მდე კაცი). დღის წესრიგი: 1) მოხსენება მიმდინარე მომენტის შესახებ, 2) პარტიის წევრთა რეგისტრაცია, 3) ორგანიზაციული მუშაობის გაძლიერების შესახებ.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 8, 1920 წ.

16. ს. ბერიძე

6-8

გაზეთებში გამოქვეყნდა საქართველოს და რ.ს.ფ.ს.რ.-ს შორის დადებული საზავო ხელშეკრულება.

„კომუნისტი“ № 3, „სახალხო საქმე“ № 843, „ერთობა“ № 125, 1920 წ.

7

შესდგა საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) სოხუმის დროებითი საოლქო კომიტეტი.

„ახალი კომუნისტი“ № 16, 1920 წ.

შეიკრიბა ახლადარჩეული გურიის დროებითი კომიტეტი; განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 19, 1920 წ.

8

სამხრეთ-ოსეთის აჯანყებულმა გლეხობამ ბოლშევიკების ხელმძღვანელობით დაიკავა დ. ცხინვალი და გამოაცხადა საბჭოთა ხელისუფლება.

„სახალხო საქმე“ № 851, „ერთობა“ № 133, 1920 წ.

სოფ. ნოსირში (სენაკის მაზრა) აღდგენილ იქნა კომუნისტური ორგანიზაცია.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 8, 1920 წ.

9

ქ. თბილისისაკენ მომავალი ს. მ. კიროვი გზიდან (როსტოვიდან) დეზემას უგზავნის ვ. ი. ლენინს—მენშევიკურ საქართველოში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ.

Киров, т. 1, გვ. 225 - 226.

შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის მეორე რაიკომის ბიუროს და პარტაქტივის გაერთიანებული კრება. განიხილეს ბოლშევიკური პრესის გავრცელების, კულტურულ-საგანმანათლებლო და საორგანიზაციო საკითხები.

„კომუნისტი“ № 8, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ჩოხატაურში შეიქმნა ახალგაზრდობის კომუნისტური ორგანიზაცია 50 კაცის შემადგენლობით.

„კომუნისტი“ № 6, 1920 წ.

10

შესდგა მეორე რაიონის I კომუჯრედის კრება. მოისმინეს რაიონის ბიუროს მოხსენება და აირჩიეს კომისია უჯრედის წევრთა იდეურ-პოლიტიკური დონის ამაღლების საქმის ორგანიზაციისათვის.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

შენშევიცების საგანგებო რაზმის აგენტების მიერ გაჩხრეკილ იქნა ვაზ. „კომუნისტის“ სტამბა — ბათუმის კომიტეტის სახელით გამოცემული პროკლამაციების აღმოჩენის მიზნით. გაჩხრეკამ უშედეგოდ ჩაიარა.

„კომუნისტი“ № 8, 1920 წ.

11

ჩოხატაურში (გურია) შესდგა კომუნისტური პარტიის წევრთა კრება, რომელმაც მოისმინა დროებითი ცენტრალური კომიტეტის მიერ შემუშავებული დადგენილებანი; აირჩიეს კომიტეტი და პარტიის წევრთა სარეგისტრაციო კომისია.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 10, 1920 წ.

12

მეორე რაიონის კომუნისტთა საერთო კრებაზე მიხა ცხაკაიამ წაიკითხა ლექცია მიმდინარე მომენტზე.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

საბჭოთა აზერბაიჯანის და საქართველოს შორის დაიდო საზავო ხელშეკრულება.

„ვრთობა“ № 132, „საბაღხო საქმე“ № 854, 1920 წ.

სამხრეთ ოსეთის აჯანყებული გლეხობა თავგანწირულად იბრძვის

საბჭოთა ხელისუფლების დასაცავად. მენშევიკურმა ჯარმა აიღო დ. ცხინვალი და სოფ. ვანათის ჩრდილოეთით მყოფი სიმაღლეები.

„ერთობა“ № 132, 1920 წ.

ლენინში კომუნისტური ორგანიზაციის ჩამოყალიბების სამზადისათვის დააპატიმრეს 25 კომუნისტი და მოათავსეს სამაზრო საპრობილეში.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 1, 9, 1920 წ.

12—18

სამხრეთ-ოსეთში მომქმედი მენშევიკური დამსჯელი რაზმები ჯალათ ვ. ჯუღელის შეთაურობით სწვავენ, არბევენ და ანადგურებენ სახლებს, კარმიდამოს და სხვ. ცეცხლს მისცეს 25 სოფელი (კორნისი, წუნარი, ტბეთი, ხეითი, ფრისი, კვერნეთი, კლებრეთი და სხვ.). მოსახლეობა გაიხიზნა მთებში.

„Известия Ю.-Осет. Научно-иссл. Ин-та Краеведения“ №-11, გვ. 26; „კომუნისტი“ № 131, 1935 წ.

13

გაზ. „კომუნისტი“ დაიბეჭდა მოწინავე სტატია სამხრეთ-ოსეთის აჯანყების გამო; ამ სტატიაში ბოლშევიკები მოითხოვენ ოსებისათვის ნაციონალური თვითგამორკვევის უფლების მინიჭებას და სასტიკად ამხელენ მენშევიკებს და ბურჟუაზიულ-ნაციონალისტურ პარტიებს, რომელნიც ახშობენ პატარა ერების თვითგამორკვევას, ცეცხლითა და მახვილით ახშობენ მათს რევოლუციურ მოძრაობას.

„კომუნისტი“ № 10, 1920 წ.

შესდგა ჭიათურისა და მისი რაიონის მოწინავე კომუნისტების კრება (დაესწრო 130 კაცი). მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე. არჩეულ იქნა დროებითი კომიტეტი 9 კაცის შემადგენლობით და პასუხისმგებელი კორესპონდენტები. გაზ. „საქართველოს კომუნისტის“ ფონდისათვის შეაგროვეს 2142 მანეთი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 10, 1920 წ.

შესდგა საქართველოს მუშურ-გლეხური ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის ქუთაისის ორგანიზაციის საერთო კრება, განიხილეს მომავალი მუშაობის საკითხები.

„მოლდოვი პროლეტარი“ № 4, 1920 წ.

სამტრედიაში შესდგა კონდუქტორთა კომუჯრედის პირველი ლეგალური კრება.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 12, 1920 წ.

სოფ. შუა-სურებში (გურია) შესდგა კომუნისტების კრება, განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 10, 1920 წ.

14

მენშევიკების საგანგებო რაზმის აგენტები თავს დაესხნენ გაზ. „კომუნისტის“ რედაქციას, ალყა შემოარტყეს და დაიკავეს ყველა შესავალ-გასავალი ადგილი, დაიპატიმრეს რედაქციაში მყოფი თანამშრომელნი და შემთხვევით შესული პირებიც; დახურეს გაზ. „კომუნისტი“ — სამხრეთ-ოსეთის აჯანყების შესახებ წინააღმდეგობით მოთავსებული მოწინავე სტატიის გამო. საქ. კ. პ. (ბ) დროებითი ცენტრალური კომიტეტის წევრებს წინადადება მისცეს დასტოვონ საქართველოს რესპუბლიკის საზღვრები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 1, „ერთობა“ № 133, „სახალხო საქმე“ № 851, 1920 წ.

სოფ. ახალ სურებში მენშევიკებმა ჩამოხიეს ადგილობრივი კომუნისტური ორგანიზაციის მიერ გამოკრული განცხადება პარტიაში ჩაწერის შესახებ და აერცვლებდნენ პროვოკაციულ ხმებს კომუნისტური პარტიის წინააღმდეგ.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 10, 1920 წ.

14—15

აბაშის რაიონში, ღამით, მენშევიკები შეიჭრნენ კომუნისტურ პარტიულ ბიუროში, დაიპატიმრეს შენობის პატრონი, წაართვეს პარტიის დროშა, წიგნები და ბროშურები. კომუნისტებს ემუქრებოდნენ სიკვდილით და მეტეხის ციხეში გაგზავნით. შემდეგ გაემართნენ სუჯუნისაკენ და აბაშაში ჩაიყვანეს დაპატიმრებულნი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 9, 1920 წ.

15

„ამიერკავკასიის რუსთა ეროვნულ საბჭოს“ უწოდეს „რუსთა ეროვნული საბჭო საქართველოში“.

„სახალხო საქმე“ № 851, 1920 წ.

მენშევიკურმა ჯარმა აიღო სოფ. ჯავა (სამხრეთ-ოსეთი) და მიუ-
ახლოვდა როკის უღელტეხილს.

„სახალხო საქმე“ № 851, 1920 წ.

16

გაიხსნა საქართველოს ქალაქთა წარმომადგენლების მესამე ყრი-
ლობა.

„ერთობა“ № 133, „სახალხო საქმე“
854 1920 წ.

17

ბათუმის პორტის მუშებმა გადასწვეს ტრანსპორტი, რომელიც
დატვირთული იყო ვრანგელისათვის გამზადებული სამხედრო მასა-
ლებით.

„პრაედა“ № 151, 1920 წ.

სოფ. სანოდოში (სამეგრელო) დააპატიმრეს კომუნისტები, რო-
მელთაც ჩამოართვეს ლენინის წიგნები, პარტიის წევრების სარე-
გისტრაციო წიგნი და კომუნისტური პარტიის ინსტრუქციები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 9, 1920 წ.

18

გამოვიდა საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური
და თბილისის კომიტეტების ყოველდღიური ორგანო, გაზ. „საქარ-
თველოს კომუნისტი“ № 1 (წინა დღეებში დახურულ გაზ. „კომუ-
ნისტის“ მაგიერ).

„საქართველოს კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

რ.კ.პ. (ბ) სამხრეთ-ოსეთის კომიტეტმა ვ. ი. ლენინს გაუგზავნა
დებეშა, რითაც სთხოვეს დახმარების გაწევას მენშევიკური მთავ-
რობის ბანდების წინააღმდეგ ბრძოლაში. დებეშაში ნათქვამია:
„სამხრეთ-ოსეთის შრომელები ოქტომბრის რევოლუციის პირველი

დღეებიდანვე აშკარა ბრძოლას აწარმოებენ მენშევიკური საქართველოს მთავრობასთან. მენშევიკური საქართველოს შემადგენლობაში სამხრეთ-ოსეთი არასდროს არ შესულა და არც შედის, სთვლის რა თავის თავს საბჭოთა რუსეთის განუყოფელ ნაწილად.

„Известия Ю.-Осет. Научно-иссл. Ин-та Краеведения“, в.-II, გვ. 126.

გამოქვეყნდა ცნობა ქ. თელავში კომუნისტური პარტიის სამხარო კონფერენციის ჩატარების შესახებ. (დაესწრო 50 წარმომადგენელი). დღის წესრიგი: 1) მოხსენება მიმდინარე მომენტზე, 2) მოხსენებები ადგილებიდან, 3) სოფლად ორგანიზაციების დაარსება, 4) „კომუნისტის“ ფონდის გაძლიერება, 5) ალ. წულუკიძის ხსოვნის აღსანიშნავად სამოქალაქო პანაშვიდის გადახდა და სხვ.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) ლანჩხუთის რაიკომის კრება. მოისმინეს 6 ორგანიზაციის წარმომადგენელთა მოხსენებები. კრებამ გამოიტანა დადგენილება საშ. წულუკიძის ხსოვნის აღნიშვნის შესახებ.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 8, 1920 წ.

ახალციხეში დააპატიმრეს შვიდი კომუნისტი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 13, 1920 წ.

მენშევიკური მთავრობის ჯარმა როკის (სამხრეთ-ოსეთი) მიმართულებით დაიკავა სოფ. კოშკი.

„სახალხო საქმე“ № 854, 1920 წ.

19 სოფ. გულიხეთში (სამეგრელო) შესდგა კომუჯრედის კრება. განხილულ იქნა საორგანიზაციო და ახალ წევრთა მიღების საკითხები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 13, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა საერთაშორისო კონფერენციის მიერ კანეთისა და ჭოროხის მარცხენა ნაპირის — ართვინის მაზრის ნაწილის (ართვინითურთ) სომხეთისათვის გადაცემის შესახებ. ამავ დროს სომხეთს უფლება მიენიჭა ისარგებლოს ტრანზიტისთვის ბათუმის ნავსადგურით.

„სახალხო საქმე“ № 855, 1920 წ.

ქ. თელავში ვაზ. „საქართველოს კომუნისტის“ კითხვისათვის პარტიულ ბიუროში — დააპატიმრეს 3 კომუნისტი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 3, 1920 წ.

28

ქ. თბილისში ჩამოვიდა საბჭოთა რუსეთის დიპლომატიური წარმომადგენელი საქართველოში — სერგეი მირონის-ძე კიროვი. კიროვმა მისასალმებელი სიტყვით მიმართა მისიის შენობასთან შესახვედრად მოსულ რუს მოქალაქეებს.

Кирова, Г. Л. გვ. 226; „საქართველოს კომუნისტი“ № 4, „ერთობა“ № 138, „სახალხო საქმე“ № 856, 1920 წ.

ვაზ. „საქართველოს კომუნისტი“ მთლიანად მიძღვნილია ალ. წულუკიძის ხსოვნისადმი — გარდაცვალებიდან 15 წლისთავის აღსანიშნავად.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 1920 წ.

საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტმა ზუბალაშვილის სახელობის სახალხო სახლში მოაწყო სამოქალაქო პანაშვიდი ალ. წულუკიძის გარდაცვალებიდან 15 წლისთავის აღსანიშნავად.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 4, 1920 წ.

ქ. სიღნაღში შესდგა მოწინავე კომუნისტების ყრილობა. დაესწრნენ წარმომადგენელნი მაზრის ყველა რაიონებიდან და სოფლებიდან. დღის წესრიგი: 1) მიმდინარე მომენტი, 2) მოხსენებები აღგილებიდან, 3) საორგანიზაციო და სხვ. საკითხები, აირჩიეს სამაზრო კომუნისტური ბიურო. ყრილობაზე ვაზ. „საქართველოს კომუნისტის“ ფონდის გასაძლიერებლად შეგკრებილ იქნა 905 მანეთი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 9, 1920 წ.

ზუგდიდში შესდგა მაზრის მოწინავე კომუნისტების თათბირი. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე. აირჩიეს დროებითი სამაზრო კომიტეტი 5 კაცის შემადგენლობით. კომიტეტს დაევალა გაგზავნოს მაზრის ყველა სოფელში მოწინავე კომუნისტები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 21, 1920 წ.

შესდგა ახალ-სენაკის კომუნისტური ორგანიზაციის კრება (დაესწრო 35 წევრი). მოისმინეს დროებითი კომიტეტის საინგარიშო მოხსენება. მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და სხვ. აირჩიეს საქალაქო კომიტეტი 5 კაცის შემადგენლობით.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 10,
1920 წ.

შესდგა ძველი-სენაკის (სამეგრელო) კომუნისტური პარტიის წევრთა საერთო კრება (დაესწრო 220 წევრი). კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე, განიხილა საორგანიზაციო საკითხები და მიიღო გაზ. „საქართველოს კომუნისტისადმი“ მისასალმებელი რეზოლუცია.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 9,
1920 წ.

სოფ. მაიდანში (სენაკის მაზრა) შესდგა კომუგრადის საერთო კრება. მოსმენილ იქნა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 13,
1920 წ.

სოფ. აზარმელში (ხაშურის რაიონი) მოწვეულ იქნა სოფ. კლდის-წყაროს, ლებურუნის, ლიკორტის, ზრგვისის კომუნისტებისა და თანამგრძნობთა მრავალრიცხოვანი კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტის შესახებ და განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 14,
1920 წ.

ხიდისთავში (გურია) შესდგა კომუნისტური პარტიის წევრთა რაიონული კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები. არჩეულ იქნა ხელმძღვანელი კომიტეტი 9 კაცის შემადგენლობით. კრება მიესალმა გაზ. „საქართველოს კომუნისტს“ და მისი ფონდის გასაძლიერებლად შეკრებილ იქნა 500 მანეთი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 14
1920 წ.

სოფ. ნიგოთში (გურია) შესდგა კომუნისტური ორგანიზაციის კრება დაესწრნენ წარმომადგენლები სოფ. ქვიანიდან, კყონავერიდან, ჩოლობარგიდან და ნიგოთიდან. პარტიის წევრთა რეგისტრაციისათვის აირჩიეს დროებითი სარეგისტრაციო ბიურო 3 წევრის შემადგენლობით; გავრცელებულ იქნა გაზ. „საქართველოს კომუნისტი“.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 10,
1920 წ.

შესდგა შუხუთის თემის (გურია) კომუნისტური ორგანიზაციის წევრთა საერთო კრება.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 8,
1920 წ.

მოწვეულ იქნა ამალეების თემის (გურია) კომუჯრედის კრება; მენშევიკებმა მილიციის საშუალებით მოიწადინეს კრების ჩაშლა.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 19,
1920 წ.

სოფ. სამიქაოში (სენაკის მაზრა) დაარსდა ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირი („სპარტაკი“). მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 13,
1920 წ.

ქ. ბათუმში შესდგა პროფესიული კავშირის წევრთა დელეგაციის ყრილობა „პროფესიულ კავშირთა ცენტრის“ ასარჩევად. ყრილობაზე დამსწრე ბოლშევიკებმა ამხილეს მენშევიკების შეთანხმებული მუშაობა ინგლისელებთან და კრებას გადასცეს წერილობითი განცხადება, რომელიც ყრილობის მენშევიკურმა ხელმძღვანელობამ არ გააცნო კრებას. ამის გამო ბოლშევიკებმა და მემარცხენე ფრთის სხვა წარმომადგენლებმა დასტოვეს ყრილობა. მენშევიკებმა პროფკავშირის ცენტრში თავიანთი წარმომადგენლები გაიყვანეს.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 10,
1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ საქართველოში მცხოვრებ არაქართულ კომუნისტებს წინადადება მისცეს—3 დღის განმავლობაში დასტოვონ საქართველოს საზღვრები; ვინც არ წავიდა, დააპატიმრეს და მეტეხის ციხეში მოათავსეს.

„სახალხო საქმე“ № 855, 1520 წ.

გენშეიკური მთავრობის ჯარმა აიღო სოფ. როკი (სამხრეთ-ოსეთი) და აჯანყებულ გლეხობას წაართვა ორი ტყვიამფრქვევი. ჩააქრეს აჯანყება და დახვრიტეს 13 ოსი კომუნისტი, რომელნიც მათ ტყვედ ჩაუვარდათ. ძედის მიმართულებით ონის მხრივ დაიკავეს სოფ. ჩასაველი.

„სახალხო საქმე“ № 856, „ერთობა“ № 152, 1920 წ.

21

საბჭოთა მთავრობის წარმომადგენელს ს. მ. კიროვს ხანგრძლივი საღებარი ჰქონდა საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრ ევგ. გეჰეკორთან.

„სახალხო საქმე“ № 857, 1920 წ.

შესდგა ხელზე მოსამსახურეთა კავშირის დელეგატების კრება (დაესწრო 14 დელეგატი). მოისმინეს გამგეობისა და სარევიზიო კომისიის მოხსენებები და განიხილეს კავშირის ფინანსური მდგომარეობის საკითხი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 10, 1920 წ.

ქ. სოხუმში დააპატიმრეს საქ. კ. პ. (ბ) სოხუმის დროებითი საოლქო კომიტეტის წევრები, რომელთაც აღმოაჩნდათ სოხუმის რუკა, ყუმბარები, ბიკფორდის ზონარი, 7 ასაფეთქებელი მასრა და სასროლო იარაღი.

„ბაღი კომუნისტი“ № 16, „ერთობა“ № 170, 1920 წ.

გენშეიკური მთავრობის ჯარმა დაიკავა როკის უღელტეხილი (სამხრეთ-ოსეთი); ხელთ იგდეს ერთი ტყვიამფრქვევი და დაიწყო იერიში ძედის უღელტეხილის დასაკავებლად.

„სახალხო საქმე“ № 857, 1920 წ.

22

ბორჯომში შესდგა რაიონის მოწინავე კომუნისტების საერთო კრება (დაესწრო 60 წევრი). მოისმინეს მოხსენება საერთაშორისო მდგომარეობასა და მიმდინარე მომენტზე. კრებამ თავისი თავი რაიონულ კონფერენციად გამოაცხადა და აირჩია დროებითი კომიტეტი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 11, 1920 წ.

საქართველოს მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის ცენტრალურმა კომიტეტმა გაზ. „მოლოდოი პროლეტარის“ ფონდის გასაძლიერებლად კ. თბილისში მოაწყო მიხა ცხაკაიას ლექცია „საბჭოთა რუსეთის საერთაშორისო მდგომარეობაზე“.

„მოლოდოი პროლეტარი“ № 4, 1920 წ.

23

სამხრეთ-ოსეთის აჯანყებულ გლეხთა ერთერთმა რაზმმა ბრძოლა გაუმართა მენშევიკურ დამსჯელ რაზმს და გადავიდა ჩრდილოეთ ოსეთში.

„კომუნისტი“ № 131, 1935 წ.

✓ რკინიგზის სახელოსნოს მუშების VI და VII კომუჯრედის წევრთა გაერთიანებულმა კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და განიხილა საქართველოს კომუნისტური პარტიის დელეგატების თათბირის დადგენილება.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 14, 1920 წ.

შესდგა კომუნისტური პარტიის ბიდისტავეის (გურია) რაიონული კომიტეტის პირველი სხდომა. აირჩიეს სამი კაცისაგან შემდგარი პრეზიდიუმი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 14, 1920 წ.

26

✓ ს. მ. კიროვი დებუშას უგზავნის ვ. ი. ლენინს — საქართველოში კომუნისტების წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერების შესახებ.

Киров, т. I, გვ. 226.

გამოჭეუცნდა ცნობა სიღნაღის სამაზრო კომუნისტური ბიუროს მოწყობის შესახებ.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 17,
1920 წ.

საგუბერნიო ციხეში მოთავსებული დღეშელი გლეხები აღფრთოვანებით ეგებებიან გაზ. „საქართველოს კომუნისტის“ გამოსვლას, საღამს უძღვნიან მას და უგზავნიან ფონდის გასაძლიერებლად 765 მანეთს. კიათურიდან მიღებულ იქნა გაზეთის ფონდის გასაძლიერებლად შეკრებილი 2142 მანეთი, ელექტროტექნიკოსებისაგან — 800 მანეთი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 11,
1920 წ.

შესდგა ფოთის ყველა რაიონულ კომუნისტურ ორგანიზაციათა წარმომადგენლების კრება (დაესწრო 30- მდე კაცი). აირჩიეს დელეგატები მუშათა ცენტრის ყრილობაზე (თბილისში) და წარმომადგენელი ალ. წულუკიძის სამოქალაქო პანაშვიდზე დასასწრებლად.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 10,
1920 წ.

შესდგა სოფ. ღანიჩ-გეაზაურის კომუნისტური ჯგუფის კრება (დაესწრო 31 წევრი). მოისპინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 15,
1920 წ.

აბალციხეში მენშევიკებმა დააპატიმრეს ექვსი კომუნისტი.

„აბალი კომუნისტი“ № 4, 1920 წ.

ქ. ბაშურის კომისარმა კომუნისტების ბიუროს წინ, გაზ. „საქართველოს კომუნისტის“ კითხვისათვის დააპატიმრა სოფლის ორი მუშა.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 14,
1920 წ.

ქ. ზონში, საშა წულუკიძის საფლავზე, ქუთაისის საგუბერნიო და ადგილობრივი კომიტეტების მიერ მოწყობილ იქნა საშა წულუკიძის გარდაცვალების 15 წლისთავის აღსანიშნავი სამოქალაქო პანაშვიდი. პარტიული ბიუროს სადგომიდან პროცესია წითელი დროშებითა და საშას სურათებით გაემართა სასაფლაოსაკენ; პანაშვიდს დიდძალი ხალხი ესწრებოდა. სიტყვები წარმოთქმეს: კომუნისტური პარტიის ადგილობრივი კომიტეტის, ცენტრალური კომიტეტის, საგუბერნიო კომიტეტის, თბილისის მუშების, ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის, პროფკავშირებთან არსებულ კომუნისტ-მუშების ცენტრის, სამტრედიის რაიონული კომიტეტის, ფოთის კომიტეტისა და სხვ. წარმომადგენლებმა.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 11, 1920 წ.

ქ. ოზურგეთში შესდგა კომუნისტური ორგანიზაციების გურიის კომიტეტის სხდომა. სხდომაზე განიხილეს ძველი კომიტეტის ანგარიში, მომავალი პარტიული მუშაობის საკითხები და სხვ. კრებაზე შემოიჭრა მაზრის კომისარი მილიციელებით; მოითხოვეს დღის წესრიგი, მოახდინეს ჩხრეკა და შეადგინეს კრებაზე მყოფთა სია.

„ახალი კომუნისტი“ № 2, 1920 წ.

შესდგა სოფ. სამიჭაოს (სენაკის მაზრა) კომუნისტური ორგანიზაციისა და ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირის გაერთიანებული კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე, განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები და აირჩიეს დელეგატები სარაიონო და სამაზრო კონფერენციაზე გასაგზავნად.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 21, 1920 წ.

შესდგა სოფ. ეკის საზოგადოების (სენაკის მაზრა) კომუნისტების კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და აირჩიეს ხელმძღვანელი კომიტეტი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 16, 1920 წ.

სოფ. ნოსირში (სენაკის მაზრა) მენშევიკების მესვეურებმა ჩაშალეს კომუნისტური პარტიის წევრთა საერთო კრება.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 17,
1920 წ.

ქ. გორში კრების დაწყებამდე შეიბჰრეს ქალაქგარეთ ბაღში მოწყვეული კომუჯრედის კრება, რომელიც მოწყვეულ იქნა ბიუროს მოწყობისა და ზოგიერთი საორგანიზაციო საკითხის განსახილველად. დაპატიმრებული 26 კომუნისტი გადაგზავნეს ქუთაისის ციხეში.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 11, 12,
„კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

შესდგა სოფ. პატრიკეთის (გორის მაზრა) მოწინავე კომუნისტთა პირველი კრება. კრება მიესალმა გაზ. „საქართველოს კომუნისტს“.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 18,
1920 წ.

სოფ. ცუდანში (ხაშურის რაიონი) შესდგა კომუჯრედის კრება. კრებას ესწრებოდნენ აგრეთვე სოფ. წაბლუანისა და ალის პარტიული ამხანაგები და თანამგრძნობნი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 14,
1920 წ.

დუშეთის მაზრის კომისარმა შეიარაღებული მილიციელების თანხლებით დააპატიმრა საქ. კომ. პარტიის დუშეთის სამაზრო კონფერენციაზე მიმავალი კომუნისტები.

„ახალი კომუნისტი“ № 4, „კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

თბილისის გენერალ-გუბერნატორის განკარგულებით კედია-ფაჩულიას საგანგებო რაზმის წარმომადგენლებმა წინადადება მისცეს საქ. კომუნისტური ახალგაზრდობის კავშირის დროებითი ცენტრალური კომიტეტის თავმჯდომარეს და გაზეთ „მოლოდინი პროლეტარის“ რედაქტორს, რათა მათ დაეტოვებინათ საქართველოს საზღვრები.

ფონდი № 37, საქმე № 610.

27—29

გაზეთებში გამოქვეყნდა მენშევიკურ საქართველოსა და აზერბაიჯანის საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკას შორის დადებული საზავო ხელშეკრულება.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 10,
„ერთობა“ № 143, „საბაღხო საქ-
მე“ № 861, 862, 1920 წ.

28

საქართველოში მყოფმა რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიანმა წარმო-
მადგენელმა ს. მ. კიროვმა საპროტესტო ნოტიო მიმართა მენშევი-
კურ მთავრობას—ამ უკანასკნელის მიერ საზავო ხელშეკრულების
შეუსრულებლობისა და კომუნისტების დაპატიმრების გამო.

Киров, т. 1, гл. 243—244.

შესდგა მეორე რაიონის V კომუჯრედის წევრთა საერთო კრება.
კრებამ მიმართა თბილისის კომიტეტს და სთხოვა დახმარებოდა მეც-
ნიერულ-კომუნისტური ლიტერატურის მოწოდებით.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 21,
1920 წ.

სოფ. ნოსირში (სენაკის მაზრა) შესდგა კომუნისტური პარტიის
კრება (დაესწრო 35 წევრი). კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე
მომენტზე, განიხილა საორგანიზაციო საკითხები და გამოიტანა
საპროტესტო რეზოლუცია ადგილობრივი მენშევიკების მიერ წინა-
დღით ხმარებული ძალადობის გამო.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 17,
1920 წ.

შესდგა ბანძის რაიონის (სენაკის მაზრა) კომპარტიის წევრთა
საერთო კრება. დღის წესრიგი: 1) მოხსენებები ადგილებიდან, 2)
მოხსენება მიმდინარე მომენტის შესახებ, 3) საორგანიზაციო საკით-
ხები, 4) რაიონული კომიტეტის არჩევა, 5) პასუხისმგებელი კორეს-
პონდენტის არჩევა და სხვ.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 18,
1920 წ.

შესდგა სოფ. წყემის (სენაკის მაზრა) კომუნისტების კრება (დაესწრო 22 წევრი). მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე. არჩეულ იქნა კომიტეტი და ათისთავები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 16,
1920 წ.

დააპატიმრეს საჭ. კ. პ. (ბ) ახალციხის სამაზრო კომიტეტის მთელი შემადგენლობა.

„კომუნისტ“ № 1, 1920 წ.

ლამით შულავერის კომისარი მილიციონერებით შეიჭრა კომუნისტური პარტიის ბიუროს სადგომში; მოსპო და გაჰფანტა დოკუმენტები.

„კომუნისტ“ № 1, 1920 წ.

ქ. თბილისში ჩამოვიდა აზერბაიჯანის საბჭოთა სოც. რესპ. სა-
გარეო საქმეთა სახალხო კომისარი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 11,
„ერთობა“ № 145, 1920.

29

შესდგა მეტყავეთა პროფესიული კავშირის წევრთა საერთო კრება. დაესწრო 500 მუშა—ყველა მსხვილ და წვრილ სამრეწველო დაწესებულებიდან და სამხედრო უწყების სახელოსნოებიდანაც. დღის წესრიგი: 1) გამგეობის მოხსენება კავშირის მუშაობის შესახებ, 2) მოხსენება კავშირის ხარჯთაღრიცხვის შესახებ, 3) სამდივნოსადმი დამოკიდებულების შესახებ, 4) მოხსენება საავადმყოფო სალაროს შესახებ, 5) სამუშაო ქირის შესახებ და სხვა საკითხები. არჩეულ იქნა გამგეობა 11 წევრისა და 4 კანდიდატის, ხოლო სარევიზიო კომისია—3 კაცის შემადგენლობით.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 10,
17—20, „კომუნისტ“ № 6, 7, 1920 წ.

ქ. თბილისში დააპატიმრეს მეტყავეთა პროფესიული კავშირის თავმჯდომარე, საბჭოთა რუსეთის საკონსულოს მდივანი და სხვა კომუნისტები, რომლებიც საგანგებო რაზმის აგენტების თანხლებით გადაგზავნეს ქუთაისის საგუბერნიო სატუსალოში.

17. ს. ბერიაძე.
„საქართველოს კომუნისტი“ № 10, 11,
1920 წ.

შესდგა ქიათურის სამრეწველო დარგის მოსამსახურეთა ბროფესიული კავშირის წევრთა წლიური საერთო კრება. კრებამ უარყო მენშევიკების მიერ წამოყენებული სია და აირჩია გამგეობა 7 კაცის შემადგენლობით (2 ბოლშევიკი, 1 ბოლშევიკების თანამგრძნობი, 3 ესერი, 1 უპარტიო); ცენტრალური საბჭოს მუდმივ წევრად არჩეულ იქნა 4 კაცი (2 ბოლშევიკი, 2 ესერი).

„საქართველოს კომუნისტი“ № 18, 1920 წ.

ქ. თბილისში მოქმედება დაიწყო რუსეთის საბჭოთა საკონსულო.

„საბაღხო საქმე“ № 863, 1920 წ.

30

გამოქვეყნდა ცნობა საგარეოში კომუნისტების რაიონული კრების ჩატარების შესახებ. დღის წესრიგი: 1) მოხსენება ცენტრიდან. 2) მოხსენებები ადგილებიდან. 3) კომუჯრედების განახლება. 4) დროებითი კომიტეტის არჩევა. 5) ბინის საკითხი. 6) კონფერენციისათვის დელეგატის არჩევა. 7) აშხ. საშა წულუკიძის ხსოვნის აღნიშვნა და 8) გაზ. „საქართველოს კომუნისტის“ ფონდის გაძლიერება. არჩეულ იქნა დროებითი კომიტეტი 3 კაცის შემადგენლობით.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 11, 1920 წ.

ივლისი

1

გამოვიდა საქ. კომუნისტური პარტიის დროებითი ცენტრალური კომიტეტისა და თბილისის კომიტეტის უოველდღიური ორგანო (რუსულ ენაზე)—გაზეთი „კომუნისტი“ № 1.

„კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

მოხდა მეორე რაიონული კომიტეტის ბიუროს ზეღაზალი არჩევნები.

„კომუნისტი“ № 5, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ შესდგა მელითონეთა ახლად შემდგარი კომუჯრედის კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე. კრებამ მიიღო გაზ. „საქართველოს კომუნისტის“, „კომუნისტის“ (რუსულ ენაზე) და „მოლოდინი პროლეტარიისადმი“ მისასალმებელი რეზოლუცია და სასტიკი პროტესტი განაცხადა კომუნისტების დევნა-დაპატიმრების, საქართველოს საზღვრებიდან მათი გაძევებისა და მთავრობის აგენტების პროვოკაციული გამოსვლების გამო. რეზოლუცია თავდება შემდეგი სიტყვებით: „კრება კატეგორიულად აცხადებს მთელი რევოლუციური პროლეტარიატის წინაშე, რომ ის არ დასთმობს მარქსიზმის მებრძოლ პოზიციას და არ გაუშვებს ხელიდან მუშათა წითელ დროშას“.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 14,
„კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

გაიხსნა საქართველოს რკინიგზელთა პროფკავშირების კონფერენცია.

„ერთობა“ № 148, 1920 წ.

სენაკის მაზრაში მოახდინეს თავდასხმა კომუნისტური პარტიის წევრებზე. გაიხრიკეს და დაატუსაღეს სამაზრო კომიტეტის მთელი შემადგენლობა და ყველა პასუხისმგებელი ორგანიზატორი (21 კაცი). წაიღეს წიგნები, ოქმები და სიები. დაჰყეტეს და დალუქეს ბიუროები ახალ-სენაკში, ძველ-სენაკში, აბაშაში, ნოქალაქევში, ბანძაში მარტვილში, სალხინოში და სხვა სოფლებში.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 16, 18,
19, 23, 1920 წ.

მენშევიკურმა ჯარმა დაიკავა ნატანებ-ქობულეთის რკინიგზის ხაზი, სადგ. ქობულეთი და კინტრიშის ხიდი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 14,
„სახალხო საქმე“ № 865, 1920 წ.

გაზ. „საქართველოს კომუნისტში“ დაიბეჭდა დასაწყისი გ. ი. ლენინის სტატიისა: „ეკონომიკა და პოლიტიკა პროლეტარიატის დიქტატურის ეპოქაში“.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 13,
1920 წ. (თხზ., ტ. XXIV, გვ. 507—511).

ზემო-სურების (გურია) კომუნისტურმა ორგანიზაციამ გამართა საჯარო მოხსენება მიმდინარე მომენტზე.

„ახალი კომუნისტი“ № 71, 1920 წ.

გამოქვეყნდა თბილისის საგუბერნიო ციხის ტუსადის „წერილი რედაქციის მიმართ“, რომელშიც აღწერს ტუსადების უმწეო მდგომარეობას და გამოსთქვამს აღშფოთებას სატუსალოში გაზ. „საქართველოს კომუნისტის“ მიღების აკრძალვის გამო.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 13, 1920 წ.

3

• გაზ. „საქართველოს კომუნისტში“ დაიბეჭდა გაგრძელება ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „ეკონომიკა და პოლიტიკა პროლეტარიატის დიქტატურის ეპოქაში“.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 14, 1920 წ. (თხზ. ტ. XXIV გვ. 511—515).

საქ. კ. პ. (ბ) ბორჩალოს სამაზრო კომიტეტის, შულავერისა და ოფრეთის რაიკომის წევრთა გაერთიანებულმა სხდომამ სასტიკი პროტესტი განაცხადა კომუნისტების წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერების გამო.

„კომუნისტი“ № 6, 1920 წ.

ჩხარელი კომუნისტები სალამს უძღვნიან მშრომელი ხალხის ინტერესების დამცველ გაზ. „საქართველოს კომუნისტს“ და მისი ფონდის გასაძლიერებლად უგზავნიან 400 მანეთს.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 14, 1920 წ.

მენშევიკური მთავრობის ჯარი შევიდა ბარცხანაში (ბათუმის მიდამო).

„სახალხო საქმე“ № 868, 1920 წ.

3-4

შესდგა მეორე რაიონული კომიტეტის სხდომა (დაესწრო 23 წარმომადგენელი). განიხილეს მოხსენებები ადგილებიდან, თბილისის კომიტეტის მუშაობა და საორგანიზაციო საკითხები. გამოტანილ იქნა საპროტესტო რეზოლუცია რეპრესიების წინააღმდეგ.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 17,
„კომუნისტი“ № 6, 1920 წ.

4

გაზ. „საქართველოს კომუნისტი“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „წერილი ინგლისის მუშათა მიმართ“.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 15,
1920 წ. (თბზ., ტ. XXV, გვ. 305—309).

შესდგა ავქალის რაიონის კომუნისტების კრება (დაესწრო 35 კაცი). მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე, განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები და აირჩიეს რაიონული კომიტეტი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 19,
1920 წ.

სოფ. ხევში (გურია) შესდგა ერკეთის რაიონული კომუნისტური ორგანიზაციების საერთო კრება. დღის წესრიგი: 1) მოხსენება მიმდინარე მომენტზე. 2) გურიის კომიტეტის მოხსენება. 3) მოხსენებები ადგილებიდან და სხვ. არჩეულ იქნა ერკეთის რაიონული კომიტეტი 9 კაცის შემადგენლობით.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 25,
1920 წ.

შესდგა სავაჭრო-სამრეწველო მოსამსახურეთა კავშირის წევრების წლიური საერთო კრება. კრებამ მოისმინა გამგეობის საანგარიშო მოხსენება, სარევიზიო კომისიის მოხსენება, განიხილა და დაამტკიცა ხარჯთაღრიცხვა და სხვ. არჩეულ იქნა გამგეობა, სარევიზიო კომისია და წარმომადგენლები პროფესიულ კავშირთა საბჭოში.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 20,
1920 წ.

5

შესდგა მეორე რაიონის III კომუჯრედის კრება. გადაწყდა ამზანავური სალაროს დაარსება სახსარმოკლებული და დატუსაღებული ამზანავების დასახმარებლად და გაზეთის ფონდის გასაძლიერებლად; მიმდინარე მომენტის შესახებ კრებამ საპროტესტო რეზოლუცია გამოიტანა რეპრესიების გაძლიერებისა და კომუნისტური ორგანიზაციების ღვეწის წინააღმდეგ.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 21, 1920 წ.

შესდგა საქ. კომუნისტური პარტიის ფოთის დროებითი კომიტეტის სხდომა. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 24, 1920 წ.

6

გაზ. „კომუნისტში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „წერილი ინგლისის მუშათა მიმართ“.

„კომუნისტ“ № 5, 1920 წ. (თბზ., ტ. XXV, გვ. 305—309).

მუსლიმან მუშების წარმომადგენელთა კრებამ ერთხმად დაადგინა იმუშაონ საქართველოს კომუნისტურ პარტიასთან ერთად თბილისის კომიტეტის დირექტივებით. კრებამ საპროტესტო რეზოლუცია გამოიტანა კომუნისტების წინააღმდეგ მიმართული რეპრესიების გამო.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 19, „კომუნისტ“ № 5, 1920 წ.

შესდგა რკინიგზის ფურნის მუშების საერთო კრება. მუშებმა წამოაყენეს მოთხოვნა სამუშაო ქირის მომატების შესახებ და ამ მოთხოვნის დაკმაყოფილებისათვის შრომის სამინისტროს მისცეს 5 დღის ვადა.

„ახალი კომუნისტი“ № 1, „კომუნისტ“ № 7, 1920 წ.

დააპატიმრეს საქ. კომუნისტური პარტიის ქუთაისის საგუბერნიო კომიტეტის წევრები. გაჩხრეკის დროს წაიღეს გაზეთები და ბროშურები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 20, 1920 წ.

გაგრაში დაპატიმრეს კომუნისტური კომიტეტი.

„საბალხო საქმე“ № 869, „ერთობა“
№ 151, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა საქ. კ. პ. (ბ) ახალსენაკის კომიტეტის მთელი შემადგენლობის დაპატიმრების შესახებ.

„კომუნისტი“ № 5, 1920 წ.

მენშვეიკური მთავრობის ჯარმა დაიკავა ბორჩხა (ბათუმის ოლქი).

„საბალხო საქმე“ № 870, 1920 წ.

7

გაზ. „საქართველოს კომუნისტში“ დაიბეჭდა დასაწყისი ვ. ი. ლენინის სიტყვისა, რომელიც წარმოსთქვა მან 6 მარტს მოსკოვის საბჭოს საზეიმო სხდომაზე III ინტერნაციონალის წლისთავის აღსანიშნავად.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 17,
1920 წ. (თბზ., ტ. XXV, გვ. 85—89).

გამოქვეყნდა კომუნისტური ინტერნაციონალის აღმასრულებელი კომიტეტის მიმართვა გერმანიის დამოუკიდებელი სოციალისტური პარტიის ყველა ადგილობრივი და საოლქო ორგანიზაციებისა და დამოუკიდებელთა პარტიის ყველა წევრ მუშებისადმი — კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე მსოფლიო კონგრესისათვის სამზადისის შესახებ.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 17,
1920 წ.

ინგლისელების მიერ ბათუმის და მისი ოლქის დატოვების შემდეგ, მენშვეიკური მთავრობის ჯარი შევიდა ქ. ბათუმში და გამოაცხადა სამხედრო წესები.

„ერთობა“ № 151, 152, „საბალხო საქმე“
№ 870, 1920 წ.

8

გაზ. „საქართველოს კომუნისტში“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის სიტყვისა, რომელიც წარმოსთქვა მან 6 მარტს მოსკოვის საბჭოს საზეიმო სხდომაზე III ინტერნაციონალის წლისთავის აღსანიშნავად.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 18,
(თბზ., ტ. XXV, გვ. 89—93).

1920.

რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიანმა წარმომადგენელმა საქართველოში—ს. მ. კიროვმა მიმართა მენშევიკური მთავრობის თავმჯდომარეს საპროტესტო ნოტიო—რეპრესიებისა და განსაკუთრებული რაზმის მიერ საელჩოს წარმომადგენლების დაპატიმრების გამო.

Киров, т. I, გვ. 244—248.

შესდგა მესამე რაიონული კომიტეტის წევრთა საერთო კრება (დაესწრო 250 კაცი). დღის წესრიგი: 1) თბილისის კომიტეტის მოხსენება. 2) სომხურ ენაზე პარტიული ორგანოს გამოცემის შესახებ. 3) მესამე ინტერნაციონალის კონგრესის შესახებ. 4) რაიონული კომიტეტის ბელახალი არჩევნები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 22, 1920 წ.

მენშევიკებმა დააპატიმრეს საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის წევრი გ. თ. სტურუა.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 20, 1920 წ.

გაზ. „საქართველოს კომუნისტი“ დაიბეჭდა დასაწყისი ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „ბუბლიცისტის შენიშვნები“.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 19, 1920 წ. (თბზ., ტ. XXV, გვ. 35—40)

ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში მყოფი სენაკის მაზრის კომუნისტები (18 კაცი) მოუწოდებენ სენაკის მაზრის ყველა კომუნისტურ ორგანიზაციებს—მედგრად იყონ და რეპრესიებზე უპასუხონ გაასკეცებული ენერგიული მუშაობით.

„ახალი კომუნისტი“ № 2, 1920 წ.

რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიანმა წარმომადგენელმა საქართველოში ს. მ. კიროვმა საპროტესტო ნოტიო მიმართა საგარეო საქმეთა მინისტრს; ნოტაში ნათქვამია, რომ ~~მენშევიკური მთავრობის~~ და კომუნისტური პარტიის წევრთა დაპატიმრება ქუთაისის ციხეში მოთავსებით წარმოადგენს საქართველოსა და რუსეთს შორის დადებული ხელშეკრულების დარღვევას. ს. მ. კიროვი მოითხოვს ~~მენშევიკური მთავრობის~~ დაპატიმრებული კომუნისტების განთავისუფლებას.

Киров, т. I, გვ. 250.

10 შესდგა ლანჩხუთის რაიონული კომიტეტის კრება. (დაესწრნენ 8 კომუჯრედის წარმომადგენელი). დღის წესრიგი: 1) გურიის კომიტეტის მოხსენება. 2) მოხსენებები ადგილებიდან. 3) მუშაობის გაძლიერება. 4) წარმომადგენლის არჩევა ცენტრში და სხვა საკითხები.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 25, 1920 წ.

11 შესდგა მეორე რაიონის მე-18 კომუჯრედის კრება. კრებამ გადაწყვიტა თბილისის კომიტეტის საშუალებით იშუამდგომლოს ცენტრალური კომიტეტის წინაშე, რათა სომხურ ენაზე გამოცემულ იქნას კომუნისტური გაზეთი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 24, 1920 წ.

ქ. ოზურგეთში შესდგა გურიის კომუნისტური ორგანიზაციების კომიტეტის სხდომა. სხდომამ განიხილა კომუჯრედის მუშაობის, პარტიის წევრთა რეგისტრაციისა და ახალ წევრთა მიღების მსვლელობის საკითხები; დაამტკიცა ხარჯთაღრიცხვა და გამოსთქვა სურვილი ახლო მომავალში გურიის ორგანიზაციითა პარტიული კონფერენციის მოწვევის შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 2, 1920 წ.

ქ. ფოთში ადგილობრივმა ადმინისტრაციამ დააპატიმრა საქ. კ. ბ. (ბ) ფოთის კომიტეტის წევრები (7 კაცი). ფოთის კომუნისტურმა ორგანიზაციამ სასტიკი პროტესტი განაცხადა ამხანაგების დაპატიმრების გამო და მოითხოვა მათი განთავისუფლება.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 24, 25, 1920 წ.

13 გაზ. „საქართველოს კომუნისტი“ დაიბეჭდა გაგრძელება ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „პუბლიცისტის შენიშვნები“ და ი. ბ. სტალინის განცხადება პოლონეთის ფრონტის შესახებ.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 21, 1920 წ. (თბზ., ტ. XXV, გვ. 35—37, „Статьи и речи от Украины“. გვ. 102—105).

ქუთაისის საგუბერნიო ციხის პირველ განყოფილებაში მყოფი კომუნისტები (41 კაცი) მზურვალე სალამს უძღვნიან გაზ. „საქართველოს კომუნისტს“ და მისი ფონდის გასაძლიერებლად გზავნიან თავიანთ შორის შეკრებილ 400 მანეთს.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 21, 1920 წ.

14

გაზ. „საქართველოს კომუნისტში“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „პუბლიცისტის შენიშვნები“; გაზ. „კომუნისტში“ — დასაწყისი სიტყვისა, რომელიც მან წარმოსთქვა მოსკოვის საბჭოს საზეიმო სხდომაზე III ინტერნაციონალის წლისთავის აღსანიშნავად.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 22, „კომუნისტ“ № 11, 1920 წ. (თხზ. ტ. XXV, გვ. 40—49, 85—89).

ქ. ბათუმის პროლეტარიატისა და მშრომელი ხალხის წარმომადგენელნი სალამს უძღვნიან საქართველოს კომუნისტური პარტიის ორგანოს — გაზეთ „საქართველოს კომუნისტს“ და მისი ფონდის გასაძლიერებლად გზავნიან 3.800 მანეთს.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 22, 1920 წ.

15

გაზ. „კომუნისტში“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის სიტყვისა, რომელიც მან წარმოსთქვა მოსკოვის საბჭოს საზეიმო სხდომაზე III ინტერნაციონალის წლისთავის აღსანიშნავად.

„კომუნისტ“ № 12, 1920 წ. (თხზ. ტ. XXV, გვ. 89—93).

V მეორე რაიონის I კომუჯრედი მზურვალე სალამს უძღვნიან გაზ. „საქართველოს კომუნისტს“ და მისი ფონდის გასაძლიერებლად უგზავნის 1.171 მანეთს.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 23, 24, 1920 წ.

ველისციხის კომუნისტები მზურვალე სალამს უძღვნიან გაზ. „საქართველოს კომუნისტს“ და მისი ფონდის გასაძლიერებლად გზავნიან 550 მანეთს.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 22, 1920 წ.

15 - 23

თბილისის საქარხნო კომიტეტების კონფერენციამ განიხილა სა-
კითხები სამუშაო პირის გადიდების, საქარხნო კომიტეტებისათვის
ინსტრუქციების შემუშავებისა და კოლექტიური ხელშეკრულების
შესახებ; კონფერენციამ დაადგინა — მოკლე ხანში მწარმოებლებს
წარუდგინონ კოლექტიური ხელშეკრულება.

„აზალი კომუნისტი“ № 20, 1920 წ.

16

შესდგა სამტრედიის კომუნისტური ორგანიზაციების რაიონული
კრება (დაესწრნენ 15 კომუჯრედისა და 3 ქვერაიონის წარმომად-
გენლები). დღის წესრიგი: 1) დროებითი რაიონული კომიტეტის
მოხსენება (შომხს. ვანო სტურუა). 2) მოხსენებები ადგილებიდან.
3) გაზეთების გავრცელება და სხვ.

„აზალი კომუნისტი“ № 3, 1920 წ.

სოფ. გუბის (ქუთაისის მაზრა) კომუნისტური პარტიის წევრნი
სალამს უძღვნენ გაზ. „საქართველოს კომუნისტს“ და მისი ფონ-
დის გასაძლიერებლად გზავნიან 700 მანეთს.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 23, 24,
1920 წ.

17

გამოქვეყნდა კომუნისტური ინტერნაციონალის მოწოდება ირა-
ნის, სომხეთისა და თურქეთის დამონებულ ხალხთა მასებისადმი.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 25,
1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიანმა
წარმომადგენელმა საქართველოში ს. შ. კიროვმა ინახულა იტალიის
სრულუფლებიანი წარმომადგენელი საქართველოში ბ. მერკანტელი
და ზანგრძლივი საუბარი ჰქონდა მასთან.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 26,
1920 წ.

შინაგან საქმეთა მინისტრის განკარგულებით დახურეს გაზ. „სა-
ქართველოს კომუნისტი“ და „კომუნისტ“ (რუსულ ენაზე); დააპა-
ტიმრეს რედაქციის თანამშრომლები და დალუქეს სტამბა, სადაც
ეს გაზეთები იბეჭდებოდა.

„ერთობა“ № 161, „სახალხო საქმე“
№ 880, 1920 წ.

19

საქართველოში მყოფმა რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიანმა წარმომადგენელმა ს. მ. კიროვმა ახალი ნოტიო მიწმართა მენშევიკურ მთავრობას რუსეთსა და საქართველოს შორის დადებული საზავო ხელშეკრულების განსაკუთრებული საიდუმლო დანართის I და X მუხლის პირდაპირი დარღვევის ფაქტების გამო (კომუნისტური პარტიის წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერება, პარტიის ცალკე წევრთა, ჯგუფებისა და კომიტეტების დაპატიმრება, პარტიული ბიუროების დახურვა და დაბეჭდვა, კომუნისტური გაზეთების დახურვა და სხვ.).

Киров, I, გვ. 254—255.

22

შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) დრანდის რაიონის (სოხუმის ოლქი) სოფ. ბაბუშერის კომუჯრედის საერთო კრება. ესწრებოდნენ თანამგრძნობნიც. კრების გახსნამდე 22 ქალმა და კაცმა პარტიაში შესვლის სურვილი განაცხადა; მათგან ზოგიერთები მიიღეს. კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე, პარტიულ მუშაობაზე და საპროტესტო რეზოლუცია გამოიტანა დატუსაღებული ამხანაგების წამების გამო (ქვის ტომრებში ყოფნა).

„ახალი კომუნისტი“ № 26, 1920 წ.

საქართველოს პროფესიულ კავშირთა ცენტრ. საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტისა და თბილისის სამდივნოს გაერთიანებულმა სხდომამ გადასწყვიტა საბჭოთა რუსეთში გაგზავნოს საქართველოს მუშათა დელეგაცია 10 კაცის შემადგენლობით.

„ახალი კომუნისტი“ № 1, „ერთობა“ № 165, 1920 წ.

23

ფოთის ნავსადგურში სდგას 12 გემი, მათგან 9 ინგლისისა და ამერიკის; მათ შავი ქვით სტვირთავენ.

„ახალი კომუნისტი“ № 2, 1920 წ.

24

ბაშურის კომუნისტური ორგანიზაციის საერთო კრებამ სასტიკი პროტესტი განაცხადა კომუნისტური პარტიის წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერების გამო.

„ახალი კომუნისტი“ № 11, 1920 წ.

25

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ პროფესიულ კავშირთა ცენტრალურმა საბჭომ თავისი შემადგენლობიდან გამოირიცხა ბოლშევიკების მომხრე მეტყავეთა კავშირი და მიიღო მეტყავეთა ახალი კავშირი, რომელიც წინანდელ კავშირს გამოეყო.

„ახალი კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

გამოვიდა საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების ყოველდღიური ორგანო — გაზეთი „ახალი კომუნისტი“ № 1 (17 ივლისს დახურულ გაზ. „საქართველოს კომუნისტის“ ნაცვლად).

„ახალი კომუნისტი“ № 1, 1920 წ.

შესდგა ქუთაისის საგუბერნიო კომიტეტის სხდომა. დაესწრნენ წარმომადგენლები: გურიიდან, სენაკიდან, ზუგდიდიდან, შორაპნის მაზრიდან, ფოთიდან, ქუთაისიდან, სამტრედიიდან და ქიათურა-ხაზაგოულის რაიონებიდან. მოისმინეს მოხსენებები ადგილებიდან; მომხსენებლები აღნიშნავენ რეპრესიების გაძლიერებას კომუნისტური ორგანიზაციების მიმართ. კრებამ დაადგინა: მიუხედავად აუტანელი პირობებისა და რეპრესიებისა, გაგრძელებულ იქნას მუშაობა ლეგალურ ფარგლებში.

„ახალი კომუნისტი“ № 4, 1950 წ.

28

შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტთან არსებული ქალთა სექციის სხდომა. დაესწრნენ წარმომადგენლები მეორე, მესამე და მეოთხე რაიონებიდან და კომუნისტური ახალგაზრდობის ორგანიზაციიდან. სხდომამ დასახა კონკრეტული ღონისძიებანი საერთო პოლიტიკურ-რევოლუციურ მუშაობაში ქალების ჩასაბმელად.

„საქართველოს კომუნისტი“ № 15, 1920 წ.

ქიათურაში მოულოდნელად თავს დაესხნენ ადგილობრივ კომუნისტურ ორგანიზაციას; დაატუსაღეს 6 მოწინავე კომუნისტი.

„ახალი კომუნისტი“ № 7, 13, 1920 წ.

29

სოფ. შულავერში და ოფრეთში (ბორჩალოს მაზრა) თავს დაესხნენ რაიონულ კომუნისტურ ბიუროს, მოახდინეს ჩხრეკა და დალუქეს. დააპატიმრეს რაიონული კომიტეტის წევრები.

„ახალი კომუნისტი“ № 8, 1920 წ.

დაპატიმრეს ლითონზე მომუშავეთა პროფესიული კავშირის თავმჯდომარე და მდივანი იმის გამო, რომ ისინი საბჭოს სხდომაზე კრიტიკის ქარცეცხლში ატარებდნენ მენშევიკების პოლიტიკას კავშირების მიმართ.

„ახალი კომუნისტი“ № 19, 1920 წ.

30

გაიხსნა საქართველოს პროფესიულ კავშირთა ცენტრალური საბჭოს და ადგილობრივ საბჭოთა წარმომადგენლების კონფერენცია (დაესწრო 30-ზე მეტი დელეგატი). კონფერენციამ საბჭოთა რუსეთში გასაგზავნად აირჩია საქართველოს მუშათა დელეგაცია 15 კაცის შემადგენლობით.

„ახალი კომუნისტი“ № 30, „ერთობა“ № 175, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ახალციხის სატუსალოდან ქუთაისის ციხეში გადაიყვანეს 25 იენის დაპატიმრებული 6 კომუნისტი.

„ახალი კომუნისტი“ № 4, 1919 წ.

31

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბროშურიდან: „შემარცხენეობის“ საყმაწვილო სენი კომუნიზმში“ — I თავი: „რა აზრით შეიძლება ლაპარაკი რუსეთის რევოლუციის საერთაშორისო მნიშვნელობაზე?“

„ახალი კომუნისტი“ № 5, 1920. წ.
(თბზ., ტ. XXV, გვ. 193—195).

აგვისტო

1

ქ. ბათუმში გაიხსნა საქართველოს კომუნისტური პარტიის ბათუმის ბიურო.

„ახალი კომუნისტი“ № 11, 12, 1920 წ.

3

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბროშურიდან: „შემარცხენეობის“ საყმაწვილო სენი კომუნიზმში“ — II თავი: „ბოლშევიკების გამარჯვების ერთი ძირითადი პირობათაგანი“.

„ახალი კომუნისტი“ № 7, 1920 წ.
(თბზ., ტ. XXV, გვ. 195—198).

გამოქვეყნდა საქართველოს მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის დროებითი ცენტრალური კომიტეტის მიმართვა კომუნისტური კავშირის ყველა ორგანიზაციისადმი — ყრილობის მოწვევისათვის ორგანიზაციული სამუშაოს შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 7, 1920 წ.

ლანჩხუთში შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) გურიის კომიტეტის სხდომა. დაესწრნენ ყველა რაიონის (11 რაიონი) წარმომადგენელი. ადგილებიდან მოხსენებების მოსმენის შემდეგ სხდომამ იქონია მსჯელობა კომუნისტების წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერების შესახებ. მიღებულ რეზოლუციაში მთელი გურიის ორგანიზაციების სახელით სხდომა ღრმა აღშფოთებასა და ენერგიულ პროტესტს აცხადებს მენშევიკებისა და მათი აგენტების ვერაგობა-ძალადობის წინააღმდეგ.

„ახალი კომუნისტი“ № 20, 32, 1920 წ.

№ 1 საგუბერნიო ციხის 9 პატიმარმა კომუნისტმა შინაგან საქმეთა მინისტრს მიმართა განცხადებით. მოითხოვენ კონკრეტული ბრალდების წაყენებას და მათი საქმის გარჩევას რ აგვისტომდე, რა დროიდანაც აცხადებენ შიმშილობას.

„ახალი კომუნისტი“ № 10, 1920 წ.

ქუთაისის რკინიგზის კომუნისტი მუშები მიესალმებიან გაზ. „ახალ კომუნისტს“ და მისი ფონდის გასაძლიერებლად უგზავნიან 800 მანეთს.

„ახალი კომუნისტი“ № 7, 1920 წ.

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბროშურადან: „მემარცხენეობის“ საყმაწვილო სენი კომუნიზმში“—III თავი: „უმთავრესი ეტაპები ბოლშევიზმის ისტორიაში“.

„ახალი კომუნისტი“ № 8, 1920 წ.

(თხზ., ტ. XXV, გვ. 199—204).

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრ. კომიტეტი მიმართავს ყველა ადგილობრივ ორგანიზაციას პასუხისმგებელი კორესპონდენტების შეჩვევისა და „ახალ კომუნისტში“ მუშათა და გლეხთა ცხოვრების სისტემატური გაშუქების შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 4, 1920 წ.

შესდგა ფოთის ყველა კომუჯრედისა და კომიტეტის წევრთა გაერთიანებული კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე, განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები და საკითხი ახალგაზრდობის კომუნისტური ორგანიზაციის შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 16, 1920 წ.

ქუთაისის საგუბერნიო ციხის 80 პატიმარმა კომუნისტმა მათი საქმის გაურჩევლობისა და განცხადებაზე პასუხის მიუღებლობის გამო შიმშილობა გამოაცხადა. დროშები გამოჰკიდეს ფანჯარაში და დაიწყეს რევოლუციური სიმღერები. მცველებმა სროლა აუტესეს ფანჯრებს, ალყა შემოარტყეს ციხეს. ქუჩები და ციხის ეზო მილიციელებითა და გვარდიელებით აივსო. მოვიდა ადგილობრივი ადმინისტრაცია და ჭალაქის ცეცხლისმჭრობელი რაზმი. ქუჩიდან კიბეების საშუალებით ჩამოხსნეს დროშები. გაფიცულებმა უარი განაცხადეს გაფიცვის მოხსნაზე—წაყენებულ მოთხოვნათა დაკმაყოფილებამდე.

„ახალი კომუნისტი“ № 11, 14, 1920 წ.

5

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ მეორე რაიონის მე-9 და მე-25 კომუჯრედის კრებამ საპროტესტო რეზოლუცია გამოიტანა კომუნისტების წინააღმდეგ მიმართული რეპრესიების გამო.

„ახალი კომუნისტი“ № 9, 1920 წ.

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბროშურიდან: „მემარცხენეობის“ საყმაწვილო სენი კომუნიზმში“—დასასრული IV თავისა: „მუშათა მოძრაობის შიგნით რომელ მტრებთან ბრძოლაში გაიზარდა, განმტკიცდა და გაკაცდა ბოლშევიზმი?“.

„ახალი კომუნისტი“ № 9, 1920 წ.
(თხზ., ტ. XXV, გვ. 209—212).

თბილისის საგუბერნიო და მეტეხის ციხის პატიმარმა კომუნისტებმა მათი საქმის გაურჩევლობისა და განცხადებაზე პასუხის მიუღებლობის გამო შიმშილობა გამოაცხადეს.

„ახალი კომუნისტი“ № 8, 14, 1920 წ.

ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში მოათავსეს ქიათურაში დაპატიმრებული 7 კომუნისტი, რომელნიც გაფიცულებს შეუერთდნენ.

„ახალი კომუნისტი“ № 12, 1920 წ.

ფოთის ციხეში, მყოფმა 8 კომუნისტმა და აგრეთვე სენაკისა და ოზურგეთის ციხეების პატიმარმა კომუნისტებმა შიმშილით გაფიცვა გამოაცხადეს. მოითხოვენ ბრალდების წამოყენებას და გასამართლებას, ან განთავისუფლებას.

„ახალი კომუნისტი“ № 12, 13, 1920 წ.

6

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბროშურიდან: „მემარცხენეობის“ საყმაწვილო სენი კომუნიზმში“—დასაწყისი IV თავისა: „მუშათა მოძრაობის შიგნით რომელ მტრებთან ბრძოლაში გაიზარდა, განმტკიცდა და გაკაჟდა ბოლშევიზმი?“

„ახალი კომუნისტი“ № 10, 1920 წ.
(თხზ., ტ. XXV, გვ. 204—209).

შესდგა სამტრედიის რაიონის კომუჯრედთა დელეგატების კრება. მოისმინეს მოხსენებები რაიონული კომიტეტის ბიუროსი, კომუჯრედების წარმომადგენლებისა და სარევიზიო კომისიისა. კრებამ თანაგრძნობა გამოუცხადა საქართველოს ციხეებში მყოფ გაფიცულ ამხანაგებს და მოითხოვა მათი მოთხოვნების დაუყოვნებლივ დაკმაყოფილება.

„ახალი კომუნისტი“ № 14, 1920 წ.

7

საქ. კომუნისტური პარტიის ცენტრ. კომიტეტმა, დაპატიმრებული კომუნისტების შესახებ მთავრობის მიერ გამოტანილი დადგენილებების გამო, შიმშილით გაფიცვის მიზანი თითქმის განუოცილებულად სცნო და დაადგინა: წინადადება მისცეს დაპატიმრებულ ამხანაგებს მოხსნან შიმშილობა, რაც ეცნობა ყველა ციხეებს და მოყვანილ იქნა სისრულეში.

„ახალი კომუნისტი“ № 13, 1920 წ.

მეორე რაიონის მე-ნ კომუჯრედის კრებამ გამოიტანა დადგენილება სოშურ ენაზე კომუნისტური გაზეთის გამოცემის შესახებ და სთხოვა ცენტრალურ კომიტეტს—მიიღოს ზომები მის გამოსაცემად ახლო ხანში.

„ახალი კომუნისტი“ № 24, 1920 წ.

8

შესდგა ზიდისთავის (გურიი) რაიონული კომიტეტის კრება. დაესწრნენ 8 კომუჯრედის წარმომადგენელნი. დღის წესრიგი: 1) მოხსენება ცენტრიდან. 2) მოხსენებები ადგილებიდან. 3) პარტიული მუშაობა. 4) ბიუროს შესახებ. 5) ლიტერატურის გავრცელება. 6) საწერო გადასახადი და ანგარიში. 7) განცხადებები.

„ახალი კომუნისტი“ № 27, 1920 წ.

18. ს. ბერიძე.

შესდგა საქ. კ. ბ. (ბ) ერკეთის (გურია) რაიონული კომიტეტის კრება. დაესწრნენ ყველა კომუჯრედის წარმომადგენელნი. მოისმინეს გურიის კომიტეტის მოხსენება, მოხსენებები ადგილებიდან და აირჩიეს ბიურო 3 კაცის შემადგენლობით.

„ახალი კომუნისტი“ № 22, 1920 წ.

9

ქუთაისის ფოსტა-ტელეგრაფის კანტორის მოსამსახურეთა კომუჯრედი მუხრვალე სალაშს უძღვნის გაზ. „ახალ კომუნისტს“ და მისი ფონდის გასაძლიერებლად აგზავნის 2.100 მანეთს.

„ახალი კომუნისტი“ № 18, 1920 წ.

10

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბროშურიდან: „მემარცხენეობის“ საყმაწვილო სენი კომუნიზმში — დასაწყისი V თავისა: „მემარცხენე“ კომუნიზმი გერმანიაში. ბელადები — პარტია — კლასი — მასა“.

„ახალი კომუნისტი“ № 13, 1920 წ.
(თბზ., ტ. XXV, გვ. 212—217).

შესდგა მესამე რაიონული კომიტეტის სხდომა. არჩეულ იქნა ბიურო 5 კაცის შემადგენლობით.

„ახალი კომუნისტი“ № 26, 1920 წ.

შესდგა მეოთხე რაიონის IV და V კომუჯრედების წევრთა გაერთიანებული კრება. მოისმინეს თბილისის კომიტეტის წარმომადგენლის მოხსენება საბჭოთა რუსეთის საგარეო და საშინაო მდგომარეობაზე.

„ახალი კომუნისტი“ № 26, 1920 წ.

11

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის ბროშურიდან: „მემარცხენეობის“ საყმაწვილო სენი კომუნიზმში — დასასრული V თავისა: „მემარცხენე“ კომუნიზმი გერმანიაში. ბელადები — პარტია — კლასი — მასა“.

„ახალი კომუნისტი“ № 14, 1920 წ.
(თბზ., ტ. XXV, გვ. 217—219).

შესდგა დ. ზარაგაულის რაიონული კომიტეტის სხდომა. მოისმინეს მოხსენება საგუბერნიო კომიტეტის წარმომადგენლისა, სოფლად მუშაობის შესახებ, განიხილეს ლიტერატურის გაერცელებისა და სხვა საკითხები; აირჩიეს სარევიზიო კომისია და პასუხისმგებელი კორესპონდენტი.

„აბალი კომუნისტი“ № 24, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ლითონზე მომუშავეთა კავშირის წევრთა საერთო კრებამ გამოიტანა დადგენილება: დაარსდეს ქ. თბილისში გაერთიანებული მუშათა კოოპერატივი, რომელიც გააუმჯობესებს მუშების ეკონომიურ მდგომარეობას.

„აბალი კომუნისტი“ № 14, 1920 წ.

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ განუცხადა მეტეხის ციხეში მყოფ 10 ქართველ კომუნისტს, რომ მათ ასახლებენ ქ. ბაქოში. ჯერჯერობით არც ბრალდებას უყენებენ და არც ანთავისუფლებენ.

„აბალი კომუნისტი“ № 15, 25, 1920 წ.

13

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ რკინიგზის მთავარ სახელოსნოს და დეპოს მუშებმა, იჭონიეს რა მსჯელობა საქართველოს ციხეებში მყოფი ამხანაგების გმირულ ბრძოლაზე, ერთხმად დაადგინეს: 1) სასტიკ პროტესტს და გულისწყრომას ვუცხადებთ მთავრობას, რომელიც უდანაშაულოდ სტანჯავს ჩვენს ამხანაგებს ციხეებში; 2) მოვითხოვთ მთავრობისაგან, რათა მან ან დასაბუთებული ბრალდება წაუყენოს გაფიცულ ამხანაგებს, ან დაუყოვნებლივ გაანთავისუფლოს ისინი.

„აბალი კომუნისტი“ № 16, 1920 წ.

სოფ. გეგეთისა და სოფ. წყემის (სენაკის მაზრა) მშრომელმა გლეხკაცებამ სასტიკი პროტესტი განაცხადა კომუნისტების უდანაშაულოდ დაპატიმრებისათვის და მოითხოვა მათი განთავისუფლება.

„აბალი კომუნისტი“ № 16, 1920 წ.

16

შესდგა ქ. ქუთაისის კომუჯრედთა გაერთიანებული კრება; მოისმინეს დროებითი კომიტეტის მუშაობის ანგარიში და საგუბერნიო კომიტეტის წევრის მოხსენება საქ. კომპარტიის იდეური და პრაქტიკული მუშაობის შესახებ, არჩეულ იქნა ქუთაისის კომიტეტი 7 წევრისა და 2 კანდიდატის შემადგენლობით.

„აბალი კომუნისტი“ № 33, 1920 წ.

18

შესდგა ქუთაისის მკერავთა პროტესტული კავშირის წევრთა საერთო კრება. მოისმინეს გამგეობის საანგარიშო მოხსენება; აირჩიეს ახალი გამგეობა 7 კაცისა და სარევიზიო კომისია 3 კაცის შემადგენლობით.

„ახალი კომუნისტი“ № 24, 1920 წ.

19

ქუთაისის ევროპული ფეხსაცმლის მკერავმა მუშებმა გაფიცვა გამოაცხადეს ეკონომიურ ნიადაგზე. გაფიცვა დასრულდა მუშების გამარჯვებით.

„ერთობა“ № 196, 1920 წ.

20

შესდგა საქ. კ. პ. (ზ) სამტრედიის რაიონის დელეგატთა კრება. დღის წესრიგი: 1) მოხსენებები ადგილებიდან. 2) საგუბერნიო კომიტეტის წარმომადგენლის მოხსენება (მომხს. ვანო სტურუა). 3) ორგანიზაციული მუშაობის გაფართოება. 4) ივლისისათვის ხარჯთაღრიცხვის განხილვა და დამტკიცება. 5) კომიტეტის ერთი წევრის არჩევა.

„ახალი კომუნისტი“ № 27, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ თბილისის ოსი მუშების დელეგაციამ განმეორებით გადასცა განცხადება საქართველოს მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს სამხრეთ-ოსეთის მცხოვრებთა გამოუჩვეველ და უმწეო მდგომარეობაზე, მათი ბორჩალოში, ყარაიაში და სხვა ადგილებში გადასახლების შესახებ გადაწყვეტილების გამო. განცხადებაში წამოყენებულია 6 მუხლისაგან შემდგარი მოთხოვნები. დასასრულ, მოითხოვენ ცხინვალში მომუშავე კომისიაში მუშა-ოსებისათვის 3 ადგილის დათმობას.

„ახალი კომუნისტი“ № 23, 26, 1920 წ.

22

გაიხსნა საქ. კ. პ. (ზ) ბანძის რაიონის (სენაკის მაზრა) კონფერენცია. დღის წესრიგი: 1) საერთაშორისო მდგომარეობა და კომუნისტური პარტია. 2) დატუსაღებული ამბანაგების შესახებ. 3) მუშათა და გლეხთა დელეგაციის საკითხი. 4) ორგანიზაციული და სხვა საკითხები. მიღებულ იქნა სათანადო რეზოლუციები.

„ახალი კომუნისტი“ № 30, 1920 წ.

მოწვეულ იქნა სიღნაღის გარეუბნის სოფლების — ლუკრიან-კოტორ-მალაროს გლეხთა ყრილობა მიწის საკითხის განსახილველად. ადგილობრივმა მენშევიკებმა ცრუ დაპირებებით დააიმედეს გლეხობა: დასავლეთ საქართველოში გლეხებს უკვე მიეზომათ მიწა და იქ რომ დაამთავრებენ, მიწისმზომელებს აქ გამოგზავნიან და თქვენც ყველას მოგიზომივენ მიწებსაო.

„ახალი კომუნისტი“ № 31, 1920 წ.

23

შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) ქუთაისის კომიტეტის სხდომა. აირჩიეს პრეზიდიუმი, მიიღეს სამუშაო გეგმა და განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები.

„ახალი კომუნისტი“ № 31, 1920 წ.

24

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა დასაწყისი ვ. ი. ლენინის მოხსენებისა „საერთაშორისო მდგომარეობისა და კომუნისტური ინტერნაციონალის ძირითადი ამოცანების შესახებ“, რომელიც მან წარმოსთქვა კომუნისტური ინტერნაციონალის II კონგრესზე.

„ახალი კომუნისტი“ № 25, 1920 წ.

(თბზ., ტ. XXV, გვ. 385—389).

გამოქვეყნდა ცნობა გურიის სხვადასხვა რაიონებში 14 კომუნისტის დაპატიმრების შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 25, 1920 წ.

25

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა გაგრძელება ვ. ი. ლენინის მოხსენებისა „საერთაშორისო მდგომარეობისა და კომუნისტური ინტერნაციონალის ძირითადი ამოცანების შესახებ“ და დასაწყისი „თეზისების პროექტისა ნაციონალურ და კოლონიალურ საკითხებზე“.

„ახალი კომუნისტი“ № 26, 1920 წ.

(თბზ., ტ. XXV, გვ. 389—393, 331—334).

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ შესდგა საქ. კომუნისტური პარტიის ლინდავის რაიონის — ბაღმარანის, კილასურისა და აკაფოს (აფხაზეთი) ორგანიზაციების წარმომადგენელთა კრება (დაესწრო 200-მდე

კაცი); მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტისა და სოხუმის საპარტიოროში მყოფ კომუნისტების მდგომარეობის შესახებ. კრებამ დატუსაღებული ამხანაგების სასარგებლოდ შეაგროვა 1.700 მანეთი და გაუგზავნა სოხუმის საოლქო კომიტეტს მათთვის გადასაცემად.

„ახალი კომუნისტი“ № 26, 1920 წ.

ქ. თბილისში ზორის ძნელადის თავმჯდომარეობით გაიხსნა საქართველოს მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის პირველი „ლეგალური“ ყრილობა. ესწრებოდა 42 დელეგატი. დღის წესრიგი: 1) მიმდინარე მომენტი და კავშირის ამოცანები. 2) ყოფ. საოლქო კომიტეტისა და დროებითი ცენტრალური კომიტეტის ანგარიშები. 3) მოხსენებები აღგილებიდან. 4) კავშირის აღმშენებლობა. 5) მუშა-ახალგაზრდათა შორის მუშაობა. 6) მუშაობა სოფლად. 7) ახალგაზრდა ჭალთა შორის მუშაობა. 8) კულტურულ-განმანათლებელი მუშაობა. 9) ურთიერთობა პარტიასთან. 10) ინტერნაციონალის შესახებ. 11) არჩევნები და 12) მიმდინარე საკითხები. მენშევიკების საგანგებო რაზმის აგენტებმა ყრილობას არ მისცეს საშუალება გადასულიყო საქმიან ნაწილზე და განეგრძო მუშაობა. ყრილობამ აირჩია ცენტრალური კომიტეტი 7 წევრისა და 3 კანდიდატის შემადგენლობით, გამოიტანა საპროტესტო რეზოლუცია, აირჩია წარმომადგენელი ახალგაზრდათა კომუნისტურ ინტერნაციონალში (ზ. ძნელაძე) და დელეგატები აღმოსავლეთ ხალხთა და აღმოსავლეთის ახალგაზრდობის ყრილობაზე გასაგზავნად.

„ახალი კომუნისტი“ № 20, 29, 31, 1920 წ.

26

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის „თენისების პროექტისა ნაციონალურ და კოლონიალურ საკითხებზე“.

„ახალი კომუნისტი“ № 27, 1920 წ.
(თბზ, ტ. XXV, გვ. 334—338).

საქ. მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის ყრილობამ თავისი თავი დაშლილად გამოაცხადა და უსაზღვრო აღშფოთება და სასტიკი პროტესტი განაცხადა მთავრობის ძალადობის გამო; ცენტრალურ კომიტეტს მის ბინაზე საგანგებო რაზმის აგენტების თანხლებით თავს დაესხა შინაგან საქმეთა სამინისტროს

კანცელარიის ვიცე-დირექტორი; დაატუსაღეს ყრილობის თავმჯდომარე ბორის ძნელაძე და შემდეგ გააძევეს საქართველოს საზღვრებიდან.

„ახალი კომუნისტი“ № 29, 30, 1920 წ.

25

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ მოთავსებულია წერილი ჭალაქისა და სოფლის მეურნეობის მიმართ, რითაც ავტორი სასტიკ პროტესტს აცხადებს მენშევიკების მიერ საბჭოთა რუსეთში მიმავალ მუშათა იმ დელეგაციის შერჩეული შემადგენლობის წინააღმდეგ, რომელშიც წარმოდგენილნი არიან მხოლოდ ბურჟუაზიულ-კონტარრევოლუციურ-ნაციონალისტური პარტიები და არ შედის მუშა კომუნისტების არცერთი დელეგატი.

„ახალი კომუნისტი“ № 27, 1920 წ.

27

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა გაგრძელება ვ. ი. ლენინის მოხსენებისა „საერთაშორისო მდგომარეობისა და კომუნისტური ინტერნაციონალის ძირითადი ამოცანების შესახებ“.

„ახალი კომუნისტი“ № 23, 1920 წ.
(თხზ., ტ. XXV, გვ. 393—399).

შესდგა მეორე რაიონის III კომუჯრედის კრება. კრებამ იმსჯელა სომხეთის დაშლასთან დაკავშირებული მხედურ მოქმედებაზე და სასტიკი პროტესტი განაცხადა მათ მიერ 11 კომუნისტის მოკვლის გამო

„ახალი კომუნისტი“ № 31, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ მეთამბაქოეთა მუშათა კავშირის გამგეობამ დაადგინა გამოაცხადოს გაფიცვა ქარხნებში: „შვიდი მნათობი“ და „ასანთი“ — ჯამაგირის დროზე მიუღებლობის გამო.

„ახალი კომუნისტი“ № 28, 1920 წ.

28

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის მოხსენებისა „საერთაშორისო მდგომარეობისა და კომუნისტური ინტერნაციონალის ძირითადი ამოცანების შესახებ“.

„ახალი კომუნისტი“ № 29, 1920 წ.
(თხზ., ტ. XXV, გვ. 400—403).

29

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ბათუმში დააკავეს 9 ასოთამწყობი და რამდენიმე ლითონზე მომუშავე, რომელთაც ასახლებენ საქართველოს საზღვრებიდან. ამავე დროს დაიწყო „გაწმენდა“ იმ პროფესიული კავშირებისა, სადაც ხელახალი რეგისტრაციისა და არჩევნების შემდეგ კომუნისტები გავიდნენ გამგეობაში.

„ახალი კომუნისტი“ № 30, 1920 წ.

გამოქვეყნდა კომუნისტური ინტერნაციონალის II კონგრესის მიმართვები „პეტროგრადის მუშებისადმი“ და „წითელი არმიისა და წითელ ფლოტისადმი“.

„ახალი კომუნისტი“ № 30, 1920 წ.

შესდგა სუჯუნის რაიონის (სენაკის მაზრა) პარტიული აქტივის კრება (დაესწრო 49 წევრი). კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე, განიხილა საორგანიზაციო საკითხები და იმსჯელა რეპრესიების შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 37, 1920 წ.

30

მენშევიკების საგანგებო რაზმის აგენტებმა დააპატიმრეს „რუს-სოვეტის“ ბინიდან (სადაც მოთავსებული იყო საქ. კ. პ. (ბ) ცეკა და თბილისის 1, 2, 3, 4 რაიკომები) გამოსული 10 კომუნისტი.

„ახალი კომუნისტი“ № 37, 1920 წ.

31

გამოქვეყნდა საქ. მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის ცენტრალური კომიტეტის დადგენილება „შინაგან საქმეთა საინისტროს წარმომადგენლის და ე. წ. „საგანგებო რაზმის“ აგენტების მხრით ცეკას ბიუროზე თავდასხმისა და ბორის ძნელაძის დატუსაღების შესახებ. დადგენილება მოუწოდებს მთელ შეკავშირებულ მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობას და საქართველოს რევოლუციურ პროლეტариატს — სასტიკი პროტესტი და გულისწყრომა გამოუცხადო; მთავრობას განსაკუთრებული რაზმის აგენტების მიერ ლეგალური ორგანიზაციების ყრილობის ვერაგულად ჩაშლის გამო.

„ახალი კომუნისტი“ № 31, 1920 წ.

სექტემბერი

1

გამოქვეყნდა კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის მიმართვა ყველა ქვეყნის პროლეტარების, მუშებისა და მუშა-ქალებისადმი — „ჭუნგრეთის ჯალათების წინააღმდეგ“.

„ახალი კომუნისტი“ № 32, 1920 წ.

ქ. ბაქოში გაიხსნა აღმოსავლეთის ხალხთა ყრილობა. ყრილობას ესწრებოდნენ წარმომადგენელნი საქართველოდანაც.

„ახალი კომუნისტი“ № 32, 35, 1920 წ.

შესდგა ქ. ქუთაისის I კონფერენციის წევრთა სფეროთა კრება. კრებამ გამოიტანა საპროტესტო რეზოლუციები სომხეთის დაშნაკთა თეთრი ტერორისა და საქართველოს მთავრობის მიერ შედგენილ ე. წ. „მუშათა დელეგაციის“ შემადგენლობის წინააღმდეგ.

„ახალი კომუნისტი“ № 38, 1920 წ.

განთავისუფლეს 30 აგვისტოს დაპატიმრებული 10 კომუნისტი და წინადადება მისცეს 3 დღის განმავლობაში დაეტოვებინათ საქართველოს ტერიტორია. ამავე დღეს ე. წ. საგანგებო რაზმმა დააპატიმრა „რუსსოვეტის“ ბინიდან გამოსული 16 კომუნისტი.

„ახალი კომუნისტი“ № 37, 1920 წ.

2

გამოქვეყნდა ქართულ, სომხურ და რუსულ ენებზე საქ. კომ. პარტიის (ზ) თბილისის კომიტეტის მიმართვა „ყველა რევოლუციონერმა და მუშათა ორგანიზაციებს, ყველა მუშათა და გლეხთა მასების მიმართ“ — პროტესტის გამოსაცხადებლად სომხეთში გამეფებული თეთრი ტერორისა და დაშნაკური მთავრობის მიერ კომუნისტების სიკვდილით დასჯის წინააღმდეგ.

„ახალი კომუნისტი“ № 33, 1920 წ.

შესდგა სამტრედიის დეპოს მუშებისა და რკინიგზის მოსამსახურეთა შრაველრიცხოვანი კრება (დაესწრო 1.500-ზე მეტი კაცი); კრებამ უნდობლობა გამოუცხადა კავშირის გამგეობას და მოითხოვა 8 დათხოვნილი მუშის სამუშაოზე დაშვება და ახალი არჩევნების დანიშვნა.

„ახალი კომუნისტი“ № 37, 41, 1920 წ.

X

3

საქ. მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის აზაშის რაიონულმა კომიტეტმა იჭონია მსჯელობა და გამოსთქვა უღრმესი აღშფოთება და სასტიკი პროტესტი კავშირის ყრილობის გარეკვის გამო.

„ახალი კომუნისტი“ № 37, 1920 წ.

4

გამოქვეყნდა სომხეთის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) ცენტრალური კომიტეტის მიმართვა „ამიერკავკასიის მუშებს და გლეხებს“.

„ახალი კომუნისტი“ № 35, 1920 წ.

5

გამოქვეყნდა კომუნისტური ინტერნაციონალის II კონგრესის ირანის, საქართველოს, სომხეთისა და აზერბაიჯანის დელეგატების „მიმართვა სომხეთისა და თურქეთის შშრომელ მასებს“.

„ახალი კომუნისტი“ № 36, 1920 წ.

გაზ. „ახალი კომუნისტის“ ცალკე გვერდად დაიწყო გამოსვლა ყველკვირეულად „საქართველოს კომუნისტური ახალგაზრდობის ფურცელმა“.

„ახალი კომუნისტი“ № 36, 1920 წ.

შესდგა ფოთის კომიტეტისა და ყველა კომუჯრედების წარმომადგენელთა გაერთიანებული კრება. დღის წესრიგი: 1) პრეზიდიუმის მოხსენება, 2) მოხსენებები ადგილებიდან, 3) საორგანიზაციო და სხვა საკითხები. კრებამ მიიღო საპროტესტო რეზოლუცია სომხეთის დაშნაკური მთავრობის ვერაგული მოქმედების წინააღმდეგ, მოითხოვეს თეთრი ტერორისა და კომუნისტების დევნის დაუყოვნებლივ შეწყვეტა.

„ახალი კომუნისტი“ № 39, 1920 წ.

სადღესასწაულოდ შეკრებილი ოზურგეთის ახალგაზრდა კომუნისტები ენერგიულ პროტესტს უცხადებენ სომხეთის დაშნაკურ მთავრობას.

„ახალი კომუნისტი“ № 63, 1920 წ.

საქართველოში არსებულ რ. ს. ფ. ს. რ. მისიის სამხედრო წარმომადგენელმა თავის მოხსენებაში ჯარის მდგომარეობის შესახებ მენშევიკურ საქართველოში—აღნიშნა ჯარისკაცების აუტანელი პირობები და ის გარემოება, რომ „საქართველო თავისი სამხედრო ძალების მხრივ წარმომადგენს ისეთ სახელმწიფოს, რომელსაც არ შეუძლია არაერთი აქტიური გამოსვლა როგორც დამოუკიდებლად, ისე ვისმესთან კავშირში“.

ფონდი № 71, საქმე № 5, ფურც. 8—10.

6

ქ. ქუთაისის II და III კომუჯრედების კრებამ საპროტესტო რეზოლუცია გამოიტანა სომხეთის დაშნაკური მთავრობის ჯალათური მოქმედების გამო. მოითხოვენ თეთრი ტერორის დაუყოვნებლივ შეწყვეტის და კომუნისტური იდეების განვითარებისათვის დატუსაღებული ამხანაგების განთავისუფლებას.

„ახალი კომუნისტი“ № 44, 1920 წ.

საქ. მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კავშირის ლანჩხუთის რაიონული კომიტეტი სასტიკი პროტესტს და გულისწყრომას უცხადებს მენშევიკურ პარტიას კავშირის ყრილობის ჩაშლის გამო.

„ახალი კომუნისტი“ № 37, 1920 წ.

7

გამოქვეყნდა საქ. მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის გურიის კომიტეტის, ლანჩხუთისა და აბაშის რაიონული კომიტეტების პროტესტები, მენშევიკების აგენტების მიერ კავშირის ყრილობის გარეკვის გამო; მოუწოდებენ ბრძოლისაკენ.

„ახალი კომუნისტი“ № 37, 1920 წ.

ქ. თბილისში, აზერბაიჯანის მისიაში მოსამსახურეთა კომუჯრედის საერთო კრებამ მოიხსენა მოხსენება სომხეთის დაშნაკური მთავრობის ევრაგული მოქმედების გამო და სასტიკი პროტესტი განაცხადა მის წინააღმდეგ.

„ახალი კომუნისტი“ № 52, 1920 წ.

8

✓ ფინანსთა სამინისტროს საბჭოს საგანგებო სხდომამ მიიღო რუსეთსა და საქართველოს შორის დასადები სავაჭრო ზელშეკრულების პროექტი.

„აზალი კომუნისტი“ № 57, „ერთობა“ № 104, 208, 1920 წ.

9

ქ. ბაქოში გაიხსნა აღმოსავლეთის ახალგაზრდობის ყრილობა, რომელსაც ესწრებოდა საქართველოს ახალგაზრდობის 20 წარმომადგენელი.

„აზალი კომუნისტი“ № 58, 1920 წ.

ქ. ბათუმის პროფესიული კავშირების სხდომაზე კომუნისტების ჯგუფმა შეიტანა რეზოლუცია, რათა მთავრობასა და შრომის სამინისტროს წინადადება მისცემოდა, რომ ამ უკანასკნელთ გაეტარებინათ ღონისძიებები მშრომელთა მატერიალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად.

„აზალი კომუნისტი“ № 57, 1920 წ.

10

გამოქვეყნდა ცნობა სამტრედიის რკინიგზელთა გაფიცვის დაწყების შესახებ.

„აზალი კომუნისტი“ № 40, 1920 წ.

✓ შესდგა მეოთხე რაიონის X კომუჯრედის წევრთა საერთო კრება. მოისმინეს მოხსენება თბილისის კომიტეტიდან. კრებამ იქონია მსჯელობა და სასტიკი პროტესტი განაცხადა სომხეთის დაშნაკური მთავრობის ვერაგული მოქმედებისა და საქართველოს მთავრობის მიერ ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირის ყრილობის ჩაშლის გამო.

„აზალი კომუნისტი“ № 48, 1920 წ.

სოფ. ზომღეთში ადგილობრივი ადმინისტრაცია თავს დაესხა გურიის კომიტეტის ლეგალურ კრებას. დააპატიმრეს 4 კომუნისტი და გადაგზავნეს ოზურგეთის სამაზრო ციხეში. გურიის კომიტეტი ღრმა აღშფოთების, სასტიკ პროტესტს აცხადებს და მოითხოვს დაპა-

ტიმრეზული ამხანაგების განთავისუფლებას. გამოტანილ იქნა აგრეთვე საპროტესტო რეზოლუცია სომხეთის დაშნაკური მთავრობის ჯალათური მოქმედების გამო.

„ახალი კომუნისტი“ № 48, 50, 52, 1920 წ.

11

სოფ. ზომღეთის (გურია) კომუჯრედის კრებამ საპროტესტო რეზოლუცია გამოიტანა პარტიის კრებაზე კომუნისტების დატუსაღების გამო.

„ახალი კომუნისტი“ № 54, 1920 წ.

12

თბილისის გაზეთების წარმომადგენლები ესაუბრნენ რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიან წარმომადგენელს საქართველოში—ს. მ. კიროვს. საუბარი უმთავრესად ეხებოდა ბაქოში შემდგარს აღმოსავლეთის ხალხთა ყრილობას.

„ერთობა“ № 209, 210, 1920 წ.

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ ერთ გვერდით ყოველკვირეულად დაიწყო გამოსვლა „საქართველოს მუშა-ქალთა ფურცელმა“.

„ახალი კომუნისტი“ № 42, 1920 წ.

სოფ. ხიდისთავის (გურია) კომუჯრედმა სომხეთის კონტრრევოლუციური მთავრობის თეთრი ტერორის შესახებ გამოიტანა შემდეგი რეზოლუცია: „კრება ენერგიულ პროტესტს უცხადებს სომხეთის დაშნაკელთა მთავრობას და კატეგორიულად მოითხოვს კომუნისტების წინააღმდეგ მიმართულ თეთრი ტერორის შეჩერებას და ციხეებიდან ჩვენი ამხანაგების განთავისუფლებას. ჩვენ პატივსცემით ვიგონებთ საბჭოთა წითელ დროშისათვის თავკანწირულ მებრძოლ ამხანაგების ხსოვნას, და მასთან ღრმად ვართ დარწმუნებული იმაში, რომ შორს არ არის ის დიადი დრო, როდესაც სომხეთის მუშები და გლეხები ააფრიალებენ წითელ დროშას მათ საფლავზე და მასთან შესაფერ პასუხს გასცემენ რევოლუციონერების შესაფლავებებს“.

„ახალი კომუნისტი“ № 24, 1920 წ.

სოფ. გეგუთში (სენაკის მაზრა) დააპატიმრეს 4 კომუნისტი და მოათავსეს ახალსენაკის ციხეში.

„ახალი კომუნისტი“ № 53, 1920 წ.

14

გამოქვეყნდა დასაწყისი ს. მ. კიროვის საუბრისა თბილისის გაზეთების წარმომადგენლებთან.

„ერთობა“ № 209, 1920 წ.

ვეროვის ე. წ. „სოციალისტური დელეგაციის“ სახით შენგეიკურ საქართველოს ეწვევნენ მეორე ინტერნაციონალის ლიდერები (ვანდერველდე, მაკდონალდი და სხვ.).

„ახალი კომუნისტი“ № 55, „ერთობა“ № 210, 1920 წ.

15

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ საბჭოთა რუსეთის წარმომადგენელმა საქართველოში ს. მ. კიროვმა აცნობა საგარეო საქმეთა სამინისტროს, რომ საბჭოთა მთავრობას არ შეუძლია საქართველოს ე. წ. „მუშათა დელეგაცია“ შეუშვას თავის ტერიტორიაზე. ჩამოთვლილია 4 მთავარი მიზეზი, რის გამო აღნიშნული დელეგაცია არ იქნა ცნობილი მუშათა ნამდვილ დელეგაციად, ვინაიდან იასში არ შედის წარმომადგენელი კომუნისტ მუშებისა, რომელთაც საქართველოს პროტესტულ კავშირებში დიდი გავლენა აქვთ.

„ერთობა“ № 210, 211, 1920 წ.

გამოქვეყნდა დასასრული ს. მ. კიროვის საუბრისა თბილისის გაზეთების წარმომადგენლებთან.

„ერთობა“ № 210, 1920 წ.

თბილისის საგუბერნიო ცხეში მყოფმა 48 პატიმარმა კომუნისტმა განცხადებით მიმართა მთავრობის თავმჯდომარეს. პატიმარნი პროტესტს აცხადებენ მათი საქმიეების გაუარესებლობის გამო და მოითხოვენ პასუხს ეკთვერაში, რის შემდეგაც პროტესტის ნიშნად აცხადებენ შიმშილით გაფიცვას.

„ახალი კომუნისტი“ № 48, 1920 წ.

16

საქ. კომუნისტური პარტიის ბათუმის კომიტეტმა გამოუშვა პროკლამაცია „ამხანაგო მუშებო“ — მეორე ინტერნაციონალის ხელმძღვანელების, მსოფლიო პროლეტარიატის ჯალათების დელეგაციის

ჩამოსვლის გამო. მოწოდება თავდება: „ძირს ყვითლები! ძირს სოციალიზმის მოღალატენი! გაუმარჯოს მესამე კომუნისტურ ინტერნაციონალს! გაუმარჯოს მსოფლიო პროლეტარულ რევოლუციას!“

„აზალი კომუნისტი“ № 46, „ერთობა“ № 225, 1920 წ.

17

რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიანი წარმომადგენელი საქართველოში ს. მ. კიროვი მოსკოვს გაემგზავრა იმის გამო, რომ იგი დაინიშნა პოლონეთთან საზავო მოლაპარაკების დელეგაციის თავმჯდომარედ.

„ერთობა“ № 211, 1920 წ.

გეგმა „ბეშტაუმი“ ფოთიდან სევასტოპოლში გაზიდა 53.000 ფუთი ქვანახშირი.

ფონდი № 37, საქმე № 546.

18

გამოქვეყნდა სრულიად-რუსეთის წყლის ტრანსპორტის მეშათა ცენტრალური კომიტეტის მიმართვა „ყველა ქვეყნის ტრანსპორტის მუშებისადმი“, სადაც დაგმოვნილია ანტანტის მთავრობის თავხედური მოქმედება მათს ტერიტორიაზე მოხვედრილი რუსი მეზღვაურების მიმართ.

„აზალი კომუნისტი“ № 46, 1920 წ.

შესდგა საქართველოს ახალგაზრდა მეშათა და გლეხთა კომუნისტური კავშირის გურიის კომიტეტის კრება. დაესწრნენ: წარმომადგენლები გურიის ყველა რაიონიდან. დღის წესრიგი: 1) მოხსენებები ადგილებიდან, 2) პა'უხისმგებელი კორესპონდენტის ანგეჟა, 3) მისალმება აღმოსავლეთის ახალგაზრდობის ყრილობას, 4) პოტესტი სომხეთის მთავრობას. გამოტანილ იქნა შემდეგი რეზოლუცია: „ჩვენ, გურიის მშრომელი ახალგაზრდობა, აღშფოთებული ასეთი მხეცური მოქმედებით, სასტიკ პროტესტს და ზიზღს ვუცხადებთ სომხეთის რეაქციონურ მთავრობას და მოვითხოვთ დაუყოვნებლივ შეჩერებული იქნას ეს უმაგალითო ზოცვა-ელეტა, თეთრი ტერორი და ყოველგვარი შევიწროება კომუნისტებისა“.

„აზალი კომუნისტი“ № 63, 74, 1920 წ.

21

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ გამოქვეყნდა ინგლისის იმპერიალიზმის აგენტების მიერ 1918 წლის 20 სექტემბერს მუხანათურად დაბერებული ბაქოს 26 კომუნარის სია და დეკლარაცია სტ. შაუმიანის, ალ. ჯაფარიძის და სხვ. ხელმოწერით, გამოშვებული მათ მიერ ქ. ბაქოს დატოვების დროს.

„ახალი კომუნისტი“ № 48, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ქუთაისის ფოსტა-ტელეგრაფის კომუჯრედის მისალმება აღმოსავლეთის ხალხთა ყრილობისადმი.

„ახალი კომუნისტი“ № 48, 1920 წ.

23

გამოქვეყნდა პროფესიული კავშირების საერთაშორისო საბჭოს მიმართვა: „ყველა ქვეყნის პროფესიულ კავშირებს“.

„ახალი კომუნისტი“ № 49, 1920 წ.

24

შესდგა ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირის თბილისის კომიტეტის სხდომა. კომიტეტმა გამოიმუშავა გეგმა და დასაბა ლონისძიებანი მუშაობის გასაძლიერებლად თბილისის ორგანიზაციებში. არჩეულ იქნა ბიურო 3 წევრის შემადგენლობით და წარმომადგენელნი საქართველოს ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირის ცენტრალურ და საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტებში.

„ახალი კომუნისტი“ № 58, 1920 წ.

25

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ გზათა უწყების დეპარტამენტმა შეიმუშავა რუსეთსა და საქართველოს შორის სავაჭრო-საზღვაოსნო ხელშეკრულების პროექტი.

„ახალი კომუნისტი“ № 51, 1920 წ.

გამოქვეყნდა საქართველოს ახალგაზრდა მუშათა და გლეხთა კომუნისტური კავშირის გურიის კომიტეტის მისალმება აღმოსავლეთის კომუნისტური ახალგაზრდობის ყრილობისადმი.

„ახალი კომუნისტი“ № 51, 1920 წ.

26

შესდგა ელექტრონზე მომუშავეთა პროფესიული კავშირების რწმუნებულთა და საქარხნო კომიტეტების კონფერენცია. (დაესწრო 29 წარმომადგენელი).

„ერთობა“ № 222, 1920 წ.

27

სოფ. კოხში (ქობულეთის რაიონი) ჩავიდა დამსჯელი რაზმი; აწიოკებდნენ სოფელს, სცემდნენ ხალხს და უნადგურებდნენ მოსაეღლს.

„ახალი კომუნისტი“ № 68, 70, 1920 წ.

28

საქართველოში ჩამოვიდა რენეგატი კ. კაუტსკი, რომელსაც მენ-შევიკები დიდი ზეიმით შეხვდნენ.

„ახალი კომუნისტი“ № 55, „ერთობა“ № 221, 1920 წ.

29

ეკონომიურ ნიადაგზე გაიფიცნენ ტრამვაის სახელოსნოს მუშები.

„ერთობა“ № 223, 1920 წ.

სენაკში შესდგა მაზრის მასწავლებელთა დელეგატების ყრილობა, (ესწრებოდა 40-მდე დელეგატი). ყრილობამ წარუდგინა მთავრობას კატეგორიული მოთხოვნა მასწავლებელთა ეკონომიური მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 57, 1920 წ.

30

ქ. ბაქოში შესდგა საქართველოს კომუნისტების პარტიული თათბირი (მონაწილეობდა 85-მდე კაცი); მიღებულ რეზოლუციაში თათბირმა დასახა მთელი რიგი ღონისძიებანი, რასაც უნდა უზრუნველყო საბჭოთა ხელისუფლების გამარჯვება საქართველოში.

ფონდი № 37, საქმე № 615.

19. ს. ბერიძე

შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) გორის სამაზრო კომიტეტის სხდომა. აირჩიეს ახალი კომიტეტი 7 კაცის და პრეზიდიუმი 3 კაცის შემადგენლობით. განიხილეს სამუშაო გეგმა და სხვა საკითხები; გამოტანილ იქნა საპროტესტო რეზოლუცია სომხეთის დაშნაკური მთავრობის ჯალათური მოქმედების გამო.

„ახალი კომუნისტი“ № 65, 1920 წ.

ევროპის ე. წ. „სოციალისტურმა დელეგაციამ“ დასტოვა საქართველო.

„ერთობა“ № 221, 1920 წ.

ოქტომბერი

გაიხსნა საქართველოს ფოსტა-ტელეგრაფისა და ტელეფონის მუშა-მოსამსახურეთა პროფესიული კავშირის მესამე ყრილობა.

ფონდი № 11, საქმე № 104, ფურც. 16;
„ერთობა“, № 224, 1920 წ.

2

გაზ „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სიტყვა, წარმოთქმული 1920 წ. 22 სექტემბერს რ. კ. პ. (ბ) სრულიად-რუსეთის კონფერენციის პირველ სხდომაზე.

„ახალი კომუნისტი“ № 57, 1920 წ.
(თხზ., ტ. XXV, გვ. 440—444).

შესდგა საქ. მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის სოხუმის საოლქო კომიტეტის სხდომა. მიღებულ იქნა რეზოლუცია კავშირის მომავალ მუშაობაზე.

„ახალი კომუნისტი“ № 74, 1920 წ.

3

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის სტატია: „მესამე ინტერნაციონალი და მისი ადგილი ისტორიაში“.

„ახალი კომუნისტი“ № 58, 1920 წ.
(თხზ., ტ. XXV, გვ. 246—252).

სოფ. ხიდისთავში (გურია) შესდგა კომუნისტური ორგანიზაციების რაიონული კრება. მოისმინეს მოხსენება აღმოსავლეთის ხალხთა ყრილობის შესახებ, მოხსენებები ადგილებიდან; განიხილეს პარტიული დისციპლინის და საორგანიზაციო საკითხები; გააფრცვლეს 17 ცალი „ახალი კომუნისტი“ და აირჩიეს კომიტეტი 9 წევრის და სარევიზიო კომისია 3 წევრის შემადგენლობით.

„ახალი კომუნისტი“ № 81, 1920 წ.

შესდგა ექადიის და მოიდანახის (გურია) კომუჯრედების გაერთიანებული კრება. მოისმინეს ბაქოდან დაბრუნებული დელეგატის მოხსენება აღმოსავლეთის ხალხთა ყრილობის შესახებ, მოხსენებები ადგილებიდან და განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები.

„ახალი კომუნისტი“ № 77, 1920 წ.

ქ. ჭუთაისში გაიხსნა დასავლეთ საქართველოს მუშურ-გლეხური ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის ორგანიზაციითა წარმომადგენლების თათბირი. დღის წესრიგი: 1) საგუბერნიო ბიუროს მოხსენება. 2) მოხსენებები ადგილებიდან. 3) მომავალი მუშაობა. 4) რაიონული ცენტრების შექმნა. 5) მიმდინარე საკითხები; არჩეულ იქნა გურიისა და სამეგრელოს კომიტეტები.

„ახალი კომუნისტი“ № 63, 1920 წ.

4 დაბა ცაგერში, ლეჩხუმის სამაზრო ბიუროში დააპატიმრეს საქ. კომუნისტური პარტიის ლეჩხუმის სამაზრო კომიტეტის თავმჯდომარე და კომიტეტის ერთი წევრი.

„ახალი კომუნისტი“ № 72, 1920 წ.

5 მთავარ სახელოსნოების ვაგონთა განყოფილებას მუშა-მოსამსახურეებმა წამოაყენეს 6 მეხლისაგან შემდგარი ეკონომიური მოთხოვნები.

„ახალი კომუნისტი“ № 69, 1920 წ.

გამოქვეყნდა სუჯუნის, სენაკის, ბანძის რაიონების, ნაგავზოურის და ნაგომეროვის კომუჯრედების პროტესტები სომხეთის დაშნაკური მთავრობის ვერაგული მოქმედების გამო კომუნისტების მიმართ.

„ახალი კომუნისტი“ № 59, 1920 წ.

7

გამოქვეყნდა გურიის კომიტეტის პრეზიდიუმის და შუა ამაღლების კომუჯრედის პროტესტები სომხეთში მივინვარე თეთრი ტერორის წინააღმდეგ.

„ახალი კომუნისტი“ № 61, 1920 წ.

9

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა შინაარსი ვ. ი. ლენინის სიტყვისა პარლამენტარიზმის შესახებ, რომელიც წარმოსთქვა მან კომუნისტური ინტერნაციონალის II კონგრესზე.

„ახალი კომუნისტი“ № 63, 1920 წ.
(თხზ., ტ. XXV, გვ. 421—424).

10

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის „წერილი გერმანიისა და საფრანგეთის მუშებს, კომუნისტური ინტერნაციონალის II კონგრესის შესახებ კამათის გამო“.

„ახალი კომუნისტი“ № 64, 1920 წ.
(თხზ., ტ. XXV, გვ. 445—447).

გამოქვეყნდა კომინტერნის მოწოდება „გერმანიის დამოუკიდებელ ს.-დ. პარტიისადმი“.

„ახალი კომუნისტი“ № 64, 1920 წ.

გამოქვეყნდა პროტესტი: „ჩვენ, მეტეხის ციხის კომუნისტ-პატიმრები, პროტესტს და ზიზღს ვუცხადებთ სომხეთის ჯალათ მთავრობას ჩვენი ამაზნაგების დახვრეტის და წამების გამო. ვუსურვებთ სომხეთის პროლეტარიატს გადაელახოს ყოველივე დაბრკოლება და მიეღწიოს ჩვენ დიდებულ იდეას. გაუმარჯოს სომხეთის მშრომელ ხალხს, გაუმარჯოს მესამე კომუნისტურ ინტერნაციონალს, გაუმარჯოს სომხეთის საბჭოთა მთავრობას, ძირს სომხეთის ჯალათები და პარაზიტები“.

„ახალი კომუნისტი“ № 64, 1920 წ.

სოფ. ხიდისთავში (გურია) შესდგა რაიონული კომიტეტის კრება. მოისმინეს გურიის კომიტეტის მოხსენება, მოხსენებები კომუჯრედებიდან და განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები. არჩეულ იქნა ერთი წევრი გურიის კომიტეტში, მუდმივი კორესპონდენტი და სარევიზიო კომისია 3 კაცის შემადგენლობით.

„ახალი კომუნისტი“ № 83, 1920 წ.

შესდგა სოფ. ხორში-საჯიჭაოს (ზუგდიდის მაზრა) ორგანიზაციის წევრთა საერთო კრება. განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები და აირჩიეს გაზ. „ახალი კომუნისტის“ პასუხისმგებელი კორესპონდენტი.

„ახალი კომუნისტი“ № 90, 1920 წ.

ქ. სამტრედიის შესდგა ახალგაზრდა მუშათა და გლეხთა კომუნისტური კავშირის საერთო კრება. განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები და საკითხი გაზ. „ახალი კომუნისტის“ ფონდის გაძლიერების შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 71, 1920 წ.

ქ. თბილისში შესდგა საქარხნო კომიტეტების წევრთა საერთო კრება.

„ახალი კომუნისტი“ № 63, 1920 წ.

12

შესდგა საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) თბილისის კომიტეტის სხდომა.

„ახალი კომუნისტი“ № 70, 1920 წ.

13

გამოქვეყნდა კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის მანიფესტის I თავი: „საერთაშორისო ურთიერთობანი ევროპალის შემდეგ“.

„ახალი კომუნისტი“ № 66, 1920 წ.

შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) ფოთის კომიტეტის კრება. მოისმინეს პრეზიდიუმის მოხსენება, მოხსენებები ადგილებიდან, განიხილეს მუშათა და გლეხთა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის, საორგანიზაციო და სხვ. საკითხები. კომიტეტმა საპროტესტო რეზოლუცია გამოიტანა დაპატიმრებული კომუნისტების მიმართ უზემი ძალმომრეობის გამო.

„ახალი კომუნისტი“ № 75, 1920 წ.

14

თელავის სამაზრო ბიუროში შესდგა მოწინავე კომუნისტების კრება; მოისმინეს მოხსენება საერთაშორისო და რუსეთის მდგომარეობაზე, მოხსენების შემდეგ შესდგა სამაზრო კომიტეტის სხდომა.

„ახალი კომუნისტი“ № 80, 1920 წ.

ბათუმის ნავსადგურში მოვიდა ორი ნაღმოსანი: ერთი — ინგლისის და ერთი — საფრანგეთისა.

„ახალი კომუნისტი“ № 75, 1920 წ.

15

გამოქვეყნდა დასაწყისი კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის მანიფესტის II თავისა: „მეურნეობის მდგომარეობა“.

„ახალი კომუნისტი“ № 66, 1920 წ.

მენშევიკების მიერ მოწვეულ ეკონომიურ თათბირზე ნ. ჟორდანია იძულებული იყო განეცხადებინა: „რამდენიმე ხნის წინათ ჩვენ ვამბობდით, რომ ეკონომიურად ჩვენ სწრაფი ნაბიჯით მივდივართ კატასტროფისაკენ... ახლა ეს ჩვენი აზრი უკვე გამართლდა... ჩვენ უკვე მივედით კატასტროფამდე“.

~~„ახალი კომუნისტი“ № 235, 1920 წ.~~
„ბოლშევიკი“ № 235, 1920 წ.

16

გამოქვეყნდა დასასრული კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის მანიფესტის II თავისა: „მეურნეობის მდგომარეობა“.

„ახალი კომუნისტი“ № 69, 1920 წ.

17

გამოქვეყნდა დასაწყისი კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის მანიფესტის III თავისა: „ბურჟუაზიული რეჟიმი ომის შემდეგ“.

„ახალი კომუნისტი“ № 70, 1920 წ.

✓ თბილისის მესამე რაიონულმა კომიტეტმა გამოიტანა დადგენილება უმუშევარ ამხანაგებისათვის რაიონში ურთიერთდამხმარე სალაროს დაბარებისა და იდეური დონის ასამაღლებლად ჯგუფური მეცადინეობის შემოღების შესახებ.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 2, 1920 წ.

18

✓ შესდგა მეორე რაიონის მე-3, 13, 15 და 25 კომუჯრედების საერთო კრება. კრება მხურვალედ მიესალმა ვაზ. „კომუნისტ გრუზიის“ გამოსვლას და აღუთქვა ყოველგვარი დახმარება.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 20, 1920 წ.

19

გამოქვეყნდა გაგრძელება კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის მანიფესტის III თავისა: „ბურჟუაზიული რეჟიმი ომის შემდეგ“.

„ახალი კომუნისტი“ № 71, 1920 წ.

შესდგა თბილისის მეოთხე რაიონის V კომუჯრედის წევრთა საერთო კრება. კრება მიესალმა გაზ. „კომუნისტ გრუზიის“ გამოსვლას, განიხილა კულტურულ-საგანმანათლებლო მუშაობის საკითხები და გამოიტანა დადგენილება თანამგრძნობთა უჯრედის ჩამოყალიბებისა და მასში ორგანიზაციულ-პოლიტიკური ხასიათის მუშაობის წარმოების შესახებ.

„კომუნისტ გრუზია“ № 2, 1920 წ.

შესდგა ქ. თბილისის მეოთხე რაიონის მე-14 კომუჯრედის წევრთა საერთო კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და აირჩიეს კომუჯრედის ბიურო. კრება მიესალმა ცენტრ. კომიტეტის დადგენილებას ყოველდღიურ გაზ. „კომუნისტ გრუზიის“ გამოცემის შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 77, 1920 წ.

ზიდისთავში (გურია) შესდგა რაიონული კომიტეტის კრება პარტაქტივთან ერთად. მოისმინეს მოხსენება ბაქოს პოლიტიკური და ეკონომიური მდგომარეობის შესახებ, აგრეთვე განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები.

„ახალი კომუნისტი“ № 83, 1920 წ.

20

გამოვიდა საქ. კომუნისტური პარტიის დროებითი ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების ყოველდღიური ორგანო—გაზ. „კომუნისტ გრუზია“ № 1.

„კომუნისტ გრუზია“ № 1, 1920 წ.

გამოქვეყნდა კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის მანიფესტის IV თავი: „საბჭოთა რუსეთი“.

„ახალი კომუნისტი“ № 72, 1920 წ.

შესდგა „ნემსის პროლეტარის“ პროფესიული კავშირის წევრთა საერთო კრება. დღის წესრიგი: 1) მუშების ეკონომიური მდგომარეობის გაუმჯობესება; 2) უმუშევართა ფონდის მოწყობა; 3) კოლექტიური ხელშეკრულება; 5) სატარიფო პალატა და სხვა საკითხები.

„აბალი კომუნისტი“ № 70, 72, „კომუნისტ გრუზიი“ № 24, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ქიათურის პროფესიული კავშირების საბჭოს მოწოდება ქვანახშირის ყველა მუშებისა და მოსამსახურეების მიმართ.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 1, 1920 წ.

✓ საქ. კომუნისტური ახალგაზრდობის თბილისის კომიტეტმა მოიწვია მეორე რაიონის უჯრედების წარმომადგენელთა თათბირი. მოსმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე; მიღებულ იქნა კონკრეტული ღონისძიებანი უჯრედებში მუშაობის გასაძლიერებლად.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 5, 1920 წ.

21

გამოქვეყნდა დასაწყისი კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის მანიფესტის V თავისა: „პროლეტარული რევოლუცია და კომუნისტური ინტერნაციონალი“.

„აბალი კომუნისტი“ № 73, 1920 წ.

✓ გამოქვეყნდა თბილისის მეოთხე, რაიონის V კომუჯრედის წევრ მუშების მისალმება გაზ. „კომუნისტ გრუზიისადმი“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 2, 1920 წ.

22

გამოქვეყნდა გავრძელება კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის მანიფესტის V თავისა: „პროლეტარული რევოლუცია და კომუნისტური ინტერნაციონალი“.

„აბალი კომუნისტი“ № 74, 1920 წ.

აზერბაიჯანის კომუნისტური პარტიის ყრილობამ მისალმება გამოუგზავნა საქართველოს კომუნისტურ პარტიას. მისალმებაში

დასასრულ ნათქვამია: „კომპარტიის ყრილობა, რომლის სმენამდე უკვე აღწევს პეკა-ქუხილი და საქართველოს მშრომელთა მასების აღწევლობა, დარწმუნებულა, რომ საქართველოში გაიმარჯვებს კომუნიზმი. ის მტკიცედ არის დარწმუნებული, რომ ამიერ-კავკასიის ხალხთა შორის მშვიდობიანობისა და ძმობის დამყარებას მშრომელი მასები მიადწევენ მთელ ამიერკავკასიაში საბჭოთა ხელისუფლების გამოცხადებით, გაუმარჯოს საქართველოს კომუნისტურ პარტიას! გაუმარჯოს პროლეტარულ რევოლუციას!“.

„კომუნისტ გრუზი“ № 18, 1920 წ.

შესდგა თბილისის მეოთხე რაიონის X კომუჯრედის წევრთა სა-
ერთო კრება. კრებამ მოისმინა მოხსენება, განიხილა ორგანიზაციუ-
ლი საკითხები და აღფრთოვანებით მიესალმა გაზ. „კომუნისტ გრუ-
ზიის“ გამოსვლას.

„ახალი კომუნისტი“ № 84, 1920 წ.

საგანგებო რაზმის აგენტებმა ქუჩაში დააპატიმრეს გაზეთ „ახალი
კომუნისტის“ და „კომუნისტ გრუზიის“ რედაქციის შიკრიკი, რო-
მელსაც თან ჰქონდა დასაბეჭდად გამზადებული გაზეთების მასალები.
მასალები აღარ დააბრუნეს.

„ახალი კომუნისტი“ № 76, „კომუნისტ
გრუზი“ № 5, 1920 წ.

23

გამოქვეყნდა გაგრძელება კომუნისტური ინტერნაციონალის მეო-
რე კონგრესის მანიფესტის V თავისა: „პროლეტარული რევოლუცია
და კომუნისტური ინტერნაციონალი“.

„ახალი კომუნისტი“ № 75, 1920 წ.

24

გამოქვეყნდა კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის
მანიფესტის დასასრული.

„ახალი კომუნისტი“ № 76, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ზუზა ქალთა პირველი საერთაშორისო კონფერენ-
ციის მიმართვა: „ყველა ქვეყნის ზუზა ქალებს“, რომელიც მოუწო-
დებს ჩაეწერონ თავიანთ ქვეყნის კომუნისტურ პარტიაში; მოუწოდე-

ბაში ნათქვამია: „ჩვენი საერთო, უახლოესი გარკვეული მიზანია — შექმნა საბჭოების რესპუბლიკის. არ შესწევით ბრძოლა, სანამ არ შექმნით საბჭოების რესპუბლიკას თქვენს ქვეყანაში“.

„ახალი კომუნისტი“ № 76, 1920 წ.

ქ. ქუთაისში შესდგა ახალგაზრდა მუშათა და გლეხთა კომუნისტური კავშირის საგუბერნიო კომიტეტის პლენუმი. დაესწრნენ; სამეგრელოს, გურიის, ლეჩხუმის, რაქისა და ზონის ორგანიზაციების წარმომადგენლები. დღის წესრიგი: 1) მოხსენებები ადგილებიდან, 2) დისციპლინის შესახებ, 3) ლექტორთა კოლეგიის შედგენა გუბკომთან, 4) მოხსენება საგუბერნიო ბიუროსი, 5) მოხსენება ცენტრ, კომიტეტიდან, 6) მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და სხვ. პლენუმმა გამოიტანა დადგენილება პროპაგანდისტთა კოლეგიის შექმნის შესახებ — პროვინციაში მყოფი ახალგაზრდობის გათვითცნობიერების მიზნით.

„ახალი კომუნისტი“ № 79, 1920 წ.

შესდგა თბილისის ფარმაცევტთა პროფესიული კავშირის საერთო კრება. მოისმინეს გამგეობის მოხსენება კავშირის წევრთა ეკონომიური მდგომარეობის შესახებ. კრებამ დაადგინა: ეკონომიური მოთხოვნების ათი დღის განმავლობაში დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში გამოაცხადონ გაფიცვა.

„ახალი კომუნისტი“ № 81, 82, 1920 წ.

თბილისის კოლოფების მკეთებელი სახელოსნოს მუშათა კრებამ წამოაყენა ეკონომიური მოთხოვნები მეპატრონეთა მიმართ.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 10, 1920 წ.

ქ. თბილისში გაიხსნა სრულიად-საქართველოს მასწავლებელთა მეორე კონფერენცია.

„ერთობა“ № 240, 243, 1920 წ.

გაზ. „კომუნისტი გრუზიაში“ დაიბეჭდა დასაწყისი ი. ბ. სტალინის სტატიისა: „საბჭოთა ხელისუფლების პოლიტიკა ნაციონალურ საკითხში რუსეთში“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 6, 1920 წ.
(„მარქსიზმი და ნაციონალურ-კოლონიალური საკითხი“, გვ. 79—84).

შესდგა ქ. თბილისის მეოთხე რაიონის მე-14 კომუჯრედის წევრთა საერთო კრება. მოისმინეს მოხსენება მესამე კომუნისტური ინტერნაციონალის II კონგრესის შესახებ და განიხილეს საორგანიზაციო საკითხები.

„ახალი კომუნისტი“ № 84, 1920 წ.

ტრამეაის დებოში მუშებმა მოაწყეს მიტინგი და წამოაყენეს ეკონომიური ხასიათის მოთხოვნები.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 9, 1920 წ.

27

გაზ. „კომუნისტ გრუზიაში“ დაიბეჭდა დასასრული ი. ბ. სტალინის სტატიისა: „საბჭოთა ხელისუფლების პოლიტიკა ნაციონალურ საკითხში რუსეთში“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 7, 1920 წ.
(„მარქსიზმი და ნაციონალურ-კოლონიალური საკითხი“, გვ. 84—88).

გამოქვეყნდა ქ. თბილისის სხვადასხვა კომუჯრედების, საქ. კომპარტიის კოდორის ორგანიზაციისა და კომკავშირის კოდორის სამაზრო კომიტეტის მისალმებანი გაზ. „კომუნისტ გრუზიისადმი“. პირველი კომუჯრედის მისალმებაში ნათქვამია: „იაჩიკა აღფრთოვანებით ეგვება რუსულ გაზეთ „საქართველოს კომუნისტის“ გამოცელას და იმედს გამოსთქვამს, რომ იგი შესაფერ სამსახურს გაუწევს საქართველოს პროლეტარიატს, მარად გზის გამშუქებელ-მანათობელ ფარნად იქნება, რაც გააერთიანებს საქართველოს პროლეტარიატს და შემოიკრებს მესამე კომუნისტური ინტერნაციონალის გარშემო გაუმარჯოს მსოფლიო პროლეტარიატის მესვეურს ვ. ი. ლენინს, გაუმარჯოს მესამე კომუნისტურ ინტერნაციონალს“.

„ახალი კომუნისტი“ № 78, 1920 წ.

28

გაზ. „კომუნისტ გრუზიაში“ დაიწყო ბეჭდვა ლენინის დაწერილი და კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის მიერ მიღებული „თეზისებისა კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის ძირითადი ამოცანების შესახებ“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 8, 1920 წ.
(თხზ., ტ. XXV, გვ. 365—369).

შესდგა ტრამვაის მუშათა მიტინგი. მუშებმა წამოაყენეს ეკონომიური ხასიათის მოთხოვნები.

„ახალი კომუნისტი“ № 92, „კომუნისტ გრუზიი“ № 13, 1920 წ.

29

გაზ. „კომუნისტ გრუზიაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის მიერ დაწერილი „თეზისები კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის ძირითად ამოცანათა შესახებ“—დასაწყისი II თავისა: „რასი უნდა მდგომარეობდეს დაუყოვნებლივი და საყოველთაო მზადება პროლეტარიატის დიქტატურისათვის“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 9, 1920 წ.
(თბზ., ტ. XXV, გვ. 369—374).

სოხუმის სასამართლოს პროკურორმა პატიმარ კომუნისტებს განუცხადა, რომ თბილისიდან მოსული განკარგულების თანახმად უნდა გადასცეს ისინი სამხედრო საგანგებო სასამართლოს. პატიმრებმა პროტესტი განაცხადეს და მოითხოვეს ბრალდების წაყენებდა და მათი საქმეების სასწრაფოდ გარჩევა.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 15, 1920 წ.

29 - 30

შესდგა საქ. კომკავშირის თბილისის ორგანიზაციის პირველი რაიონის თათბირი. მოისმინეს მოხსენება საბჭოთა რუსეთის საერთაშორისო მდგომარეობაზე და მიღებულ იქნა კონკრეტული ღონისძიებანი ორგანიზაციების მუშაობის გასაძლიერებლად.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 12, 1920 წ.

30

გაზ. „კომუნისტ გრუზიაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის მიერ დაწერილი „თეზისები კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის ძირითად ამოცანათა შესახებ“—დასასრული II თავისა: „რასი უნდა მდგომარეობდეს დაუყოვნებლივი და საყოველთაო მზადება პროლეტარიატის დიქტატურისათვის“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 10, 1920 წ.
(თბზ., ტ. XXV, გვ. 374—377).

31

გან. „კომუნისტ გრუზიაში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის მიერ დაწერილი „თეზისები კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის ძირითად ამოცანათა შესახებ“ — უკანასკნელი, III თავი: „იმ პარტიების ხაზის — რამოდენიმედ აგრეთვე შემადგენლობის — შესწორება, რომელნიც ემხრობიან და უნდათ მიემხრონ კომუნისტურ ინტერნაციონალს“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 11, 1920 წ.
(თხზ. ტ. XXV, გვ. 478—482).

რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიანმა წარმომადგენელმა საქართველოში საპროტესტო ნოტიო მიმართა მენშევიკურ მთავრობას სამხედრო ოკუპაციის წესით ქ. ბათუმის ინგლისელებისათვის გადაცემის განზრახვის გამო.

ფონდი № 37, საქმე № 550.

შესდგა ხონის ახალგაზრდა მუშათა და გლეხთა კომუნისტური კავშირის გაერთიანებული კრება. მოისმინეს მოხსენებები კავშირის მდგომარეობისა და საგუბერნიო პლენუმის შესახებ. პლენუმის გადაწყვეტილების თანახმად კრებამ გამოიტანა დადგენილება უჯრედებად დაყოფისა და მეცადინეობის შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 91, 1920 წ.

ნოემბერი

1

ქ. ქუთაისში მოხდა მეორე გიმნაზიის და სხვა სასწავლებლების მოწაფეთა გამოსვლები მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ.

„ახალი კომუნისტი“ № 94, 1920 წ.

2

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ მენშევიკების საგანგებო რაზმის აგენტებმა დააპატიმრეს მესამე რაიონის მე-15 უჯრედის სამი კომკავშირელი. უჯრედმა სასტიკი პროტესტი გამოთქვა მუშათა კლასის გამცემელ მთავრობის წინააღმდეგ.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 12, 1920 წ.

გაზ. „კომუნისტ გრუზიის“ მეოთხე გვერდად ყოველკვირეულად დაიწყო გამოსვლა „კომუნისტური ახალგაზრდობის ფურცელმა“ (რუსულ ენაზე).

„კომუნისტ გრუზიი“ № 12, 1920 წ.

ქ. ხაშურში შესდგა კომუნისტური ორგანიზაციის წევრთა საერთო კრება. განხილულ იქნა აგიტაცია-პროპაგანდის, პარტიული დისციპლინის, გაზ. „ახალი კომუნისტის“ გავრცელებისა და სხვა საკითხები.

„ახალი კომუნისტი“ № 90. „კომუნისტ გრუზიი“ № 20, 1920 წ.

3

გამოქვეყნდა დასაწყისი II კონგრესზე მიღებული „კომუნისტურ ინტერნაციონალში“ მიღების პირობებისა.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 13, 1920 წ.

4

გამოქვეყნდა დასასრული „კომუნისტურ ინტერნაციონალში“ მიღების პირობებისა და დასაწყისი რევოლუციისა „კომუნისტური პარტიის როლის შესახებ პროლეტარულ რევოლუციაში“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 14, 1920 წ.

5

გამოქვეყნდა გაგრძელება მეორე კონგრესზე მიღებული რევოლუციისა „კომუნისტური პარტიის როლის შესახებ პროლეტარულ რევოლუციაში“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 15, 1920 წ.

✓ გამოქვეყნდა თბილისის კომიტეტისა და თბილისის ორგანიზაციის სხვადასხვა კომუჯრედების საპროტესტო რევოლუციები ე. წ. „რუსსოვეტის“ მიერ გავრცელებული პროვოკაციის გამო ცენტრ. კომიტეტისა და რაიკომების მიერ მათი შენობის ძალით დაკავების შესახებ. ზედმეტად სდვლიან „რუსსოვეტის“ არსებობას, რადგან იგი არ წარმოადგენს რუსეთის მშრომელი მასების ინტერესების გამოშვატველს.

„ახალი კომუნისტი“ № 79, 1920 წ.

გამოქვეყნდა საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მიმართვა „ს. კ. პარტიის ყველა ორგანიზაციებს“—ოქტომბრის რევოლუციის 3 წლისთავის აღსანიშნავად კრებების მოწვევისა და მოხსენებათა ჩატარების შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 87, 1920 წ.

6

გამოქვეყნდა დასასრული მეორე კონგრესზე მიღებული რეზოლუციისა „კომუნისტური პარტიის როლის შესახებ პროლეტარულ რევოლუციაში“ და დასაწყისი რეზოლუციისა: „პროუესიული მოძრაობა, საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტები და მესამე ინტერნაციონალი“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 16, 1920 წ.

საქართველოს კომუნისტური ახალგაზრდობის კავშირის თბილისის კომიტეტის სხდომაზე შეიკრნენ მენშევიკების საგანგებო რაზმის აგენტები და დააპატიმრეს კომიტეტის შემადგენლობა. ✓

„კომუნისტ გრუზიი“ № 20, 21, 1920 წ.

7

გაზ. „ახალი კომუნისტი“ და „კომუნისტ გრუზიი“ მთლიანად მიძღვნილია ოქტომბრის დიდი სოციალისტური რევოლუციის 3 წლისთავისადმი; პირველ გვერდზე დაბეჭდილია მსხვილი ასოებით: „გაუმარჯოს მსოფლიო პროლეტარულ რევოლუციას, გაუმარჯოს პროლეტარიატის დიქტატურას, გაუმარჯოს მესამე კომუნისტურ ინტერნაციონალს, გაუმარჯოს მსოფლიო რევოლუციის ავიანგარდს—რუსეთის მუშათა კლასს, გაუმარჯოს საქართველოს კომუნისტურ პარტიას“.

„ახალი კომუნისტი“ № 88, „კომუნისტ გრუზიი“ № 17, 1920 წ.

საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის საერთო კრებამ ოქტომბრის რევოლუციის 3 წლისთავის აღსანიშნავად გამოიტანა რუსეთის პროლეტარიატისადმი მისასალმებელი რეზოლუცია. მისალმება ბოლოვდება შემდეგი სიტყვებით: „წინ, იმზანაგებო! ჩვენც თქვენთან ვართ! გაუმარჯოს ძლევა მოსილ მესამე კომუნისტურ ინტერნაციონალს! გაუმარჯოს მსოფლიო სოციალისტურ რევოლუციას! გაუმარჯოს გმირულ რუსეთის პროლეტარიატს და მის

გამობრძმედილ ბელადს ამხ. ლენინს! გაუმარჯოს რუსეთის კომუნისტურ პარტიას! გაუმარჯოს საქართველოს კომუნისტურ პარტიას! „

„ახალი კომუნისტი“ № 53, „კომუნისტ გრუზიი“ № 19, 1920 წ.

რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიან წარმომადგენლობაში შესდგა საზეიმო კრება ოქტომბრის რევოლუციის 3 წლისთავის აღსანიშნავად.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 17, 1920 წ.

შესდგა გურიის კომუნისტური ორგანიზაციების კონფერენცია. მოისმინეს მოხსენება ოქტომბრის რევოლუციის მნიშვნელობის შესახებ, აღმოსავლეთის ხალხთა ყრილობის შესახებ, საანგარიშო მოხსენება კომიტეტის მუშაობაზე ლეგალიზაციის შემდეგ, მოხსენებები ადგილებიდან, მომავალ მუშაობაზე, ფინანსიური საკითხის შესახებ და სხვ. კონფერენციამ მოითხოვა ახლო მომავალში პარტიული ყრილობის მოწვევა და ცეკას არჩევა რ. კ. პ. ცენტრალურ დაწესებულებებთან მჭიდრო კავშირის დისამყარებლად; არჩეულ იქნა გურიის კომიტეტი. 7 კაცის შემადგენლობით.

„ახალი კომუნისტი“ № 98, „კომუნისტ გრუზიი“ № 28, 1920 წ.

შესდგა საქ. მუშათა და გლეხთა კომუნისტური კავშირის გურიის კომიტეტის კრება. დღის წესრიგი: 1) მოხსენებები ადგილებიდან. 2) მოხსენება საგუბერნიო კომიტეტიდან. 3) საწევრო გადასახადის შესახებ. 4) კულტურულ-განმანათლებელი მუშაობა. 5) ხაზინადარის არჩევა. 6) პასუხისმგებელი კორესპონდენტის არჩევა. 7) პარტიაში მყოფ კავშირის წევრთა შესახებ. გამოიტანეს დადგენილება, რომ ოქტომბრის რევოლუციის 3 წლისთავის აღსანიშნავად ყველა უჯრედში ჩატარებულ იქნას მოხსენება ოქტომბრის რევოლუციისა და საბჭოთა რუსეთის მდგომარეობის შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 97, 1920 წ.

9

გამოქვეყნდა გაგრძელება კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესზე მიღებული რეზოლუციისა: „პროფესიული მოძრაობა, საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტები და მესამე ინტერნაციონალი“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 18, 1920 წ.

10

გამოქვეყნდა დასასრული მეორე კონგრესზე მიღებული რეზოლუციისა: „პროფესიული მოძრაობა, საფაბრიკო-საქარბნო კომიტეტები და მესამე ინტერნაციონალი“ და დასაწყისი რეზოლუციისა: „როდის და რა პირობებში შეიძლება მუშათა დეპუტატების საბჭოების შექმნა“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 19, 1920 წ.

11

გამოქვეყნდა გაგრძელება მეორე კონგრესზე მიღებული რეზოლუციისა: „როდის და რა პირობებში შეიძლება მუშათა დეპუტატების საბჭოების შექმნა“ და დასაწყისი რეზოლუციისა: „კომუნისტური პარტია და პარლამენტარიზმი“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 20, 1920 წ.

12

გაზ. „კომუნისტ გრუზიაში“ (კომუნისტური ახალგაზრდობის ფურცელი № 2) დაიბეჭდა დასაწყისი ვ. ი. ლენინის სიტყვისა სრულიად-რუსეთის ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის III ყრილობაზე—1920 წ. 2 ოქტომბერს.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 21, 1920 წ.
 (თბზ., ტ. XXV, გვ. 448-450).

გამოქვეყნდა პირველი რაიონის ახალგაზრდათა კომუნისტური V კავშირის რაიონული კომიტეტის პროტესტი კომკავშირის თბილისის კომიტეტის შემადგენლობის დაპატიმრების გამო.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 21, 1920 წ.

ფოთის ტრანსპორტის მუშებმა გაფიცვა გამოაცხადეს მთავრობის მიმართ წაყენებულ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის გამო.

„ახალი კომუნისტი“ № 111, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ შრომის სამინისტრომ პროფესიულ კავშირებს და შრომის სამინისტროს რწმუნებულებს მიმართა ცირ-

კულარული განმარტებით, რითაც დაუშვებლად სცნობს კავშირების საერთო კრებებზე მოთხოვნათა წარდგენას და დადგენილებების გამოტანას გაფიცვების გამოცხადების შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 92, 1920 წ.

სამუშაოდან დაითხოვეს ტრამეის 67 მუშა-მოსამსახურე, რომელნიც აქტიურ მონაწილეობას იღებდნენ ეკონომიური მოთხოვნების წამოყენების საქმეში.

„ახალი კომუნისტი“ № 105, „კომუნისტ გრუზიი“ № 30, 1920 წ.

13

გამოქვეყნდა გაგრძელება მეორე კონგრესზე მიღებული რეზოლუციისა: „კომუნისტური პარტია და პარლამენტარიზმი“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 10, 1920 წ.

შესდგა მეოთხე რაიონის მე-13 კომუჯრედის კრება. მოისმინეს მოხსენება საქართველოს მუშათა მდგომარეობის შესახებ და მოხსენებები ადგილებიდან. მიღებული რეზოლუციით კრებას მუშათა კლასის ამ მდგომარეობიდან ერთადერთ გამოსავლად მიაჩნია პროლეტარიატის დიქტატურა; საჭიროდ სცნეს პარტმუშაობის გაძლიერება და მენშევიკების გამცემლური და დამღუპველი პოლიტიკის გამოაშკარავება მუშების წინაშე.

„ახალი კომუნისტი“ № 102, „კომუნისტ გრუზიი“ № 24, 1920 წ.

14

გამოქვეყნდა დასასრული მეორე კონგრესზე მიღებული რეზოლუციისა: „კომუნისტური პარტია და პარლამენტარიზმი“ და დასაწყისი რეზოლუციისა: „ნაციონალური და კოლონიალური საკითხების შესახებ“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 23, 1920 წ.

გამოქვეყნდა თეზისები „კომუნისტური პარტიის როლისა და დანიშნულების შესახებ“ (თეზისები აგიტატორებისათვის, გამოცემული რ. კ. პ. (ბ) მოსკოვის კომიტეტის მიერ).

„ახალი კომუნისტი“ № 94, 1920 წ.

შესდგა ბეჭდვითი საქმის პროფესიული კავშირის წევრთა საერთო კრება. მოისმინეს ძველი გამგეობის მოხსენება. ახალი გამგეობის არჩევის დროს წარდგენილი იყო ორი სია: ერთი — მენშევიკ-ფედერალისტ-ესერ-დაშნაკების ბლოკისა და მეორე — კომუნისტებისა. კრების დადგენილებით კენჭისყრა მოხდა ფარულად. ხმის უმეტესობა მიიღო მეორე სიამ, ე. ი. არჩეულ იქნა კომუნისტებისაგან შემდგარი ახალი გამგეობა.

„ახალი კომუნისტი“ № 98, 99, 100, 101,
„კომუნისტ გრუზიი“ № 28, „ერთობა“
№ 262, 263, 274, 278, 1920 წ.

დაიდო სავაჭრო-სატრანზიტო ხელშეკრულება ერთის მხრით საბჭოთა რუსეთსა და აზერბაიჯანსა, ხოლო მეორე მხრით — საქართველოს შორის.

„ახალი კომუნისტი“ № 96, 1920 წ.
„ერთობა“ № 14, 1921 წ.

15

შესდგა მეორე რაიონული კომიტეტის სხდომა. მიიღეს რა მხედველობაში რაიონის კომუჯრედების მოთხოვნილება, აუცილებელ საჭიროდ სცნეს უახლოეს ხანში სომხურ ენაზე კომუნისტური გაზეთის გამოცემა.

„ახალი კომუნისტი“ № 102, „კომუნისტ გრუზიი“ № 26, 1920 წ.

16

საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციებთან არსებულმა „წითელმა ჯვარმა“ მოწოდებით მიმართა კომუნისტური პარტიის ყველა წევრებსა და თანამოაზრეებს — გადასახლებული და დაპატიმრებული კომუნისტების ოჯახებისათვის დახმარების გაწევის შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 95, 1920 წ.

გამოქვეყნდა მეტეხის ციხეში მყოფ პატიმარ-კომუნისტების საპროტესტო წერილი მათთვის ბრალდების წაუყენებლობისა და ცილისწამების გამო; აგრეთვე მისალმება რუსეთის პროლეტარიატისა და წითელი არმიისადმი ოქტომბრის რევოლუციის 3 წლისთავის აღსანიშნავად.

„ახალი კომუნისტი“ № 95, 1920 წ.

ქ. ბათუმში ბეჭდვითს ორგანოებზე შემოღებულ იქნა წინასწარი სამხედრო ცენზურა.

„ახალი კომუნისტი“ № 95, 1920 წ.

17

გამოქვეყნდა მეორე კონგრესზე მიღებული „დამატებითი თეზისები ნაციონალური და კოლონიალური საკითხების შესახებ“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 25, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ქ. თბილისში ჩამოვიდა თურქეთის ანგორის მთავრობის (ქემალ-ფაშის) ოფიციალური წარმომადგენელი კიაზიმ-ბეი — საქართველოს მთავრობასთან მოსალაპარაკებლად.

„ახალი კომუნისტი“ № 96, 1920 წ.

18

საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარმა მიმართა რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიან წარმომადგენელს საქართველოში — ანტანტის მიერ სამხედრო ძალებით ბათუმის ოკუპაციის განზრახვისა და ბათუმში სამხედრო გემებისა და ქვეითი ჯარის გაგზავნის შესახებ, რაც გამოიწვევს საბჭოთა მთავრობისათვის სამზოეთში ახალი ფრონტის შექმნას. საჭიროდ მიაჩნია მოკავშირე აზერბაიჯანთან ერთად მთელი ძალონით გაეწიოს წინააღმდეგობა ანტანტის იმპერიალისტურ ზრახვებს.

„ახალი კომუნისტი“ № 111, „კომუნისტ გრუზიი“ № 37, „ერთობა“ № 175, 1920 წ.

გამოქვეყნდა დასაწყისი მეორე კონგრესზე მიღებული „რეზოლუციისა აგრარულ საკითხზე“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 26, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიან წარმომადგენლობასთან არსებული ბეჭდვითი ბიუროს თანამშრომელი ესაუბრა თურქეთის ნაციონალური მთავრობის წარმომადგენელს საქართველოში.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 97, 1920 წ.

19

გამოქვეყნდა მესამე რაიონის მე-13 კომუჯრედის სასტიკი პროტესტი მენშევიკური მთავრობის მიერ კომუნისტების წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერების გამო.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 27, 1920 წ.

შესდგა საქ. კ. პ (ბ) სამტრედიის რაიონული კონფერენცია. დღის წესრიგი: 1) მოხსენება მიმდინარე მომენტზე. 2) მოხსენებები ადგილებიდან. 3) მოხსენება ქუთაისის საგუბერნიო კომიტეტის პრეზიდიუმის შესახებ 4) საქ. კომ. პარტიის მომავალი კონფერენციის მოწვევა და მისი დღის წესრიგი. 5) დელეგატების არჩევა. 6) საგუბერნიო კონფერენცია. 7) კურსებზე გასაგზავნი ამხანაგის არჩევა. 8) მიმდინარე საკითხები და განცხადებები.

„ახალი კომუნისტი“ № 107, 1920 წ.

20

გაზ. „კომუნისტ გრუზიაში“ (კომუნისტური ახალგაზრდობის ფურცელი“ № 3) დაიბეჭდა გაგრძელება ვ. ი. ლენინის სიტყვისა სრულიად-რუსეთის ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის III ყრილობაზე 1920 წ. 2 ოქტომბერს.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 28, 1920 წ.
(თბზ., ტ. XXV, გვ. 450—451).

შესდგა საქ. კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) ლორის (ბორჩალოს მაზრა) სამაზრო კონფერენცია. დღის წესრიგი: 1) მოხსენება მიმდინარე მომენტზე. 2) მოხსენებები ადგილებიდან. 3) საგუბერნიო კომიტეტის მოხსენება. 4) საორგანიზაციო საკითხები. 5) ორგანიზატორებისა და ლიტერატურის შესახებ. 6) სამაზრო კომიტეტის არჩევნები და სხვა საკითხები.

„საბაღთო საქმე“ № 1039, 1921 წ.

21

გამოქვეყნდა გაგრძელება კომუნისტური ინტერნაციონალის II კონგრესის მიერ მიღებული რეზოლუციისა აგრძელებული საკითხზე.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 29, 1920 წ.

შესდგა საქ. კომუნისტური პარტიის ერკეთის (გურია) რაიონული კრება; ესწრებოდნენ წარმომადგენლები ყველა სოფლიდან. დღის წესრიგი: 1) მოხსენება მიმდინარე მომენტზე. 2) მოხსენებები ალღელებიდან. 3) ორგანიზაციების აღდგენა და სხვა საკითხები. კრებამ აირჩია ხელმძღვანელი კომიტეტი და მისი პრეზიდიუმი 3 კაცის შემადგენლობით.

„აბალი კომუნისტი“ № 109, 1920 წ.

შესდგა ბექდვითი საქმის მუშაკთა კავშირის წევრთა საერთო კრება (გაგრძელება 14 ნოემბრის საერთო კრებისა). მენშევიკებმა დემაგოგიითა და ყალბი ინფორმაციებით გამგეობის წარსული არჩევნები უკანონოდ სცნეს და ხელახალი არჩევნების შედეგად გამოაცხადეს, რომ თითქმის № 1 სიამ (მენშევიკების ბლოკმა) მიიღო 262 ხმა და № 2 სიამ (კომუნისტებისა) — 261 ხმა.

„აბალი კომუნისტი“ № 101, 102,
„კომუნისტ გრუზიი“ № 29, 31, 1920 წ.

✓ გამოქვეყნდა ცნობა, რომ სტამბოლიდან მიღებული ცნობების თანახმად, ბათუმი პორტო-ფრანკოდ უნდა გამოცხადდეს.

„აბალი კომუნისტი“ № 100, 1920 წ.

23

გამოქვეყნდა დასასრული კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის მიერ მიღებული რეზოლუციისა აგრარულ საკითხზე და კომუნისტური ინტერნაციონალის წესდება.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 30, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ხაშურის სამაზრო კონფერენციის მილოცვა საქართველოს რევოლუციური პროლეტარიატისა და გლეხკაცობის მიმართ — ყირიმის კონტრრევოლუციაზე საბჭოთა რუსეთის ბრწყინვალე გამარჯვების გამო.

„აბალი კომუნისტი“ № 101, 1920 წ.

✓ თბილისის კომიტეტის შენობაში დააბატირეს 6 კომუნისტი, რომელთაც გადაუწყვიტეს საქართველოს საზღვრებიდან გადასახლება.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 38, 1920 წ.

ფინანსთა სამინისტროსა და დიდი ბრიტანეთის ბანკს შორის, დაიდო ხელშეკრულება შავი ქვით ვაჭრობის შესახებ.

ფონდი № 11, საჭე № 2102, ფურც. 17.

24

გამოქვეყნდა დასაწყისი ბაქოში შემდგარს აღმოსავლეთის ხალხთა ყრილობაზე მიღებული და დამტკიცებული მანიფესტისა აღმოსავლეთის ხალხთა მიმართ.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 31, 1920 წ.

25

გაზ. „კომუნისტ გრუზიაში“ გამოქვეყნდა დოკუმენტები, რომლებშიც ფარდა ახადეს რკინიგზის ცენტრალური სასურსათო კომიტეტის დიდ ბოროტმოქმედებას.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 32, 1920 წ.

26

თბილისის ტრამვაის დეპოში მუშებმა მოაწყეს მიტინგი; მოითხოვეს ეკონომიური ნდგომარეობის გაუმჯობესება.

„ახალი კომუნისტი“ № 90, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა მენშევიკების საგანგებო რაზმის უფროსის განკარგულებით ქ. ბათუმში ახლად დაარსებული მეზღვაურთა იმ კავშირის დატუსაღების შესახებ, რომელიც რესპუბლიკის მეზღვაურთა კავშირს არ ექვემდებარებოდა და სამკოთა კონსულის წინადადებით გემზე აღმართა ბოლშევიკური დროშა. დატუსაღებულნი გადაგზავნეს ქუთაისის ციხეში.

„ახალი კომუნისტი“ № 104, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ანგორის მთავრობის საგარეო საქმეთა მინისტრმა მუხთარ-ფაშამ ნოტა გამოუგზავნა საქართველოს მთავრობას, რომლითაც წინადადებას იძლევა — შესდგეს კონფერენცია თურქეთსა და საქართველოს შორის სადავო საკითხების გამოსარკვევად.

„ახალი კომუნისტი“ № 104, 1920 წ.

27

გამოქვეყნდა დასასრული აღმოსავლეთის ხალხთა ყრილობაზე მიღებული და დამტკიცებული მანიფესტისა აღმოსავლეთის ხალხების მიმართ.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 34, 1920 წ.

27

✓ შესდგა მეოთხე რაიონის მე-13 კომუჯრედის კრება. მოისმინეს რაიონული კომიტეტის მოხსენება, თბილისის კომიტეტის წარმომადგენლის მოხსენება ბათუმის შესახებ და იმსჯელეს რეპრესიების გაძლიერების საკითხზე.

„ახალი კომუნისტი“ № 111, 1920 წ.

28

✓ რ. ს. ფ. ს. რ. საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარმა ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა მინისტრს გაუგზავნა საბჭოთა მთავრობის საპროტესტო ნოტა ბრიტანეთის მიერ ბათუმის ოკუპაციის განზრახვის გამო.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 37, „საქართველო“ № 163, 1920.

შესდგა ელექტრონზე მომუშავეთა პროფესიული კავშირის საერთო კრება. გაიჩნა ელექტრონის სადგურის მუშათა მძიმე მატერიალური მდგომარეობის საკითხი. კრებამ ჩიილო 6 მუხლისაგან შემდგარი ღონისძიებანი მათი მატერიალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 43, 1920 წ.

გაზ. „ახალი კომუნისტის“ და „კომუნისტ გრუზიის“ ნომრები მიძღვნილია ფრიდრიხ ენგელსის დაბადებიდან 100 წლისთავისადმი.

„ახალი კომუნისტი“ № 106, „კომუნისტ გრუზიი“ № 35, 1920 წ.

30

✓ გაზ. „პრავდაში“ დაიბეჭდა ი. ბ. სტალინის საუბარი „პრავდის“ თანამშრომელთან: „მდგომარეობა კავკასიაში“. ეხება რა მენშევიკურ საქართველოს, მისი საშინაო და საგარეო მდგომარეობის ღრმა ანალიზის საფუძველზე ი. ბ. სტალინს გამოჰყავს დასკვნა, რომ „ეს საქართველო ამჟამად თავისი სიცოცხლის უკანასკნელ დღეებს ითვლის“.

„პრავდა“ № 269, 1920 წ. („მდგომარეობა კავკასიაში“ და სხვ., გვ. 7—11).

მესამე რაიონის X კომუჯრედმა სასტიკი პროტესტი განაცხადა მენშევიკური მთავრობის მიერ კომუნისტების მიმართ რეპრესიების გაძლიერების გამო.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 44, 1920 წ.

დეკემბერი

1

გაზ. „აბალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა დასაწყისი ვ. ი. ლენინის სტატიისა: „დამფუძნებელი კრების არჩევნები და პროლეტარიატის დიქტატურა“.

„აბალი კომუნისტი“ № 108, 1920 წ.
(თხზ., ტ. XXIV, გვ. 631—633).

მესამე რაიონის II კომუჯრედის კრებამ სასტიკი პროტესტი განაცხადა მენშევიკური მთავრობის მიერ კომუნისტების წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერების გამო.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 43, 1920 წ.

2

გამოკვეყნდა ცნობები 29 ნოემბერს კონტრრევოლუციურ-დაშინაკური მთავრობის დამხობისა და სომხეთში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შესახებ.

„აბალი კომუნისტი“ № 110, „კომუნისტ გრუზიი“ № 38, 1920 წ.

შესდგა საქართველოს კომუნისტური პარტიის ბაშერის რაიონული კონფერენცია. კონფერენცია სალამს უძღვნის საბჭოთა სომხეთის მშრომელ ხალხს.

„აბალი კომუნისტი“ № 121, 1920 წ.

რკინიგზის მთავარ სახელოსნოში შესდგა მეშა-მოსამსახურეთა მრავალრიცხოვანი კრება. კრებამ იმსჯელა მეშა მოსამსახურეთა აუტანელ ეკონომიურ მდგომარეობაზე და მთავრობას წაუყენა 6 მუხლისაგან შემდგარი ეკონომიური მოთხოვნები.

„აბალი კომუნისტი“ № 113, „ერთობა“ № 177, 1920 წ.

გაიხსნა მეტყავეთა კავშირის დელეგატთა საბჭოს სხდომა (დაესწრო 68 წარმომადგენელი). დღის წესრიგი: 1) მოხსენება ეკონომიურ საკითხზე. 2) მოხსენება ორგანიზაციულ საკითხზე. 3) მოხსენებები ადგილებიდან. 4) მიმდინარე საკითხები. სხდომაზე გამოსული მუშები აღწერდნენ და ახასიათებდნენ მუშების აუტანელ ეკონომიურ მდგომარეობას და მოითხოვდნენ მდგომარეობის გაუმჯობესებას.

„ერთობა“ № 280, 1920 წ.

3

უკრაინის სახალხო კომისართა საბჭომ და საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარმა საქართველოს სრულუფლებიან წარმომადგენელს მოსკოვში აუწყა, რომ „უკრაინის საბჭოთა მთავრობა მზად არის დაუყოვნებლივ შეუდგეს ხელშეკრულების შემუშავებას უკრაინისა და საქართველოს შორის ნორმალური ურთიერთობის დასამყარებლად“, და მოლაპარაკების ადგილად ასახელებს ქ. მოსკოვს.

„ერთობა“ № 12, 1921 წ.

4

გამოქვეყნდა სომხეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის რევოლუციური კომიტეტის მიმართვა სომხეთის მშრომელთა მიმართ—სომხეთში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შესახებ.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 4, 1920 წ.

გაზ. „პრავედაში“ დაიბეჭდა ი. ბ. სტალინის სტატია: „გაუმარჯოს საბჭოთა სომხეთს“.

„პრავედა“ № 273, 1920 წ.

შესდგა თბილისის ფარმაცევტთა პროფესიული კავშირის წევრთა საერთო კრება. კრებამ იმსჯელა აფთიაქების მუშა-მოსამსახურეთა აუტანელ ეკონომიურ მდგომარეობაზე და გამოიტანა დადგენილება: წარუდგინოს აფთიაქების მეპატრონეებს მოთხოვნა ჯამაგირების

10.000 მანეთამდე გადიდების შესახებ და მიეცეს სამი დღის ვადა; მოთხოვნათა დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში გამოცხადდეს გაფიცვა. აირჩიეს პროფკავშირთა ახალი საბჭო.

„ახალი კომუნისტი“ № 117, 120, 1920 წ.

შესდგა თბილისის სახელმწიფო დაწესებულებების მოსამსახურეთა საზოგადო კრება. კრების გახსნისთანავე გამოტანილ იქნა რეზოლუცია იმპერიალისტების წინააღმდეგ სასტიკი ბრძოლის წარმოების შესახებ.

„ახალი კომუნისტი“ № 112, „საქართველო“ № 167, 1920 წ.

მენშევიკებმა გაჩაბრიეს და დააპატიმრეს ვაზ. „ახალი კომუნისტი“ და „კომუნისტ გრუზიის“ მუშაკები. ამავე დღეს თბილისის სადგურზე დააპატიმრეს თანამშრომლები რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიანი წარმომადგენლობისა სომხეთში.

„კომუნისტ გრუზიის“ № 43, 1920 წ.

6

რ. ს. ფ. ს. რ. დიპლომატიური მისიის სამხედრო წარმომადგენელი საქართველოში — თავის მოხსენებაში შეეხო ბათუმის პროლეტარიატის ოპოზიციურ განწყობილებას და უკმაყოფილებას მენშევიკების ლიდერების მიმართ შრომის ხელუფლების მომატების საქმეში ჩარევის გამო (ბინიატ-ოლლის და დანილოვის თამბაქოს ქარხნების მუშებმა მიადწიეს შრომის ხელუფლების გადიდებას 100%-ით, მენშევიკებმა კი ჩაშალეს ეს საქმე).

ფონდი № 71, საქმე № 3, ფურც. 62.

დააპატიმრეს თბილისის კომიტეტის სადგომიდან („რუსსოვეტის“ შენობა) გამოსული ყველა კომუნისტი.

„კომუნისტ გრუზიის“ № 43, „იზვესტია“ № 276, 1920 წ.

ქ. ბათუმში დააპატიმრეს ლითონზე მომუშავეთა კავშირის 5 წევრი და მენავეთა კავშირის 2 წევრი. ბრალდებულ წაუყენეს ბოლშევიკობა.

„კომუნისტ გრუზიის“ № 49, 1920 წ.

7

შესდგა მეოთხე რაიონის მე-13 კომუჯრედის წევრთა საერთო კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე. კრება აღფრთოვანებით ეგებება საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებას სომხეთში.

„ახალი კომუნისტი“ № 18, 1920 წ.

8

გამოქვეყნდა ფოთის კომუნისტური ორგანიზაციებში მისალმება საბჭოთა სომხეთისადმი.

„ახალი კომუნისტი“ № 114, 1910 წ.

მეორე რაიონის კომუჯრედების გაერთიანებულ კრებაზე გამოცხადდნენ განსაკუთრებული რაზმისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენლები; შეაწყვეტინეს კრება, შეადგინეს კრებაზე დამსწრეთა სია და ჩაიწერეს მათი მისამართები; კრებამ სასტიკი პროტესტი განაცხადა ლეგალური მუშაობის დამარღვევთა წინააღმდეგ.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 45, „ერთობა“ № 289, 1920 წ.

მენშევიკებმა ბრალდების წაუყენებლად და დაკითხვის გარეშე ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში გადაგზავნეს 5—6 დეკემბერს თბილისში დაპატიმრებული 29 კომუნისტი.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 44, 49, 1920 წ.

9

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა დასაწყისი ვ. ი. ლენინის მიერ დაწერილი „თეზისებისა კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის ძირითადი ამოცანების შესახებ“.

„ახალი კომუნისტი“ № 115, 1920 წ.
(თხზ., ტ. XXV, გვ. 365—369).

10

რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიანმა წარმომადგენელმა საქართველოში საპროტესტო ნოტა გაუვზავნა მენშევიკურ მთავრობას—საბჭოთა რუსეთიდან სომხეთში გაგზავნილი სასურსათო მარშრუტების თბილისში დაკავების გამო.

ფონდი № 37, საქმე № 550.

11

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა ვ. ი. ლენინის მიერ დაწერილი „თეზისები კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის ძირითადი ამოცანების შესახებ“ II თავი: „რასი უნდა მდგომარეობდეს დაუყოვნებლივი საყოველთაო მზადება პროლეტარიატის დიქტატურისათვის“?

„ახალი კომუნისტი“ № 117, 1920 წ.
(თბზ., ტ. XXV, გვ. 369—377).

გამოქვეყნდა ცნობა განსაკუთრებული რაზმის უფროსის განკარგულებით გაზ. „კომუნისტ გრუზიის“ და „ახალი კომუნისტის“ კორექტორების დაპატიმრების შესახებ.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 46, 1920 წ.

პირველი რაიონის ბიუროს შენობაში შეიჭრნენ საგანგებო რაზმის აგენტები; გააღეს კარადა და გამოიღეს სარეგისტრაციო ბარათები, სალაროს წიგნი, პარტიის წევრთა სია და მთელი საჭმიანი მიმოწერა. ბიუროში მყოფ ყველა კომუნისტს ჩამოართვეს პირადობის მოწმობა და პასპორტი; ზოგიერთი მათგანი დაპატიმრეს; მორიგეებად დააყენეს რაზმის წევრები; ამ დღიდან ბიუროში ყველა შემსიგლელს აპატიმრებდნენ.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 48, 1920 წ.

შენშევიკებმა ქ. თბილისიდან ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში კიდევ გადაგზავნეს 60 დაპატიმრებული კომუნისტი.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 48, 1920 წ.

12

გაზ. „ახალ კომუნისტში“ დაიბეჭდა დასასრული ვ. ი. ლენინის მიერ დაწერილი „თეზისებისა კომუნისტური ინტერნაციონალის მეორე კონგრესის ძირითად ამოცანათა შესახებ“—III თავი: „იმ პარტიების ხაზის—რამოდენიმე აგრეთვე შეზღუდვების—შესწორება, რომელნიც ემხრობიან და უნდათ მიემხრონ კომუნისტურ ინტერნაციონალს“.

„ახალი კომუნისტი“ № 118, 1920 წ.
(თბზ., ტ. XXV, გვ. 322—325).

გამოქვეყნდა გურიის კომუნისტური ახალგაზრდობის მისალმება საბჭოთა სომხეთისადმი და დაშნაქური მთავრობის დამამხობელ სომხეთის რევოლუციური მუშებისა და გლეხებისადმი.

„ახალი კომუნისტი“ № 118, 1920 წ.

აფთიაქებში მომუშავეებმა უარი მიიღეს წაყენებულ ეკონომიურ მოთხოვნათა დაკმაყოფილებაზე.

„ახალი კომუნისტი“ № 120, „კომუნისტ გრუზი“ № 47, 1920 წ.

12

მენშევიკურმა მთავრობამ საქართველოს წარმომადგენლებს მოსკოვში, ბაქოსა და ერევანში დაუგზავნა რადიო-დეპეშა, რომლის ასლიც გადაეცათ საქართველოს წარმომადგენლებს პარიზში, ლონდონში, რომში, ბერლინში, კონსტანტინეპოლში, ეარშავაში და აგრეთვე ყველა ადგილობრივ უცხოელ მისიებს; რადიო-დეპეშაში ლაპარაკია საქართველოსა და მის მეზობელ სახელმწიფოებს შორის ურთიერთობის გამწვავების, ხელშეკრულებათა ფაქტიურად დარღვევისა და ამის სალიკვიდაციოდ ზომების მიღების აუცილებლობის შესახებ.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 287, 1920 წ.

13

უკრაინის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარემ და საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარმა აცნობა საქართველოს სრულუფლებიან წარმომადგენელს მოსკოვში, რომ საქართველოს რესპუბლიკასთან ნორმალური პოლიტიკური და ეკონომიური ურთიერთობის დამყარების მიზნით მოლაპარაკებების გასამართავად — უკრაინის საბჭოთა მთავრობა ნიშნავს ორ სრულუფლებიან წარმომადგენელს.

„ერთობა“ № 12, 1921 წ.

14

ახალქალაქის ოლქში ქემალისტებმა დაიკავეს სოფლები: ყაზაჩი, შიშთაფა, ქარაღებიური, დარაგეთი, ტითონი და სარაბა.

„ერთობა“ № 294, 1920 წ.

15

ქ. თბილისში სომხურ ენაზე გამოვიდა ბოლშევიკური გაზეთი „კარმირ ასტლი“ (წითელი ვარსკვლავი) № 1.

ფონდი № 37, საქმე № 615.

რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიანმა წარმომადგენელმა საქართველოში საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატს გაუგზავნა დეპეშა, რომელიც შეიცავს მენშევიკური მთავრობის 12 დეკემბრის რადიოდეპეშის დოკუმენტალურ უარყოფას.

„კრთობა“ № 292, 1920 წ.

ერთა ლიგის კონფერენციამ ქენევაში უარყო საქართველოს შეამდგომლობა ერთა ლიგის შემადგენლობაში მიღების შესახებ.

„კრთობა“ № 295, 300, 1920 წ.

16

გამოქვეყნდა დასასრული მეორე კონგრესზე მიღებული რეზოლუციისა „ნაციონალური და კოლონიური საკითხების შესახებ“.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 24, 1920 წ.

გამოქვეყნდა კოდორის კომუნისტების სამაზრო კონფერენციის მისალმება საქართველოს კომუნისტური პარტიისადმი. მისალმებაში ნათქვამია: „კონფერენციას სწამს, რომ საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი დაიცავს საქართველოს და აფხაზეთის მშრომელი ხალხის ინტერესებს. კონფერენციას სწამს, რომ საქართველოს კომუნისტური პარტია აშკარა ბრძოლაში არავის არ დაანებებს პროლეტარული რევოლუციის დროშას“.

„ახალი კომუნისტი“ № 120, 1920 წ.

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალურმა და თბილისის კომიტეტებმა და პროფკავშირების მუშათა ცენტრის კომუნისტურმა ფრაქციამ მიმართა მოწოდებით „საქართველოს კომუნისტურ (ბოლშევიკების) პარტიის ყველა ორგანიზაციებს, ყველა თანამგრძნობებს, საქართველოს ყველა მუშათა ორგანიზაციებს და გლეხთა მასებს“ — მენშევიკური მთავრობის მიერ რეპრესიების გაძლიერების გამო. მოუწოდებს საქართველოს მშრომელ მასებს შემქმნელობისა, ბრძოლის გაძლიერებისა და მზადებისა კენ საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დასამყარებლად.

„ახალი კომუნისტი“ № 120, „კომუნისტ გრუზიი“ № 49, 1920 წ.

გამოქვეყნდა მეტეხის ციხეში მყოფ კომუნისტების მისალმება სომხეთის მშრომელი ხალხისადმი. მისალმებაში ნათქვამია: „ჩვენ, პატიმარი კომუნისტები, მივესალმებით სომხეთის მშრომელ ხალხს, რომ მან შესძლო დაშნაკურ ბურჟუაზიულ მთავრობის განადგურება, გადიძრო კისრიდან რამდენიმე საუკუნოების მონობის უღელი და შეუერთდა თავისუფალ საბჭოთა რუსეთ-აღმოსავლეთის პროლეტარიატს, ვუსურვებთ მას გამარჯვებას და ახლად აყვავებულ საბჭოთა მთავრობის განმტკიცებას. ჩვენ თუმცაღა თავისუფლებას მოკლებულნი ვართ, მაგრამ სულითა და გულით გიერთდებით და ფიცსა ვდებთ, რომ ვიბრძოლებთ უკანასკნელი მაჯის ცეპამდე საბჭოთა მთავრობის სასარგებლოდ და კონტრრევოლუციის და ბურჟუაზიული კლასების წინააღმდეგ; დავიცავთ მუშათა კლასის ინტერესებს უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე“.

„ახალი კომუნისტი“ № 120, 1920 წ.

გამოქვეყნდა სამტრედიის რაიონის კომუნისტთა დელეგატების პროტესტი საქართველოს მთავრობის მიმართ—კომუნისტების წინააღმდეგ რეპრესიების გაძლიერების გამო.

„ახალი კომუნისტი“ № 120, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ ბათუმის თამბაქოს ფაბრიკის მუშათა კავშირის გამგეობამ ხანგრძლივი ბრძოლის შემდეგ მიაღწია ხელფასის 100%-ით გადიდებას.

„კომუნისტ გრუზი“ № 49, 1920 წ.

რ. ს. ფ. ს. რ-სა და საქართველოს შორის მოხდა შეთანხმება დაპატიმრებული კომუნისტებისა და საქართველოს ნავსადგურებში მყოფ რუსეთის გემების რ. ს. ფ. ს. რ-ის ან მის სრულუფლებიანი წარმომადგენლების განკარგულებაში გადაცემის შესახებ.

„ერთობა“ № 9, 1921 წ.

გამოქვეყნდა „კომუნისტურ ინტერნაციონალში მიღების პირობები“, მიღებული მეორე კონგრესის მიერ.

„ახალი კომუნისტი“ 121, 1920 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა საქ. კომუნისტური პარტიის თბილისის კომიტეტის, მეორე, მესამე და მეოთხე რაიონების კომუჯრედების შენობებისა და ბიბლიოთეკის დაბეჭდვის შესახებ.

„კომუნისტ გრუზიი“ № 50, 1920 წ.

მენშევიკური მთავრობის განკარგულებით დაბურეს ლეგალური ბოლშევიკური გაზეთები: „კომუნისტ გრუზიი“ და „ახალი კომუნისტი“.

„ერთობა“ № 290, 294, 1920 წ.

24

შესდგა ბეჭდვითი საქმის მუშათა კავშირის ახლად არჩეული გამგეობის სხდომა. არჩეულ იქნა პრეზიდიუმი 5 კაცის შემადგენლობით.

„ერთობა“ № 289, 1920 წ.

ჭუთაისის საკატორლო ციხეში მყოფმა კომუნისტებმა გამოაცხადეს შიმშილობა—მენშევიკების მიერ რეპრესიების გაძლიერების გამო.

„პრავდა“ № 2, 1921 წ.

28

გაიხსნა საქართველოს რკინიგზების მუშა-მოსამსახურეთა მესამე ყრილობა.

„ერთობა“ № 297, „სახალხო საქმე“ № 1017, 1920 წ.

საბჭოთა აზერბაიჯანის დიპლომატიურმა წარმომადგენელმა თბილისში საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს გაუგზავნა საპროტესტო ნოტა ს. ს. რ. ცენტრალურ დაწესებულებათა საქართველოში გამოგზავნილ თანამშრომელთა და წარმომადგენლობაში მომუშავეთა დაპატიმრების შესახებ და მოითხოვა მათი დაუყოვნებლივ განთავისუფლება.

„ერთობა“ № 13, 1921 წ., „საქართველო“ № 180, 1920 წ.

29

სომხეთის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარმა საქართველოს მთავრობას გაუგზავნა ნოტა სადავო საკითხების მშვიდობიანი გზით გადაწყვეტის მიზნით მოლაპარაკების დაწყების შესახებ.

„ერთობა“ № 5, „საქართველოს რესპუბლიკა“ № 3, 1921 წ.

21. ს. ბერიძე

განახლდა მუშაობა ქვარცხანის (ბათუმის ოლქი) სპილენძის ქარ-
ხანაში.

„სახალხო საქმე“ № 1020, 1921 წ.

30

საქართველოში მყოფმა რ. ს. ფ. ს. რ. სრულუფლებიანმა წარმო-
მადგენელმა ნოტიო მიმართა საქართველოს მთავრობას მის მიერ 16
დეკემბრის ხელშეკრულების დარღვევისა და კომუნისტების წინააღ-
მდეგ რეპრესიების გაძლიერების გამო.

„ერთობა“ № 9, „ბორბა“ № 8, „სა-
ხალხო საქმე“ № 1026, 1921 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა ბენიამოვიჩის აფთიაქის მუშა-მოსამსახურეთა
გაფიცვის შესახებ.

„ერთობა“ № 299, 1920 წ.

დეკემბერი

არალეგალურად შესდგა საქართველოს მუშათა და გლეხთა ახალ-
გაზრდობის კომუნისტური კავშირის კონფერენცია.

ფონდი № 27, საქმე № 610.

1921 წელი

იანვარი

4

აზერბაიჯანის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატმა საქართველოს მენშევიკურ მთავრობას გაუგზავნა საპასუხო ნოტა აქსტაფის ხელშეკრულების VI მუხლის დარღვევისა და ზაქათალის ოლქში საბჭოთა ჯარის გაძლიერების შესახებ, ნოტა აღნიშნავს აზერბაიჯანის რევკომის მკაცრ პროტესტს მათს შინაურ საქმეებში ჩარევის გამო.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 5,
„საქართველო“ № 4, 1921 წ.

5

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ სომხეთის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატს გაუგზავნა საპასუხო ნოტა 29 დეკემბრის ნოტიო მიმართულ წინადადებაზე. მოითხოვს რწმუნებულთა გამოგზავნას თბილისში—ბორჩალოს მაზრის სამხრეთ ნაწილისა და ამასთან დაკავშირებით აღძრულ საკითხებზე მოსალაპარაკებლად.

„ერთობა“ № 5, „საქართველოს რესპუბლიკა“ № 5, 9, 1921 წ.

დასრულდა საქართველოს რკინიგზის მეშა-მო სამსახურეთა დელეგატების III ყრილობა. არჩეულ იქნა ცენტრალური გამგეობა 13 კაცის შემადგენლობით.

„ერთობა“ № 5, 1921 წ.

9

გაიხსნა სრულიად-საქართველოს მისწავლებელთა პროფესიული კავშირის დელეგატების მეორე ყრილობა.

„ერთობა“ № 6, „სახალხო საქმე“
№ 1026, 1921 წ.

12

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ აზერბაიჯანის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატს გაუგზავნა საპასუხო ნოტა ზაქათალის ოლქის ფარგლებში აქსტაფის ხელშეკრულების VI მუხლის დარღვევის შესახებ.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 9,
„ერთობა“ № 9, 1921 წ.

14

კომუნისტური ინტერნაციონალის აღმასკომის სხდომაზე საქართველოს კომუნისტური პარტიის წ. რმომადგენელმა მ. ცხაკიამ გააკეთა მოხსენება საქართველოს მდგომარეობის შესახებ, რაზედაც მიღებულ იქნა რეზოლუცია მისალმებით საქართველოს ამზანაგები-სადმი.

„Коммунистический Интернационал“
№ 16, გვ. 3789—3794. ფონდი № 13,
საქმე № 89, ფურც. 84.

18

გამოქვეყნდა ცნობა საბჭოთა უკრაინისა და საქართველოს შორის ხელშეკრულების დასადებად მოლაპარაკებების დაწყების შესახებ.

„ბორბა“ № 12, 1921 წ.

დამფუძნებელმა კრებამ განიხილა ტყვარჩელის კონცესიის პროექტის საკითხი, რომლითაც ტყვარჩელის ნახშირის მალაროები დასამუშავებლად ეძლევა 45 წლის ვადით იტალიის სამრეწველო საზოგადოებას—„ილვას“ და იტალიის ფინანსიურ წრეებს.

„ერთობა“ № 12, 1921, წ.

21

საგარეო საქმეთა სამინისტროს საინფორმაციო ბიურომ აცხადებს, რომ მან საქართველოს ტერიტორიაზე ყადაღა დაადო რ. ს. ფ. ს. რ-ისა და აზერბაიჯანის ს. ს. რ-ის ქონებას.

„სახალხო საქმე“ № 1032,
„ბორბა“ № 14, 1921 წ.

25

აზერბაიჯანის ს. ს. რ-ის სახელმწიფო საზღვრის სხვადასხვა პუნქტებში და მდ. მტკვრის მიმართულებით წითელ და ფოილოს ბილდებს შუა მენშევიკურმა ჯარმა სროლა აუტეხა წითელი არმიის ნაწილებს.

ფონდი № 37, საქმე № 551.

27

ევროპის სახელმწიფოებმა (უმალესმა საბჭომ) იურიდიულად (de jure) სცნეს მენშევიკური საქართველო.

„ერთობა“ № 23, „სახალხო საქმე“ № 1041, 1921 წ.

28

პოლონეთის მთავრობამ იურიდიულად სცნო საქართველოს „დამოუკიდებელი“ რესპუბლიკა.

„სახალხო საქმე“ № 1054, „საქართველო“ № 35, 1921 წ.

29

საქართველოდან პარიზში გაემგზავრა მენშევიკური საქართველოს სრულუფლებიანი წარმომადგენელი ევროპაში აკ. ჩხენკელი.

„ერთობა“ № 22, 1921 წ.

31

ქ. თბილისში შესდგა მუშათა კომიტეტების კონფერენცია, რომელიც მოწვეული იყო ელექტრო-საქმის მუშაკთა კავშირის ინიციატივით.

ფონდი № 37, საქმე № 467.

თემატიკალი

11—12

მენშევიკების მიერ ოკუპირებულს ბორჩალოს მაზრის რაიონში (ე. წ. „ნეიტრალურ ზონაში“) დაიწყო გლეხთა შეიარაღებული აჯანყება — საბჭოთა ხელისუფლებისათვის ბრძოლის ლოზუნგით.

„კომუნისტი“ № 7, „ერთობა“ № 34, 1921 წ.

12

ქ. თბილისი, თბილისისა და ბორჩალოს მაზრები, რესპუბლიკის ყველა რკინიგზა და ტყიბულის მაღაროების რაიონი გამოცხადდა სამხედრო წესებზე მყოფად.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ № 35, 1921 წ.

13-14

ბორჩალოს მაზრის ე. წ. „ნეიტრალური ზონის“ აჯანყების სის-
ხლში ჩასახრჩობად მენშევიკებმა გაგზავნეს დიდი სამხედრო ძალა.
აჯანყებულმა გლეხობამ ბოლშევიკების მეთაურობით სთხოვა საბჭო-
თა სომხეთის ტერიტორიაზე მყოფ წითელი არმიის ნაწილებს დახ-
მარება გაეწიათ საქართველოს მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ
ბრძოლაში. წითელი არმიის ნაწილები გადმოვიდნენ „ნეიტრალური
ზონის“ ტერიტორიაზე და დაეხმარნენ აჯანყებულ გლეხობას.

ფონდი № 37, საქმე № 612, „ერთობა“
№ 35, 1921 წ.

თებერვლის შუა-რიცხვები

ლორის დროებითმა რევოლუციურმა კომიტეტმა და აჯანყებულ-
თა შტაბმა გამოსცა მოწოდება „საქართველოს მუშებო და ჯარის-
კაცებო!—რათა მხარი დაუჭირონ ე. წ. „ნეიტრალური ზონის“ აჯან-
ყებულ გლეხობას, ხელში აიღონ იარაღი, დაამხონ მენშევიკური
მთავრობა და დაამყარონ საბჭოთა ხელისუფლება.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

ლორის აჯანყებულთა შტაბმა და რევკომმა გამოუშვეს მოწო-
დება: „აჯანყება საქართველოში“. მოწოდებაში ნათქვამია: „ჩვენ,
ლორის ნეიტრალური ზონის გლეხობამ, აღემართეთ აჯანყების
დროშა და გამოვაცხადეთ საბჭოთა ძალა-უფლება. „დემოკრატიულ
საქართველოს“ გასისხლიანებულმა თვითნებობამ ბრძოლისათვის
შეაერთა მშრომელი გლეხობა, განურჩევლად სარწმუნოებისა და
ეროვნებისა. სომხების, თათრების, ქართველების და რუსეთის გლეხ-
თა ძმურმა კავშირმა მოგვანიჭა საჩქარო გამარჯვება... გავიდა ორი
დღე და ლორი გახდა საბჭოთა კუთხეთ... საღამო თქვენ, საქარ-
თველოს მუშებო და გლეხებო, განთავისუფლებულ ლორის გლეხო-
ბისაგან... გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს“.

ფონდი № 33 ა, საქმე № 1373.

16

შუღლავერში შესდგა საქართველოს რევოლუციური კომიტეტი.

„პრავედა გრუზიი“ № 7, 1921 წ.

წითელმა არმიამ ბრძანება მიიღო გადაეღახა საქართველოს სა-
ზღვრები და დახმარებოდა საქართველოს მშრომელებს მენშევიკურ-
ბურჟუაზიული მთავრობის დამხობასა და საბჭოთა ხელისუფლების
დამყარებაში.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

გ. კ. (სერგო) ორჯონიკიძემ აზერბაიჯანის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) ყრილობაზე წარმოსთქვა სიტყვა საქართველოში მუშებისა და გლეხების აჯანყებაზე მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ და წითელი არმიის მიერ აჯანყებულთა დასახმარებლად საქართველოს საზღვრების გადალახვის შესახებ.

„Серго Орджоникидзе“, გვ. 198.

ქ. თბილისში შესდგა მენშევიკებისა და სხვ. ნაციონალისტურ-შოვინისტური პარტიების წარმომადგენელთა საგანგებო თათბირი — მოსახლეობის დასარაზმავად და სამხედრო მოქმედების გასაძლიერებლად მენშევიკური მთავრობის დამხობის თავიდან ასაცილებლად და საქართველოს საზღვრებთან მოახლოებული წითელი არმიის ნაწილების წინააღმდეგ საბრძოლველად.

„სახალხო საქმე“ № 1055, 1921 წ.

XI წითელი არმიის საველე პოლიტგანყოფილებამ გამოსცა მოწოდება — „საქართველოს მუშებო, გლეხებო და ჯარისკაცებო“ — იმის შესახებ, თუ რატომ გადმოლახა წითელმა არმიამ საქართველოს საზღვრები; მოეწოდებს საქართველოს ყველა მშრომელთ — მონაწილეობა მიიღონ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისათვის ბრძოლაში, მოაწყონ რევოლუციური კომიტეტები, მშრომელთა საბჭოები. მოწოდება თავდება შემდეგი სიტყვებით: „ძირს მენშევიკური ბურჟუაზიული მთავრობა! აღეშარტოთ წითელი დროშა თბილისში, ქუთაისში და ბათუმში. გაუმარჯოს საქართველოს საბჭოთა რესპუბლიკას! გაუმარჯოს გამათავისუფლებელ წითელ არმიას!“.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

თბილისის მიდამოებში სწარმოებს ბრძოლა წითელ არმიასა და მენშევიკური მთავრობის ჯარს შორის. ბრძოლა სწარმოებს აგრეთვე ლაგოდეხთან და შირაქის ველზე.

„ერთობა“ № 38, 1921 წ.

მენშევიკებმა დააპატიმრეს რ.ს.ფ.ს.რ. მისიის ყველა თანამშრომელი.

„კომუნისტი. № 18, „სახალხო საქმე“ № 1057, 1921 წ.

20

მანგლისში მოეწყო რევოლუციური კომიტეტი და შევიდა წითელი არმია.

„პრაედა გრუზიი“ № 5, 1921 წ.

21

მენშევიკურმა დამფუძნებელმა კრებამ კანონს გარეშე გამოაცხადა საქართველოს რევკომის წევრები.

ფონდი № 37, საქმე № 563.

25

ლენინისა და სტალინის მითითებით, გ. კ. (სერგო) ორჯონიკიძისა და ს. მ. კიროვის ხელმძღვანელობით გმირულმა წითელმა არმიამ დახმარება აღმოუჩინა საქართველოს მეშებსა და გლეხებს მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ ბრძოლაში. ქართველმა ხალხმა რუსეთის პროლეტარიატისა და მეშურ-გლეხური წითელი არმიის დახმარებით დაამხო მენშევიკთა ბატონობა და დაამყარა საბჭოთა ხელისუფლება.

„Серго Орджоникидзе“, გვ. 197.

~~ლენინისა და სტალინის ხელმძღვანელობით გმირულმა წითელმა არმიამ დახმარება აღმოუჩინა საქართველოს მეშებსა და გლეხებს მენშევიკური მთავრობის წინააღმდეგ ბრძოლაში.~~

გ. კ. (სერგო) ორჯონიკიძე ვ. ი. ლენინსა და ი. ბ. სტალინს უგზავნის დეპეშას: „თბილისზე ფრიალებს საბჭოთა ხელისუფლების წითელი დროშა. გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს!“

Г. К. Орджоникидзе, Избр. статьи и речи, гл. 98.

თბილისის მიმართულების ჯარის ჯგუფის უფროსმა და სამხედრო კომისარმა გასცეს ბრძანება, ლაშქრისადმი — დღის 12 ს. და 15 წ. წითელი არმიის მიერ ქ. თბილისის დაკავებისა და საქართველოს საბჭოთა რესპუბლიკად გამოცხადების შესახებ.

„კომუნისტი“ № 2, „კავკასიისა პრაედა“ № 2, 1921 წ.

XI არმიის საველე პოლიტგანყოფილებამ გამოუშვა მოწოდება — „საქართველოს ჯარისკაცებო!“ — მენშევიკების მიერ მათი მობი-

ლიზაციის გამოცხადების გამო საქართველოს ტერიტორიაზე გადმოსული წითელი არმიის ნაწილების წინააღმდეგ. მოუწოდებს ჯარისკაცებს, რათა მოაწყონ აჯანყება ზურგში და შემოუერთდნენ საქართველოს მშრომელთა განსათავისუფლებლად შემოსულ წითელი არმიის ნაწილებს.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

გამოიცა ბრძანება ქ. თბილისსა და მის მიდამოებში სამხედრო წესების გამოცხადების შესახებ.

„კომუნისტი“ № 2, „კავკასიის პრაედა“
№ 2, 1921 წ.

რუსთა ეროვნული საბჭოს გამგეობამ გამოიტანა დადგენილება საქართველოში არსებულ ე. წ. „რუსთა ეროვნული საბჭოს“ გაუქმების შესახებ.

„კომუნისტი“ № 2, „კავკასიის პრაედა“
№ 2, 1921 წ.

26

საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის რევოლუციურმა კომიტეტმა გამოსცა დეკრეტი არმიისა და სახალხო გვარდიის საერთო დემობილიზაციისა და დათხოვნის შესახებ.

„კომუნისტი“ № 1, „კავკასიის პრაედა“
№ 1, 1921 წ.

საქ. ს. ს. რ. რევკომმა გამოსცა ბრძანება № 2 — კონტრრევოლუციისთან, სპეკულაციისთან, საბოტაჟთან და თანამდებობის პირთა ბოროტმოქმედებებთან საბრძოლველად საქართველოს საგანგებო-საგამომძიებლო კომისიის დაარსების შესახებ, და ბრძანება № 3 — რ. ს. ფ. ს. რ. -ის ფულის სავალდებულო მიღების შესახებ საქართველოს ბონებთან თანასწორად.

„კომუნისტი“ № 1, „კავკასიის პრაედა“
№ 1, 2, 1921 წ.

შესდგა ქ. თბილისის პროფესიული კავშირების წევრთა საზიგო კრება. მიმდინარე მომენტის შესახებ მოხსენების მოსმენის შემდეგ მიღებული რეზოლუციით კრება აღფრთოვანებით მიესალმა საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებას.

„კომუნისტი“ № 1, 1921 წ.

27

შესდგა ახალგაზრდა კომუნისტთა და თანამგზავობთა საერთო კრება. კრებამ მიიღო მისალმებები რევკომისაგან და თბილისის ახალგაზრდობისაგან; აგრეთვე მიიღო დეპეშა დელიჯანის (საბჭოთა სომხეთი) წითელი ახალგაზრდობისაგან, რომელიც ულოცავს მენშევიკების მძიმე უღლისაგან განთავისუფლებას.

„კომუნისტი“ № 1, „ქავკასკაია პრავდა“ № 1, 1921 წ.

28

ვ. ი. ლენინმა წარმოსთქვა სიტყვა მოსკოვის მუშათა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოს პლენუმის სხდომაზე; თავის სიტყვაში ლენინი შეეხო საკითხს საქართველოში აჯანყების დაწყებისა და საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების პირობების შესახებ.

თბზ., ტ. XXVI, გვ. 178—179.

XI წითელი არმიის საველე პოლიტგანყოფილებამ გამოსცა მოწოდება: „საქართველოს გლეხებო!“. მოწოდებაში ნათქვამია: „თბილისში, სილნალში, თელავში, დუშეთში, მცხეთაში, მანგლისში და სხვა ადგილებში უკვე დამყარებულია საბჭოთა ხელისუფლება. მენშევიკური მთავრობა სამარცხვინოდ გაიქცა თბილისიდან ქუთაისში და იქიდან ჰეიკრობს იუნკრებისა და თეთრგვარდიელების მხარდაჭერით განაგრძოს ბრძოლა საქართველოს საბჭოთა მთავრობის წინააღმდეგ“. მოწოდება მიმართავს საქართველოს გლეხობას, რათა შემოუერთდნენ წითელ არმიას, მოაწყონ ადგილებზე თავიანთი სამხედრო-რევოლუციური კომიტეტები და საბჭოები.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

წითელი არმიის ნაწილებმა თითქმის უბრძოლველად დაიკავეს ონი. მენშევიკური მთავრობის ჯარი გაიქცა საჩხერის მიმართულებით. არმიის ნაწილები უახლოვდებიან საჩხერესა და ქუთაისს.

„კომუნისტი“ № 8, 1921 წ.

პოლიტექნიკუმის სტუდენტთა საერთო კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და მიიღო რეზოლუცია, რითაც მხარს უჭერს საბჭოთა ხელისუფლებას. აირჩიეს დროებითი რევოლუციური კომიტეტი 7 კაცის შემადგენლობით.

„კომუნისტი“ № 2, 1921 წ.

თებერვალი

XI არმიის საველე პოლიტგანყოფილებამ გამოსცა მოწოდება: „რატომ მოვიდა წითელი არმია საქართველოში“.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

მარტი

1 წითელი არმიის ნაწილებმა დაიკავეს ქ. გორი. შესდგა სამხედრო-რევოლუციური კომიტეტი.

„კომუნისტი“ № 1, 4, „პრავდა გრუზიი“
№ 3, 1921 წ.

ქ. თბილისში 12 ადგილას შესდგა მიტინგები თემაზე: 1) რატომ მოვიდა საქართველოში წითელი არმია. 2) რა არის საბჭოთა ხელისუფლება. მიტინგებზე სიტყვებით გამოვიდნენ XI არმიის პოლიტგანყოფილებაში მომუშავენი და საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის წევრები.

„კავკასკაია პრავდა“ № 2, 1921 წ.

თაიროვის, ალიბანოვისა და ტოლეს ქარხნების ლუშა-მოსამსახურეთა საერთო კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე. აირჩიეს საქარხნო კომიტეტი 5 კაცის შემადგენლობით. კრებამ მიიღო წითელი არმიისადმი მისასალმებელი რეზოლუცია.

„კომუნისტი“ № 6, „პრავდა გრუზიი“
№ 4, 1921 წ.

2

ვ. ი. ლენინი წერილს სწერს გ. კ. ორჯონიკიძეს (წერილი გადმოცემული იყო პირდაპირი მავთულით), რომელიც შეიცავს დირექტივებს კავკასიის კომუნისტებისა და საქართველოს რევოლუციური კომიტეტისათვის.

„კომუნისტი“ № 6, „პრავდა გრუზიი“
№ 5, 6, 1921 წ. (თხზ., ტ. XXVI,
გვ. 187—189).

გამოვიდა საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების ყოველდღიური ორგანიები: გაზ. „კომუნისტი“ № 1 და „კავკასკაია პრავდა“ № 1.

„კომუნისტი“ № 1, „კავკასკაია პრავდა“
№ 1, 1921 წ.

გამოქვეყნდა XI წითელი არმიის საეკლესიო პოლიტიკური განკუთვნილების მიმართვა საქართველოს ჯარისკაცთა და სახალხო გვარდიელთა მიმართ — წითელი არმიის მოსვლის მიზეზების შესახებ; მოუწოდებს დაჰყარონ იარაღი, გადავიდნენ წითელი არმიის მხარეზე და დაუბრუნდნენ თავიანთ ქალაქებსა და სოფლებს.

„კავკასკაია პრავდა“ № 1, 1921 წ.

საქ. ს.ს.რ. რევკომმა გამოიტანა დადგენილება პურის ფასის გაუქმებისა და მუშებისა და მოსამსახურეებისათვის პურის უფასოდ დარიგების შესახებ.

„კომუნისტი“ № 4, „პრავდა გრუზიი“ № 3, 1921 წ.

ირანის კომუნისტური პარტიის თბილისის ბიურომ — „აღალეთმა“ მიმართა ირანელ მუშებსა და გლეხებს მოწოდებით, რათა იბრძოლონ ირანის ბეგების, მოღმბისა და ხანების უღლისაგან განთავისუფლებისათვის და ჩაეწერონ ირანის კომუნისტურ პარტიაში.

„კომუნისტი“ № 4, 1921 წ.

3

გაზ. „კომუნისტში“ დაიბეჭდა დასაწყისი ვ. ი. ლენინის მოხსენებისა სრულიად-რუსეთის საბჭოების VIII ყრილობაზე სახალხო კომისართა საბჭოს მუშაობის შესახებ.

„კომუნისტი“ № 2, 1921 წ.
(თბზ., ტ. XXVI, გვ. 24 - 30.)

საბჭოთა სომხეთმა მისასალმებელი დეპეშა გაუგზავნა საქ. ს.ს.რ. რევკომს მენშევიკების დამხობისა და საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების აღსანიშნავად. დეპეშა თავდება შეკრებილი სიტყვებით: „გაუმარჯოს საბჭოთა ქვეყნებს, ადერბაიჯანის, სომხეთისა და საქართველოს ძმურ რევოლუციურ კავშირს. გაუმარჯოს ჩვენს საერთო მოკავშირეებს, საბჭოთა რუსეთს. გაუმარჯოს კომუნისტურ ინტერნაციონალს!“.

„კომუნისტი“ № 2, 1921 წ.

4

გაზ. „კომუნისტში“ დაიბეჭდა გაგრძელება ვ. ი. ლენინის მოხსენებისა სრულიად-რუსეთის საბჭოების VIII ყრილობაზე სახალხო კომისართა საბჭოს მუშაობის შესახებ.

„კომუნისტი“ № 3, 1921 წ.
(თბზ., ტ. XXVI, გვ. 30-31.)

აფხაზეთში დამყარდა საბჭოთა ხელისუფლება. აფხაზეთის რევოლუციურმა კომიტეტმა აცნობა ვ. ი. ლენინსა და ი. ბ. სტალინს, რომ „წმრომელთა ნება-სურვილით იშვა აფხაზეთის ახალი საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა“.

„კომუნისტი“ № 5, „პრავედა გრუზიი“ № 5, 1921 წ.

გაზ. „კავკაზსკაია პრავედა“ № 3-დან გამოდის „პრავედა გრუზიის“ სახელწოდებით.

„პრავედა გრუზიი“ № 3, 1921 წ.

გაზ. „კომუნისტის“ მეოთხე გვერდიდან გამოდის „საქართველოს ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირის ფურცელი“.

„კომუნისტი“ № 3, 1921 წ.

საქ. ს. ს. რ. რევკომმა გამოუშვა მოწოდება ჯარისა და გვარდიის მიმართ ომის შეწყვეტისა და საბჭოთა მთავრობისათვის მხარდაჭერის შესახებ.

„კომუნისტი“ № 3, 1921 წ.

საქ. ს. ს. რ. რევკომმა გამოსცა ბრძანება მუშათა კანონმდებლობის ახალი დებულების შემუშავებამდე საერთო სახელმძღვანელო წესების შესახებ (მუშა-მოსამსახურეთა დათხოვნის, შევებულების, ხელფასის მიცემისა და სხვ.).

„კომუნისტი“ № 6, „პრავედა გრუზიი“ № 5, 1921 წ.

საქართველოს ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირის ცენტრალურმა კომიტეტმა მისალმებები გაუგზავნა წითელ არმიას, რუსეთის ახალგაზრდათა კავშირის ცეკას და ახალგაზრდათა კომუნისტური ინტერნაციონალის აღმასკომს.

„კომუნისტი“ № 3, 1921 წ.

შესდგა ძაფეულის წარმოებათა მუშაკების პროფესიული კავშირის საერთო კ-ება. კრებამ გამოიტანა მისასალმებელი რეზოლუცია საქართველოს საბჭოთა მთავრობისადმი.

„კომუნისტი“ № 3, 1921 წ.

ქ. დუშეთში შესდგა მრავალრიცხოვანი მიტინგი. მიტინგი მხურვალედ შეისალმა საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებას.

„კომუნისტი“ № 6, 1921 წ.

ქ. თბილისში, ძმათა სასაფლაოზე, მოხდა რევოლუციის მსხვერპლთა დაკრძალვა.

„კომუნისტი“ № 5, 6, „პრავედა გრუზიი“ № 5, 1921 წ.

5 წითელი არმიის ნაწილებმა გათენებისას დაიკავეს დ. ცხინვალი. სამხრეთ-ოსეთში გამოცხადდა საბჭოთა ხელისუფლება.

„Известия Ю.-Осет. Науч.-иссл. Ин-та Краеведения“ გვ. 138. „პრავედა გრუზიი“ № 14, 1921 წ.

ქ. თბილისში განახლდა სომხურ ენაზე ყოველდღიური ბოლშევიკური გაზეთის „კარმილ ასტლის“ („წითელი ვარსკვლავი“) გამოცემა.

ფონდი № 37, საქმე № 564.

წითელი არმიის ნაწილებმა დაიკავეს სადგ. შახაილოვი (ხაშური) და სურამი.

„კომუნისტი“ № 6, „პრავედა გრუზიი“ № 6, 1921 წ.

თბილისის არსენალის, საარტილერიო საწყობისა და საინჟინერო საწყობის მუშა-მოსამსახურეთა მრავალრიცხოვანმა კრებამ მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მოვენტზე და მიიღო რეზოლუცია, რითაც სრულ ნდობას უცხადებს საქართველოს საბჭოთა მთავრობას და აღუთქვამს დახმარების გაწევას რევოლუციური წესრიგის დაცვისა და კონტრრევოლუციასთან ბრძოლის საქმეში.

„კომუნისტი“ № 7, „პრავედა გრუზიი“ № 5, 1921 წ.

6 საქ. ს. ს. რ. რევკომმა დაამტკიცა საქართველოს რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს დროებითი შემადგენლობა.

„კომუნისტი“ № 11, 1921 წ.

გამოქვეყნდა დელიკანის მაზრის სამხედრო კომისარიატისა და წითელი მუშურ-გლეხური საყარაულო ბატალიონის მისალმება საქართველოს რევკომისადმი — საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების გამო.

„კომუნისტი“ № 5, „პრავდა გრუზიი“
№ 5, 1921 წ.

შესდგა მელითონეთა კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და გამოიტანეს საბჭოთა საქართველოს მთავრობისადმი მისასალმებელი რეზოლუცია. არჩეულ იქნა ახალი გამგეობა და სარევიზიო კომისია.

„კომუნისტი“ № 5, „პრავდა გრუზიი“
№ 8, 1921 წ.

პროფკავშირების დროებითმა კომიტეტმა გამოაქვეყნა მოწოდება სააღმშენებლო მუშებისადმი, რათა შემოიკრბნენ პროფკავშირების ირგვლივ და მონაწილეობა მიიღონ საბჭოთა წესწყობილება განმტკიცებაში.

„კომუნისტი“ № 6, „პრავდა გრუზიი“
№ 6, 1921 წ.

შესდგა გამომგონებელთა კავშირის პირველი საორგანიზაციო კრება.

„კომუნისტი“ № 7, „პრავდა გრუზიი“
№ 7, 1921 წ.

სოფ. ახალგორში (სამხრეთ-ოსეთი) შესდგა მრავალრიცხოვანი მიტინგი (დაესწრო 3,000-მდე კაცი); მიტინგი აღმართოვანებით შეხვდა საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებას საქართველოში.

„კომუნისტი“ № 21, 1921 წ.

სოფ. დილოში (თბილისის მაზრა) შესდგა გლეხთა მიტინგი. მიტინგმა გამოიტანა რეზოლუცია, რითაც მხარს უჭერს საბჭოთა ხელისუფლებას.

„პრავდა გრუზიი“ № 7, 1921 წ.

ავჭალაში (თბილისის მაზრა) შესდგა მრავალრიცხოვანი მიტინგი. მიტინგმა გამოიტანა მისასალმებელი რეზოლუცია საქართველოს მშრომელი ხალხის გამანთავისუფლებელ გმირულ წითელ არმიისადმი.

„კომუნისტი“ № 8, „პრავდა გრუზიი“
№ 9, 1921 წ.

წითელი არმიის მოახლოებით აღფრთოვანებულმა ქ. ბორჯომის რევოლუციურმა პროლეტარიატმა — სამხერხაოს, მიწის ქარხნისა და საგზაო სახელოსნოების მუშებმა — დაამხეს ბურჟუაზიულ-მენშევიკური მთავრობა, შეადგინეს რევოლუციური კომიტეტი და სადგ. სუშბათოვში გაგზავნეს დელეგაცია წითელი არმიის მისასალმებლად.

„კომუნისტი“ № 8, 1921 წ.

წითელი არმიის ნაწილებმა დაიკავეს სურამის უღელტეხილი, სადგ. წიფა და მოღითი.

„კომუნისტი“ № 8, „პრავდა გრუზიი“
№ 6, 1921 წ.

შესდგა რკინიგზის მთავარი სახელოსნოებისა და დემოს მუშების საერთო კრება (დაესწრო 2,000-მდე კაცი). მოისმინეს მოხსენება პროფესიული კავშირის მნიშვნელობასა და მის მოვალეობაზე. არჩეულ იქნა კავშირის გამგეობა 19 წევრისა და 3 კანდიდატის შემადგენლობით.

„კომუნისტი“ № 9, 1921 წ.

7-8

ყოფ. მენშევიკურმა მთავრობამ ქუთაისის საპყრობილოდან ბათუმს გაგზავნა 600-მდე კომუნისტი.

„კომუნისტი“ № 15, „პრავდა გრუზიი“
№ 16, 1921 წ.

8

ქიათურასა და მის რაიონში დამყარდა საბჭოთა ხელისუფლება.

ფონდი № 37, საქმე № 564.

წითელი არმიის ნაწილებმა დაიკავეს ქ. ახალციხე.

„კომუნისტი“ № 8, „პრავდა გრუზიი“
№ 8, 1921 წ.

გამოქვეყნდა ბაქოს მეშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატებინ საბჭოს და ბაქოს მეშათა ყველა ორგანიზაციის გაერთიანებული საზემო სხდომის დეკლარაცია საქართველოს მშრომელთა მიმართ.

„პრავდა გრუზიი“ № 6, 1921 წ.

თბილისის მშრომელმა ქალებმა იდღესასწაულებს ქალთა საერთა-შორისო დღე. მოეწყო დემონსტრაცია წითელი დროშებით, მუსიკით და ინტერნაციონალის სიმღერით. დემონსტრაცია გაემართა ალექსანდრეს ბაღისკენ, სადაც გაიმართა მიტინგი.

„კომუნისტი“ № 6, 9, „პრავედა გრუზიი“
№ 6, 9, 1921 წ.

საქ. ს.ს.რ. რევკომმა გამოსცა დეკრეტი კახეთის კერძო რკინიგზის სახელმწიფო საკუთრებად გამოცხადების შესახებ.

„პრავედა გრუზიი“ № 9, 1921 წ.

გამოქვეყნდა დელიქანის მაზრის რევკომის მიერ ყაზახ-შაშვადილის მშრომელ გლეხთა და მუშათა სახელით საქართველოს პროლეტარიატისა და მშრომელი გლეხობისადმი გამოგზავნილი მისალმება—მენშევიზმის ულლისაგან განთავისუფლების გამო.

„კომუნისტი“ № 6, „პრავედა გრუზიი“
№ 6, 1921 წ.

გამოქვეყნდა ცნობა, რომ თბილისის ბიუროს ინიციატივით მოწვეულ იქნა ირანის კომპარტიის („დაღლეთის“) მიტინგი. მიტინგმა მიიღო მისასალმებელი რეზოლუცია საქართველოს საბჭოთა მთავრობისადმი და ფიცსა სდებს ყოველი ძალღონით დაეხმაროს საბჭოთა საქართველოს.

„კომუნისტი“ № 6, 1921 წ.

საქ. ს.ს.რ. რევკომმა რადიოთი მიმართა ყოფილ მენშევიკურ მთავრობას საომარი მოქმედების შეწყვეტისა და იარაღის და სამხედრო ქონების ჩაბარების შესახებ, ამასთანავე აძლევს ხელშეუხებლობის გარანტიას.

„კომუნისტი“ № 11, „პრავედა გრუზიი“
№ 11, 1921 წ.

9

საქ. ს.ს.რ. რევკომმა ი. ბ. სტალინის მითითებით მიმართა მთელ მსოფლიოს რადიო-დებეშით, რომელშიც გამოთქმულია კატეგორიული პროტესტი ენტანტის მთავრობათა მიერ ბათუმის დაკავებისა და ოკუპაციის განზრახვის წინააღმდეგ.

„კომუნისტი“ № 7, „პრავედა გრუზიი“
№ 6, 1921 წ.

22. ს. ბერიძე

ქ. გორში შესდგა წითელარმიელთა და გორში მცხოვრებთა მიტინგი; მოისმინეს მოხსენებები მიმდინარე მომენტზე და გამოიტანეს საბჭოთა მთავრობისადმი მხარისდაჭერის რეზოლუცია.

„პრავდა გრუზიი“ № 20, 1921 წ.

წითელი არმიის ნაწილებმა დაიკავეს სადგ. ბელაგორი, (ბარაგოული), ზუგდიდი, ქუთაისის მიმართულებით—კიცხი, ბარი, ლაშე.

„კომუნისტი“ № 10, „პრავდა გრუზიი“ № 9, 1921 წ.

შესდგა მეტყვევთა პროფესიული კავშირის წევრთა საერთო კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და გამოიტანეს საბჭოთა მთავრობისადმი მისასალმებელი რეზოლუცია. აირჩიეს საქარხნო კომიტეტი 5 წევრისა და 2 კანდიდატის შემადგენლობით.

„პრავდა გრუზიი“ № 7, 1921 წ.

შესდგა სოფლის მეურნეობაში მომუშავეთა საერთო კრება. გადაწყდა მიწისა და ტყის მუშაკთა პროფესიული კავშირის დაარსება.

„პრავდა გრუზიი“ № 11, 1921 წ.

10

გამოქვეყნდა გ. კ. (სერგო) ორჯონიკიძის საუბარი საქკავდების თანამშრომელთან შემდეგ საკითხებზე: მდგომარეობა ფრონტზე, მოსახლეობის დამოკიდებულება ჯარისადმი, რაზე ამყარებენ იმედს მენშევიკები, რატომ შემოვედით ჩვენ საქართველოში, მოსკოვის დამოკიდებულება საქართველოს ამბებისადმი და სხვ.

„პრავდა გრუზიი“ № 8,

„კომუნისტი“ № 8, 1921 წ.

შესდგა საქ. კომუნისტური პარტიის (ბ) თბილისის ორგანიზაციის პარტიული აქტივის პირველი ლეგალური კრება. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტსა და ტაქტიკაზე. სიტყვით გამოვიდა გ. კ. (სერგო) ორჯონიკიძე; კრებამ მისასალმებელი დეპეშა გაუგზავნა რუსეთის კომუნისტური პარტიის (ბ) X ყრილობას.

„კომუნისტი“ № 11, 12, 1921 წ.

შეიქმნა საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატი.

„კომუნისტი“ № 9, 1921 წ.

მამისონის უღელტეხილით გადმოსულმა წითელი არმიის ნაწილებმა დაიკავეს ქ. ქუთაისი, სადაც იმყოფებოდა თბილისიდან გაქცეული მენშევიკური მთავრობა. მენშევიკებმა დაიხიეს რიონსა და სამტრედიისაკენ.

„კომუნისტი“ № 11, 1921 წ.

წითელი არმიის ნაწილებმა დაიკავეს სადგ. ჭალადიდი.

„კომუნისტი“ № 11, 1921 წ.

ქ. თბილისში შეიქმნა ვეტერინარიის მუშაკთა პროფესიული კავშირი.

„პრავედა გრუზიი“ № 12, 1921 წ.

მარტის შუა-რიცხვებში

საქ. კ. ბ. (ბ) ქუთაისის საგუბერნიო კომიტეტმა გამოუშვა „მოწოდება ყველა დაწესებულებებს, მოხელეებს, ჯარისკაცებს, მილიციონერებს და მოქალაქეებს!“ — საქართველოს ყოფ. მენშევიკური მთავრობის მიერ გაქცევის დროს ხალხის ქონების დატაცებისა და გაზიდვის გამო.

ფონდი № 37, საქმე № 612.

11

გაზ. „პრავედა გრუზიი“ და „კომუნისტი“ დაიწყო რუსეთის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) X ყრილობის მასალების ბეჭდვა.

„პრავედა გრუზიი“ № 9.

„კომუნისტი“ № 9, 1921 წ.

წითელი არმიის ნაწილები შევიდნენ ზესტაფონში და სვირში; ამავე დღეს დაიკავეს ახალსენაკი და გაემართნენ ფოთისაკენ; არ-

მიის იმ ნაწილებმა, რომელთაც აბსთუმანი ეჭირათ, დაიკავეს გოდერძის უღელტეხილი ბათუმის მიმართულებით.

„კომუნისტი“ № 11, 1921 წ.

საქ. ს. ს. რ. რევკომმა გამოსცა დეკრეტი საქ. ს. ს. რ. გზებზე სამხედრო წესების შემოღებისა და გზათა სამმართველოს მოსამსახურეების, ხელოსნებისა და მუშების მობილიზაციის შესახებ.

„პრავდა გრუზიი“ № 12, 1921 წ.

შესდგა საქართველოს რკინიგზელთა პროფკავშირების პირველი კონფერენცია (დაესწრო 52-მდე დელეგატი), რომელმაც სასტიკი პროტესტი და ზიზღი გამოსთქვა მენშევიკების მიმართ გაჭყევის დროს პროფკავშირის ქონების გატაცების გამო. კონფერენციამ მოწოდებით მიმართა რკინიგზელებს ძველი ცენტრ. კომიტეტის გაუქმებისა და მის ნაცვლად 11 კაციისაგან შემდგარ დროებითი ახალი ცენტრ. კომიტეტის არჩევის შესახებ.

„კომუნისტი“ № 12, 13, 1921 წ.

შესდგა მუშა-მექანიკოსების, თამბაქოს და გილზების ფაბრიკებში მომუშავეთა პროფკავშირის კრება. კრებამ მოისმინა ბაქოს პროფკავშირების საბჭოს მისალმება და მოხსენებები მიმდინარე მომენტზე.

„კომუნისტი“ № 15, „პრავდა გრუზიი“ № 14, 1921 წ.

სოფ. პატარძელში (გარე-კახეთი) შესდგა პატარძელის საზოგადოების კრება (დაესწრო 400-მდე კაცი). მოისმინეს მოხსენება მენშევიკური მთავრობის დამზობისა და საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შესახებ, რასაც კრება აღფრთოვანებით შეხვდა.

„კომუნისტი“ № 13, 1921 წ.

მენშევიკებმა სადგ. ქუთაისის მიმართულებით გაუშვეს ჯაფნიათი მატარებელი, რომელიც უკუტყუულ იქნა და დაიბია სადგ. რიონი-საქენ.

„კომუნისტი“ № 11, 1921 წ.

12

გამოქვეყნდა პროექტი რეზოლუციისა პარტიული მშენებლობის შესახებ, მიღებული მოსკოვის კომიტეტის მიერ რ. კ. პ. (ბ) X ყრილობისათვის.

„პრავდა გრუზიი“ № 10, 1921 წ.

თვითმპყრობელობის დამშობის 4 წლისთავის აღსანიშნავად 12 მარტი გამოცხადდა უქმე დღედ. ქ. თბილისში მოეწყო მოხსენებები, უფასო წარმოდგენები, კონცერტები და სხვ.

„პრავდა გრუზიი“ № 10,

„კომუნისტი“ № 10, 1921 წ.

შესდგა საქართველოს განახლებულ პროფკავშირთა საბჭოს პირველი პლენუმი; მიმდინარე მომენტისა და საბჭოთა საქართველოში პროფკავშირების მოვალეობის შესახებ ეცრელი მოხსენება გააკეთა გ. კ. (სერგო) ორჯონიკიძემ. პლენუმმა მოისმინა მოხსენება და დასახა ღონისძიებანი ორგანიზაციული მუშაობის დარგში, მისაღმება გაუგზავნა სრ.-რუსეთის პროფკავშირთა ცენტრალურ საბჭოს და აირჩია პლენუმის აღმასკომი 13 კაცის შემადგენლობით.

„კომუნისტი“ № 10, 12, 14, 1921 წ.

მანგლისში (თბილისის მხარა) შესდგა მრავალრიცხოვანი მიტინგი. მიტინგმა მოისმინა მოხსენება მიმდინარე პოლიტიკურ მომენტზე და მხურვალედ მიესალმა საქართველოს საბჭოთა მთავრობას.

„კომუნისტი“ № 18, 1921 წ.

შესდგა ხაშურის რაიონის მრავალრიცხოვანი მიტინგი — წითელი არმიის მისასალმებლად.

„კომუნისტი“ № 14, 1921 წ.

13

წითელი არმიის ნაწილებმა დაიკავეს სადგ. სამტრედიო.

„კომუნისტი“ № 12, 1921 წ.

აზერბაიჯანის რევკომმა საქართველოს რევკომს გამოუგზავნა მისასალმებელი დეპეშა საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების გამარჯვების აღსანიშნავად.

„კომუნისტი“ № 21, 1921 წ.

ქ. თბილისში, სახელმწიფო თეატრის შენობაში, გ. კ. (სერგო) ორჯონიკიძემ გააკეთა მოხსენება თემაზე: „რისთვის მოვიდა წითელი არმია საქართველოში“.

„კომუნისტი“ № 13, 1921 წ.

ნაძალადევის სახალხო სახლში გამართულ მიტინგზე წითელი არმიის მოსვლის მიზნისა და დანიშნულების შესახებ მოხსენება გააკეთა ფილიპე მახარაძემ.

„კომუნისტი“ № 12, 13, 1921 წ.

ავლაბრის მეშათა კლუბში გამართულ მიტინგზე წითელი არმიისა და მისი მოვალეობის შესახებ მოხსენებით გამოვიდა გ. ელისაბედაშვილი.

„კომუნისტი“ № 12, 1921 წ.

საქ. ს. ს. რ. რევკომმა გამოიტანა დადგენილება ერთი მილიარდი მანეთისა და შესაფერისი მასალების გადაღებაზე აჯანყების დროს მენშევიკების ჯარებისაგან განადგურებულ სამხრეთ-ოსეთის აღსადგენად, აგრეთვე სამხრეთ-ოსეთის რევკომის მოწოდებისა და გორის სამაზრო რევკომში მისი წარმომადგენლის შეყვანის შესახებ.

„კომუნისტი“ № 14, 1921 წ.

საქართველოს ახალგაზრდობის კომუნისტურმა კავშირმა ახალგ. კომუნისტური კავშირის ბაქოს კომიტეტისაგან მიიღო დროშა შემდეგი წარწერით: „კაპიტალის გასანადგურებლად დარაზმეთ რიგები მოშავალ გამარჯვებათათვის“.

„პრავდა გრუზიი“ № 13, 1921 წ.

შულავერში ჩამოყალიბდა ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირი.

„კომუნისტი“ № 14, 1921 წ.

შესდგა მბეჭდავთა პროფკავშირის წევრთა საზოგადო კრება. კრებამ მიიღო დადგენილება სტამბების ნაციონალიზაციის შესახებ.

„კომუნისტი“, 10, 18, „პრავდა გრუზიი“ № 14, 1921 წ.

შესდგა თბილისის ყველა ბიბლიოთეკის მოსამსახურეთა საორგანიზაციო კრება. გადაწყდა პროფესიული კავშირის დაარსება და არჩეულ იქნა დროებითი გამგეობა.

„პრავედა გრუზიი“ № 12, 1921 წ.

სოფ. საგარეჯოში (გარე-კახეთი) შესდგა მრავალრიცხოვანი მიტინგი მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და მისალმება გაუგზავნეს საქართველოს განმათავისუფლებელ წითელ არმიას და საბჭოთა რუსეთს.

„კომუნისტი“ № 15, „პრავედა გრუზიი“ № 15, 1921 წ.

14

წითელი არმიის ნაწილებმა დაიკავეს ქ. ფოთი—მრავალრიცხოვანი გარნიზონით, იარაღითა და სხვ.

„პრავედა გრუზიი“ № 13, 1921 წ.

საქ. ს. ს. რ. რევკომმა გამოსცა ბრძანება ყველა ფრონტზე სამხედრო მოქმედების შეწყვეტის შესახებ.

„კომუნისტი“ № 11, 1921 წ.

სოფ. დიდ-თონეთში (თბილისის მაზრა) შესდგა თონეთის საზოგადოების საერთო მიტინგი. მოისმინეს მოხსენება მიმდინარე მომენტზე; მისალმება გაუგზავნა საქართველოს საბჭოთა მთავრობას და XI წითელი ლაშქრის სახით—რუსეთის მთელ წითელ არმიას.

„კომუნისტი“ № 15, 1921 წ.

15

გამოქვეყნდა საქართველოს კომუნისტური პარტიისა და რევკომის მიმართვა ყველა ქვეყნების კომუნისტური პარტიებისა და მთელი ქვეყნის მშრომელთა მიმართ—მეორე ინტერნაციონალის წინამძღოლთა მიერ (კაუტსკი, ვანდერველდე და სხვ.) გავრცელებული იმ პროვოკაციის წინააღმდეგ, თითქოს საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლება ძალდატანებით იქნა დამყარებული.

„კომუნისტი“ № 11, 1921 წ.

ქ. თბილისში შესდგა საგარეო ვაჭრობის წარმომადგენელთა, ავსტრიის ბელგიის, გერმანიის, იტალიის, პოლონდიის, ირანის, პოლონეთის, შვეიცარიის, ჩეხოსლოვაკიის ოფიციალურ წარმომადგენელთა და უცხო ფირმების 33 წარმომადგენლის სხდომა. მოლაპარაკება სწარმოებდა ევროპასთან საქონლის გაცვლა-გამოცვლის შესახებ.

„კომუნისტი“ № 25, „პრავედა გრუზიი“ № 25, 1921 წ.

16

გაზ. „პრავდა გრუზიაში“ დაიბეჭდა გ. კ. (სერგო) ორჯონიკიძის მოხსენება თემაზე: „რისთვის მოვიდა წითელი არმია საქართველოში“.

„პრავდა გრუზიაში“ № 12, 1921 წ.

შესდგა ახალგორის (სამხრეთ-ოსეთი) რაიონის მცხოვრებთა საჯარო მიტინგი (დაესწრო 3000-მდე კაცი); მიტინგი მხურვალედ მიესალმა საქართველოს საბჭოთა მთავრობას.

„კომუნისტი“ № 15 1921 წ.

შესდგა გომბორის რაიონის მუშათა და გლეხთა საჯარო მიტინგი. მიტინგმა მოისმინა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე და მხურვალედ მიესალმა საქართველოს საბჭოთა მთავრობას.

„კომუნისტი“ № 21, 1921 წ.

თბილისიდან ქუთაისისაკენ გაემგზავრნენ საქ. სსრ მთავრობის წარმომადგენელი — საქართველოს ყოფ. მთავრობასთან მოსალაპარაკებლად.

„კომუნისტი“ № 14, „პრავდა გრუზიაში“ № 13, 1921 წ.

17

გამოქვეყნდა ვ. ი. ლენინის დეპეშა XI არმიის სამხედრო-რევოლუციური საბჭოს, საქართველოს რევკომის და გ. კ. ორჯონიკიძის სახელზე — საქართველოს ტერიტორიაზე მყოფ ჯარის ნაწილების საქ. რევკომის დირექტივებით მოქმედების შესახებ.

„პრავდა გრუზიაში“ № 13. „კომუნისტი“ № 13, 1921 წ. (თბზ., ტ. XXVI. გვ. 188).

გამოქვეყნდა საქ. ს. ს. რ. პროფესიული კავშირების საბჭოს პლენუმის მისალმება წითელ პროფესიულ კავშირების საერთაშორისო საბჭოსადმი.

„კომუნისტი“ № 13, 1921 წ.

საქ. ს. ს. რ. რევკომმა გამოსცა დეკრეტი საქართველოს ყოფ. სა-
მოსამართლო წესების ლიკვიდაციის შესახებ.

„პრავდა გრუზიაში“ № 18, 1921 წ.

17-18

ქ. ქუთაისში საქართველოს რევოლუციური კომიტეტის რწმუნებულსა და მენშევიკური მთავრობის წარმომადგენელს შორის, რ. ს. ფ. ს. რ. წარმომადგენლის მონაწილეობით, ხელმოწერილ იქნა შეთანხმება, რომლითაც მენშევიკური მთავრობა კისრულობდა მოეხდინა ფრონტის ლიკვიდაცია და ხელი შეეწყო საბჭოთა ჯარებისათვის ბათუმში შესასვლელად.

„კომუნისტი“ № 15, 16, 1921 წ.

ყოფ. მენშევიკური მთავრობის წარმომადგენელი ბათუმიდან იტალიის გემით გაიქცნენ საზღვარგარეთ; თან წაიღეს საქართველოს განძეულობა და სხვ. ნადავლი.

„კომუნისტი“ № 16 „პრაედა გრუზიი“
№ 17, 1921 წ.

18

თბილისის პროლეტარიატმა იდღესასწაულა პარიზის კომუნის 50 წლისთავი.

„კომუნისტი“ № 14 „პრაედა გრუზიი“
№ 14, 16, 1921 წ.

ქ. ბათუმში შევიდნენ წითელი არმიის ნაწილები. შესდგა რევოლუციური კომიტეტი. აჭარაში გამოცხადდა საბჭოთა ხელისუფლება.

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე აღიმართა ძლევამოსილი სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვების წითელი დროშა.

„კომუნისტი“ № 16, „პრაედა გრუზიი“
№ 17, 1821.

გეოგრაფიული საკმეხელი

ა

აბასთუმანი—**ა**, 141, 144, 146, 158, 160, 183
 აბაშა—2, 90, 111, 120, 135, 245, 259, 283
 აგქალა—220, 261, 335
 აზარმელი—249
 აკაფო—277
 ალი—255
 ამაღლება—3, 250
 ამბროლაფრი—144, 145
 ანანური—149, 150
 ანი—183
 ართვინი—78, 247
 არტაანი—121
 ატოცი—123
 აქსტაფა—240
 აღბუღალი—162, 163
 აწუფრი—182
 ახალგორი—335, 344
 ახალსენაკი—8, 10, 86, 235, 249, 259, 263, 285, 339
 ახალსოფელი—7, 141
 ახალსტრები—245
 ახალქალაქი—138, 139, 167, 173, 174, 175, 179, 217, 218, 234
 ახალშენი—88
 ახალციხე—5, 46, 72, 74, 104, 122, 139, 167, 177, 178, 179, 180, 182, 183, 213, 218, 234, 247, 253, 257, 270, 336
 ახუთი—153
 აჯი—146

ბ

ბაბუშერი—268
 ბადიაური—118
 ბახალეთი—141, 215

ბათუმი—4, 10, 22, 28, 29, 33, 56, 72, 76, 97, 98, 112, 117, 119, 120, 121, 125, 128, 133, 135, 139, 170, 172, 173, 187, 188, 196, 207, 233, 335, 236, 237, 246, 247, 250, 260, 263, 266, 270, 280, 284, 286, 294, 301, 308, 310, 311, 312, 315, 320, 337, 345
 ბანძა—127, 128, 129, 131, 256, 259, 276, 291
 ბარი—338
 ბაქო—70, 132, 137, 181, 187, 189, 206, 207, 211, 281, 284, 289
 ბაღდათი—152, 156, 157, 163
 ბაღმარანი—277
 ბხა—141
 ბოლნის-ხაჩინი—176
 ბორჩალო—104, 140, 169, 173, 174, 183, 224, 234, 260, 325, 326
 ბორჯბა—263
 ბორჯომი—37, 135, 215, 233, 252, 336
 ბოლინეთი—82, 90

გ

გაგრა—3, 180, 220, 263
 გალი—130
 გეგუთი—241, 275, 285
 გეგუთური—253
 გეგუთი—159, 161
 გომი—6
 გორდი—158, 163
 გორი—3, 7, 45, 104, 105, 106, 107, 108, 139, 142, 166, 218, 234, 255, 290, 331, 338
 გორძე—179
 გუბი—215, 267
 გუდაუთი—90
 გუდაური—153, 154
 გულინეთი—247

დ

დაგეტ-ზაინი—175
 დარაგეთი—318
 დელიჯანი—330
 დერა—5, 155, 160
 დიდი-გუბი—19
 დიდი-თონეთი—140, 228, 343
 დიდი ჯიბაიში—5
 დიღომი—335
 დუშეთი—1 4, 140, 141, 142, 143, 144,
 145, 147, 148, 149, 150, 152, 154,
 157, 159, 162, 164, 173, 175, 196,
 213, 214, 217, 218, 221, 229, 232,
 234, 255, 330, 334
 დღნორისა—154, 160

ე

ეკი—254
 ერედვი—122
 ერკეთი—41, 59, 61, 62, 63, 72, 81, 82,
 89, 90, 100, 101, 261, 274, 310
 ექადი—291

ვ

ვალე—183
 ვანათი—123, 124, 244
 ვორონტოვკა—174
 ველისციხე—266

ზ

ზაბორფი—113
 ზედა-საფიჩხია—8
 ზემო-ფარცხა—55, 63, 93
 ზემო-სურები—260
 ზემო-ხვედურეთი—107
 ზესტაფონი—339
 ზომლეთი—284, 285
 ზუგდიდი—47, 140, 141, 142, 144, 145,
 146, 147, 159, 165, 248, 269, 339

თ

თბილისი—ყველა გვერდზე,
 თეთრწყარო—3,
 თელავი—3, 7, 8, 104, 113, 114, 116,
 165, 172, 213, 214, 234, 247,
 248, 293, 330
 თიანეთი—104, 143, 146, 149, 234

ი

იანაულდი—89
 ითხვისი—148
 იტრია—106

კ

კავთისხევი—8
 კაეკავი—138, 147, 153, 169
 კანდურთი—34
 კარდანი—5
 კახარეთი—179
 კეზიჯვარი—107
 კეზრნეთი—244
 კილასურა—277
 კიჩხა—135
 კიციხი—338
 კიწია—97, 135
 კლდისწყარო—249
 კლეხრეთი—244
 კობი—154
 კოლორი—133, 319
 კორბოფლო—148
 კორინჯი—167
 კორნისი—104, 244
 კოშკი—247
 კოჯორი—39
 კობი—289
 კულაში—2, 215, 220
 კუბი—65, 338

ლ

ლაგოდეზი—215, 217
 ლანჩხუთი—2, 3, 5, 55, 82, 86, 93, 113,
 121, 217, 247, 265, 271, 283
 ლარსი—137, 138, 155
 ლაშე—338
 ლეხიდრა—155
 ლიკორტი—249
 ლინჯავი—277
 ლიზაური—4
 ლორი—42, 309, 326
 ლუბრენი—249

მ

მათხოჯი—161
 მაიდან—249
 მანგლისი—3, 37, 51, 111, 139, 141,
 228, 328, 330, 341

მარანი—215
 მარტილი—135, 259
 მალარო—277
 მალლაკი—5
 მტკვნი—155
 მუჯერისხევი—7, 217
 მისაქციელი—141, 145
 მღვთი—151, 153
 მოიდანაზი—291
 მოლითი—336
 მოსკოვი—134, 143, 210, 236, 237, 330
 მცხეთა—5, 7, 142, 143, 147, 170

6

ნაბადა—192
 ნაგეზოფური—291
 ნაგოზეროვი—291
 ნაგოზარი—241
 ნავთლული—74, 79
 ნამანევი—8
 ნამახვანი—157
 ნაოლაღევი—131, 142
 ნატანები—5, 188, 259
 ნატახტარი—148, 241
 ნიგოთი—86, 96, 101, 250
 ნიკორძისარი—160
 ნიზისი—107
 ნოსირი—242, 255, 256
 ნოჭალაჭევი—129, 131, 259
 ნუკრინი—277

ო

ოზურგეთი—2, 4, 8, 66, 82, 130, 146,
 216, 219, 254, 265, 272, 282, 284
 ოკრიბა—149, 155
 ონი—7, 93, 138, 145, 330
 ონქიქეთი—62, 82, 89
 ოსიაფური—106
 ოფრეთი—260, 269
 ოფშევი—5
 ოჩემირე—137

პ

პარიზი—236, 325
 პატარა-თონეთი—140
 პატარა-თნი—161

პატარძელი—340
 პატრიკეთი—255
 პერევი—156
 პეტროგრადი—81

ჟ

ჟენევა—319
 ჟინვალი—149, 150

რ

რაკი—247, 251
 როსტოვი—242

ს

საგარეჯო—219, 258, 343
 სადაბლო—122, 174
 სადმელი—144
 სალზინო—135, 259
 სამიქაო—90, 250, 254
 სამტრედია—70, 72, 89, 90, 92, 94, 99,
 145, 160, 204, 215, 245, 267,
 269, 273, 276, 281, 284, 293,
 320, 341
 სანაინი—168, 170, 172, 173, 174
 სანებელი—107
 სანოდო—246
 სარაბა—318
 საფუზრელი—141
 საყვავისტყე—93
 სახერე—4, 6, 88, 91, 94, 145, 146, 147,
 148, 150, 151, 152, 156, 157, 219,
 330
 საჩხერე—160
 საჭამიასერი—42
 საქილაო—215
 საჯიკაო—293
 სენაკი—2, 131, 264, 269, 272, 289, 291
 სეირი—93, 94, 162, 339
 სიღნაღი—104, 234, 248, 253, 330
 სოროზი—113
 სოზუზი—5, 112, 114, 115, 119, 127, 131,
 132, 134, 135, 137, 180, 186, 189,
 196, 200, 220, 237, 251, 300
 სტეფანწმინდა—150
 სურამი—3, 334
 სუფსა—4, 10, 177, 217
 სუჯუნა—3, 87, 280, 291

ბ

ბბეთი—244
ტითონი—318
ტობანოვარი—113
ტრაპიზონი—116, 117, 118, 121, 126, 127
ტყვიავე—126
ტყიბული—6, 115, 125, 128, 139, 142
147, 149, 152, 157, 159, 160, 161,
162, 164, 165, 166, 169, 170, 228,
325

უ

ურგვისი—249

ფ

ფარცხანაყანები—63
ფარცხანაღი—145
ფასანაური—150, 151
ფოთი—5, 10, 87, 111, 115, 136, 140,
161, 171, 173, 174, 177, 192, 194,
195, 196, 204, 205, 209, 214, 236,
253, 262, 265, 268, 269, 271, 272,
282, 287, 293, 305, 316, 339, 343
ფრისი—124, 244

ძ

ძარადებიური—318
ძვალონი—151
ძვარცხანა—92, 95, 322
ძვინი—250
ძვიშეთი—106
ძობულეთი—259
ძვანი—143, 170
ძუთაისი—2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 32, 39,
40, 41, 42, 45, 46, 48, 61, 65, 67,
70, 71, 79, 83, 96, 101, 105, 106,
107, 108, 114, 116, 118, 119, 120,
128, 130, 135, 139, 144, 150, 153,
155, 158, 160, 161, 162, 163, 165,
167, 168, 171, 173, 175, 176, 193,
204, 205, 213, 219, 231, 245, 262,
264, 266, 269, 271, 272, 274, 275,
276, 277, 281, 283, 288, 291, 298,
301, 316, 317, 321, 339, 340, 344,
345

ლ

ლანირი—66, 253

შ

შახაბი—318
შახბეგი—5, 154, 188

შ

შამჭორი—91
შახვეტილო—141
შემოქმედი—5, 82, 85, 89
შიშთაფა—318
შორასანი 145, 269
შუა-ამალღება—292
შუა-სურები—245
შუა-ფარცხანა—92, 93
შუბანი—62, 63, 81, 82, 90
შულავერი—175, 176, 257, 260, 269, 325,
342
შუბუთი—250

ჩ

ჩასავალი—251
ჩაქვი—7, 100
ჩერჩეთი—183
ჩიბათი—82
ჩიხა—148
ჩოღოზბარგი—250
ჩორთისი—160
ჩოხატაური—4, 6, 63, 78, 82, 87, 93,
111, 121, 217, 219, 243
ჩხარი—4, 5, 260

ც

ცაგერი—162, 291
ცვლანი—255
ცხინვალი—5, 10, 11, 125, 126, 164, 242,
244, 334

ძ

ძედი—251
ძედილეთი—159
ძედი-სენაკი—119, 131, 249, 259
ძირულა—112, 113

ფ

წაბლუანი—255
 წათერნი—167
 წალენჯიხა—4, 118, 119, 136, 142
 წესი—144
 წილკანი—141, 142
 წინანდალი—190
 წიფა—336
 წუნარი—141, 244
 წყეში—257, 275

ჟ

ჰალა—151
 ჰალადიდი—339
 ჰიათურა—2, 4, 84, 94, 154, 244, 253,
 258, 269, 296, 336
 ჰორეილა—148
 ჰოტორი—277
 ჰეიში—161

ხ

ხარაგოული—275, 338
 ხაშური—3, 106, 207, 219, 220, 230, 241,
 253, 268, 302, 310, 313, 334, 341,
 ხევი—90, 261
 ხეითი—244
 ხიდისთავი—5, 6, 60, 73, 82, 85, 213,
 249, 252, 273, 285, 291, 292, 295
 ხობი—147, 159, 168
 ხონი—2, 27, 65, 78, 80, 121, 133, 160,
 232, 233, 254, 298, 301
 ხორში—293
 ხეისი—106, 218

ჯ

ჯაფა—136, 158, 195, 211, 246
 ჯაფახეთი—184
 ჯუმათი—95, 96
 ჯურჯუეთი—7

სია ლიტერატურულ და საარქივო წყაროებისა, რომლებიც გამოყენებულია „ძრონიკის“ შედგენის დროს

გაზეთები და ჟურნალები

- „ახალგაზრდა კომუნისტი“, 1918 წ. დეკემბერი.
- „ახალი კომუნისტი“, 1920 წ. ივლისი—დეკემბერი.
- „Вакнинский рабочий“, 1918 წ. მარტი, მაისი.
- „ბანეთი“ (სომხურ ენაზე), 1918 წ. თებერვალი—მარტი.
- „ბანეთი კრიტიკა“ (სომხურ ენაზე) 1917—1918 წწ.
- „Борьба“, 1917—1921 წწ.
- „ბრძოლა“, 1917—1918 წწ.
- „Голос Краевого Совета“, 1917 წ. ნოემბერი.
- „Грузия“, 1919 წ.
- „ერთობა“, 1917—1921 წწ.
- „Волна“, 1919 წ. ივნისი.
- „თანამედროვე აზრი“, 1917 წ. მარტი.
- „Известия“, 1918—1920 წწ. (ხოვციერთი ნომერი).
- „Известия Юго-Осетинского научно-исследовательского института краеведения, Выпуск II, 1935 г. (ჟურნალი).
- „Кавказ“, 1917 წ. მარტი.
- „Кавказская Правда“, 1918 და 1920 წ. თებერვალი—მარტი, 1921 წ. მარტი.
- „Кавказская Рабочая Правда“, 1918 წ. აპრილი.
- „Кавказский Вестник Совета Народных Комиссаров“, 1918 წ. იანვარი.
- „Кавказский Рабочий“, 1917—1918 წწ.
- „Кавказское Слово“, 1917 წ. მარტი.
- „Коммунист“, 1920 წ. ივლისი.
- „Коммунист Грузии“, 1920 წ. ოქტომბერი—დეკემბერი.
- „კომუნისტი“, 1920 წ., 1921 წ. მარტი, 1935 წ. № 131, 1937 წ. № 215.
- „Коммунистический Интернационал“ № 16, 1921 წ. (ჟურნალი).
- „მესამე ინტერნაციონალი“, 1917 წ. ნოემბერი—დეკემბერი.
- „Молодой Пролетарий“, 1920 წ. მაისი—ივნისი.
- „მეშათა ბიულეტენი“, 1919 წ. აგვისტო.
- „მეშათა ცხოვრება“, 1919—1920 წწ. (ჟურნალი).
- „მეშის ბრძოლა“, 1918 წ. აპრილი.
- „მეშის სიმართლე“, 1918 წ. იანვარი—თებერვალი.
- „Набат“, 1919 წ. აპრილი.
- „Наша Правда“, 1918 წ. ოქტომბერი.
- „Правда“, 1918—1921 წწ. (ხოვციერთი ნომერი).

- „Правда Грузии“, 1921 წ. მარტი.
 „პირველი ნაბიჯი“, 1917 წ. მარტი (ფურცნალი).
 „Рабочий“, 1919 წ. ივლისი.
 „Рабочий путь“, 1919 წ. აგვისტო.
 „საქართველო“ 1917—1921 წ. წ.
 „საქართველოს კომუნისტი“, 1920 წ. ივნისი—ივლისი.
 „საქართველოს რესპუბლიკა“, 1918—1921 წწ.
 „სახალხო საქმე“, 1918—1921 წწ.
 „Социал-Демократ“, 1919 წ.
 „სოციალ-დემოკრატი“, 1917—1921 წწ.
 „Сухумская Правда“, 1918 წ. აპრილი.
 „შრომა“, 1918 წ. ივლისი.
 „ჰენი ბრძოლა“, 1918 წ. მარტი.
 „ხალხის მეგობარი“, 1918 წ.

წიგნები და ბროშურები

- ლენინი, თხზულებანი, ტომი XIX, XX, XXII, XXV (ქართული გამოცემა).
 Ленин, Сочинения, том XXI, XXIII, XXIV, XXVI, издание третье.
 ლენინი, „საზღვრწიფო და რევოლუცია“. თბილისი, 1918 წ.
 ლენინის მოხსენება და სიტყვა სრულიად რუსეთის მეშათა და სალდათ-
 თა დესუტატების საბჭოთა შესამე სივხდზე 1918 წელს 10—15 იანვარს
 წარმოთქმული [თბილისი, 1918 წ.].
 Ленин-Сталин, Избранные произведения 1917 г. Партиздат ЦК
 ВКП (б), 1937 г.
 И. Сталин, „На путях к Октябрю“, статьи и речи, март—октябрь
 1917 г. Государственное издательство, Москва, 1925 г. Ленинград
 И. Сталин, „Статьи и речи об Украине“. Сборник. Партиздат ЦК КП
 (б) У. 1936 г.
 ი. სტალინი, „მარქსიზმი და ნაციონალურ-კოლონიალური საკითხი“. პარტ-
 გამომცემლობა, თბილისი 1934 წ.
 ი. სტალინი, „საქართველოს კომპარტიის (ბ) ბრძოლის ძირითადი საკითხე-
 ბის შესახებ“, პარტგამომცემლობა, თბილისი, 1934 წ.
 ი. სტალინი „ამიერ-კავკასიის კონტრრევოლუციონერები სოციალიზმის ნილა-
 ბით“. „ინგლისის იმპერიალიზმის აგენტების მიერ 26 ბაჭთელი ამხანაგის
 დაზერეტის გამო“. საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ. პარტგამომცემლობა, თბილისი,
 1936 წ.
 ი. სტალინი „მდგომარეობა კავკასიაში“, „კომუნისმის მორიგი ამოცანები
 საქართველოსა და ამიერ-კავკასიაში“, „ინგლისის გაფიცვა და პოლანე-
 თის ამხები“. საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ. პარტგამომცემლობა, თბილისი, 1936 წ.
 კობა (სტალინ-ჯუღაშვილი), „დიალექტიური მატერიალიზმი“. ქუთა-
 ისის „სპარტაკი“-ს გამოცემა. [1917 წ.].
 Серго Орджоникидзе, Сборник, посвященный пятидесятилетию
 тов. Серго Орджоникидзе. Издательство ЦК КП (б) Грузии „За-
 ри Востока“, Тбилиси, 1939 г.
 Г. К. Орджоникидзе, Избранные статьи и речи. Государственное
 издательство политической литературы. 1939 г.

С. М. Киров, Статьи, речи и документы, том I, издание 2-ое, дополненное. Партиздат ЦК ВКП (б), 1936 г.

С. Г. Шаумян, Статьи и речи. Кооперативное издательство при Б. К. А. К. П. „Бакинский Рабочий, 1924 г.

„Декреты Октябрьской Революции“. Партийное издательство. Москва, 1933 г.

„Документы и материалы по внешней политике Закавказья и Грузии“, Тифлис, 1919 г.

„კომუნისტური ინტერნაციონალის პლატფორმა“ გამომცემლობა „მესამე ინტერნაციონალი“ № 1, თბილისი, 1919 წ.

„კომუნისტური პარტიის მანიფესტი ყველა ქვეყნის პროლეტარების მიმართ“. გამომცემლობა „მესამე ინტერნაციონალი“. № 2, თბილისი, 1919 წ.

„რეზოლუციები მიღებული დასავლეთ ამიერ-კავკასიის კონფერენციიზე. რუს. სოციალ-დემ. მუშ. პარტიისა (ბოლშევიკების)“. კ. ქუთაისი 1918 წ.

„საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა პირველი ყრილობის ოქმები“, თბილისი, 1919 წ.

საარქივო ფონდები

I. ფონდი №№ 1, 2, 3, 4, 8, 10, 11, 13, 23, 23, 29, 44, 51, 71, 79— საქართველოს შინაზღოვანი საარქივო განყოფილების ფონდები.

II. ფონდი №№ 32, 33 ა, 36, 37—საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-თან არსებული მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტის თბილისის ფილიალის საარქივო ფონდები.

შ ი ნ ა ა რ ს ი

83.

წინასიტყვაობა

1917 წ.	1
1918 წ.	83
1919 წ.	177
1920 წ.	223
1921 წ.	323

დ ა მ ა ტ ე ბ ა ნ ი

გეოგრაფიული საძიებელი	346
სია ლიტერატურული და საარქივო წყაროებისა, რომლებიც გამოყენებულია „ქრონიკის“ შედგენის დროს	351

ს. ბერიძე

1917—1921 გ. გ.

В ГРУЗИИ

(ХРОНИКА ВАЖНЕЙШИХ СОБЫТИЙ)

Госиздат Грузии
Сектор политической литературы
Тбилиси 1941

მ/შგ. რედაქტორი გ. ვ. ზაქაძე

ბელოწერილია დასაბეჭდად 21/II—1941. პო-
ლიტიკური სექტორი № 86. უბ. 5564.
შეკვეთა № 1874. ტირაჟი 5000. 221/2 ნაბ.
ფურც. ნაბეჭდ ფურცელში 40.000 ნიშ. ქაღალ-
დის ზომა 60×92, წიგნის ზომა 6×10.

საბეჭდამის სტამბა. ორგანიზაციის ქ. № 50.

